A

CATALOGUE

M-LEAF & SELECTED PAPER MSS.

BELONGING TO THE DURBAR LIBRARY, NEPAL,

BY

AMAHOPĀDHYĀYA HARA PRASĀD SĀSTRI, M.A.

nt Philological Secretary, Asiatic Society, Bengal, and Principal,
Sanskrit College, Calcutta.

TO WHICH HAS BEEN ADDED

A

HISTORICAL INTRODUCTION

BY

PROFESSOR CECIL BENDALL, M.A.

Professor of Sanskrit in the University of Cambridge.

Vol. I

CALCUTTA:

PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS.

1905.

TABLE OF CONTENTS.

PREFACE.

This volume contains the names of all the palm leaf MSS. in the Darbar Library, Nepal, with short descriptions of the most important of them, together with notices of all the paper MSS. not properly described elsewhere. The palm leaf MSS. are, as a rule, older than the [illegible] MSS. and some of them are written in later Gupt[illegible] are in the Library 93 bundles of palm [illegible], with eight bundles acquired by the late Maharaja Sir Vira Sumsher Jung Bahadur Rana, make up the total of 101 bundles. These bundles contain altogether [illegible] MSS., though many of them are mere fragments.

The number of MSS. in the Library, paper and palm leaf together, come up to nearly 5,000. They contain the Royal Collection of Nepal from the remotest antiquity, every successive king trying to add to the number. The climate is very favourable for the preservation of MSS., and it seems not to know what decay is. But still an examination of these MSS. shows that many of the oldest MSS. have been dilapidated and there is a vast lumber containing fragments of palm leaves and paper, which, thanks to the interest evinced by the Government and the Library staff, has been carefully preserved and not thrown away as is generally done in all collections in India. An examination of this lumber may prove extremely interesting and a future Hoernle or Stein may one day discover important truths from them. Professor Bendall examined a few stray leaves preserved in a copy of the Mahābhārata and the result was excellent. His examination has proved that Pāli was at one time used so far north as Nepal, and that what Dr. Hoernle calls Central Asian Nāgarī

was not confined to Central Asia alone.—*J.R.A.S. 1900, pp. 163 and 345.*

There are 107 notices of paper MSS. of which some are composed in Nepal and others in India. Of these 57 are in Nāgara, 2 in Maithila, 2 in Bengali and 46 in Newari. Out of these eight in Newari and five in Nāgara are undoubtedly composed in Nepal.

Vedas:—Vedic scholarship has for a long time been at the lowest ebb in Nepal. There are some Vedic works in the Library, but they are mostly labelled Vaidika-mantra-saṃgrahaḥ without any indication as to what Veda the Mantras belong to. One [illegible] ese, mentioned in page 42, No. 1206 ख, appears from th[illegible] tra to be a portion of the Yajurveda; number [illegible] e page, 16 leaves only, to be a portion of the Ṛg-Veda. Number 1583 ख, page 73, begins with a mantra on "parisamūhana" which means cleansing the fire-altar from the north-east with wet-hand till it reaches north-east again in the direction of the right-hand. The mantra belongs to Vāj. Saṃhitā XX. 11.

Saṃhitā-pāṭhas, pp. 10 and 23, Nos. 278 ख, and 787 ग, belong to the White Yajurveda. The MS. in p. 10 is a longish work containing the ordinary text up to the 7th chapter. Saṃhitā-pāṭha in p. 33, No. 1077 ङ, contains a mantra, Ṛg-Veda X. 140, 5.

There are three leaves 16-18, in number 1863 ङ, page 53. There is a mantra in page 16 which belongs to the Ṛg-Veda IV. 58, 9.

Pages 18, 19 and 84 contain three entries of unspecified Vedic mantras, being Nos. 694 क, 736 क and 1647 क. The Puruṣasūkta figures in page 42, (1206 ख.)

The rites by which at the end of the rainy season the study of the Vedas recommences, *i.e.*, those which commence a new session of the Vedic studies, are known as Upākarma. There are three MSS. relating to these rites.

(1) Upākarma mantrāṇi, No 1473 क, page 55, gives the formulae used in these rites with sacrificial explanations,

(2) Upākarmavidhi, No 1473 च, page 56, gives the process of performing these rites. This is dated N.S. 180=1060 A.D.

(3) Upākarmasnānavidhi, No 1531 क, page 63, gives the manner of bathing for the purposes of these rites.

The concluding rite in every sacrifice desiring peace and happiness to the world is called Śānti. The mantras used in this rite form the subject-matter of No. 1531 ल, page 63. The commonly-used Śānti is very short, but the rite mentioned in this MS. appears to be a rather long one covering 27 leaves. Gaṇayāga-vidhi, p. 35, No. 1113 ग, is an incomplete copy of a Vedic work on the sacrifice to the gaṇas, such as the Marudgaṇa. A Gaṇahoma has been described in Raja. Mitra, No. 1101.

Iṣṭi Sūtras, forming part of Kātyāyana Kalpa-Sūtras, are to be found in 1570 ग, in page 79.

There are three MSS. of the Gṛhya Sūtras in this Collection; that in page 33, No. 1077 ङ, entitled Gṛhyoktavidhi, belongs to the White Yajurveda; that in page 56, No. 1472 ड, entitled Gṛhyapaddhati, was copied in N. S. 550=1430 A.D.; that in page 58, No. 1473 ड, Gṛhya pariśiṣṭa, has 38 leaves and begins with the Kārika "Bil Kalpam vā svagṛhyoktam, &c., &c."

These are the only entries in the Catalogue of Vedic works. The Brāhmaṇas and Upaniṣads are unknown. Works on Vedic sacrifices too are conspicuous by their absence.

There is only one solitary instance of a MS. of Mimāṃsā in this vast collection. It is entitled Nyāyaratnākara or Nayaratnākara, pp. 36 and 113, No. 1076 ङ, which is, however, to be differenciated from the work of the same name in Cat. Cat, Vol. I, p. 310A, and also from that in Cat. Cat. Vol. III. p. 66A. The MS. is a fragment. It contains an unknown commentary on the eleventh chapter of the Jaimini Sūtras. It quotes the bhāṣya, *i.e.*, Śavara's bhāṣya:—"Sanmyena vyavayat pūrvasya Kṛṣṇasārasya puronuvākyā," see p. 796, Mimaṃsā-darśana, Vol. II, Bibl. Ind. Edition. The MS. was copied in La. Saṃ.

264, *i.e.*, by the middle of the fourteenth century, by Harikara, a student, the son of Mahāmahopādhyāya Ratnākara in the village "Kalhau" in Mithilā. The author who must have preceded the copyist is Śrīcandra, the son of Mahāmahopādhyāya Gaṇapati of Poṣāli grama, which is a village giving its name to a clan of Brāhmaṇas both in Mithila and in Bengal. The author quotes from Śrīkara, a great writer on Mīmāṃsā. May he not be the same Śrīkara whose opinions are so often refuted by Jimūta-vāhana in the Dāyabhāga?

Vyākaraṇa.—It is well-known that there were eight ancient Schools of Grammar: these are enumerated by Vopadeva in his Kavikalpadruma. The Nepal Paṇḍits seem to have cultivated the Aindra and the Candra Schools. And in this Catalogue have been noticed many works of these two Schools with occasional works from the neighbouring districts of North Bengal and North Vihār.

Candra-vyākaraṇa by Candra Gomin. There are four MSS. of this work in the Darbar Library, see pp. 31, 69, 72, and 75, Nos. 1076 ग, 1558, 1588 क and 1608 क. One of them, *viz.*, the second, has a commentary down to the end of the second chapter. The first was copied in N.S. 441 = 1821 A.D. For descriptions of the Candra Vyākaraṇa, see p. 249 J.A.S.B. Vol. LXII, Part I.; Prof. Bendall's Cam. Cat., pp. 157, 158, (sic.) 180, 181, 198; also Cat. I. O., page 198. The author Candra Gomin may be the laic who flourished between 630-640 A.D. at Nālanda, see pages 129 and 130, Kern's Indian Buddhism in Grundris der Ind. Ar., &c. In the page 11 of the same work Candra Gomin, the grammarian, is said to have composed a poem called Śiṣya Lekhā. Not a single copy of this work has been obtained in India; all the copies known came from either Nepal or Tibet.

Of other grammatical works written by Buddhist authors the Subanta-ratnā-kara is a curious instance. There are two MSS. of this work in this collection, *viz.*, in p. 17, No. 468 च, and in p. 38, No. 1152 ब, in Newari and in Maithila characters respectively. The palæography of the Newari copy shows that it was written much earlier than the

Maithila one. The older one begins with an invocation to Sākya Muni. In the second verse is given the object of the work, and in the third an imprecation against [illegible] hostile critics. But in the more modern Maithila copy there is only one verse before the subject matter is introduced, and that verse is an invocation to Sarasvatī. The commentary Rūpa-sādhana by Subhūticandra, pp. 30 and 128, No. 1076 ख, however, explains the Buddhist invocation along with the other two verses. This is a beautiful example of the Hindu trick of turning Buddhist works into Hindu by simply changing the invocation. Subhūticandra appears to have been a Hindu, for at the beginning of his commentary he invokes Hindu deities. So there is no doubt that the original work contained the Buddhist invocation. The work or Manual of Grammar deals with the declensions of words.

The work entitled Tiṅ-bheda too appears to have lost its invocation in a similar manner. The MS. is noticed in page [illegible], No. 4, of the new collection, and has a distinctly Buddhistic invocation, while the same work in page 83, No. 1645 ङ has a different one.

Durghaṭavṛtti was a work composed by Śaraṇadeva in the Saka year eka-nabho-nava-pañca-vitāne (1 0 9 5), *i.e.*, in Śaka 1095. This is one of the few instances in which the principal Aṅkasya vāmā gatiḥ has been neglected in a chronogram. The Durghaṭavṛtti has not yet been discovered. But the author allowed Sarvarakṣita to revise the work for the benefit of students. The revised edition is noticed in pp. 17 and 105, No. 468 ग. The author Saraṇadeva seems to have been a Buddhist as he invokes Sarvajña, which, without any qualifying word, means Buddha. But the revisor is styled Mahāmahopādhyāya. Stein notices the same revised work in pp. 259 and 260. But curiously enough in the extracts given by him occurs "iti Rakṣitaḥ"; from this it seems revisions are in some instances marked in the revisor's own name. From the extracts there given, it seems that the work belongs to the Kātantra School, and the

author notes on only the Durghaṭa or difficult and doubtful points.

There are three dilapidated MSS. of the Bhāṣāvṛtti Vyākaraṇa in Maithila character in this collection, *viz.*, No. 382 ग, in p. 14, No. 1586 ख, in p. 67, and No. 1634 ख, in p. 81. This also is by a Buddhist author. Puruṣottama Deva, who begins with an invocation to Buddha. He gives brief comments on Pāṇini's rules excluding Vedic Rules. The work is still in use in Northern Bengal. But it seems that at one time it had an extensive circulation in Mithilā too.

Rūpāvatāra Vyākaraṇam, by Dharmakīrtti, page 60, No. 1475 ख, begins with the words Sarvajñamanantaguṇan, but there is no such verb as namāmi, &c. But that need not deter anyone from thinking that the author was a Buddhist, as the name of a deity pronounced at the commencement is considered auspicious. And in this instance the deity is Sarvajña. It is difficult to say to which School of Grammar the work belongs, as the author in the first verse says Sukalāpam, and then in the second verse makes his praṇāma to Pāṇini. He seemed to have started a new School of his own.

Padasūrya-Vyākaraṇa, by Utsavakīrtti, surnamed Saraṅga Upādhyāya, p. 18 and 114, No. 382 ग. This belongs to the Aindra or Kātantra School of Vyākaraṇa, and treats of the formation of words and paradigms of roots. The Kātantra Vyākaraṇa is called Kalāpa from the tail of Kārtika's peacock, and Kaumāra from Kārtika himself. There are traditions how the general-in-chief of the gods produced this work. But from the manner in which Guha is mentioned in this work he seems to have been a writer of this School.

Rūpāvalī, by Rāghavarāma Miśra, p. 247, No. 1592, is a work on the declension of words in Sanskrit. It was written in the Śaka year 1714, *i.e.*, 1792 A.D., for the benefit of the son of Raṇa Bahādur Shāh, the Mahārājādhirāja of Nepal. Unique.

Prakriyākaumudī, by Rāmacandra Bhaṭṭa, p. 81, No. 1076 ख, is a Manual of Grammar current in Orissa and the Kaliṅga countries. The author was an inhabitant of the Andhra

Deśa or Tailaṅga. Eggeling in page 167B quotes a long passage in Sanskrit from which I cull the following geneology of the author.

In the family of Villhaṇa in the Andhra country was born

Avimukta.
|
Anantācāryya.
|
Ramesvami
|
Nṛhari
|
Gopāla Ācāryya. — Kṛṣṇa Ācāryya.
|
Nṛsiṃha. — Rāmacandra.

The family is still known as the Śesa family, and it keeps up its old tradition for scholarship. Colebrooke places Rāmacandra's son in 12[illegible] A.D.

Kātantravistara, by Vardhamāna, in Nāgara character, p. 158, No. 1549 copied in Sam. 1589 = 1533 A.D. The work is mentioned in many Catalogues, but it has never been described. A commentary on it by Pṛthvīdhara has been described in Rāj. Mitra's Gram. Cat., p. 7, but not the text. The author Vardhamāna is entitled Upādhyāya of Śrīmat Karṇadeva, i.e., some Rājā whose name was Karṇadeva. As this is a very common name of Indian Princes it is difficult to say which Karṇa is meant. Vardhamāna, says Colebrooke, is often quoted in Kāmadhenu by Vopadeva by the middle of the 13th century.

Ṣaṭ Kārakam, p. 37, No. 1114 ख, in Maithila character, was copied in La. Sam 475 in Bhauāḍagrāma by Murāri Śarmā. The Catalogue gives no more information than this. But it is known from elsewhere that it was composed by a Buddhist variously named as Ballabhānanda, Bahasa Nandi, and Maheśa Nandī. The author is sometimes called Rabbasa Nandi, too. It treats of the use of cases and consists of fourteen verses only with a commentary. Eggeling thinks, p. 208B,

that the Buddhist invocation belongs to the commentary. The work belongs to the Kātantra School and is still read in East Bengal.

Manoramākucamardana, by Jagannātha, p. 224, No. 1110. Prakriyāprakāśa was a recast of Pāṇini's Sūtras in practical shape by Kṛṣṇa Paṇḍita of the Śeṣa family in the Andhra country referred to in connection with the Prakriyā-kaumudī. Kṛṣṇa Paṇḍita had a student named Bhaṭṭoji Dīkṣita who wrote another recast of Pāṇini's Sūtras entitled Siddhānta-kaumudī, with a commentary called Manoramā in which he adversely criticised his Guru's works. This enraged the sons of Vīreśvara, the son of Kṛṣṇa Paṇḍita, who defended their family work against Bhaṭṭoji's attacks. But Jagannath Paṇḍitarājā, the Paṇḍit at the court of Dara Sheiko, the son of Shāhjāhān, as a student of Vīreśvara, took up the cudgels in his hands and wrote the present work severely criticising Manoramā. As the word Manoramā is in the feminine in Sanskrit, he named his critique on it, Manoramakucamardana.

Ākhyātaprakaraṇam, p. 56, No. 1478 च, belongs to the Kātantra School.

Upayogakramaḥ, p. 85, No. 1647 ठ.

Uṣmabheda, pp. 31 and 60, Nos. 1076 क and 1475 इ, in Newari character, gives rules for spelling words with the three S's. The first was copied in N.S. 441.

Dhātujñānam, p. 85, No. 1647 ड, treats of conjugation of roots in Sanskrit.

Dhātupāṭha, pp. 34 and 84, Nos. 1078 च and 1647 ग.

Sixteen leaves in Gupta character on Grammar, page 85, No. 1648 क. The leaves are not in order. They seem to be the leaves of a long grammatical work. There are some Sūtras given, but these are not Pāṇini's Sūtras nor are they from Kātantra.

Kṛdbhāṣya, page 88, No. 1693 ग. Thirteen palm-leaves, part of a large work on Grammar, contain many Sūtras. Three are noted down in the Catalogue, and they are found in the same order in Kātantra. So these leaves must belong to

that work. These are from the chapter on Kṛt. It is a well-known fact that Sarvavarmā, the author of Kātantra Sūtras, did not write these chapters. They were written by the Vṛtti-kāra Kātyāvana. So these leaves contain Sūtras by Kātyāyana or Vararuci with a bhāṣya. This proves not only the great antiquity of the Kātantra Sūtras but also of Kātyāyana. The work is called Kṛd-bhāṣya. The Sūtras noticed, however, are the first Sūtras of the work in the leaves under notice. But they are numbers 84, 85 and 86 of the fifth Pāda in the chapter on Kṛts in the Kātantra Grammar.

There are 91 leaves of a work on Grammar, p. 70, No. 1595 ख. It is most probably a big fragment of the Rūpāvatāra Vyākaraṇa noticed in p. 60. The chapters are called avatāras. The matter given in the Prārambha Vākya, in p. 60, is what may fit in exactly on one side of a narrow palm-leaf. The first leaf is invariably written on one side only. But the leaves in question begin with the second page and leave out matter which is enough for the one side of the first leaf. The chapters are:—

Sañjñāvatāra—4th leaf.
Saṃhitāvatāra—15th leaf.
Vibhaktyavatāra—63rd leaf.
Natvāvatāra—71st leaf.
Ṣatvāvatāra—73rd leaf.
Samāsāvatara—78th leaf.

Smṛti.—Of the Smṛti works, the original Saṃhitās are not very numerous in this collection. Four are worth mention, namely:—

(1) Mānavadharma-śāstra, page 60, No. 1475 ख. This appears to have been brought from India as it is in Nāgara character.

(2) Parāśara-smṛti, page 59, No. 1478 ग. Complete in 12 chapters, is in Newari character.

(3) Nāradīya-dharma-śāstra, p. 44, No. 1230 ख. Character Newari.

(4) Mānava-nyāya-śāstram, p. 43, No. 1230 ꣵ, called also Brahmokta-dharma-smṛti in the first verse after the colophon, is the Saṃhita of Nārada on the law-book of Manu. [Nārada's work is often considered as an appendix to the work of Manu]. It is accompanied with a brief commentary in the Newari language, entitled Nyāya-vikāsinī by Maṇika, perhaps the same as the author of Bhairavānanda Nāṭaka, who wrote that work at the request of Jayaṭa, the son of Candana Varmā and the minister of Jayasthiti Malla, the husband of Rājalla Devī, in N.S. 500, *i.e.*, in 1380 A.D. The object was to bring the administration of justice more in unison with the Smṛti than before. The advent of a new dynasty was followed by reforms in every direction, and the aim of these reforms was Aryanizing the Newars. The literary activity of this reign has been touched upon by Prof. Bendall: the administration of justice is spoken of here. The composition of many new dramas, by Maṇika, Dharma Gupta and others also bears witness to the tendency of Aryanizing. The present MS. was copied by Vajrācāryya Lūndabhadra, a Śākyabhikṣu belonging to the Kīrttipuṇya Mahāvihāra in Bhātgāo. This shows that the Buddhist monks who excelled in Caligraphy were extensively employed in copying Hindu MSS. In the Durbar Library, too, the Buddhist Vajrācāryas are still the best scribes. Prof. Bendall obtained much valuable information from the post-Colophon statements in this MS.

The most ancient MS. on modern Smṛti, *i.e.*, of Smṛti compilations, is Ratnakaraṇḍikā by Droṇa. See pages 77 and 127, No. 1633 ꣵ. This is so old, worn out, and dilapidated and so worm-eaten, that it was impossible to take a full description. It was however copied in Sam. 1189, *i.e.*, in 113[illegible] A.D. in Nāgara character. This is the oldest MS. dated in non-Nepalese era, and in a non-Nepalese character found in this collection. It treats of the rites and ceremonies of the followers of Vājasaneya Saṃhitā. It is a curious fact that a work of so much importance and so much antiquity is not

known in quotations; recently, however, another MS. of the work has been found in the collection of MSS. presented by A. C. Burnell to the India Office, and it is accompanied with a commentary, but no description of the work has yet appeared anywhere.

It speaks volumes of the climate of Nepal, that palm-leaves of the 12th and 13th centuries have not yet decayed. Works like Daśakarma and Vivāhakarmasamuccaya, liturgical works, which are, as a rule, most carelessly kept, have lasted in Nepal for more than seven centuries. Of these Daśakarmapaddhati, a work on the ten indispensable sacraments, a short hand-book of an officiating priest, was copied in 1176 A.D. See page 65, No. 1536 ग. Vivāhakarmasamuccaya was copied in N.S. 233, *i.e.*, 1118 A.D., see page 26, No. 933 ख. These belong to the Twelfth century. To the Thirteenth belong the following liturgical works, namely, Anantavratavidhi, page 46, No. 1320 ग copied in N.S. 405, *i.e.*, in 1285 A.D., Pratiṣṭhā paddhati, page 77-78, No. 1638 ग, copied in N.S. 396=1276 A.D. I may remark in passing that Prof. Bendall has not taken notice of this date of Anantamalla's reign, which will throw back that king's reign by three years. In his list, History of Nepal, &c., &c., page 25, the earliest date of Anantamalla is 399 N.S. But this MS. gives the date 396 N.S. Another liturgical work of which few ever take any care, *i.e.*, a work on the Sandhyā, which is always committed to memory, namely Sandhyā-vidhi, page 45, No. 1320 ङ, is dated N.S. 401=1281 A.D. A fourth work, on Pārvaṇa Śrāddha, *i.e.*, on the propitiation of the manes in the full and the new moon, page 20, No. 772, ङ, was copied in La. Saṃ. 171 or about 1290 A.D. A careful search in the private Libraries of Nepal may yet bring to light more dated MSS. of this nature.

Of the more important works, Karmakriyā-kāṇḍa by Somaśambhu, pages 49 and 95, No. 1861 ग, was copied in N.S. 326, *i.e.*, 1206 A.D. The work was composed in 1073, see Cat. Cat, Vol. I, p. 83A., and Bühler's Kāśmīra Report, p. 77. It

is a ritualistic work of the Śaiva sect. The author was a disciple of Śiva, who was the disciple of Vimaleśa, the disciple Gona, a Śaiva saint. The work is on the daily and other rites of the sect.

Sugatisopānam, pages 20 and 181, No. 772 ष, by Gaṇeśvara, was known only in quotations, see Cat. Cat. Vol. I. p. 724A. The MS. was copied at Lalita Pattan by a Maithila scribe, Ṭhakkura Śrī Mati śarmā in La. Saṃ. 224, about 1340 A.D. The date of composition therfore must be earlier. The author describes himself as Mahārājādhirāja, of which country is not known. I may here throw out a conjecture that he was a king of Mithilā before the commencement of the rule of the Śrotriya dynasty. He was assisted in his work by his great minister Devāditya, the minister of peace and war. It is a longish work on Smṛti.

The next Smṛti MS. of great antiquity is the Śrīdattapaddhati, pages 45 and 129, No. 1320 व. It was copied in La Saṃ 299, i.e., about 1414 A.D. by Dhaneśvara who was settled at Khaḍ̄rā by Mahopādhyāya Nara. It was composed a few years earlier by Śrīdatta, the son of Nageśvara, a Paṇḍit honoured in the court of Rājā Devasiṃha, the eldest son of Bhaveśa, the third King of the Śrotriya dynasty. The real name of the work is Ekāgnidānapaddhati. This may also be Āvasathyādhānapaddhati; see Cat. Cat. p. 668B. The author is styled Mahāmahopādhyāya and Āvasathya, i.e., the performer of Āvasatha sacrifice. The performance of sacrifices often gives the names to different Brāhmaṇa families. The work deals with the great gifts known as Mahādānas, which form the subject of the next MS.

Mahādānanirṇaya, pages 36 and 122, No. 1124 ष, is by Vācaspati, or more correctly by Rājā Bhairavendra with the assistance of Vācaspati. The MS. was copied in La. Saṃ. 392, about 1506 A.D. The work is not given in the list of the author's works in Cat. Cat. page 559B. Professor Bendall makes this work one of the basis for his chronology of the Maithila Kings. It is curious, however, that Bhairavendra is

called Rūpanārāyaṇa here, while he is styled Harinārāyaṇa in p. 76A., Br. Mus. Cat.

A MS. of higher antiquity than the Mahādāna is the Vratapaddhati, page 73, No. 1583 क. It was copied in La. Sam 344, about 1458 A.D., by Sudhādhara. For other notices of this work see Cat. Cat. Vol. I, p. 530B and Vol. III, p. 129B. The author is Rudradhara of Mithila. He may be Rudradhara, the disciple of Caṇḍesvara and the author of so many Candrikās on Smṛti. In that case he must have flourished later than 1324 A.D. the age of Caṇḍeśvara.

The Maithila work on Smṛti, next in antiquity, is Dāna Vākyāvali by Vidyāpati. It is represented in the Nepal collection by two MSS., namely, pages 25 and 45, Nos. 910 ग and 1320 ख copied in La. Sam. 512 and 895 respectively. From Raja. Mitra, No. 812, we know that a work of the Saṃskaras was dedicated by the author to one Ratnapāṇi in La. Sam. 371. There are various works of the same name, Dana-vakyavali, by various authors, many of which have recently been acquired by me for the Bengal Government. Both the MSS. are mere fragments, the more ancient one has only 29 leaves.

Vividhavidyāvicāracaturā is a complete MS. on the propitiation of angry divinities and bringing about prosperity. It treats of ten thousand, hundred thousand and million homas, &c. It is attributed to Bhojadeva and is a paddhati. The work ends with the consecration of tanks, ponds and wells; see page, 6b, No 1536 ग. The MS. was copied by Śubhapati under the command of Gadādhara Deva, the Prince of Mithilā, probably the son of Rāmabhadra in the town of Ratnadhara, in La. Sam 872. The author Bhojadeva does not appear to have been a royal personage. He is neither the Bhoja of Dhāra nor of Nepal.

Smṛti-paribhāṣā, page 32, No. 1077 क, by Varddhamāna, copied in La. Sam. 388, by Padmākara and Mādhava Śarmā in the village of Nāhoṣa. Vardhamāna, who appears to have been a judge at the court of Rājā Rāmabhadra of Mithilā,

and who wrote several works on Smṛti, wrote two on the technical terms of Smṛti, namely, Paribhāṣāviveka and Smṛtiparibhāṣā (Rāj. Mitra, No. 1848).

Vivādacandra, page 45, No. 1280 ङ, by Misaru Miśra. See Rāja. Mitra No. 1859, where it is said to have been composed by Lakṣmī Mahādevī, the wife of Rājā Candra Siṃha of Mithilā, with the assistance of Misaru Miśra. The Prince Candra Siṃha does not appear in any authentic list of the Śrotriya Rājās of Mithilā. But Misaru mentions him. He may have reigned in a part of the kingdom, as Aufrecht, quoting all the six introductory verses of this work, makes him the son of Darpanārāyaṇa, the son of Harasiṃha, the son of Bhaveśa. It may be said in passing that the identification of Harasiṃha with Harisiṃha, the invader of Nepal, is most unfortunate, because the invader was a Kṣatriya Sūryyavaṃśī while Harasiṃha was a Śrotriya Rājā.

Vivādaratnākara, by Caṇḍeśvara, and Vivādanirṇaya, perhaps Vivādacintāmaṇi, by Vācaspati, in this collection are well-known works often described by competent scholars.

Nirṇayārka, by Śrī Kṛṣṇarāma, page 199, No. (2) 73, is a work composed in Nepal under the patronage of Gorkhā King Mahārājādhirāja Rājendra Vikrama during the middle of the last century. The author quotes from Kṛtya-ratnāvali, Kālamādhava, Nirṇayāmṛta, Nirṇayābdhi and so on. In the Colophon the work has been attributed to the patron Rājendra Vikrama.

For Dvaita-nirṇaya, by Vācaspati, pp. 86 and 90, Nos. 1648 ङ, and 12 ग of the new collection, see preface to Vol. II. Notices of Sanskrit MSS., Second Series.

Sarojakalikā, in Bengali character, by Kaviratna, p. 38, No. 1077 ङ, is a complete compilation of Smṛti. Rāja. Mitra, No. 2014, thinks it to be a very ancient compilation as it does not seem to quote from any compiler. The name of the author seems to indicate that he was a Bengali. The present palm-leaf MS. is a mere fragment.

Dharmasāra, page 198, No. 1413, by Puruṣottama, is a

unique work copied in Śaka 1607 = 1685 A.D. It is a long work on Smṛti compiled from various works, Purāṇas and Smṛti. The author styles himself Jyotirvid, and prefaces his work with the praise of Vyāsa and the purāṇas. He introduces the purāṇas into the compilation of a work on Dharma with a long apology—a fact, from which he seems to have been one of the earliest writers to utilise the Purāṇas for the purpose of illucidating smṛti texts. The scribe, Bala Bhadra and his son, were inhabitants of Mithilā, though the MS. is written in Nāgara and dated in the Saka Era.

Dharmatattvaprakāśa, page 192, No. 1560, by Śiva-Caturdhara, son of Govinda Sūri, son of Nīlakantha, son of an other Govinda. The family seem to have come from Pratiṣṭhāna or Paiṭhanā near the Godāvarī. The author was born at Benares. He composed the work in Śaka 1668. The Cāturdhara family is still flourishing at Benares as a family of learned men. There are four MSS. of this work in the Benares College Library. See page 268B, Vol. I. Cat. Cat.

Dāna-vākya-samuccaya by Yogīśvara, pages 74, and 105, No. 1606 क, gives the formulae for making gifts and incidentally treats of the propitiation of angry planatory deities. This seems to be a very ancient compilation, as it has been quoted in the Bhoja deva-saṃgraha, copied in Śāke Saṃvat 1297. The MS of Dāna-vākya-samuccaya in the Darbar Library was copied in N.S. 848, though curiously enough it is said to be written in Nāgara character.

Dānapradīpa, page 185, No. 1238, by Mādhava, is unique. The MS. is incomplete. The author is daubed Mahāmahopādhyāya. He is the son of Viṣṇu-śarmā, the son of Rāma, son of Dhīdhana (?), son of Narasiṃha, regarded as a bearded Sarasvati, the son of Vāsudeva, who was by Rāghava, King of Traivarṇya Karaṇapura in Guzerat, brought from Svīmganīṃdadhi and settled at Tolakirya. Hence his clan obtained the surname of Tolakiryya. The work treats of such gifts as those of cities, &c.

Tithyādinirṇaya, by Padmanābha, page 184, No. 1294,

character Nāgara, copied in N.S 827 = 1707 A.D. is unique. The author is daubed Upādhyāya and wrote his work at Benares. The work should rather be called Pretakṛtyanirṇaya than Tithyādinirṇaya, of which it professes to be a part. The latter is a big compilation entitled Yogīśvara Saṃgraha. Padmanābha seems to have composed that volume of it which treats of Pretakṛtya in two parts, one entitled Pretakarmamahārṇava and the other includes Daśakriyā, Āvasathyapretāśauca and the visit to holy men. The present MS. contains both these parts. Is Yogīśvara mentioned here the same as the author of Dānavākya-samuccaya?

Kṛtyakalpataru by Lakṣmīdhara, son of Hṛdayadhara and Foreign Minister to Mahārājā Govindacandra of Kanauj, whose reign extended from 1115 to 1148 A.D. (See M. Duff., p. 288). Page 62, No. 1508 ख notices an incomplete MS. in Newari character. The work has been described by Eggeling, p. 409B. The MS. therein described belonged to Vidyānivāsa, who is wellknown as the father of Viśvanātha Tarkapancānana, the author of Bhāṣā pariccheda. It was copied by a Kāyastha, named Kavicandra, for him in the Vyomendusarasitāṃśumite (0 1 5 1) Śāke, *i.e.*, in Śaka 1510 = 1588. This settles the date of Vidyānivāsa who was a Banerji and resident of Navadvīpa, and along with his, that of his son, the author of Bhāṣāpariccheda.

Ācāradīpaka, by Gaṇgaviṣṇu, page 153, No. 1500, is an unique compilation of Ācāra, a part of Smṛti. The author gives his own genealogy and a genealogy of his patron Trivikrama. The author is the son of Jayadeva, son of Rāmabhadra, belonging to Gautamagotra. The geneology of the patron Trivikrama is as follows:—

MUKUNDA.
|
Bhṛngī.
|

Hambīra the Âdi Mahīdhara or the founder of a dynasty at Triṣṛnga.

Tula the Mukhyaḥ or chief King.
|
Pratāpa, a Yuvarāja
|
Fayalu Raja — Dāmodara.
|
Digvijaya
|
Kamarāja Datta
|
Trivikrama, The Patron of the Author

Some of the passages in this account are so obscure that I have been obliged to put interpretations on them very different from those by Prof. Bendall. The MS. was copied in Saka 1674 - 1752 A.D. by Śivadharma and Bhuvaneśa. The work treats of all the principal topics connected with Ācāra.

Pratiṣṭhātattva by Raghunandana, in Bengali character, page 65. No. 1536 ब, is one of the 28 books of the writer's great digest, the standard smṛti of Bengal. It was composed during the latter half of the sixteenth century. It quotes from Haribhakti-vilāsa of Gopāla Bhaṭṭa composed in 1562. The present MS was copied in Sapta traya-pa[illegible] Saṅketite Śakābde, i.e., 1537 Śaka = 1615 A.D.

Pretamañjarī, page 218, No. 1169, is dated [illegible] 827 = 1707 A.D. It treats of the last rites of man. [illegible] same work as the Pretamañjarī by Dy[illegible] nor the same as Ulwar 801.

Brāhmaṇārthaprakāśa, page 218, No. [illegible] meaning of the word Brāhmaṇa. [illegible] datta. There is a curious expres[illegible] namely Taṃ guruṃ Sāradārū[illegible]

It seems that the name of the author's guru was Puruṣottama, and that he is identified with Kālī.

Madana-ratna-pradīpe prāyaścittodyota, page 223, No. 1286, is part of a complete digest of religious and civil law of the Hindus, compiled by Viśvanātha, a Gurjjara of the Śrīmālī clan, inhabitant of Benares. His father was Saṭṭa. Śrīmāla, the small kingdom, of which the poet Māgha's grandfather was the chief minister, sarvādhikārī, gives its name to a very influential section of Gurjjara Brāhmaṇas. The author Viśvanātha belonged to that section. Professor Bendall supposes that Madana Siṃha Deva, the patron, or as the authors are pleased to style him, the compiler, of this work belonged to Gorakpur-Campāraṇa. But the India Office Catalogue, page 537A, makes him a king of Delhi. This may sound strange to historical ears. But in 1412 died Mahmud Togluk who abolished the Empire, gave up sitting on the throne, coining money, and the city and the province fell a prey to Afghans and Rajputs alike. Madana Siṃha appears to have been an influential Rājput chief in the province and he invited four great Paṇḍits of his time to compile a Smṛti digest. These are Ratnākara Miśra, Gopīnātha, Viśvanātha and Gaṅgādhara Bhaṭṭa. The work is divided in 7 uddyotas of which the present MS. contains the fourth, that dealing with Prāyaścitta. And it has been done by Viśvanātha alone.

The statement in the India Office Library Catalogue takes out Śakti Siṃha, from the Campāraṇa genealogy doubtingly placed there by Prof. Bendall and places him in Delhi.

Vājasaneyinām ahorātrāśrita-dharma nibandha, page 47, No. 1820 c, is an incomplete copy of a Smṛti work on the daily rites of the professors of the white Yajurveda. It begins with an invocation to Viṣṇu.

[illegible]odaya, by Mitra Miśra, Vyavahārakāṇḍa only, page [illegible], No. (2) 65. For the date and time of Mitra Miśra [illegible] and p. 371 of the India Office Library Cata-

Śivarātrividhānam, page 62, No. 1508 ग, derives its authority from the Padmapurāṇa.

Saptamīvratakathā, p. 84, No. 1645 ग, copied in N.S. 508 = 1888 A.D. Kathās are stories in Sanskrit generally in Anuṣṭubh verses proclaiming the great efficacy of any vrata. They are very common in Northern India. The discovery of this MS. proves their antiquity.

Sarasaṃgraha, p. 48, No. 1380 क, was copied in N.S. 375 = 1255 A.D. It is a part of an unknown work entitled Veda Vaiṣṇava-siddhānta rahasya, that is, a work written with the object of reconciling the Vedas with Vaiṣṇava doctrines, and it treats of such topics as lakṣahoma in nine chapters. It seems to indicate a stage in the process of Tāntrika Vaiṣṇavism being incorporated into Hinduism.

Vājasaneyinām Vivāhādipaddhati, by Rāmadatta, p. 80, No. 1634 ख. The author is the son of Gaṇeśvara, the son of Devāditya. [See supra Sugatisopānam.] Devāditya and his son Vīreśvara were the ministers of peace and war to an unknown kingdom, probably Mithilā. The work pertains to the white Yajur Veda, and treats of the ceremonies to be performed by the professors of that Veda. Rāmadatta, and his father Gaṇeśvara are described as mahattakas or noblemen. In Raja. Mitra No. 1169, Rāma-datta is said to follow Vācaspati Miśra the great Maithila lawgiver. The MS. is written in Maithila character, and dated in La. Saṃ. 414. These considerations lead me to infer that the author was a Maithila. But the work is held in [illegible] respect by the Yajur-vedis all over Northern India. As the matter stands, if Rāma-datta writes a Paddhati based on [illegible] digest, the date given at the end of the MS. may re[illegible] position and not to copy. Theodore Aufrecht [illegible] the name of this work into Vivāha paddhati, p. [illegible] Cat. Cat. But he has no authority for it.

Agastyavratavidhānam, p. 52, No. 1[illegible] the process of worshipping Agastya, the [illegible]

Ekādaśī-vrata-māhātmyam, p. 80, No. [illegible]

No. 1280 ष. The first was copied in N.S. 558, and the second in N.S. 400, during the reign of Ānandamalladeva at the temple of Paśupati. Both are in Newari character.

Ekādaśī-vrata-vidhānam, p. 70, No. 1559 ष, is in Newari character.

Kāṇvāyanaśrāddha vidhiḥ, p. 45, No. 1820, ष, in Newari character, treats of the Śrāddha of the professors of the Kāṇvaśākhā of the white Yajurveda.

Durgārcanakalpataru, p. 187, No. (2) 110, by Lakṣmīpati Śarmā, in Nāgara character. Complete. Unique. It was composed under the patronage of Navarāṭ Raghunāth, the son of Yuvarāṭ Raṇabhīma Shāha, son of Kṛṣṇa Varmā, during the reign of Raṇa Bahādur Shāh, the Gorkhā king of Nepal (1777-1799), who is described as having overrun Cīna, Mithilā, Kāmarupa, Aṅga, Vaṅga, Kaliṅga, Kuru, Maru, Yavana. The author is entitled Daivajña Śiromaṇi and was the son of Kṛṣṇānanda.

Kālamādhava-kārikā-vyākhyānam, p. 160, No. 1291, by Vaidyanātha Sūri, son of Bhaṭṭa Rāmacandra of Benares, is a commentary on Kārikās based on the work of Mādhavācārya on the determination of time for religious ceremonies, entitled Kālanirṇaya, commonly called Kālamādhava. This has been published in the Bibl. Ind. The authorship of the Kārikās is unknown. Vaidyanātha, the commentator, belonged to the wellknown Pāygauṇḍe family of Benares.

Kuśaṇḍikā is the common homa for all ceremonies. It is perhaps the shortest homa known. A work on this is to be found in p. 56, No. 1478, ष.

[illegible] Vidhiḥ, p. 80, No. 1684 ष, describes the ceremonies to be performed on the 4th day after marriage. Viṣṇu-[illegible] Vidhiḥ, p. 52, No. 1868 ष, is incomplete and has 85 [illegible].

[illegible] pradīpa, p. 258, No. 1412, by Kṛṣṇa is an elementary work on astronomy as applied to Smṛti. This is to be [illegible] from Kalyāṇa Varmā's work, and also from

same name. The author says that in Jyotiṣa, Tantras, Siddhāntas and Vaidyaka, the meaning only and not grammatical inaccuracies are to be taken into consideration.

Śuddhadīpikā, p. 255, No. 1500, is a liturgical work of no value, by Durga Datta. The author seems to have abridged a work entitled Prapañcasāra, an unknown smṛti work, and treated of the proper method of repeating the Gāyatrī

MEDICINE.

Carakasaṃhitā, p. 86, No. 1648 ग, in Newari character. The description of this MS. has not been given in the Catalogue, but from my notes I find that it was copied in N.S. 303=1183 in the reign of Ratnadeva. In this case the year is given both in figures and in words Saṃvatsarāṇāṃ trayodhika śatatrayaṃ Aṅke + + Samvat 303 Caitra Sudi Somadine. It was copied by a Śrīvastava Kāyastha Paṇḍita named Ratnapāla who came from Jejābhukti or Jejhauti the cradle of Caṇḍela power in Bundelakhaṇḍa. The granthasaṃkhyā is given as 12,686.

One hundred and twenty chapters were spoken by Ātreya to Agnivesa. Then it was revised by Caraka. But even then it was not complete by a third. So Dṛḍhabala of Pañcanadapura completed it after propitiating Śaṃkara.

The medical tradition of this school seems to have begun in the Vedic times. Agnivesa compiled the tradition about the period of the rise of Buddhism, for among the numerous Buddhist sects before Aśoka [illegible] founded by an Agnivesa. Caraka, whose name [illegible], only revised it, and this Caraka may well be the same [illegible] man in the court of Kaniṣka, the Indo-Sythian King, as Professor Sylvain Levy surmises, from Chinese sources. Dṛḍhabala's age it is difficult to settle. But I will hazard a conjecture, that he wrote when the last Hindu dynasty was reigning in the Panjab. The MS. is complete and it bears a date before the Muhammadan conquest of Hindustan. The work has been several times printed in Calcutta.

Cikitsāmṛta, p. 170, No. (3) 76 (see Report, page 9). The work is nearly complete, the first leaf only is missing, the first leaf as given in this MS. contains the preamble of a work on Materia Medica in which the author expresses his dissatisfaction with previous works on the subject, some being too small, some too difficult and so forth.

Nidānam, p. 70, No. 1559 ব. From my notes I find that the MS. contains a few leaves only and they treat of the Kṣudraka-roga-nidānam. It was copied in N.S. 571=1451 A.D.

Nīlakaṇṭhasaṃgraha, p. 200, No. 1185, is a work on Hindu medicine by Nīlakaṇṭha, the son of Narahari and Savitri, belonging to the Vaidya caste. One of his remote ancestors was Tripurāridhāna a Mahopādhyāya. His uncle was Śrīdhara of the Dhanvantari gotra. The MS. is a Physician's Vade Mecum.

✓ Yogasāra, p. 235, No. 1137, by Nāgārjjuna. The first seven leaves of the MS. are missing. In leaf No. 106 occurs the statement Iti Nāgārjjunakṛte Yogasāre Śrī + + + cikitsā. The MS. is incomplete at the end too. The work is a very ancient one and is attributed to the great Nāgārjjuna, the founder of the Mahāyāna school.

Yogaratnasaṃgrahaḥ, p. 35, No. 1113 ব, by Puruṣottama Datta of the Vaidya caste. The MS. was copied in the Śaka year 1586 on the full moon day of the month of Māgha on Tuesday. Sumati-jayajitāmitramalladeva of Nepal made a gift of this MS. in N.S. 810=1690 A.D. The work has 240 leaves written in Maithila character, though the statement of the gift at the end is in Nāgara akṣara.

✓ Rasahṛdayaḥ, p. 289, No. (3)118, by Govinda Bhagavat. It is a work on Hindu Chemistry, and Dr. P. C. Rāy thinks it is one of the most ancient works on the subject. The work is in the form of a Tantra, being divided into 21 Paṭalas. Buddhistic gods and Bodhisattvas are mentioned in this work. After the colophon there is a statement that Dhanajit obtained this work from a worshipper of Nārāyaṇa.

Viśvanāthaprakāśa, p. 24, No. [illegible] ... even in Nepal when Lawrence compiled his [illegible] in that country. The MS. contains 447 leaves

In p. 90 is mentioned a MS. with 180 leaves, being No. 14 of the new collection made by Mahārājā Sir Vir Sumsher Jang Bahādur, on the medical science. There are no colophons in this work, and from the verses quoted in the Catalogue, it appears to be a medical compilation, one of the verses being the opening verse of the Mādhavanidānam. But that verse had long become the common heritage of medical men in India and is found in many medical works

Sarottara nighaṇṭu, p. 37, No. 1114 s. The MS. has leaves missing in the middle. There are 179 ślokas. It is a work on synonyms in the medical science. The MS. begins and ends in Buddhist fashion. The opening verse is the same as that of Mādhavanidāna. It was copied in N.S. 200, i.e., in 1080 A.D. The author's name is lost by a lacuna, but he is described as Ācāryavarya.

No. 1114 *, in pp. 36 and 130, seems to contain two works, one incomplete in the earlier and the other in the latter part. The two works are by two brothers Ravigupta and Viṣṇugupta, both sons of Durgagupta. Viṣṇugupta's work appears to be a nighaṇṭu, Siddhasāra nighaṇṭu, noticed in p. 86, and the other work Siddhasāra saṃhitā by Ravigupta is on general medical science. The number of leaves 97 and the extent in ślokas 1212 both refer to the whole MS. The date of the copy and reign of the king are both lost by lacuna.

A complete copy, however, of Ravigupta's Siddhasāra saṃhitā is noticed in the Catalogue under the name of simply Sārasaṃgraha, in page 21, No. 787. It is complete in 24 adhyāyas, the last chapter being on poisons. It was copied in N.S. 494=1374 A.D. The authors of both these works seem, from the terms in which the Maṅgalācaraṇa has been couched, to have been Buddhists.

Toḍalānanda, p. 181, No. (2) 326, is a medical compilation made under the patronage of Toḍala Malla, the Finance

bar. [See *infra* Horāsukha.] This was one of works reported by the Paṇḍits of Nepal to Major Lawrence as rare. The present work begins with an obeisance to Dhanvantari and the Aśvinas. The compilers consulted works of Kuntisuta and others. Kuntisuta appears to be Nakula who is credited with the authorship of a veterinary work entitled Aśvacikitsita which has been published as a supplement to the Aśvavaidyaka in the Bibl. Ind. From the statement in this MS. it appears that Nakula is said to have written a work on medicine too. The present MS. is in three chapters.

Nāḍiparikṣā, p. 198, No. (3) 76, was composed by Rāmacandra Somayājin, son of Samrāt Agnicit Somayājin, in Sam. 1405, [See Rep. p. 10.] The author seems to have been an inhabitant of Orissa [See Rep. p. 15.] and credited with the compilation of a smṛti work. The present MS. was copied in Samvat 1773.

Veterinary.—Aśvavaidyakam p. 151, No. 1161, by Dīpaṅkara, has already been fully described in my Report, page 10. The author was the son of Nānākara and the grandson of Nidhānakara, a Vaidya by caste, belonging to the Kāntāra vāsini Gāi. Dipaṅkara, nay, his family appears to have been Buddhists. The Maṅgalācaraṇa, though it begins with the word Śiva, does not appear to be an obeisance to god Mahādeva, as the word Śiva appears to be an adjective to Sarvajña, and the next hemistitch "Tajjñah ... api yam viduḥ" stamps him as Buddha. The author ... s that his hairs were colour... with the dust of the ... feet of Dīpaṅkara who may be Buddha, a Bodhisattva or a great Bhikṣu, but he cannot be a Hindu deity. The simile Buddhaḥ Śuddhodanādiva' is also Buddhistic. Few Hindus will have recourse to such a simile. The work is said to be in 90 chapters and the extent in ślokas, is 1300. The author makes his praṇāma to Śalihotra, the founder of the Veterinary art and to his disciples. He consulted previous works on the subject, and his practice was of great use to him.

Aśvāyurveda, page 151, No. 765, by Gaṇa. The MS. is incomplete. It is like the previous work, a compilation from Śālihotra, Garga and others.

Yogamañjarī, p. 233, No. 816, compiled by Vardhamāna under the orders of Viśāla, a minister. The father of the author was Ācārya Jñānapati, probably a Buddhist minister. Viśāla belonged to the reign of King Narendra Malla of Nepal who ruled by the middle of the seventeenth century.

Sārasaṃgraha, p. 265, No. 816, by Indusena or Indrasena, who styles himself as a Mahārājādhirāja and Mandarendra and whose Viruds Rūpanārāyaṇa, &c., show that he was one of the Brāhmaṇa rājās of North Bihāra or connected with them. It is a short work and was composed in Śaka 1[illegible] or 1812.

ASTRONOMY.

Ariṣṭanavanīta-vyākhyā, p. 148, No. 1806, in Newari character. It is a commentary on the astrological work entitled Ariṣṭanavanīta by Navanītanarttanakavi, who selected all matters relating to Ariṣṭa, or evil influence of planets, from the Horā śāstra, which means principles of Astrology learnt from the Greeks. The present work is a commentary on Navanīta narttana's work by Śrīdhara (see Catalogue of Ulwar MSS. No. 1711, Extract No. 452). Śrīdhara is quoted twice by Bhāskarācaryya in his Bījagaṇita. Copied in N.S. 800 = 1680.

Gaṇakamaṇḍanam p. 463, No. [illegible] Nandikeśvara, son of Vedāṅgarāya, in [illegible] an elementary treatise on astrono[illegible] was applied [illegible] The MS. is incomplete. (See Cat. Cat. Vol. II. p. 28A. [illegible] Peters IV, p. 44.) The genealogy of the author is thus given in Peterson's extract. In the Gurjara country there is a Brāhminic settlement named Śrīsthala. There was a Brāhmaṇa there named Ratna Bhaṭṭa whose son was Tigalā Bhaṭṭa. His son was Mālajit who obtained from Shah Jehan, Emperor of Delhi, the title of Vedāṅga Rāya. His son Nandikeśvara wrote this work for pleasing his

father. The author consulted among other works Muhūrtacintāmaṇi, Gaṇakabhūṣaṇa, Ratnamālā, Joytirvidābharaṇa, Sajjana-ballabhā and Trivikramaśata. Vedāṅga Rāya wrote the Pāraśī-prakāśa in 1643 A.D.

Goloddeśa, p. 165, No. 1167, by Dāmodara. The MS. is copied in Nāgara charactor in N.S. 830 = 1710 A.D. This is an attempt to reconcile Astronomy with the Purāṇas. The author quoting from Garga and others says that Yudhiṣṭhira era will remain extant for 3,044 years. Then will commence the era of Vikrama and remain current for 135 years. Then the Śaka era for 1830. Then will arise a king named Nāgārjjuna who, killing the Mlecchas, will initiate an era that will last for 400,000 years. Then will King Dharmarāṭ start an era which will remain in force for 10,000 years. Then when the world will be covered with Buddhists and Mlecchas will come Kalki, and in 81 years he will destroy them all.

This is an elementary treatise on astronomy having a few chapters on Astrology. Unique.

Grahadarpaṇa, p. 166, No. 1412, by Gaurīśvara, is based on the Sūryyasiddhānta. Unique. It says that the astronomical era, that is, the Śaka era, commenced after 3,179 years of the Kali Yuga.

Grahaprakāśa, p. 167, No. (2) 32, by Kāśīnātha, composed in Śaka year 1735, the year of the birth of Rājendra Vikrama. The author follows the system of Varāha Mihira and of Sūrya siddhānta. H[illegible]lted Brahma-siddhānta, Vasiṣṭha-siddhānta, Sūryyasiddhānta, Tattvaviveka', Saurabhāṣya and other works.

Camatkāracintāmaṇi, p. 169, No. 1112, by Ṛṣi is an astrological work giving the effects of the rise, continuance and setting of planets on the destinies of men. The MS. has not been properly described elsewhere.

Jātaka-paddhati-vyākhyānam, p. 178, No. 1167 by Sūryyadeva Somayājin of Nirdhruva gotra, is an unique commentary on Śrīpati's well-known work the Jātakapaddhati, for

which see, Bhandarkar's Report for 1882-83, and Cat. Bik., p. 338. The present MS. was copied 1653 A.D.

Jātakārṇava, p. 179, No. 1578, by Varāha Mihira, is a short work on horoscopy, copied in Newari, in N.S. 883 = 1763. The MS. though it professes to be complete contains three chapters only, namely :—

1. Grahamadhyādhikāra.
2. Grahasphuṭādhikāra.
3. Tripraśnādhikāra.

The third chapter in I.O. MS. is chāyādhikāra, and the last verse of the present MS. treats of the shadow of the sun dial at mid day. The I.O. MS. contains three more chapters. The Trinity College MS. contains the second chapter only. In the Durbar Library MS. the author is stated to be Varāha Mihira.

Jaimini-sūtra vyākhyā, entitled Subodhinī, p. 179, No. (3)109, is a commentary by Nīlakaṇṭha on a work on horoscopy in Sūtra form, complete in four chapters divided in four pādas each, attributed to Jaimini. The Sanskrit College Library copy is defective in the beginning, while the MS. under notice is complete to the end of the second chapter. The Sanskrit College copy states that the work was composed in Śaka 1676 in Nepal during the reign of Raṇajit Malla Deva of the solar dynasty, the last King of Bhātgāo in Prof. Bendall's list. The Durbar Library copy contains in the second verse from the beginning a statement that it was composed at the request of Raṇabhuj, a King of the solar dynasty. Raṇabhuj and Raṇajit appear to be one and the same person. The author Nīlakaṇṭha is, therefore, a person different from the author of the Nīlakaṇṭha Tājika. There is a complete copy of the original Sūtras of Jaimini in the Asiatic Society in the Government collection with a commentary.

Jyotiḥśāstram, p. 20, No. 772 ख, appears to be a work on divination in Sanskrit and Newari, compiled from various sources by the observation of the positions of dogs, lions, mules, snakes and elephants, &c., &c.

Todalānanda, pp. 182-83, No. 1167, or Horāsukha, by Todala Malla. The MS. was copied in Samvat 1689=1583 A.D. in Nāgara character. Todala Malla, the great Finance Minister of Akbar, who is termed Mahārājādhirāja here, made several compilations, i.e., in Smrti, in Tantra, in Vaidyaka and in astrology. The names of his compilations end in the word sukha or saukhya. The present MS. is Horāsukha or Horāsaukhya. It relates to Horāśāstra or Horoscopy. The attempt was made, as the author says, to bring together in one place, the substance of all such works as Jātakasaṃhitā by Varāhamihira. In the preface the author speaks of Vasiṣṭha, Bhrgu, Garga, Parāśara and others engaged in spreading religion. Unique.

Nakṣatrasārāvali, p. 194, No. 1188, gives the description of the various asterisms or nakṣatras, the number and position of stars in each and such other topics. It is a short work in Newari character. Unique.

Pātasāranitīkā, p. 205, No. 1167, or rather Pātasādhana-ṭīkā, by Viśvanātha Daivajña, the son of Divākara Daivajña, is a commentary on the Pātasāraṃ by Ganeśa Daivajña, son of Keśava. For the author and the commentator, see Bhandarkar's Report for 1882 83, p. 29, preface. It deals with the rules for compiling Hindu almanacs. The initial year is 1444 Śaka=1582 A.D.

Praśnottara-ratnamālikā, page 88, No. 1152 ग, is a work on fortune-telling from questions. It is on palm-leaf in Newari character, 14 leaves only.

Praśnottarāvali, p. 210, No. 1882 The MS. is in Newari character copied in N.S. 524=1404 A.D. The author is Gaṇapati Śarmā, the son of Kamalāpati and Padminī and the grandson of Haripati. It is a work on fortune-telling by means of questions. The copyist is Devaśaṃkara Śarmā, the son of Gaṇapati, a resident at Svanikṣevantā.

Bhaṭṭotpalaratnamālā, p. 229, No. 1188. This is a mistake of the scribe for Jyotiṣaratnamālā, by Śrīpati, with a commentary by Mahādeva. Mahādeva's commentary seems

to be very much abridged in this work. (See Ulwar Catalogue, extract No. 498.) The genealogy of the commentator is thus given in the extract. There was in the family of Śrījanyālaya a brāhmaṇa named Bandhaka, who was a friend of King Karṇa. He had a son named Mahādeva who had three sons—Lūṇiga, Āma Śarmā and Ajaya. The last was a friend of King Bhīma. Lūṇiga's son Mahādeva, the commentator, wrote in 1185 Śaka = 1263. His grandfather Mahādeva wrote a commentary on the Kātantra grammar entitled Sphuṭaśabdasiddhi.

Hemādripaddhatikalpavallī, Saṭīka, p. 278, No. (3) 109. The text is by Viṭṭhala belonging to Kṛṣṇātrigotra, and the commentary is by Rudra Jyotirvid, the son of Vidyākara.

Bhojadevasaṃgraha, pp. 8, 18, 34, 42, 86, 120, Nos. 235 ख, 665 ग, 1078 क, 1206 ख, 1648 ज is an abstract of Bhojadeva's great work on Astronomy-Astrology which again is based on Varāhamihira. Dāmodara, the author, consults the works of Yogīśvara and others, but he strictly follows the method of Varāhamihira. The work treats of the fortune-telling of kings only. Professor Bendall says that the MS. in page 34 and 120 is the earliest work dated in a non-Nepalese era, namely, Śaka Saṃvat 1297.

Mayūrachitram, p. 39, Nos. 1176 क and 1179 क. This is a work on divination. It is written in the form of a dialogue between Garga and Bhāguri. The works known on the subject are attributed either to Nārada or to Varāhamihira. The present work is in the form of a Purāṇa complete in eight chapters.

Yavanajātaka, p. 40, No. 1180 क. The work has been fully described by me in Journal Asiatic Society of Bengal, for 1897, in p. 810, also in my Report, page 8. But at that time the colophons of the various chapters were not drawn up. From a perusal of these in the present Catalogue it appears that the Yavanas could divine at birth whether a new-born child would be a monk. This at first sight may appear strange, but if the fact that among the missionaries of Asoka, two were Bactrian Greeks be taken into consideration, it would appear that Greeks in the outlying Provinces of their

Empire often became bhikṣus of the Buddhist religion. I take this opportunity of correcting two mistakes which inadvertently crept into my Report. For Vṛhatjātaka read Vṛhat Saṃhita and for 4,000 slokas read 4,000 Indravajrā slokas. Some copies of the Yavanajātaka have, since the publication of my Report, been found in the City of Benares, but they are Vṛddha Yavana in 8,000 Indravajrā slokas, and the verse Iti svabhaṣāracanābhiguptāṃ does not occur in any of these, and Vṛddhayavana described by Eggeling in p. 1096 I.O. Cat. is a quite different work from that in the Durbar Library.

Yogayātra, p. 284, No. 305, by Varāhamihira. The present MS. is defective in the beginning. First four leaves are missing. It is complete in 15 chapters, but many of them do not agree with these in the I.O. MS., p. 1057A.

Chapters in the present MS.	Chapters in the I.O. MS.
2. Acārādhyāya.	1. Daivapuruṣakārādhyāya
3. Abhiyogadhyaya.	2. Acāradhyāya.
4. Yogadhyaya.	3. Abhiyogā o.
5. Miśrakādhyāya.	4. Yogādhyaya
6. Valyupahārādhyāya.	5. Misrakā o.
7. Nakṣatra snānādhyāya.	6. Valyupahārā o.
8. Agninimittādhyāya.	7. Nakṣatranimittā o.
9. Naksatra Kaiṭabhāni	8. Agni nimittā o.
10. Varilakṣaṇādhyāya	9. Nakṣatra Kaiṭabhā o.
11. Hasti śālādhyāya.	10. Aśvaceṣṭitādhyāya
12. Hastigitādhyāya	11. Prasthānakīyā o.
13. Madakaraṇādhyāya.	12. Srī śakunādhyāya.
14. Asvagitam.	13. Protsāhā o.
15. Khaḍgalakṣaṇādhyāya.	14. Valotsāhā.

Rantnakalapa, p. 286, No. 1578, is an elementary compilation of Astronomy-Astrology by Viṣṇudeva, the son of Satyavati and Raghunandana, grandson of Vāsudeva and a great-grandson of Rāmadatta belonging to the Karambahā family of the Vatsa gotra. Unique. Compiled in Śaka 1568 =

1646 A.D., copied by Mahadeva Daivajña in 1612 Śaka, *i.e.*, 1690 A.D.

Sūrya-siddhānta-bhāṣya, pp. 88 and 182. No. 1165 ख, is known to Aufrecht in Buhler's Guzerat lists. The Darbar Library copy describes the commentator as a Maithila, a Somayaji and a Vajapeyi. It is in Maithila character. The text and the commentary are both given in the MS.

Horāśāstram, p. 41, No. 1206 ख, appears to be a work different from that mentioned by Burnell 79a. This is the same as Varāhamihira's Vṛhajjātaka (see Rāj. Mitra, No. [illegible]). There are ten chapters in this incomplete MS. But they are differently arranged from that given in Eggeling, [illegible].

Kausalya-kusumāvali, pp. 19 and 101, No. 786 ख, by Rājavardhana-vardhana, is in two parts. The first is complete and the second defective at the end. [See Rep. p. 11.]

Khaṇḍakhādya, p. 80, No. 3, of the new collection, is based on Āryabhaṭa's theories. It is by Brahmagupta, son of Jiṣṇugupta, [illegible] is said to have flourished at the beginning of the seventh century. The MS. is complete and it was copied in N.S. [illegible] A.D.

Khaṇḍakhādyaṭīkā, p. 26, No. 933 ख, and pp. 80 and 103, No. 164 ग, was composed by Sridatta in Nepal for the use of the Nepalese Pandits. It commences with the formula for the reduction of the dates in the Śaka era into those of the Nepalese era. For a fuller description of the work see Rep. pp. 11 and 12.

Navaratna, p. 195, No. 1166, by Dāmodara Bhaṭṭa, an astronomical treatise with versified colophons, was composed at Benares in Śaka 1695. The author was the son of Jānakī and Raghunātha belonging to the Citpāvana race, that is, the race of Konkana brāhmaṇas to which the Peswas of Punā belonged. The present MS was copied by Pūrṇānanda, the astrologer to the king of Nepal, probably a student of the author, in N.S. 906.

The work is divided into *ratnas* or māṇikyas. The

present MS. contains the Jyotiṣamāṇikya divided into five prakāśas of the first marīci. These are :—

Pañcadisiddhi	marīci	prakāśa
Dṛk-kheṭa siddhi	,,	,,
Tripraśna	,,	,,
Parva	,,	,,
Gaṇita	,,	,,

Sṛpati-paddhati Vyākhyānam, p. 18, No. 619 ङ, in Nāgara character, seems to be a commentary on the well-known Jyotiṣa work brought from India by the Gorkhas who write in Nāgara.

KĀVYA.

Kirātārjunīyam, p. 18, No. 844 ग, is a MS. in Maithila character.

Kīcakabadha Kāvyam, p. 75, No. 1608 ठ, by Nītivarmā. See Rāj. Mitra, Vol. II, p. 57. Written in a highly artificial style full of alliteration.

Kumarasambhavam, p. 12, No. 328, in [illegible] character, comes to the end of the seventh canto.

Nalacaritaṭīkā, p. 91, No. 17, in the new collection by Sir Vira Shamsher, in Maithila character, by Mahendra Hariśvara. The commentator wrote a work in prose and verse on the life of Vikramāditya. The commentary was completed in the Saka year 1164 = 1242 A.D., and it appears to be one of the earliest commentaries on the work which seems to be the Naiṣadhacarita, as it is complete in 22 cantos.

Naiṣadhacaritram, pp. 12 and 87, Nos. 329, incomplete, and 1648 ङ to the middle of the ninth canto. The latter is in Maithila character.

Yaduvaṃśa Kāvyam, p. 282, No. 1427, by Kāśīnātha. Leaves 1-19, 24-29, 89-99 are missing. The father of the author was Śaṃkara and his mother Rohiṇī and he was a Brāhmaṇa. It appears to be an imitation of Kālidasa's Raghuvaṃśa and treats of the family of Yadus to which Kṛṣṇa belonged. It is a grammatical work of the nature of

Bhaṭṭi, the first canto giving examples of Caṇ and the second of Laṇ.

Raghuvaṃśam, p. 21 and commentaries, pp. 12 and 81 being Nos. 772 क, 823, 1076 ग, all in Newari character. The commentary in both the numbers is Śubhamā by Vaidya Śrīgarbhacandra; both incomplete.

Śiśupālabadham, pp. 56 and 75. Nos. 1173 ह and 1608 ऋ.

Śiśupālabadham, commentary, p. 72, No. 1588 ष on the first and the sixteenth cantos.

Śiśupālabadham, commentary, Nirṇaya Vṛhaspati, p. 254, No. 1120, by Vṛhaspati, a Bengali Brahmana of the Mahintapa [illegible] of the Rāḍhīya class. He is therefore no other than the well known Rāyamukuṭa. His Guru was Śrīdhara who gave him the title of Miśra. He was greatly honoured by the King of Gauḍa. He styles himself Kavicakravartti. The MS. on paper was copied in N.S. 829 - 1709 by Brahmadeva in Newari character. The commentary ends with the sixth canto.

S[illegible] Kāvyam, p. 71, No. 1585 ग, 8 leaves only. Unique.

Bhaktavijaya Kāvyam, p. 229, No. 1180, by Lalitāvallabha. The bhakta in this poem, composed in 108 verses, is Pṛthvīnārāyaṇa, the Gorkhā conqueror of the Nepal Valley. He was the great grandson of Pṛthvīpati, belonging to the Somavaṃśa. It was composed in इलानिधिषकलाशाके i.e., in the Saka year 1671. Pṛthvīnārāyaṇa had four younger brothers, Jiṣṇuprabhāva, Dalamardana, Dalajit and Śubha.

Haricarita Kāvyam, pp. 75 and 184, No. 1606 ङ, in Maithila character, copied by Bhānukara in Śaka 144. The poem is an imitation of Naiṣadhacarita on the adventures of Kṛṣṇa, the 8th incarnation of Viṣṇu, complete in 13 cantos. The author Caturbhuja composed the work in 1415 Śaka - 1493 A.D. at Rāma keli, a suburb of Gauḍa, the capial of Bengal, then ruled by the Khojās and Habsis, who were put down in 1494 by Alauddhin Husain Shāh. The author belonged to the Kāśyapa gotra, and the village from which his line of ancestors in that

gotra among the Vārendra distribution of the Bengal Brāhmaṇas, derived their family title is Karañja. The theory is that the five brāhmaṇas from whom the Rāḍhīya and Vārendra brāhmaṇas claim their descent, came in Gauḍa in Vedavāṇāṅga Śake, *i.e.*, in 654 Śaka, *i.e.*, 654+78=732 A.D., *i.e.*, at a time when the preachings of Kumārila wrought a great revolution among the Brāhmaṇas and Brāhminists in India. This was just the time when Yaśovarmā was ruling in Kanoj with Bhavabhūti, the pupil of Kumārila, as his court Pāṇḍit and court poet. Tradition says that application was made by a King of Gauḍa to the King of Kanoj for five Brāhmaṇas to perform a Vedic sacrifice, and five men came to Bengal. Their descendants settled on both sides of the Ganges and were in course of time divided into Rāḍhīyas and Vārendras.

Their descendants obtained 156 villages from local kings, and these villages gave names to 156 families of brāhmaṇas—56 among the Rāḍhīyas and 100 among Vārendras. We have not as yet got any authentic record about the grants of these villages. This work gives us the history of the grant of the village of Karañja to Śvarṇarekha by Dharmapāla (875-900). In Śvarṇarekha's family was born Bhuṇḍu Ācāryyavara. His son was Divākara Ācāryya. In his family was Nityānanda Kavīndra who was an expert in the Mahābhārata. One of his descendants was the author of Smṛtikaumudī who got a son, named Śiva Dāsa, by worshipping Śiva at Benares. He had four sons—Nārāyaṇa Miśra Mantriṇ, Mādhava Pāṭhaka, Bhānu Śarmā and the author Caturbhuja. When the last was born his father wrote with a golden pen and with honey a śloka on his tongue to the effect that he may be a poet and so he was a poet.

LYRIC, &c., &c.

ītagovinda, p. 16, No. 468 ক, in Newari character, was copied N.S. 616=1496 in the reign of Jayarāja Malla.

Gītapañcāśikā, p. 16, No. 461, in Newari, dated Śaka 1550=1628 A.D., was composed by Rājā Jagajjyotirmalla.

The MS. also contains two dramas in Newari by the same royal author, *viz.*, Kuñjavihārī and Kubalayāśva.

Gītamālā, p. 74, No. 1584 ग, songs in Newari.

Caurapañcāśikā, p. 88, No. 1152 ख, in Newari character.

Padyasamuccaya, p. 202, No. 1502, composed by Rājā Jagatprakāśa Malla of Bhātgāo, the grandson of Jagajjyotirmalla, the literary king.

Meghadūtam, pp. 31 and 56, Nos. 1076 ङ and 1478 ङ, the first in Newari and the second in Maithila, incomplete; the former was copied in N.S. 484=1364 A.D. in the reign of Jayarjjuna Malla.

Commentary to Ditto, p. 78, No. 1683 ङ, incomplete, in Newari character.

Ślokasaṃgraha, p. 74, No. 1584 ख.

Ślokasārasaṃgraha, p. 259, No. 1429, collected and compiled by Jagajjyotirmalla, the King of Bhātgā, in Newari, Saṃvat 746=1626 A.D., copied in N.S. 808=1688 A.D. One of the poems is Vārānasyaṣṭakam, another is Vairāgyavarṇanam.

Dramas, Indian.

Nāgānanda, p. 73, No. 1583 ख, is a well-known work by Śrī Harṣa, the great king of Kānyakubja. The Prastāvanā has many passages which are identical with those in Ratnāvalī reputed to be by the same author.

The present MS. has the first three leaves missing. It is copied in Newari character and the date is N.S. 488=1818 A.D. when king Jayānanda was reigning.

Uttaracarita, pp. 12 and 69, Nos. 332 and 1537 ख. The first is in Maithila and the second is in Nāgara character.

Mālatīmādhava, pp. 56 and 74, Nos. 1473 ङ and 1585 ख. The first is dated N.S. 276=1156 A.D. It belonged to a Buddhist monk Buddha-rakṣita. The other is copied in La. Saṃ. 469.

Anargha-rāghava, pp. 74 and 81, Nos. 1588 ङ and 1634 ख. Both are in Maithila character and without date.

Prabodhacandrodaya, p. 64, No. 1534 ङ. The MS. is in old hand-writing with only a few modern leaves. The character is Newari.

Mudrārākṣasa, p. 88, No. 1648 ग copied in Newari, in N.S. 491 = 1871 A.D., at Lalitapura, by Gomendra Candra of the school of the gem of writers when King Jayārjuna was reigning. The MS. is complete.

It has a commentary entitled Mudrāprakāśa, p. 83, No. 1645 ङ, by Vaṭeśvara Miśra, son of Mahāmahopādhyāya Gauripati in Maithila character. The MS. contains commentary of the first and a second Aṅkas and a portion of the third.

Karpūramañjarī-nāṭikā, p. 45, No. 1261 ग, copied in La. Saṃ. 358.

Gaurīdigambara, p. 13. No. 382 ङ, by Śaṃkara Miśra. (See notices of Sanskrit MSS. Vol. XI, p. 12.)

DRAMAS, NEPALESE.

Amṛtodaya-nāṭaka, p. 147, No. 1418, in Nāgarī character, in Saṃ. 1848 = 1792 A.D. This appears to have been composed under the Gurkhas. For the contents of the work see Report, p. 17.

Aśvamedhanāṭakam, p. 149, No. 1617, by Sumati-Jitā mitra-deva in N.S. 810 = 1691 (see Report, page 18).

Gītadigambara, pp. 18 and 108, No. 882 ङ, by Vaṃśamaṇi, the son of Rāmacandra of the Vilvapañca race of Maithila Brāhmaṇas. Vaṃśamaṇi lived in Nepal and wrote this work on the occasion of a Tulāpuruṣadāna by Pratāpa Malla Deva of Kaṭhmandu in the Śaka year 1577 = 1655 A.D. It is in imitation of Jayadeva's Gītagovinda. But it has a hymn to the united form of Hara and Pārvatī in Hindī which has a ring of Tulasidāsa who died of plague in 1624 A.D.

It was composed to entertain the Princes and Paṇḍitas assembled to see the Tulāpuruṣadāna in which the King in his armours weighs himself against gold and other precious

metals and gives them away to Brāhmaṇas. Pratāpa was himself a poet and his Aṣṭakas are be to found in all the holy places in Nepal inscribed at prominent places on stone. It is meet that on an auspicious occasion like this he should encourage a Sanskrit dramatic performance.

Dhūrtiasamāgama, p. 66, No. 1536, by Jyotirīśvara surnamed Kaviśekharācāryya. His grand-father was Rāmeśvara and his father was Dhīrasiṃha. They belonged to the clan of Mahīśāsana and he was the lord of the village named Palīṭjaṃma. He is called Abhinava Bharata. This is significant. It is known from Report, p. 23, that he was the author of a semi-vernacular work entitled Varṇana-ratnākara, giving the poetic conventions of his age.

He was contemporary with Harisiṃha of Simraon (1324) who defeated a Sultan (Śuratraṇi), and the work was represented immediately after the conclusion of peace. This appears to be a comedy.

Pāṇḍavavijaya, p. 19 and 115, No. 694 ख, by Jayaraṇa Malla Deva, the husband of Nāthalla Devi, the rightful heir to the throne of Nepal and the son of Vijaya Malla (see historical preface by Prof. Bendall). This is also called Sabhāparba nāṭaka, from which it appears to represent the event of the Sabhāparva of the Mahābhārata.

Bhairavānanda-nāṭakam, p. 84 and 119, No. 1078 ख, by Maṇika, the son of Rājavardhana who, by the boon of Naṭeśvara, was an expert in dramaturgy. This appears to be a secular drama, the hero being Bhairava and the heroine Madanāvatī, a celestial damsel cursed by a Ṛṣi to become a mānuṣī. The drama was enacted on an appropriate occasion, namely, the marriage of Jayadharma Malla Deva, the son of Jayasthiti Malla by Rājalla Devī. About this King and his literary tastes see Appendix by Professor Bendall, pp. 11-14. He came apparently from Mithilā, a place of learning, and so he had cultivated a fine literary taste for the display of which his new position as King of Nepal afforded him ample opportunities. The birth ceremony of his son, the

same Dharma Malla, was celebrated by the performance of a four-act Rāmāyaṇa. Professor Bendall has noted this fact from the chronicles. In Cat. p. 246, No. 1418, there is a description of a four-act Rāmāyaṇa, by Dharma Gupta, the son of Rāma-dāsa. Dharma Gupta calls himself Poet Laureate. He was commanded by Jayayūthasiṃha Deva, who does not seem to be a King of Nepal though his dominions included parts of the valley, on the occasion of the Hariśaṃkara ratha-yātrā, to enact the drama. The King Yūthasiṃha is said to have been a worshipper of Gopāleśvara, Śikharanārāyaṇa and Jhaṅkeśvarī. Of these the second is one of the four Nārāyaṇas who protect the valley, namely, Iśananārayaṇa Viṣaṇanārāyana, Caṅgunārāyaṇa and Śikharanārāyaṇa. From his title Siṃha he seems to have belonged to the race of Hari Siṃha, and from his worship of Śikharanarāyaṇa he seems to have dominion in Nepal. What stamps him as a King of Simraon is the epithet surski kula-kamala-kānana-vikāśanaika-bhāskara, *i.e.*, he helped in the establishment of the Surki dynasty of Jaunpore. The troubles in the then eastern [Shurq] dominion of Delhi commenced at the end of the reign of Sultan Firoz Shāh of Delhi, 1388, and Yūtha Siṃha appears to be one of those Hindu Rājās who helped Malik Sharwar, a Khauja, to establish himself as Malik us-shurq. Yūtha Siṃha seems to have been a contemporary and a relative of Jayasthiti who, by marrying Rājalla Devī, made himself master of Nepal.

The present copy of the four-act Rāmāyaṇa is written in Newari some time after it was composed. Professor Bendall in his Cam. Cat. mentions a four-act Rāmāyaṇa entitled Rāmāṅka nāṭikā by the same author, son of the same Rāmadāsa, composed in 1360 A.D. This was enacted at Lalitapura. Rāmadāsa was not a magistrate of Nepal as Professor Bendall says, but he was the spiritual guide to the Kings of Nepal. The drama was composed when the poet was young and his father living. He composed it to please his father and, as is common with young aspirants of literary fame, he displays his sounding titles, Vidyārṇava and Bālavāgīśvara. But the drama

noticed in this Catalogue, p. 246, was enacted at a later period, in another part of Nepal. This composition is here represented as a Nāṭaka, but this is opposed to the rules of dramaturgy in which Nāṭikā only can be finished in four acts. Many years after its composition when the poet was an old man he gave up his sounding titles. This very drama appears to have been twice more enacted, once on the birth ceremony and once more on the initation ceremony of Dharma Malla.

The fact that the nāndīs and prastāvanās differ according to the occasion raises a nice question. The prastāvanās are implicitly believed to contain contemporary historical information. That they certainly do. But the place and the occasion mentioned in them relates only to one single representation during the author's lifetime. The information that this drama was enacted four times in 40 years or so, shows its immense popularity in Nepal at the end of the fourteenth century.

ANTHOLOGY.

Prasanna-sāhityaratnākara, p. 211, No. 1574, by Nandana, in Newari character, is an anthology in 1,000 stanzas. The compiler is very proud of his knowledge of Paṇini and Sāhitya. He says his work is beyond computation. He commences with Śivavrajyā and quotes a verse of Vasukalpa Datta in the beginning. This work is compiled in imitation of Kavivacana Samuccaya [See Rep., pp. 20-21] in which collations of verses on different subjects are called Vrajyās. That is Buddhistic while the present is Hindu.

Prastāvaratnākara, p. 212, No. (2)94, by Haridāsa, son of Puruṣottama, of the Karaṇa clan, an inhabitant of the Mahārājya Khārāgaḍa. Puruṣottama had four sons—Kṛṣṇadāsa, Dāmodara, Nārāyana and Haridāsa. Haridāsa was a worshipper of Gaṇeśa and was proficient in Joytiṣaśāstra, Vṛhat kathā, Smṛti kathā, Āsikya, Sāmudrika, Śākuna, Pañcatantra, Caraka and Kāvyas. It was composed in 1614, probably of the Vikrama samvat, at Jaṭāpattana, during the reign of Varavīrasāhi. There is a table of contents given in

verses at the beginning of the work, from which it appears that the work is complete in 21 chapters—(1) Nīti, (2) Rājanīti, (3) Prakīrṇakākhyānam, (4) Anyokti, (5) Praise of wealth, (6) Praise of good men, (7) Gardens, (8) Gods, (9) Censure of bad men, (10) Kūṭākhyāna, (11) Good manners, (12), Righteousness, (13) and (14) Praise and censure of women, (15) Trees, (16) Love, (17) Omens, (18) Palmistry (19) Jugglery, (20) Jyotisa, and (21) Book on gems. The MS. was copied in Saṃ. 1890 by Vidyānanda the great worshipper of Buddha.

RHETORIC.

Kāvyaprakāśa, p. 67, No. 1536 ञ, is in Maithila character.

Kāvyādarśa, p. 74, No. 1585 ख, is a dilapidated copy.

Daśarūpakālaṅkāra, p. 12, No. 344 क, is in Maithila character, composed by Viṣṇudhanika.

Sahṛdayahṛdayāvaloka, p. 15, No. 400, in Maithila character, copied in La. Saṃ. 91. This is well knownas the commentary by Ānandabardhana on Dhvani, a work of unknown authorship.

LEXICON.

Amarakosa (1) p. 19, No. 772 क; (2) p. 19, 772 ख: (3) p. 28, No. 802 ग; (4) p. 28, 803 क; (5) p. 50, No. 1361 ङ; (6) p. 56, No. 1478 ड; (7) p. 69, No. 1537 च; (8) p. 71, No. 1559 ङ; (9) p. 75, No. 1608 ङ; (10) p. 75, No. 1608 ट; and (11) p. 77, No. 1683 ज. (1) (2) (3) and (4) are in Newari; (5) is in Bengali ? copied in V. Sam. 1511 in Campakāraṇya during the reign of Madanasiṃha Deva; (6) is in Newari copied in 412 N.S.; (7) is in Maithila character; (8) is a mere fragment; (11) is in Maithila copied during the reign of Bhavasiṃha Deva.

Amarakoṣaṭippanī, p. 60, No. 1475 ख, is in Newari character.

Amarakoṣṭīkā, p. 28, No. 802 क and ख and 803 ख. The first is in Maithila composed by Vṛhaspati, commonly known as Rāyamukuṭa; the second by Śrīkara, the Court Paṇḍita of

Rāmasiṃha of Mithilā, and the third is by these two commentators. Rāyamukuṭa flourished in the early part of the fifteenth century in Bengal. He was highly honoured by the Hindu dynasty which rose on the ruins of the Ilias shāhis of Bengal. Rājā Kans was the founder of this dynasty, but his son Jadu became a Muhammadan, and even after his conversion he patronized Rāyamukuta, who speaks of his patron as Jalālud din. The Śrikara may be the father Srinātha Ācāryya Cūḍāmani, who is reported to be the guru of Raghunandana. Raghunandana flourished by middle of the Sixteenth Century, and there is nothing to prevent the father of his guru going in shares with Rāyamukuṭa about the authorship of a commentary on the Amarakoṣa.

Medinikosa, p. 79, No. 1633 ग, in Maithila, copied in La. Sam. 377.

Dhanañjaya-nighaṇṭu, p. 189, No. 1080. It was copied in Sam. 1654-1598 A.D. The present MS. is defective in the begining. The colophon of the second chapter is the same as in I.O. Cat. p. 285 B.

FINE ARTS.

Saṅgitasārasaṃgraha, p. 268, No. 1478, by Jagajjyotirmalla, is an abstract of all the works on music, dancing and acting known at his time. The work was composed in N.S. 746, copied by Śiva, the son of Siṃha-Deva, in the reign of the Royal compiler.

The Royal bard says that it is reported that Bharata wrote his work in one hundred thousand ślokas, but it is very doubtful if the work exists in its entirety. He saw certain portions and he heard of some other portions from others. Vipradāsa Bharata collected some portion. Vyāsa embodied some portion in his Purāṇas. From these and from other sources the King made his collection. He did not say anything new, but only changed the versification.

Saṅgita-candra, p. 260, No. (2) 222, is based entirely upon Bharata nāṭya Śāstra. It is a comprehensive work on music and dancing. The work was brought to Nepāla by Jagajjyotir

Malla from Southern India, and he, with the assistance of Vaṅgamaṇi, wrote a commentary entitled Saṅgitabhāskara, p. 262, No. (2)222. The author of the text is Abhilāṣa. The work is interspersed with Newari translation of important passages by the Royal author.

Saṅgītasarvasva, p. 67, No. 1586 क, in Newari character. The work was known only in quotations, see p. 686 B. Cat. Cat. Vol. I. It quotes from the following works—Nāṭyadarpaṇa, Saṅgītavallī, Saṅgītaśekhara, Nāṭyalocana, Saṅgītakalpavṛkṣa, Daśarūpa, Ratnakośa and Bharata. The work is by Jagaddhara who quotes it in his commentary on Veṇī Saṃhāra.

Hastamuktāvalī, p. 270, No. 798, by Śubhaṅkara, treats of the motions of hand in dancing. It is based on one of the chapters of Bharata Nāṭyaśāstra, supplemented by Kama Śāstra. This work is explained by a commentary entitled Hastamuktāvalī-sārasamuddhṛtikā, by Ghanaśyāma, p. 272, No. 1282, written for the edification of the son of Ananta the daughter's son of Jagajjyotirmalla, composed in N.S. 795-1675 A.D.

Rāgamālā, or Rāgalakṣaṇam, p. 67 and 241, Nos. 1586 ख (three leaves only) and 1478. By Bharata. Appears to be a chapter from Bharata Nāṭyaśāstra.

Mayasaṃgrahaḥ, or Pratiṣṭhātattvam, p. 69, No. 1587 ङ, is a work on architecture in which the modes of constructing palaces and dwelling-houses have been given.

Praśastiratna, p. 209, No. (2)191, is a letter-writer. In the preamble it records the rise of Pṛthvīpati Varmā in the Gorkhā hills. His son was Candrarūpasāha Varmā. His son was Viṣṇu Varmā, and his son Jiva Sāha Varmā was the patron of the author.

The letter-writer gives the number of the Syllable Śrī to be appended before the names of respectable addressees. Six are to be added before Guru's name, five before master's, two before servant's, four before enemy's, three before friend's, and one before son's or wife's name. The MS. is unique.

Gāyanalocana, p. 164, No. 1412, was copied by Kirttamāli Śarmā in Śaka 1706. It is a unique work on elementary music of the mediæval type. It gives the times of the day for the various tunes to sing. The MS. ends with an interesting quotation from the Saṅgītacūḍāmaṇi.

Caturaṅgataraṅgiṇī, p. 168, No. 1612, by Vaṃśamaṇi, a work on the chess play, was composed under the order of Kṛṣṇānanda Rāya. Unique.

Nāṭyaśāstra, p. 196, No. 173, attributed to Bharata. The present MS ends with the chapter on Āhāryābhinaya, which is marked as the seventy-second. See Bik. Cat., p. 510. The work has been published in its entirety in the Kāvyamāla series.

Bharatanāma-dīpaka-nāda-Śāstram, p. 281, No. 798. The same as Rāja. Mitra, No. 588, entitled Nāda-dīpaka, in the form of an original tantra, the interlocutors being Devī and Bhairava. It treats of the presiding deities of letters, length of vowels, metres, songs, vocal music and different subdivision of music. The work ends with the definition of a poet. Nāda is said to be the messenger of Cupid and takes the place of the fifth Upaveda.

POLITICS.

Cāṇakya-Śloka, p. 60, No. 1475 ग, in Maithila character.

Pañcatantra, p. 9, No. 242, is only a fragment.

Hitopadeśa, p. 72, No. 1583 ख, and p. 75, No. 1608 ग. The first is a fragment in Newari, and the second was copied in the reign of Yakṣamalla, in the year 594 of the Nepal era, *i.e.*, 1474 A.D.

Ekādaśādyadhikaraṇa, p. 30, No. 1076 ग, composed by Murāri Miśra—Mahāmahopādhyāya, on domestic and foreign affairs, as a sequel to his work on Bādhābbhyuccaya lakṣaṇa, *i.e.*, on the political obstacles. Unique. The MS. was copied by Harikara, son of Mahāmahopādhyāya Śrī Ratnākara.

Kāmandakīya Nītisāra, p. 91, No. 15, of the new

collection, in Maithila character, complete in 81 leaves, copied in La. Sam. 482. The work has been published in the Bibliotheca Indica. The author is said to have been a student of Cāṇakya. He speaks of the seven essentials of a reigning King.

Kuśopadeśaṭikā, p. 85, No. 1647 च, by Bāndhava-Sena, in Newari character, copied in N.S. 644 = 1524 A.D. The small poem in eight verses known as Kuśopadeśa or Guṇāṣṭaka is said to have been composed by Aṅgadakumāra, and the commentary is by a Buddhist Vajrācārya Bāndhava Sen belonging to Mahāvihāra to the east of Kāsthamaṇḍapa. It was composed under a tree within the compound of the Mahāvihar.

Rājavidhānasāra, p. 244, No. 282, is a work on politics in two parts, by Raṅganātha Sūri the son of Paṇḍitarāja Brajanātha, for the benefit of Mahārājādhirāja Yuddhagirvāṇa Sāhi of the Gorkhā dynasty of Nepāl (1799-1816) at Kāntipura which is another name of Kaṭhmaṇḍu. The first part treats of the court (sāṅgopāṅga) and the second part the duties of the King. Unique.

Tantrākhyānakathā, p. 64, No. 1534 च and p. 74, No. 1584 च, is an abstract of the Pañcatantra with a Newari translation, copied in N.S. 725, perhaps by a Buddhist scribe.

DHANURVEDA.

Dhanurveda, p. 190, No. 557, and Dhanurvedaprakaraṇam, p. 191, No. (2)82, are attributed to Śiva and Vikramāditya, respectively. For fuller description see Rep. p. 9.

Saṃgrāmavidhiḥ, p. 264, No. (2)112, is a work on the art of war. It gives a definition of Akṣauhiṇī and treats of the disposition of the army in war. But it deals destruction more with mantras than with weapons.

EROTICS.

There are five leaves in p. 82, No. 1645 च, in which the age of the woman has been taken as a factor in the subject-matter of the science.

Kāmakalā, p. 82, No. 1645 च, by Kokka, on erotics, written for the entertainment of Vainya Datta, is a modern work on the enjoyment of the company of females. The opening verse shows the aim and object of the work. The work is perhaps the same as Ratirahasya; at least the author and his patron are the same. For Ratirahasya see Burnell's Index of Sanskrit MSS. in the palace of Tanjaur.

Rasamañjarī, p. 82, No. 1077 ङ, by Bhānudatta, is in Maithila, copied in La. Sam. 492. For a commentary on this see Rep. p. 11.

Nagarakasarvasva, pp. 86 and 109, No. 1648 ज. by Padma Śrī Jñāna, a Buddhist monk, the pupil of a Brāhmaṇa named Vasudeva (see Report, p. 11). The MS. is complete in 18 chapters. In the second verse the writer speaks of works on erotics in languages other than Sanskrit. His work is in the form of a tantra of the left-handed class. One of his authorities is Siddhyaika-vīrāma tantra. He quotes a verse from Maheśvara which to all intents and purposes is a tāntrika one. He relies also upon Sānkara Kāmatantra for his materials.

In p. 196, No. 1464, there is a commentary on this work by the King of Bhātgā named Jagajjyotirmalla. The commentator takes great liberties with the text, for instance, in the second hemistitch of the first verse the word ladaha in the original has been changed into yadaha, because the word being an unknown technical term in erotics was rather hard for the Royal interpreter to explain. The Hindu Rājā takes the Buddhist Mañju Śrī as Kāmadeva without a word of explanation. It was a matter of course in his days. Mañju Śrī with a sword in one and a MS. in the other hand is at once the god of power, god of learning and god of love. The Mañju-Śrī hill near Kathmandu is used by the Hindus as Sarasvatī hill on the day sacred to that deity. He is worshipped as Padmā Kumārī in Cooch Vihār. He has a position in Hindu tāntrika pantheon as the god of poetry.

Darśana.

Anumānakhaṇḍaṭikā, pp. 81 and 94, No. 1684 ग, by Vacaspati. It begins with an invocation to the child-form of Kṛṣṇa which became an object of general worship after the advent of Caitanya, but even before him it had its worshippers. The present MS., though labelled Anumānakhaṇḍaṭika in the Darbar Library, appears to be an original work by Vāscaspati, who, in one of the verses in the work, says that he had studied the systems both of Gautama and Jaimini. This is possible only in the case of Vācaspati, the commentator of the six systems. If my surmise be correct this is a brand-new discovery of a work on anumāna by the great Vācaspati.

Kiraṇāvalīṭikā, p. 50, No. 1361 ङ, though labelled ṭika, is really the text by Udayana. It ends with the chapter on Dravya. It is a commentary on Prasastapāda's bhāṣya on the Kaṇāda Sūtras. The MS. was copied at Navadvipa by Hari Śarma in the Śaka year 1491 - 1569 A.D. when the literary activity of the Naiyāyikas at that city was at its highest. The work has been published at Benares.

Dravyakiraṇāvali, p. 85, No. 1118 ग, is the same MS. in Newari character.

Nyāyakusumāñjali, p. 18, No. 882 ग, is by Udayana. It has leaves 14 to 85. in Maithila character.

Kusumāñjaliprakāśa, p. 84, No. 1615 च, by Vardhamāna, the son of Gaṅgeśa Upādhyaya, the author of the Tattvacintāmaṇi. This is a commentary on Kusumāñjali by Udayana, a work designed to establish the existence of God. Vardhamāna begins his work with a namaskāra to his father, who was an adept both in Nyāya and Mimāṃsā. The MS. ends with the third stavaka.

Khaṇḍanakhaṇḍakhādya, p. 85, No. 1118 ग, by Śrīharṣa. The MS. contains pp. 109-212 only. It was copied at Vijalapura by Paṇḍita Vāsudeva in La. Saṃ. 116, *i.e.*, about 1288 A.D., a few years after the death of the author, who flourished about the time of the Muhammadan conquest.

Govindatattvanirṇaya, p. !7, No. 619 क, by Mahāmahopādhyāya Govinda, in five chapters. The MS. seems to be complete. It is difficult to classify it as it partakes of the nature both of Tantra and of Darsana. The first chapter treats of Adhikārī, this is tantrika. The other chapters are (2) on the establishment of non-duality; (3) on the nature of Brahma as Śuddha; and (4) refutation of the theory that Prakṛti is the material cause. The MS. is worm-eaten and full of lacuna. It is written in Maithila character and dated in La. Saṃ, but the first digit falls in a lacuna 52 +. Unique.

Tattvacintāmaṇi, p. 45, No. 1261 ख. The MS. contains the second book only. It was copied in Maithila character in La. Saṃ. 486 = about 1548 A.D.

Tattvacintāmaṇyāloka, p. 16, No. 468 ख. The MS. contains a few leaves only.

Tattvacintāmaṇyālokaṭīkā, p. 37, No. 1114 घ. Though labelled as above in the Durbar Library it is really a commentary on Tattvacintamaṇi. The Āloka begins with वक्रान्तिवश while this comments upon गुणातीतापेक्षः. It is by Rucidatta (see India Office, p. 682). Rucidatta was a pupil of Jayadeva known as Pakṣadhara Misra, the author of the commentary known as Āloka.

Vātsāyananyayabhāṣyaṃ p. 22, No. 787 ख, contains the second chapter only. The MS. was copied in L. Saṃ. 298 = about 1410 A.D.

Nyāyavarttikatātparyyaṭīkā, by Vācaspati Misra, p. 48, No. 1330 ख. The MS. contains the fifth chapter only.

Nyāyavārttikatātparyaṭīkā, by Udayana, p. 49, No. 1861 ख. This is wrongly called ṭikā. It is really parisuddhi. The MS. contains the first and second chapters only. It was copied in Sarṣapagrāma in the Śaka year 1410 = 1488 A.D.

Tātparyya-parisuddhi, by Udayana, p. 81, No. 1076 ख, p. 45, No. 1261 ख, p. 47, No. 1821 क, are in Maithila character; the first was copied in La. Saṃ 389 and the last in La. Saṃ 408. The first ends with the second, and the last with the fifth chapter. The former was copied by Jaṭādhara

under orders of Lakṣmīpati Upādhyāya, and the latter by Vācaspati under orders of Vāṇnātha Bhaṭṭācārya. This is a commentary on the fifth remove on the Gautama Sūtras:—

Gautama Sūtras.
Vātsayana's Bhāṣya.
Udyotakara's Nyāya Vārttika.
Vācaspati Miśra's Tātparyyaṭīka.
Udayana's Tātparyyapariśuddhi.

Its full name is Nyāyavārttikatātparyya-pariśuddhi. It has been published at Benares.

Dharmaputrikā, p. 92, No. 86 ग of the new collection, is a work on Yoga. It partakes of the character both of Philosophy and of Tantra; the chapters are marked some as paṭalas others as Adhyāyas. It deals with such topics as dhyana, dhāraṇā, siddhi, antarāya, cikitsā and so on, in 16 chapters. It is a short work in 11 leaves only. It appears to have been composed in N.S. 189=1069 A.D. in the reign of Saṃkara Deva. The last pāda of one of the verses appears to contain the name of the author, but it is so incorrect that it would be venturing too much to base any conclusion upon it. The pāda is Sri Jajjalasyottaratollakeyah. Unique.

Nayatattvāloka, p. 19. No. 1861 ग; the correct name seems to be Nyāyatattvāloka. The MS. contains the third chapter and a portion of the fourth. There is a MS. of this work in the I.O., being No. 205, p. 610 B., which contains the first and second chapters; and the last treats of thirteen out of sixteen topics of Gautama, namely, from Prameya to Chala. The present MS. therefore seems to treat of Jāti and Nigrahasthāna, of which Jāti is exceedingly difficult and deserves a fuller treatment than was given to it by Vācaspati in his Tātparyyaṭikā. The MS. was copied in La. Saṃ. 449 at the village of Kāko in Mithilā.

Bauddhādhikāravyākhyā, p. 61, No. 1508 ग, by Narahari, is a brand-new discovery of a commentary on Udayana's celebrated work, the Bauddhādhikāra. The MS. has 71 leaves only. The commentator learned the Bauddhādhikāra from his father.

The other commentators of this work are Bhagiratha Ṭhakkura, Saṃkara Misra, Vardhamāna Upādhyāya, Raghunātha Siromaṇi and Mathurānātha. Raghunāth's commentary again was commented upon by Gunānanda and Gadādhara.

Vākyasudhāṭikā, p. 249, No. (2)284, by Bramhānanda Bharati, the pupil of Ānandabhārati. The Vākyasudhā is attributed to the great Śaṃkarācāryya. It commences with Rūpaṃ dṛśyaṃ and so on. The present is a complete MS. of this commentary. But in our MS. the text is attributed to Bhāratitirtha Guru by the commentator Brahmānanda. Rāja Mitra in Nos. 1247, 1445, Hall page 129, and Burnell, 91a, from the colophons of their MSS. attributed the work to Śaṃkara, but the present commentator attributes it to his Guru Bharatatirtha, and his authority seems to be unimpeachable.

Vijñānadipikāvivṛtih, p. 250, No. 1318. Padmapādācārya, the pupil of the great Śaṃkara, wrote a work entitled Vijñānadipikā on the usual topics of the Vedāntins. The present MS. contains this work with an anonymous commentary. Both Unique.

Sārirakamimāṃsābhāṣya p. 61, No. 1475 ख, by Śaṃkarācāryya. The MS. contains the fourth chapter only. It is in Maithila character.

EPICS.

Rāmāyaṇa, p. 29, Nos. 1001 ग and क; p. 84, No. 1079 ख; p. 62, 1508 क; p. 71, No. 1559 ग and p. 88, No. 1645 ठ. The first contains the Fifth Book only in Maithila character, copied in La. Sam. 878. The second contains the Uttara Kāṇda only copied in Maithila in La. Sam. 804. The third, p. 84, in Newari character, from page 8 to page 806; the fourth, in Newari character, copied in N.S. 657=1587 A.D. The fifth in Maithila contains a few pages of Book VII only. The sixth and last in Maithila is a worm-eaten incomplete copy of Book V.

Mahābhārata, p. 25, Nos. 867 and 869; p. 29, No. 1001ग;

p. 33, No. 1077 ञ; p. 54, No. 1864; p. 72, No. 1559 ड; p. 81, No. 1635; and p. 88, No. 1698 ग.

The first is in Maithila, copied in La. Sam. 412, at Krsṇapalli, in Mithila, under the orders of Matchāya Thakkura. In N.S. 767, this MS. was used by Pratapa Malla of Kathmandu in having it read through for religious purposes, in 15 days. It contains the Śantiparva only of the Mahābhārata. The second MS. in that page contains Book V copied in Maithila in La. Sam. 422.

The third is also in Maithila and contains portions of the same parva.

The fourth contains the last Book in Bengali character copied in La. Sam. 485.

The fifth contains the First Book only.

The sixth contains the Second Book only in Maithila, copied in La. Sam. 335.

The seventh is an incomplete copy of the Sabhāparva in Newari.

The eighth in Newari contains Salya and Gadā parvas only.

Mahābhāratasya Ādi Virāṭa-parva-ṭīkā, p. 29, No. 1001 ख, is incomplete.

Dānadharma, p. 18, No. 1324 ख, is a part of the Śantiparva in Newari. It contains 15 chapters only on Vaiṣṇavadharma, being a part of Dānadharma. Copied in N.S. 169 = 1049 A.D.

Harivaṃśa, p. 15, No. 455, and p. 25, No. 910 ख, both in Newari character. The first is incomplete towards the end, and the second was copied in N.S. 257 = 1137 A.D.

Harivaṃśaṭīkā, p. 29, No. 1001 ग, was copied in Śaka 1580.

Bhagavadgītā, p. 19, No. 786 क; p. 38, No. 1176 ख; p. 39, No. 1179 ख; p. 61, No. 1508 ख; p. 62, No. 1508 ग, and p. 75, No. 1608 ख.

The second is in Newari, the third is incomplete, the fourth is in Newari of N.S. 481 = 1361 A.D., the fifth is in Newari, copied in N.S. 833, and the sixth bears the date N.S. 452 = 1332 A.D.

Anusmṛtistava, p. 69, No. 1537 ग, in Newari character, is a hymn to Viṣṇu from the Mahābhārata "said to be one of the five jewels" in that work.

Viṣṇusahasranāmabhāṣya, p. 75, No. 1608 ङ. The text appears to be from the Anuśāsanaparva of the Mahābhārata, and the bhāṣya is attributed to Śaṃkarācārya.

Purāṇa.

Viṣṇupurāṇa, p. 26, No. [illegible] क and ख, and p. 29, No. [illegible] क. The latter is written in Maithila and the first, in two parts, comes only nearly to the end.

Bhāgavatapurāṇa, p. 13, No. 358; p. 13, No. 35[illegible]; p. 19, No. [illegible]; p. 25, No. 86[illegible] क; p. 28, No. [illegible]; p. 32, No. 1077 क, and p. 46, No. [illegible]. The first two MSS. are in Maithila character bearing date La. Saṃ. 39[illegible] and contain the tenth skandha only. The third is a fragment of the tenth in Maithila. The fourth contains from the middle of the first to the middle of the sixth skandha. The fifth is a complete MS. of the Purāṇa written in beautiful Devanāgarī hand copied during the reign of Prāṇamalla Deva of Bhatgāon, by Harivaṃśa, a great astrologer, for Viṣṇusiṃha, the son of Bhavasiṃha, in the year Kaurppaneyāgnijñasyabde – N.S. 658 – 1538 A.D. The sixth contains a few leaves only of the tenth skandha in Bengali character. The seventh contains the tenth skandha of the Bhāgavata in Newari character.

Bhāgavataṭīkā, p. 28, No. 934; and p. 93, No. 14 ख, of the new collection. The first is Śrīdhara's commentary copied in Maithila character in La. Saṃ. 472 by Nārāyaṇa at Koreṇi, in Mithila. The second also was copied in the same character by Raghupati at the Village Toāri in La. Saṃ 898. It contains the commentary on the eleventh and twelfth skandhas only.

Brahmapurāṇa, p. 83, No. 1645 ड, and p. 85, No. 1647 ण. The first in its colophons styles itself the Ādi-brahmapurāṇa. The second is only a small fragment.

Kūrmapurāṇa, p. 24, No. 845 क, is in Nāgara character running through 500 pages. Complete in 6,000 ślokas and in 43 chapters.

Śivapurāṇa, p. 25, No. 872, in Maithila character, is a fragment only.

Skandapurāṇa, pp. 8 and 141, No. 229, is in Gupta character. Professor Bendall and myself carefully examined the palaeography of the MS. at the Durbar Library, and we came to the conclusion that the work must have been copied at least two hundred years before the Parameśvara tantra in transitional Gupta character, described by Prof. Bendall in his Cam. Cat. So the MS. must have been copied before 659 A.D., as the Parameśvaratantra was copied in Harṣa era 252 = 859 A.D. [See my Report, p. 4.]

Since writing that Report I have carefully compared my reconstruction of the Skandapurāṇa in the Darbar Library with the copy of the Ambikākhaṇḍa of the Skandapurāṇa in the Library of the Asiatic Society of Bengal, and have found them to differ as much as any two Paurāṇika works of any cult may differ from each other.

As there is no mention of Khaṇḍas in any of the colophons of the Purāṇa as found in the Durbar Library, it may be inferred, that it formed the Purāṇa entitled Skandapurāṇa. It gradually branched out into so many Khaṇḍas and so many Māhātmyas, that scholars thought that the Purāṇa hardly existed except in Khaṇḍas and Māhātmyas.

Nārasiṃhapurāṇa, p. 29, No. 1001 क, contains 192 leaves in Maithila character, copied in La. Saṃ. 389, by Rucinātha Śarmā, in the reign of Madana Siṃha Deva at Sipāha Kaṭaka in Gorakhpore.

Bṛhannāradiya, p. 24, No. 845 ख; p. 25, No. 910 ख; and p. 29, No. 1001 ख. They are all in Maithila character. The first is incomplete. The second was completed in La. Sam 429 and the third in 425.

Paśupatipurāṇa, p. 208, No. 984, copied in N.S. 824=

1704 A.D. Unique. Spoken by Pulastya but quoted from Vyāsa. The MS. is complete. It is much more concerned with the origin and the sacred character of the Vāgmatī on which stands the sacred shrine of Paśupati than with Paśupati himself. It has the following Khaṇḍas:—

1. Tīrthayātrā Khaṇḍa.
2. Pradyumnavijaya Khaṇḍa.
3. Gokarṇeśvarapratiṣṭhāpana Pūrvārdha Khaṇḍa.
4. Tīrthamaṇḍapaprayoga Pūrvārdha Khaṇḍa.
5. A stray chapter containing a hymn on the Vāgmatī.

Prahlādacarita, p. 61, No. 1593 ग, from the Viṣṇupurāṇa in Newari character.

Vasiṣṭha Dilīpa-saṃvāda, p. 51, No. 1368 ङ; p. 62, No. 1508 क; p. 61, No. 1586 ञ; p. 65, No. 1586 ङ; and p. 72, No. 1559 त, are all from Padmapurāṇa Uttara Khaṇḍa; and in Newari character. The last was copied in NS. 588 = 1468 A.D.

Haritālikā Kathā, p. 32, No. 1077 च, from the Bhaviṣyottarapurāṇa, in Bengali character, contains the story of the spread of the worship of Hara and Gaurī in a certain form by married women.

Viṣṇudharma, p. 29, No. 1002 क, and p. 30, No. 1002 ख, both in Newari character. the first was copied in N.S. 167 = 1047 A.D. [See J.A.S.B., 1897, p. 312, and my Report, p. 5.]

Devī Māhātmya, (1) p. 18, No. 882 ख; (2) p. 33, No. 1077 क; (3) p. 54, No. 1368 ट; (4) p. 55, No. 1376 ग; (5) p. 56, No. 1478 क; (6) p. 61, No. 1508 ङ; (7) p. 63, No. 1584 ग; (8) p. 63, No. 1584 ङ; (9) p. 64, No. 1584 च; (10) p. 68, No. 1586 ठ; (11) p. 69, No. 1587 क; (12) p. 69, No. 1559 क; (13) p. 70, No. 1559 घ; (14) p. 74, No. 1588 ट; (15) p. 74, No. 1584 ङ; (16) p. 75, No. 1608 घ; (17) p. 75, No. 1608 ञ; (18) p. 81, No. 1645 क; (19) p. 82, No. 1645 ग, and (20) p. 55, No. 1478 ख.

The first is a fragment in Newari character. The second is in old Newari, copied in NS. 229 = 1109 A.D. marked in letter numerals. The third is in Nāgara, and the fourth in Newari, both fragments. The fifth is in Newari

character copied in N.S. 519 1399 A.D. The sixth is in Nāgara dated V. Saṃ 1492 = 1436 A.D. in Campakāraṇya during the reign of Pṛthvisimha Deva. The seventh is in Maithila copied in La. Sam. 392(?) by Udayakara under the order of Rāmanārāyaṇa. The eighth is in Newari character copied in N.S. 385 = 1265 A.D. by Maṇināga, a resident of Nāli Sila, during the victorious reign of Abhayamalla Deva. The ninth is in Newari character copied by Vajrācārya Sri Sugatacandra in N.S. 118 = 998 A.D. in the victorious reign of Dharma Malla Deva. The tenth and eleventh, in Newari character, are fragments only. The twelfth copied in Newari in N.S. 358 = 1238 A.D. in the victorious reign of Abhaya Malla Deva. The thirteenth is in Newari character copied during the same reign. The fourteenth is in Newari character. The sixteenth is dated N.S. 262 1142 A.D. The eighteenth is in Newari character copied in N.S. 389 = 1269 A.D. The Devīstava forms a part of the MS. The nineteenth is a fragment in Nāgara character. The twentieth is dated N.S. 522.

Devīmāhātmyaṭīkā, p. 51, No. 1361 ग, by Harināma Śrīpītāmbara, otherwise called Durgāsandehabhedikā, a commentary on the Devīmahātmya. This was copied at Haripura by Haladhara who seems to have enjoyed the title of Vaṃśamaṇi in La. Saṃ. 373

Kārttikamāhātmya or Vaiṣṇavamṛtasāroddhara, p. 6, No. 92 and p. 82, No. 1977 ग, both from the Skandapurāṇa and both copied in Bengali character; the first was copied at Parihāra in La. Saṃ. 412; and the second in La. Saṃ. 147. The interlocutors are Nārada and Brahmā and the subject Vaiṣṇavism. This appears to be the same work as noticed in pp 217-218 of the MS. Index prepared by Captain Wilford's Paṇḍita. [See p. 1411 I.O. Cat.] There are many other works bearing the same name from other Purāṇas, and what is curious still there is a work of the same name in the Skandapurāṇa itself. [See Sanskrit College Catalogue by Çastri and Gui, part 4, Nos. 211 and 252.]

Vaiśākhamāhātmya, p. 61, No. 1508 ग, from the Pātāla

Khaṇḍa, Padmapurāṇa, in Newari character. The same as noticed by Weber in Vol. I, page 180.

Ekādaśīmāhātmyam, p. 70, No. 1559 ख, and Ekādaśyutpattiḥ, p. 71, No. 1559 ङ, give the paurāṇika legends about the sacredness of the fast on the eleventh day of the moon.

Rāmacandranāmāṣṭottaraśatam, p. 51, No. 1868 ख, is a part of the Uttara Khaṇḍa of the Padmapurāṇa. [See Ulwar 2520.]

Rāmopākhyānam, p. 78, No. 1583 ङ, is from the Vanaparva of the Mahābhārata, in Newari character.

Rudramāhātmya, p. 82, No. 1645 ख, is from the Varāhapurāṇa, in Nāgari character.

Viṣṇunāmamāhātmyam, p. 51, No. 1863 ग, is a treatise on the names of Viṣṇu, from the Bhaviṣyapurāṇa.

Śivadharmasaṃvāda, p. 13, No. 882 ङ, is from the Brahmāṇḍapurāṇa in Uriya character.

Sarvavyādhipraśamana, p. 83, No. 1645 ग, is from Viṣṇudharma, copied in N.S. 322=1202 A.D. during the victorious reign of Arimalla Deva. There is a chapter in Raja. Mitra. No. 2293, entitled Sarvavyādhipraśamanavidhikathanam. The work described in that work is Viṣṇudharma and not Viṣṇudharmottara. [See Cat. Cat. 586B.]

Sūryyārṇava, p. 267, No. 1246, appears to be a Paurāṇika work on the consequences of sins committed in one existence, in future existences and their atonements. The interlocutors are Nārada and Ambarīṣa, and they speak of the atonements in the various rāśis.

Stotras.

Nīlakaṇṭhastava, p. 46, No. 1320 ङ, was copied in N.S. 407=1287 A.D. The hymn was known only in a single quotation by Rāyamukuṭa in his commentary on the Amarakoṣa. There are two copies of a work of the same name with a commentary in the Oriental Library, Madras.

Mahāpuruṣastava, p. 51, No 1868 ङ, is a part of the

Tenth Skandha of Śrimadbhāgavata. It was copied in N. S. 696 = 1576 A.D.

Mahimnaḥ stotra, p. 227, No. 1630, is not the well known work of the same name attributed to Puṣpadanta, the Lord of the Gandharvas, on which there are so many commentaries, but an imitation of it by one who, though bearing the name of the relentless Muni Durvāsas of the Purāṇas, is a historical person variously named Durvasodeva Durvasomuni. He is said to be the first teacher of all the Upaniṣads. The MS. is in Nāgara character, extent 317 ślokas, having 13 chapters.

Kālabhairavastotra, p. 52, No. 1363 ङ, is from the Kāśī Khaṇḍa. It is a hymn to the grim deity, Kalabhairava, who, unless propitiated, would not allow anyone to live and die at that holy spot, where death, under any circumstances, leads to emancipation. He, with his broomstick, sweeps away all sinners from Benares.

Gajendramokṣaṇastavarāja, p. 18, No. 619 ख, is one of the five gems in the Mahābharata.

Jyotiśānandastava, p. 72, No. 1559 ङ, is a hymn to Śiva who is represented in the form of light. It is a tāntrika hymn. Unique.

Saṇaiścarastava, p. 46, No. 1828 ङ; p. 18, No. 1361 ग; p. 79, No. 1638 ग. They all come from the Skandapurāṇa. The second was copied in Rāmanandayuge, i.e., N.S. 493 = 1378 A.D.

Śāradāstava, p. 53, No. 1368 ग, runs through 6 leaves and was copied in N.S. 520 = 1400 A.D.

Stavarāja, p. 39, No. 1176 ख and ग. Aufrecht in Lip. Cat. No. 1297, says that it is a hymn to Gaṇeṣa.

Stavarāja Māhātmya, p. 18, No. 1361 ग, from the Bhaviṣyapurāṇa, appears to be a glorification of the above.

Śivapañcākṣaram, p. 13, No. 382 ग, is a MS. in Uriyā character. [Cat. Cat., p. 650 A.]

Hariharastotra, p. 56, No. 1478 ङ, is from the Hari Vaṃśa.

Mrtyuñjayastava, p. 68, No. 1584 ख, is a part of Paramesvaratantra in 84,000 Ślokas. This appears to be the work entitled Paramesvaratantra in Prof. Bendall's Cam. Cat. p. 27. It is not a part of Parameśvara-Samhitā in Burnell 205A, which is a Pāncarātra. The MS. is in Newari character.

Vāgīśvarīstotram, p. 56, No. 1478 क. is a hymn to Vāgīśvarī, a form of Sarasvatī, the goddess of learning. She is worshipped both by Buddhists and Hindus at Bodh Gayā and at Benares. Her glories are related in Svayambhu-[illegible] Kāśīkhaṇḍa.

[illegible]stava, p. 79, No. 1688 ग, is a hymn to Gaṇeśa from the Bhaviṣyapurāṇa.

[illegible], p. 46, No. 1820 ट, was copied in N.S. [illegible] = 12[illegible] A.D.

MISCELLANEOUS.

Varahamihira Samhitā, p. 96, No. 983 ग, is a curious work copied in Nepal Samvat 280 = 1160 A.D. It begins with a long invocation to the god of Love whose influence is said to have been felt even by Brahmā, Indra and others. It treats of the age, auspicious moment and so on, of marriage.

Vetālapañcaviṃśati, p. 79, No. 1688 ख, is translation of the well known work of that name in Sanskrit into Newari.

Harimekhalā, in Newari language, p. 86, No. 1114 ग, is dated N.S. 541 = 1421 A.D. During the reign of Jayajyotirmalla Deva.

TANTRIKA.

Amṛteśatantram, pp. 11 and 125, No. 285 ख. This is otherwise called Mṛtyujidamṛtīśavidhānam. This may be the same as Mṛtyujit-bhaṭṭāraka, mentioned by Hall, as quoted by Kṣemarāja, in his Śiva-sūtra-vimarśinī.

The MS. is dated N.S. 320, *i.e.*, 1200 A.D. But as Kṣemarāja quotes the work in the tenth century, the work, like the majority of original tantras quoted by him, must be older still.

The work is complete in 24 paṭalas and appears to traverse the whole ground of Tāntrika subjects. Curiously enough in the work, which purposes to have been revealed by Śiva to his consort Pārvatī, there is a Maṅgalācaraṇa making obeisance to Śiva

It treats of the God Amṛtesa and Bhairava Mṛtyujit as *para* and *apara* phases of one divinity.

Amṛteśvara devasya Nityapūjā vidhiḥ, p. 49, No. 1361 ग, treats of the worship of Amṛtesa, Amṛtiśa or Amṛteśvara, and of the articles required in that worship. This is the deity spoken of in the preceding.

Indrakṣīstava, in Newari character, and Karpūrāstotra are two Tāntrika works mentioned in this Catalogue, being No. 1645 ग and 1376 ङ, pp. 88 and 54. In Cat. Cat. p. 59B mention is made of an Indrākṣi-stava from the Nandikeśvara-purāṇa.

✓Kākacaṇḍeśvarīmatam, p. 155, No. (3)118, in Nāgari character, professes to be a new system of Tantra. It treats of Medicine, Alchemy, and so on. This is a much larger work than that mentioned in I.O. Cat., p. 889, where it is also called Mahārasāyanavidhiḥ. The Vedas being very old, the highest bliss cannot be obtained through them. Therefore Śiva speaks of the highest bliss as Mahājnana, and, as opposed to it, Alpajnāna, to have recourse to before the attainment of Jñānavāda. Towards the end of the work there are many prescriptions in which mercury has its full play.

Kālikāstotra, p. 52, No. 1863 ङ, is a hymn to Kālikā from the Tāntrika work Kālikākulasarvasva. This is to be differentiated from a work of the same name attributed to Śaṃkarācāryya. The work is in Maithila character.

Kālikulārṇavatantra, p. 160, No. (2)180. In Newari character. Dated N.S. 867=1747. Unique. An Original Tantra in which the interlocutors are Devī and Bhairava. This work begins with "Vīranātha uvāca," "the Lord of Vīras said." The word Vīra means one who has attained

success in the left-handed form of worship. Vīranātha, therefore, means the supreme Lord of these Vīras. The work speaks of Guhya Kālī, the great goddess of Nepal, and attempts to affiliate, though very clumsily, her worship to the Atharva Veda. In Cat. p. 161 there is what purports to be a formula of Kālī-worship in one hundred letters.

Kālītattva, p. 161, No. 1589. It has another name, Ācārapratipādanatattvam. The first three leaves are missing. This with the work mentioned next after it in Cat. p. 162, No. 1590 forms an incomplete copy of Kālītattva (see pp. 586 and 587 of the Bikāner Catalogue). Rāghava Bhaṭṭa, the author, was a great Tāntrika writer and commentator whose Padārthādarśa, a commentary on the Śāradātilaka, is often quoted in Śākta and Tantra compilations. The MSS. in the Durbar Library treat of Ācāra and Prāyaścitta respectively. The author characterises his commentary on Śāradātilaka, in Bik. Cat. p. 633, as Satsampradāyakṛta Vyākhyā. From the last page of the Benares Edition of the work, Sam. 1953, it appears that Rāghava Bhaṭṭa's father came from Nasik to Benares, and that the date of the composition of the commentary is 1550 of the Samvat Era, as that is used by the Marhattas = 1494 A.D.

✱ Kālottara, pp. 9-10 (called in the colophon Vṛhat kālottaraṃ nāma Śivasiddhāntaṃ), No. 278 क, pp. 87-88 (Kālottare trayodaśaśatike), No. 1114 ङ; p. 6 (Kālottaratantram), No. 89, p. 73, No. 1588 ग; pp. 8 and 96 (Kālottare Mahātantre Saptaśatike), No. 226 च; and p. 80 (Kālottara or Kālajñāna), No. 1684 च.

Kālottara is a very ancient Tāntrika work. Abhinavagupta who flourished at the end of the 10th and the beginning of the 11th Century (see Buh. Kas. Rep., p. 80), quotes this work in his *Triṃśikā-tattva-vivaraṇa*. An examination of the MSS. in the Durbar Library reveals the fact that there are three recensions of the work, namely, (1) a large recension, (2) a recension in 1,800 ślokas, and another (3) a recension in 700 ślokas. The name Kālottara suggests that it is the supplement

to a work entitled Kālatantra. The work was hitherto known only in quotations. It deals with the worship of Śiva. The interlocutors are Śiva and Kārttikeya (see Cat., p. 96). The names of chapters, as given in that page, show that it traverses the whole ground of a tāntrika work. One of the chapters, namely the twenty-fourth, is named Kālacakra. This work is complete in 32 paṭalas, while in the Vṛhat recension (Cat., p. 9-10) there are 40 paṭalas. It also traverses the whole ground of a Tantrika work, but more fully and in a different order. Has this anything with the Kālacakra of the Buddhists?

Kulasārasaṃgraha, p 162-63, No. 1668, an original tantra with Iśvara and Devī as interlocutors, is a part of Somabhujaṅgavallī which again is a part of Amṛtamathana. The work appears to be unique and complete in 86 paṭalas.

Kaumarīpūjā, p. 46, No. 1820 ङ, i.e., the process of worshipping one of the mothers named Kumārī, was copied in N.S. 400=1280 A.D.

Kriyākalpatarau kriyākāṇḍaḥ, p. 14, No 882 ञ, appears to be only a part of Kriyākalpataru, a complete work of the Kulaśastra, i.e., of the left-handed form of worship by Śaktinātha surnamed Kalyāṇakara. He opens the work by making obeisance to a succession of Gurus. The great teachers of the sect (pāramparyaprakāśins) were Kaṇṭhanātha, Gaṅgadhara, Munīndra, Mahāvala Maheśāna, Vāgīsvarānanda, and Devarāja, who was the preceptor of the author and Vicitrananda Deva. The materials used are Kulaśāstras and Āmnāyas. The author explains the words of Śiva according to tradition and according to sound reasoning. In the first place the author mentions a number of yogas according to tāntrika rites. The MS. is incomplete and in Maithila character. Neither the work Kriyā kalpataru nor the author Kalyāṇakara is mentioned by Aufrecht.

Gurupaṅktipūjāvidhiḥ, p. 50, No. 1361 ङ, in Newari character, 9 leaves only. Rāj. Mitra, No. 4081, speaks of a Gurupaṅktikavaca from the Gurutantra. The present work

forms a part of Gurupankti worship, being one of the Pañcāṅgas or five essentials of worship.

Guhyasiddhiśāstram, p. 87, No. 1648 ड, in Newari character, was copied in N.S. 514=1394, at Bhātgāo, in the reign of Jayasthiti Malla. The work is probably one brought by the Paṇḍits of that king from India. It is a most violently vāmacari work. The matter is obscene, written in a mystic form. The language is ungrammatical and in places unintelligible.

Ciñciṇīmatasārasamuccayaḥ, p. 173, No. 763, is an original Tantra in 12 paṭalas. The first verse obscurely hints that the cult of Ciñciṇī was originated by Siddhanātha, one of the successful Yogīs who went by the title Nātha. It belongs to Vaśiṣṭhāra and to Paścima Krama. The language is obscure, ungrammatical and unintelligible. In the opening verses it enumerates the various forms of religious practices current at the time. The work belongs to the early period of Tantrika development.

Chatrayogodbhūtadoṣaśāntividhiḥ, p. 174, No. 1011. It treats of the process of atoning for the defects arising from chatrayoga, composed under the order of Emperor Bahadur Shāh of Delhi in Śrīśake Śarapuṣkarāvaneharaprāleyarociṃite, i.e., saka 1775 or 1858, just before the mutiny. Chatrayoga is a process of worship prescribed by Bhṛgu.

Jayadrathayāmala, p. 175, No. 253, a longish work on paper, extending to about 3,000 ślokas. The MS. is not very old. It is dated Newar Saṃvat 762=1642 A.D. It treats of some topics to be found in the Kulārṇava. It was for a long time suspected that the worship of Kālī did not originate in the higher classes in India. The present work says that the Parameśvarī should be worshipped in the house either of a potter or of an oilman, two castes holding a very low position in Hindu Society. The entire work is said to extend to 24,000 ślokas. The present MS. then is only a fragment. The whole work is divided into four parts of 6,000 ślokas each called ṣaṭkas. The present is a portion of the second ṣaṭka. It treats of the worship of various forms of Kālī, namely, Ḍambara

lī, Gahaneśvarī, Ekatārā, Caṇḍaśavarī, Vajravatī, Rakṣākālī, hvarī Kālikā (perhaps the same as Nīlasarasvatī), Dhanadā lī, Ramaṇya, Iśāna Kālī and Mantramāta. The first part of s MS. is named Kālasaṃkarṣaṇa, the second Vidyavidyeśva-akra and the third part Yakṣiṇīcakra. The colophon of the rk like that of all ancient tantras is too long and appears to a string of names the import of which, if it existed at all, is t. It runs thus in the present case :—' Iti Śrī Bhairava-otasi Vidyāpīṭhe Śiraschede Jayadrathayāmale. Catur ṇsatisāhasramahātantre dvitīya ṣaṭke,' &c., &c.

Jhaṅkārakaravīratantra, p. 181, No. 109, is a mahātan-r complete in 8,000 slokas. The present MS. therefore th 675 slokas is only a fragment. The worship prescribed it is that of Caṇḍakapālinī, a fierce form of the goddess lī, decked in scalls. The work appears more to be a com-lation than an original tantra. Jhaṅkeśvarī, who has a soli-ry temple in the fierce looking woodland, a few miles off aṭhmandu, was an object of great worship in Nepal. Kara-ra with yellow flowers is sacred to Kalī, and Jhaṅkāra means peculiar sort of noise. In this form of worship a noisy ravīra is preferred. This is a relic of tree worship.

Tattvasāra, p. 79, No. 1631 क, is an interlocution between adanana and Śiva on the nature of Godhead and emanci-ation. See Rāj. Mitra, No. 2142. Eggeling, p. 800, describes Tattvasāra which is an interlocution between Sūta and aunaka.

Tārārahasyavṛttikā, p. 31, No. 1076 क, by Śaṅkara, in Maithila character, dated L. Sam. 511=1624 A.D. See I.O. Cat., p. 908 A. This is a tantrika compilation by Śaṃ-arācārya of Gauḍadeśa, complete in 15 paṭalas.

Tripurāsundarīprātaḥstotram, p. 54., No. 1876 ख, is rom the Rudrayāmala.

Tripurāstava, p. 54, No. 1876 ग, is also from the same ource.

Tripurākavaca, p. 54, No. 1876 घ, is also called Sarvārtha sādhanaṃ or the means of attaining all objects.

Tripurājapahomavidhiḥ, p. 86, No. 1648 ङ, is from the Vāmakeśvaratantra.

Tripurasnānādi-nityakarmavidhiḥ, p. 74, No. 1584 ञ. These five complete what may be called a pañcaṅga of Tripurā worship.

Tvaritāstotra, p. 8. No. 226 ж. Tvaritā is a form of Kālī, the process of whose worship is in the eighthanded form given in Tantrasāra (Cal. Ed., p. 182). She is described as dark, and decorated on the head with a peacock's tail, with her cloth made of leaves. She bends forward a little towards the front owing to the weight of her bosom over which hangs a garland of guñja with the 8 serpent lords forming various ornaments of her body. She is in the form of a lady from the borderland, with hands raised in the position of granting boon and protection. She has three eyes.

Dīkṣāvidhiḥ, p. 13, No. 736 ग. treats of the usual initiation ceremony of a votary of tantra.

Devīkāsādhanam, p. 7, No. 135 ж, treats of propitiating Devikā by a house-holder.

Devīkavacam, p. 55, No. 1478 ञ. is in Newari character.

Narapatijayacarya, p. 69, No. 1587 ङ. Dr Bhandarkar, in p. 35 of his Report for 1882 83, says, "The author wrote this book at Anahilapattana in the reign of Ajayapāla who occupied the Caulukya throne from 1174 to 1177 A.D. He finished the work on Tuesday the first of the light half of Caitra in the year 1232 of Vikrama corresponding to 1176 A.D."

Svarodayadīpikā, p. 41 and 107, No. 1486, by Jagajjyotirmalla, is a unique commentary on the above written by Rājā Jagajjyotirmalla of Bhatgā in Nepal and copied by his court Paṇḍit Vaṃśamaṇi, a Maithila Brāhmaṇa. The date of composition is 1536 Śaka = 1614 A.D. The King brought the work from a distant country. There is a long genealogy of the Solar Kings of Nepal in this MS. which has been fully utilized by Prof. Bendall in his history of Nepal appended to this work. The extent of Yakṣamalla's dominions is given as Mithilā, Magadha, Gayā, the whole of Nepal, Bangadesa, the

Ganges, Gorkhā, Palpā and in the North, seven days' journey from Nepal.

Nitya-naimittika-vidhiḥ or Śakti sūtra, p. 18. No. 619 ख, is a work on daily rites of the worshippers of Śakti.

Nityātantra p. 8. No. 226 ग. Nityā is a form of Kālī mentioned in the Tantrasāra next after Tvaritā. She is dark-red with the *moon* crescent on the forehead, with lotus, noose, aṅkuśa, the goad for driving an elephant, and full human sculls in her four hands. Her dress, her ornaments and her garlands are all red. She has three eyes. She is wife of Śiva with her frame shaking with lust and wine. This is a *tantra* on her worship.

Nityāhnikatilakam, pp. 45, 47, and 111. Nos. 1820 क and ख, is an unique work on the daily rites of the Tāntrikas. The MS. in p. 45 was copied in Newari character in N.S. 817 = 1197, the year of the Muhammadan conquest of Bihar; it was copied by Ācārya Jīvahara in the reign of Vijayakāmadeva, and that in 47 in N.S. 528 = 1403 A.D. The author is Munjaka, also called Jaya, the son of Śrīkaṇṭha who was an adept in the Paścima Śāsana. The ancient tantras are divided as belonging to north, south, east and west Śāsanas. The worship of Kubjikā and the Śāstra Kubjikāmata (for which see *infra*) belongs to the Paścima class. This work appears to be a very old compilation,—a handbook of the Kubjikāmata. It says that the Śaiva cult is higher than the Vedas, the Dakṣiṇa is higher than the Śaiva. The Paścima is the highest of all. The highest aim of this cult is said to be proficiency in three kinds of Bhelaka or jugglery. The author's father, Śrīkaṇṭha, appears to have been a great writer of this cult. It is difficult to say whether Jaya or Munjaka was a son or a disciple of Śrīkaṇṭha. Perhaps he was both, as the Nāthas, though leading a monastic life, are credited with having children. The Nāthas or those who attained success in Tāntrika cults were recruited from the lowest classes and from outcastes, and their Sanskrit therefore is incorrect, ungrammatical and often unintelligible, as is the case with the present work.

Niśvāsākhya Mahātantra, p. 11, No. 279, is in a very dilapidated condition. I have pointed out that the Śivaite work on architecture is a part of this tantra. The present codex professes to be six thousand ślokas in extent, but the MS. does not seem to go much beyond the Pratiṣṭhā tantra. It was copied in N.S. 180 = 1060 A.D.

Nṛtyeśvaratantra, p. 201, No. 1322. The Professors of dancing, singing and histrionic representations regard Śiva as the presiding divinity of these arts, and they call him Nṛtyeśvara, Naṭeśvara and so on. This tantra is named after him. The subject matter of a tantra need not have any close relation with the name. The present MS. is a mere fragment extending to 56 Ślokas. It gives the formulae of meditating upon 8 Bhairavis and 8 Mahākālīs whose names are to be found in p. 202. At the end of this MS. there is an invocation to all the vīras, *i.e.*, successful heroes in the left-handed form of worship, and they include Bhārgava, Hanūmat, Bhīma among others noted in the Epics and Purāṇas.

Nṛsiṃhasundarīkavaca, p. 202, No. (8) 18, treats of an amulet consecrated to Nṛsiṃhasundarī. This is a unique work forming a part of a unique tantra entitled Sammilanatantra.

Pārameśvarīmatatantra, p. 85, No. 1647 ख. There is a Pārameśvarīmatatantra mentioned and described in Prof. Bendall's Cam. Cat. p. 27.

Pīṭhapūjāvidhiḥ, p. 17, No. 491, is a work on Tāntrika rituals about the Pīṭhas, places consecrated by the fall of the limbs of Satī after her death at the sacrifice of her father Dakṣa. Unique.

Puraścaraṇacandrikā, p. 50, No. 1361 ड, by Devendrāśrama, the disciple of Vibudhendrāśrama, is a Kaula work. The author in Rāj. Mitra 2399 styles himself Māntrika Cakravartī or the Emperor of mystic formulae.

Puraścaryyārṇava, p. 205, No. (2) 376, by Pratāpa Siṃhasāha, the Mahārājādhirāja of Nepal, in 1881 Samvat = 1775 A.D. Unique. The Imperial author consulted many

Āgamas, Paddhatis, Upaniṣads, Jyotiṣa works, works on veterinary science, Purāṇas and Smṛtis.

Puṣpacintāmaṇi, p. 257, No. 966, is a tāntrika compilation on the subject of offering appropriate flowers to various tāntrika divinities. Unique. Date of copying N.S. 872 = 1752 A.D. The work is divided into 4 prakāśas treating of the flowers enjoined and prohibited in the worship of such gods as Śiva, Viṣṇu, Durgā, and Dakṣiṇakālī.

Pūjāvidhih, p. 89, No. 1176 ग, is a tāntrika work in Newari character.

Pūrvāmnāyatantra, p. 208, No. 109, by Ratnadeva, in Newari character, is a short tāntrika compilation. From the name it appears to be a compilation from those tantras which are classed as eastern. It gives the process of performing 28 tāntrika rites. Unique.

Pratiṣṭhāsārasaṅgrahaḥ, p. 78, No. 1638 ख. The architecture and consecration of temples. It was composed because in this iron age people had no access to original tantras. Composed in N.S. 778, by Rādha, who was a favourite both of the King and the Queen.

Prapañcasāratantra, pp. 79 and 117, No. 1633 ख, dated L. Sam 408. An original tantra in long and flowing verses by one who calls himself Ācārya, see Eggeling I.O. Cat. 869 B. and H.P. Vol. II, 130. This is a Vaiṣṇava Tantra. The present MS. contains 33 paṭalas.

Prāyaścittasamuccaya, p. 215, No. 1297, character Newari. The author is Hṛdayaśiva, the disciple of Iśvaraśiva, who belonged to the school of Raṇipatra Lambakarṇa belonging to the Mattamayūravaṃśa. The last went from Raṇipatra to Gorātikamatha and was at once accepted as his own by the Rājā of Dhārā. The work is Tāntrika as opposed to Smārtta. Unique. The discovery of this work shows that at one time an attempt was seriously made to set up a complete code of Śaiva and Tāntrika regulation of life. The author says that his work is one of many of the kind. It belongs to an unknown mahātantra named Bāthula which is quoted in

Madanapārijāta, Cal. Ed. p. 47. But the editor, a Mahāmahopādhyāya, calls Bāthula a Ṛṣi. Hṛdayaśiva is compared to Vidyeśvara in learning.

Prāsādadipikānmantra-ṭippanam, p. 216, No. 1456. Unique. It is a Tāntrika compilation dealing in the last chapters with the consecration of temples. There are altogether 28 chapters. The name of the work has been taken from the Maṅgalācaraṇa. Aufrecht says that a work of this name has been quoted in Madanapārijata. The name therefore is Prāsādadipika, and Mantratippana is a case in apposition. It traverses the entire field of Tantrika subjects.

Bhairavārcanam, p. 87, No. 1648 ड, is a liturgical work in Newari character. Fifteen leaves only.

✓Mañjuśrī Sādhana, pp. 53 and 121, No. 1863 ख, is a process of propitiating the Buddhist Bodhisattva Mañjuśrī. He is sometimes regarded as male and sometimes as female. The Hindus regard him as Sarasvati the goddess of learning; the Buddhists regard him as the lord of power and learning. He has a sword in one hand and a MS. in the other; as the presiding god of all learning and skill he is also the god of arts both fine and mechanical, and so the present work on *Silpa* is appropriately called Mañjuśrīsādhanam. It treats of such topics as temple architecture, construction of images, etc., making of domestic utensils, and so on. The writer of the work was absolutely ignorant of Sanskrit and writes in a language which is the language of practical Śilpaśāstra understood by the Śilpa-practisers only.

Mantroddhāra, p. 77, No. 1688 ख, treats of the evolution of mystic syllables or words from their description given in the tantras. The Mantras are generally given in mystic sentences, each word of which represents some letter in the Mantra. This is the most mysterious, difficult and stupid part of tāntrika literature. There is a work entitled Mantrakoṣa, a modern compilation, which deals elaborately with this mystery. The present MS. appears to be an original tantra on the subject. It has six paṭalas.

Matanga-pārameśvaratantra, p. 219, No. (2)171, in Nāgari character, is a longish work :—an original tantra divided into four parts, called pādas, namely, Vidyā, Kriyā, Yoga, Carya. The last pāda only has nine paṭalas. The work has been noticed by Burnell, p. 205 A; Cat. I.O. p. 905 A., Hultzsch, Vol. II, 968. A commentary on the work has been noticed by Hultzsch, Vol. II. 956, and Sans. Coll. Cat. Vol. III. 91.

The commentator Rāmakaṇṭha says that the work has four pādas—Vidyā, Kriyā, Upāsya and Siddhi. MSS. of the Siddhipāda and the last portion of the Upāsyapāda have yet to be discovered. The Cataloguists have divided it into four pādas without the Siddhipāda, *i.e.*, they have divided the third or Upasyapāda into two, namely, the Yoga and the Caryā. The work seems to be a very large one, as the Tanjore MS. contains more than 12,000 ślokas, and is yet incomplete. The present MS. appears to be a smaller recension of the work, as nearly the very same number of subjects are dealt with in about 4,000 ślokas. The I.O. MS. appears to be even smaller than this.

Paṇḍita Hṛṣikeśa is right in his surmise that this is a Saiva Āgama;—at least so the commentator makes it. On an examination of the contents of this MS. and of those of Parameśvaratantra, p. 27, Bendall's Cam. Cat., I cannot help hazarding a conjecture that these two works are but larger and shorter recensions of the same tāntrika work.

Matasāra, p. 222, No. 1512, in Newari character, is unique. It treats of the worship of Bālakubjikā and is complete in ten paṭalas. This appears to be a work related to the Kubjikāmata and Kulālikāmnāya. The same Pīṭhas are mentioned, namely, Oḍiyāna, Jāla and Pūrṇa; but the second is said to be to the south of the first and the third to the north of the second. The writer evidently confounded Jāla with Matanga.

Mokṣasopānaṭikā, p. 228, No. 1498, in Newari character, is an anonymous commentary on an unknown work entitled Mokṣa-sopāna, a tāntrika work on emancipation. The text begins "Oṃ namastute Mahāmāye."

Mahālakṣmī plays an important part in modern Śaiva and Tāntrika worship. She is regarded as one of the eight mātṛkās and is greatly worshipped in the Marhatta country. She is represented in this Catalogue by no less than six works. There are:—

Mahalakṣmīmata-bhaṭṭāraka, p. 47 and 128, No. 1320 ग. The MS. is dated N.S. 380=1260 A.D. It was copied by Kayastha Udayaharṣa rapidly for Saṃkhyapāla's edification. The work is to contain 1,800 slokas, but the MS. contains about 1,500. It is a part of a great Tantrika work entitled Mahāmantrasāra containing 24,000 slokas. The cult of Mahālakṣmī, says the scribe, is the nectar of the rays of the great cities, i.e., he thinks this to be the highest Tantrika cult.

Mahālakṣmīmahātmyam, p. 54, No. 1876 ख.

Mahālakṣmīmāhātmya vratavyākhyānasamuccaya, pp. 52 and 84, Nos. 1858 ख and 1645 ग. The first was copied in N.S. 688 and the second in 505 by Vīrasiṃha. They are both complete in 16 paṭalas. The author is said to be Galava a Ṛṣi. A Galava is quoted in Supadma Vyākaraṇam. So this is another way of attributing Tāntrika works to Ṛṣis.

Mahalakṣmīvratam or Lakṣmīcaritam, p. 16, No. 1320 ख, by Rāma Kavirāja, in five chapters, was copied N.S. 399=1279 A.D.

Mahalakṣmīvratakatha, p. 84, No. 1645 ग, was copied in N.S. 502.

Mahālakṣmīvratamāhātmyavyākhyānam, p. 26, No. 910 ख.

Mahāmāyā is represented in this Catalogue in three works.

Mahamāyāstavaḥ, pp. 78 and 83, Nos. 1638 ख, and 1645 ख, in Newari character. The first was copied in N.S. 391=1271 A.D. and it treats of Śiva and Śakti as united in pleasure.

Mahāmāyāṣṭaka, p. 87, No. 1648 ख, in Newarī character, was copied in N.S. 584=1464 A.D.

Mālinīstuti and Mālinīstotram, pp. 75 and 82, Nos. 1608 ग and 1645 ख, are hymns to Mahāmāyā in Mālinī verses.

Yuddhajayārṇava, pp. 1 and 81, Nos. 72 and 1634 ङ, both in Newari. The second is dated 426 N.S.=1306 A.D. in Jayasthiti Malla's victorious reign. The work noticed in p. 81 appears to be the same as in I.O. Cat. p. 1080-81. It is a work on svarodaya in ten paṭalas. But that in p. 1 appears to be a different work and a tāntrika one, treating of Pūja and similar Tantrika topics.

Yogagahvara, p. 8, No. 226 ङ, brought down from heaven to earth by Kaṇṭhanātha who, as Śrikaṇṭha, is already known from the Nityāhnikatilakam, Cat. pp. 15, 47 and 111. It teaches the mysteries of Tāntrika yoga. But unfortunately there are only a few leaves in the Darbar library.

Yoginivijayastavarāja, p. 286, No. 1542, from the Brahmayāmala, is a short work in Newari character copied in N.S. 811. This was first spoken by Śiva to his consort, and then Pippalāda muni brought it down from heaven to earth. This is one of the ways of affiliating Tantras to the Vedas. Pippalāda is said in the Purāṇas to be the propounder of a Śākhā of the Atharva Veda, and he is now made the revealer of this hymn. In the second Śloka of the Maṅgalācaraṇa, Rāma comes in for a share of the Tāntrika worship.

The MS. of Yogapīṭha, p. 59, No. 1473 ङ, has only five leaves in Newari character containing only two chapters and a few verses of the work. It treats of Krama or gradation, so greatly insisted upon in the Kulāhkā.

Ratnapañcakāvatāra, p. 238, No. 1552, is an original tantra in which Kubjikā and Bhairava are the interlocutors. The five Ratnas are Kula, Akula, Kaula, Kulāṣṭaka and Kulaṣaṭka. There are eleven paṭalas in this work. It appears to be a treatise of the Kubjikāmata, the extent of which is stated to be 12,000 and not 24,000 Ślokas. The principal object of this work are the five jewels, the worship and mantras of which are expatiated upon. Copied by Kālidāsa in N.S. 740=1620 A.D.

Rājakalpadruma, p. 242, No. (2) 82 by Mahārājādhirāja Rājendra Vikrama Sāha of Nepal (1816 to 1847 A.D.). [See

my Report, p. 17, and Bendall's History of Nepal, p. 17.] The Mahārājādhiraja wanted to make an encyclopædic compilation of the Tantras. In the opening line he says that mantras are of three classes, *viz.*, Vaidika, Tāntrika and Miśra. The Royal author gives his genealogy as follows:—

Vikrama came from the Citrakūṭa in Bundelkhand to the Himālayas. His son was

Jillarāja.
|
Ajita.
|
Atallaraja.
|
Tutharāja.
|
Vinilirāja.
|
Harirāja.
|
Brahmarāja.
|
Manmatha.
|
Jainakhan.
|
Sūryakhan.
|
Micākhān.
|
Vicitra.
|
Yaso-Brahma Sāhī.
|
Dravyasāhi Śāka 1481. Entered the Gorkhā Valley.
|
Pūrṇa Sāhī.
|
Rāma Sāhī.
|
Ḍambara Sāhī.
|

Kṛṣṇa Sāhī.
|
Rudra Sāhī.
|
Pṛthvīpati Sāhī
|
Vīrabhadra.
|
Narabhūpāla Sāhi.
|
Pṛthvīnārāyaṇa Sāhi conquered Nepal. Saka 1690 = 1768 A.D.

Pratāpasiṃha — Bahādura

Pratāpasiṃha
|
Rana Bahādura.
|
Girvāṇayuddhavikrama.
|
Rājendra Vikrama.

The work is complete in 14 Paṭalas. Its real name is Mantra-kalpadrama, and it is a treatise of Mantraśāstra. It includes Viṣṇumantra in the Tantras.

Lakṣmyavatārstotram, p. 46, No. 1320 ল, was copied in N.S. 408 - 1288.

Lalitārcanacandrikā, p. 248, No. 97, was composed by Saccidānandanātha. The author was asked by his disciples at Jalandar to compile a liturgy of Lalitā, a form of the Devī. It is a comprehensive work running through about 5,000 ślokas, divided into 25 chapters, called prakāśas. The work treats of the duties of a Tāntrika. It quotes from Purāṇas too.

Vāmakeśvarī in her Tripurā image is a form of the Devī whose cult is represented by a large number of works in the Tāntrika literature and by three works in this Catalogue.

Vāmakeśvarī-pūjā-paddhati, p. 49, No. 1861 ল, runs through 17 pages of Newari writing.

Vāmakeśvarīmataṭippanam, p. 71, No. 1559 ङ, appears to be a commentary or rather a gloss on a work entitled Vāmakeśvaratantra. [No. 1365 and 1366 of the Bikānir Catalogue.] The original work contains 5 Paṭalas, the first has no name, the second treats of the process of worshipping Tripurā, the third of Mudrā,—the various contortions of the fingers and not the sauces which appetise in drinking,—the fourth of the practice of the three Vīja mantras [HS Raiṃ, HS Klrīṃ, HS Rauṃ] appropriate to Tripura Bhairavī, and, the fifth of the homa proper to her. The commentator is Manmatha Pati and the scribe Nārāyana Kavi, and the date of copy is N.S. 474—1854 A.D. The commentator says that the text is 400 ślokas in extent.

Vāmakeśvarī stuti-nyāsa pūjā-vidhayaḥ, p. 32, No. 1077 ध, was composed by Vatsarāja who is said to have been a Vidyādharacakravartin. The Vidyādharas are first known to have ruled in Mysore and then on the banks of the Narmadā. They were a race said to have possessed occult powers.

Varuṇapūjā, p. 76, No. 1633 व, and Varuṇayāgavidhiḥ, p. 77, No. 1633 व are parts of Nandikeśvaramata [in one MS. Nandikeśvaraproktam], a system of tantra and that portion of it which deals with the consecration of Temples, &c. As regards the existence of Nandikeśvaramata there is a Taladhyāya of the System in Cat. Cat. p 276 A, Vol. I.

Vidyāpīṭha, p. 88, No. 1693 ड, is a work on Guhya Kālī of Nepal in three chapters.

Vimalāvatī, p. 68, No. 1586 ङ. is a Tāntrika work incomplete both at the beginning and at the end. It treats of Pūjā Homa, Dāman and Dīkṣā.

Vṛṣasārasaṃgraha. p. 92, No. 86 ग. of the New Collection, in Newari character, is a Śivaite Tantrika work.

Śāradātilaka, pp. 78, 84 and 88, Nos. 1588 ष, 1647 ग, and 1648 ह, is a well-known compilation of Tantra by Lakṣmaṇa Deśika. All the MSS. are in Bengali character. The last was copied in Śāka 1336=1414 A.D. The most valuable commentary on this work which contains 25 Paṭalas, representing 25

tattvas of the Sāṃkhyas, is the Padārthādarśa by Rāghava Bhaṭṭa, for which see supra my notice of Kālītattva. Commenting upon the geneological verses of Lakṣmaṇa, Rāghava says Mahābala was the founder of the family. His son was Ācārya Paṇḍita. His son Kṛṣṇa and his son Lakṣmaṇa the author. The conjecture of Rāj. Mitra that he belonged to the Varendra class of Bengal brāhmaṇas is based on a misreading of Vārānendra.

Śaradātilakaṭīkā, p. 12, No. 287, by Puṇyapāla Deva Mahārājādhirāja, is a unique commentary not known to Aufrecht.

Śivakavaca, p. 51, No. 1376 ख, is from the Bhairava tantra.

Śivadharmaśāstre Śāntyadhyāya, erroneously called Śivadharma, p. 55 and 128, No. 1376 क, contains one chapter only, namely that on Śānti spoken of by Nandikeśvara.

Śivadharmasaṃgraha, p. 92, No. 36 ख, of the new collection, is a collection of Śaiva works in Newari character. The name has been given by my travelling Paṇḍit Vinodavihārī Kāvyatīrtha. The Government collection in the Asiatic Society's Library has a similar collection acquired from Nepal with six works. See preface to Vol. XI, pp. 7 and 8

Śivadharmottara, p. 92, No. 36 ग, in Newari character, is a work on Śaivaism mentioned by Burnell in p. 188 B. as containing 9,400 Ślokas. The present MS. purports to be a sequel to that work. It is mentioned by Burnell in p. 195 A as containing about 2,000 Ślokas. See also Rāj. Mitra, 2208. It contains 13 chapters. See Cat. Adhair Library which says it has 12 chapters.

Śrī Kāpāleśvara Bhīmā Devyāḥ Pūjāpaddhatiḥ, p. 70, No. 1559 ङ, otherwise called Pitṛnirmocanikā, is in Newari character.

Sarvajñānottaratantra, p. 85, No. 1648 ख, contains 40 leaves in Guptākṣara. The MS. is defective both in the beginning and at the end. There are no colophons. The interlocutors are Śiva and Ṣaḍānana. This was spoken after the completion of

the Bāthula tāntra. As by churning the sea the gods obtained the nectar, so was this tantra obtained by extracting the essences of all tantras. This appears to be the youngest tantra of some cult, perhaps the Bāthula school. [For Bāthula tantra see *supra*.] The South Indian Batula is perhaps a misreading for Bāthula. See p. 88, Madras Government Lib. Cat., and Hultzsch, Vol. II, 1086 and 1097.

Siddhapañcāśikā, p. 57, No. 1173 ক, in five paṭalas appears to be a part of the Kulālikāmnaya. The scene is laid not in the Himālayas but on the Mahendrācala. One of the epithets of Siva is Savara, a low tribe inhabiting the Eastern coasts of India, in the Kalinga country. Pārvatī says, "I have already heard Siddhāntas, Dāmaras, Dakṣiṇas, Gāruḍa and Bhūtatantra and Kula śāstras; now I am anxious to hear the beginning of Kāla, the creation above, below and even below that. The MS. was copied by Mahādeva in Newari character.

Siddhasantānasādhana sopāna-paddhati or Śrīmatapaddhati, p. 67, No. 1536 ঽ, by Yaśorāja, the son of Gopa, is a tāntrika compilation in 15 paṭalas, and belongs to the Śrīmata or Kulālikāmnayatantra.

Siddhāntasārapaddhatiḥ, pp. 52 and 180, No. 1868 ঽ, by Mahārājādhirāja Bhojadeva, was copied in N.S. 187 = 1067 A.D. It treats of the usual tāntrika topics. It is difficult to say who this Mahārājādhirāja Bhojadeva was. The great Bhoja of Dhārā reigned in the beginning of the eleventh century, but there was a Bhojadeva in Nepal about the same time. The great Bhoja's compilations are Imperial and Encyclopaedic. But this is a small work and a hand-book. Then again there is no tradition that the Mālava Bhoja ever made a tantrika compilation.

Siddhilakṣmyarcanam, p. 72, No. 1559 ক, is a liturgical book on the worship of Siddhilakṣmī. There is a goddess named Siddhilakṣmī mentioned both in Viṣṇupurāṇa and Brahmāṇḍapurāṇa.

Sudhātaraṅgiṇītantra, p. 266, No. 1589, by Śaktivallabha

Bhaṭṭācāryya, is fragment of a tāntrika compilation by a Bengali. The chapters are named Kallolas.

Saubhagyataraṅgiṇī, p. 268, No. 1458, in Newari character, is a Tāntrika compilation divided into four laharis or waves by Mukunda on the worship of Śakti for obtaining Saubhāgya or good fortune.

✔ Saura-saṃhitā, p. 44, No. 1280 क, is an original tantra, the interlocutors being Kārttika and Śiva. It is an unique work. There are several works of this name known in Paurāṇika Literature. But this is a tantra. The work is complete in ten paṭalas. At the end of the MS. there are two leaves in Guṇḍa character giving a number of Tantrika formulae. The main work is dated N.S. 64 - 944 A.D. Though a tantra the work does not treat of Śiva or Sakti but of the Sungod. There are so few works on the worship of the Sun, which formed one of the five great systems of worship in India, that the importance of this work cannot be overrated.

Saubhagyaratnākara, p. 269, No. 1472, by Vidyānanda-nātha, the disciple of Saccidānandanātha. It is a complete MS. in 36 taraṅgas treating of the left-handed form of worship to be taught to Kaulas and not to animals (paśus). Copied in Saṃvat 1952 and composed at Prayāga. The author modestly calls himself Avidyānandanātha. [See Bk. Cat. p. 610.]

VAIṢṆAVA TANTRAS.

Gopāladhyānarāja, p. 61, No. 1508 ख, is a formula of meditation on Gopāla, the child form of Kṛṣṇa from an unknown tāntrika work entitled Gopālatantra

Devāmṛtapañcarātra, pp. 84 and 106, No. 1078 ग, is a work of Vaiṣṇava tantra written in prefectly ungrammatical Sanskrit. The work is unique in 11 paṭalas. The interlocutors are Sanat-kumāra and Lokapitāmaha. It treats of consecration of Viṣṇu images and of Viṣṇu temples, the nature of Viṣṇu, whether he is embodied in any form or is formless, and such topics.

Jñānatilaka, p. 180, No. 1840, is a small Tāntrika work

in the praise of Guru. The interlocutors are Nārada and Viṣṇu. It does not appear to be a part of the Padmapurāṇa as in Bürnell, p. 98B, but a stray chapter from a Pañcarātra.

Tantra Saṃhitās.

As I have said elsewhere, the Mahānirvāṇa tantra which attempts to regulate tāntrika life as completely, as Manu does the Smārta life, gives in the first chapter the description of a distinct religious literature partly vedic and partly tāntrika. The writer says that this literature was held binding in the Dvāpara Yuga. Then came Kali in which the Āgamas and the Nigamas obtained binding force. Scholars were very unwilling to recognize the existence of this literature. But it appears to me that the Darbar Library contains at least two works which may safely be attributed to this literature, namely :—

Niśvāsatattvasaṃhitā, pp. 10 and 187, No. 277, is written in transitional Gupta character which may be a century older than the Pārameśvara tantra, copied in 859 A.D. The first half of the work is called Śrauta and the second half Guhya. The leaves were in disorder. I have put them in order and it is a complete work running through 114 leaves and 4,500 slokas. [See. Rep., p. 8.]

The other saṃhitā work is variously termed Jayākhya saṃhitā, Jayākṣarasaṃhitā or Jñānalakṣmī. There are three MSS. of this work in the collection namely :—

Jayākṣarasaṃhitā, p. 1, No. 40; Jayākhyasaṃhitā or Jnānalakṣmī, pp. 76 and 77, Nos. 1638 क and ख. The second in p. 76 is dated N.S. 307 = 1187 A.D. The others are not dated. The work is attributed to a human author Sādhaka Candra Datta who had received favour from Ekāyanācāryya Nārāyaṇagarbha. The work is written in ungrammatical Sanskrit throughout, and treats of mantrasandarpaṇa and other tāntrika topics, as well as pretaśrāddha antyeṣṭi, prāyaścitta, and other smārtta topics.

KUBJIKAMATA.

Kulalikāmnāye-Kubjikāmata, p. 8, No. 226 क; p. 11, No. 285 ख; p. 11, No. 285 ग; p. 84, No. 1078 घ; p. 58, No. 1868 च; p. 54, No. 1868 छ; p. 55, No. 1478 क; p. 57, No. 1478 ख; p. 98-99; Manthāna bhairava, p. 22, No. 787 ग; p. 224, No. (2) 279; Kādimatam, p. 38, No. 1152 ख, Kubjikāmatottara, p. 7, No. 185 ख; Śrimatottara, p. 255, No. (2) 299. These with Nityāhnika-tilakam, pp. 45, 47 and 111, Matasāra, p. 222, Yogaguhya, p. 8, Yogaphita, p. 58, Ratnapañcakāvatāra, p. 288. Siddhapañcā-sikā, p. 57 and Siddha-santāna-sādhana-sopāna-paddhati, p. 67, form a collection of unique MSS. of a Tāntrika cult very ancient but now nearly forgotten. The works from want of time could not be properly described But the Government Collection of MSS. in the Asiatic Society has recently been enriched by two copies of the Kubjikāmata, one in Gupta and the other in Newari character. The former, I thought, was copied in the sixth century, but it may be a century later. An examination of these MSS. and the impressions left of the examination of the Durbar Library MSS., together with the meagre notes published in the Catalogue, have brought the following matters to light.

There was a School of Tantra variously named Kubjikā-mata, Kulālikāmnāya, Srimata, Kādimata Vidyāpitha, Divyaugha-sadbhāva and so on. It had supplements, Uttaras named Śrimatottara or Manthānabhairava and Kubjikā-matottara, and it had its compilations, summaries, &c. The original is said to contain 24,000 slokas divided into four parts, called Ṣatkas or six thousands each. Whether the Uttara is included in the 24,000 it is difficult to decide, but the evidence available is in favour of their inclusion. In one place, how-ever, the Ratna-pancakāvatāra says that the Śrimata-saṃhitā is 12,000 only. The Government Gupta MS. says that the Vedas are not efficacious, and the work in 24,000 slokas is most efficacious, and of the 24,000 the first six thousand is the best. The antiquity of the School is vouched by the facts that a

Gupta MS. has been obtained; that Kubjikā (tantra) is quoted by Abhinavagupta in his Triṃśikā; that the MS. p. 54, was copied in the reign of Mahārājādhirāja Paramośvara Paramabhaṭṭāraka Paramasaugata Śrīmad Rāmapāladevasyapravardha*** about 1080 A.D. [see Mabel Duff]; the MS. in p. 55 was copied in N.S. 155=1035 A.D. The MS. p. 98, was copied in N.S. 280=1160; that in p. 99, in N.S. 299=1179, and that Nityāhnikatilaka was copied in N.S. 317=1197. The literary activity of the School seems to have ceased after that time.

The School, though very ancient, presupposes the existence of other Schools, for in the G.G. MS. mention is several times made of Pūrvatantre and "Tantre tantre tu ... kathitonekadhā"; and in Śrīmatottara, p. 256, Nityātantra appears to have preceded.

It presupposes Devayāna, Pitṛyāna, and Mahāyāna, for in leaf XLIIIA we get—

दक्षिणे देवयानी तु पितृयानस्तथोत्तरे ।
मध्ये तु महायानं शिवसंज्ञा प्रगीयते ॥

The G.G. MS. is a smaller recension of the Kubjikāmata. In a leaf, the page mark of which has corroded, appears [illegible]—

[illegible] सहस्रे तु श्रीमत् कुब्जिमतोत्तमे ।
[illegible] व्याख्यातं यत्र किञ्चिदुदाहृतम् ॥

[illegible] from outside the Vedas:—

VII [illegible] शिः संदिग्धकरीपरा ।
[illegible] सहस्रस्य तस्य वाङ्मय भाङ्कतः
[illegible] संख्यन्तु सहस्रं यदुदीरितम् ।
[illegible] देवदेवेषि कुलमार्गं च संस्फुटः
[illegible] साधकं चाद्य पारम्पर्यक्रमागतः ॥

[illegible] from outside India:—

[illegible] भारते वर्षेऽधिकाराय सर्व्वतः ।
[illegible] ठ्यामेषु कुरु कश्चिदनेकधा ।

गच्छ त्वं भारते वर्षे कुरु स्थितिममीपृशः ।
पञ्चकेटः पञ्चेन योगिनः पीठपञ्चकं ॥
एकैकस्य परीवारान् कथयामि समासतः ।

. — — — —

यतोऽतः भारते वर्षे यावत् पीठान्यख्याप्यते ।
तावत् न मे त्वया कार्ये सङ्गमश्च प्रजायते ॥

In several places it is described as the Pascimāmnāya, *i.e.*, as coming from the west. [The tantras have five Schools from the directions from which they come, namely, Uttarāmnaya, Dakṣiṇāmnaya Pūrvāmnāya, Pascimāmnāya and Ūrddhvamnāya.]

Five Pīṭhas there enumerated are :—

(1) Odiyāna, in Orissa; (2) Jāla, in Jalandar; (3) Pūrṇa, in the Mahratta country; (4) Mataṅga, in Śrīśaila: and (5) Kāmākhya, in Assam.

Its tendency and its attitude towards the professors of other religions in India may be inferred from the following, which enjoins prayaścittas for killing the priests of various sects :—

XLII B. ब्राह्मणस्तु यदा देवी प्रमादापातितो भवेत्
लक्षैर्विंशतिभिः शुद्धिः पञ्चभिक्षु प्रमादतः
बौधाहन्त निहन्ता च द्विगाद्गिगुणे विशुः
नाकुला रौद्रकाश्चैव अज्ञानाहतचेतसा
भावशुद्धिमवाप्नोति कोटित्रयजपेन तु ॥
गुरवः कोटिभिः पञ्चैः".

The purport of this obscure and ungrammatical passage seems to be that the sin of killing a Brāhmaṇa may be atoned by repeating a certain mantra 20,00,000 times; a Buddhist Arhat, double as much; a Nākula or a Raudraka 3,00,00,000; and a guru of the Kubjikāmata 5,00,00,000. The work has more sympathy for the Buddhists than for the Brāhmaṇas.

The author is afraid that the Magas (who are ...

probably pouring in India from Scythia and Persia) would one day become equal to the Brāhmaṇas.

The work mentions the following countries in India — Konkana Gela, Bālhika, Baṅgāla, Kāmarūpaka, Magadha, Saindhava, Gurjjara, Lada and others

Its attitude towards Vedānta, i.e., Upaniṣads and not Saṃkara Vedānta, is given thus:—

L. V. B. वेदान्ते ब्रह्मसंस्थाने मति व्यवसितात्मनः
यत्नवाग्मनसो योगी याति खेचरतां ध्रुवं

This MS. will be fully described in its proper place when a descriptive Catalogue of the Government Collection will be taken in hand.

From a perusal of the notes in the Catalogue it appears that the Sāstra had many recensions. The G. G. MS. is a recension of 6,000, that in p. 84 contains 150 ślokas only, those in p. 57 have versified colophons. The Government Newar MS. is about 8,500 ślokas in extent.

These are all abstracts of the original. There are seven PRAKARANA WORKS, i.e., s[illegible] syst...

[illegible] prognostics of [illegible] cipally from the [illegible] 990—1070 A.D.

BUDDH[illegible] RKS.

Aṣṭasāhasrikā prajñāpār[illegible] p. 1693 ख, and p. 89, No. 2 ग, of the new colle[illegible] are both on palm leaves and both in Newari.

Katipaya Bauddhacitrāṇi [illegible] pictures, p. 12, No. 307.

Kāraṇḍavyūha, p. 89, No. [illegible] character.

Jātakamālā, p. 89, No. 2 [illegible] ly five of the Jātakas, namely, (1) Gṛhajātaka [illegible] 3) Yajña o and (4) Vyaghrī o. The entire [illegible] published in America.

Jñānakārikā, p. 79, No. 1684 ₹, is a tāntrika work of the Buddhists, attributed to Matsendranatha, commonly called Macchindranātha, whose temple at Pātan is the great resort of all Buddhists, in Nepal, and whose car festival is the greatest festival in the valley. The work treats of such topics as Dharma and Adharma.

Divyāvadāna, p. 89, No. 2 ₹, contains many avadānas, notably Rūpāvatī and not Rūpavatī as in Cowell's edition, Kuṇālāvadāna, and Pāṃśupradānāvadāna. The reading often differs from the printed text. This is the only palm leaf MS. of the work known.

Nispanna-yogāvalī, p. 34, No. 1112 ₹, contains 11 leaves in Newari character, copied in N.S. 686=1566 A.D., by Ravicandra, for his own use at the Sin-komagudi Vihāra. The scribe was a Vajrācārya. The subject-matter treated of is the yoga practised by Bhagavān Buddha with success. This appears to belong to the Vajrayāna system of Buddhism as the Bhagavan Vajrasattva is represented as holding Vajra and sitting in the midst of a circle protected on all sides by Vajras. The great deity of this School is Vajrasattva, the high priest of the gods and represented as a form of Buddha. He is prominently mentioned in this work. The author is Abhayākaragupta. For another work of the same author see Bendall Cam Cat. p. 197. He is called a Mahāpaṇḍita.

Prāyaścitta Śaucācāravidhi, p. 214, No. 1163, is a Buddhist work on expiation of sins such as killing animals, killing Vajrācāryas, killing Brāhmaṇas, killing Kṣatriyas, &c., killing cows, intercourse with unclean tribes, eating unclean food, touching unclean things, purification and Śrāddha. This also appears to be a work of the Vajrayāna school of Buddhism. This is only a short compilation from previous works on the subject. The Buddhists seem to have borrowed many of the similar practices of the Brāhmaṇas.

Bodhicaryyāvatāra, p. 21, No. 772 ₹. The MS. is a fragment, only 7 leaves. Its ṭippani, p. 21, No. 772 ₹, contains notes on difficult passages only. These notes are often more useful than more voluminous commentaries.

HISTORICAL INTRODUCTION

BY

PROFESSOR CECIL BENDALL, M.A.

The HISTORY OF NEPAL *and surrounding Kingdoms (1000-1600 A.D.) compiled chiefly from MSS. lately discovered.—By* PROFESSOR CECIL BENDALL, M.A. (*University College, London*). *Written as an Historical Introduction to* PAṆḌIT HARAPRASĀD S'ĀSTRI'S *Catalogue of the Nepal Durbar Library.* With chronological Tables and a Plate (facsimiles of MSS.)

The Catalogue to which the present Essay forms an introduction is the result of a joint expedition to Nepal in the cold weather of 1898-99 originally suggested by me, and taken part in by myself and Mahamahopādhyāya Haraprasād S'āstri, accompanied under the auspices of the Asiatic Society of Bengal, by his assistant, Paṇḍit Binodavihāri Bhaṭṭācāryya. While co-operating with one another throughout, we arranged to divide generally our work so that the archæological[1] and historical part of the task should fall to myself, while the Paṇḍits dealt with the literary portion.

A great deal of our time was of course taken up by the examination of the Mahārāja's collection of MSS., which, as regards the antiquity of the documents, are surpassed by no Sanskrit Library known to exist. My own necessarily very hurried examination of this remarkable col-

[1] I hope to publish my inscriptions with my general Report.

lection in 1884 led to the first definite account published.[1] Since then Paṇḍit Haraprasād visited the Library, and gave some notes on it in the Journal of the Asiatic Society of Bengal, Vol. LXVI, Pt. 1 (1897), pp. 310 *sqq.* Some further notes were made by Prof. S. Lévi[2] of Paris in 1897, giving attention "surtout aux colophons des manuscrits, si importants pour l'histoire." As however, Monsieur Lévi subsequently informed me that his examination of the Library was far from complete, I felt all the greater pleasure in seeing the more exhaustive examination taken in hand of which the present Catalogue is the result. My own share in it was chiefly in helping the Paṇḍits to decipher the figures and other chronological data with which acquaintance of nearly 25 years with ancient Nepalese MSS. has given me some familiarity. When I was at work in the Library I requested the Paṇḍits always to show me colophons of MSS containing kings' names and dates. A considerable portion, however, of the present Catalogue had to be compiled by the junior Paṇḍit after my departure, and consequently I have been led to adopt another method of verification, which, thanks to the kind co-operation of the Residents in Nepal, Lieutenant-Colonel W. Loch and his successor, Lieutenant Colonel J. C. Pears, has given excellent results.

This method was to send to the Resident a series of copies made on tracing-paper of all the important colophons containing points, numerals and the like, requiring verification. No clue was of course given to the words or figures expected to be filled in on the blank spaces left; and the fidelity of the tracing was vouched for in each case by the correspondence of palæographic peculiarities with the date assigned.

In my previous attempts[3] to adjust Nepalese chronology by means of MS.-colophons, I always endeavoured, as far as possible, to use and harmonise the data furnished (1) by formal histories and chronicles, and (2) by the historical notices furnished by the scribes of MSS. in their colophons (brief, but valuable as contemporary evidence), and also incidental notices given in the body of works like dramas. Of the latter class a good example is the drama Mudita-Kuvalayāśvanāṭaka from which copious extracts are given by Dr. Pischel in his Catalogue of the German Oriental Society's MSS., pp. 7-8. The present Catalogue furnishes several more instances of this kind.

[1] See the present writer's "Journey in Nepal and Northern India," pp. 16—20, where the previous notices by R. Lawrence and D. Wright are referred to.

[2] Rapport, p. 16 [84] (Acad. des Inscr. Séance du 27 Janr. 1899).

[3] Transactions of Fifth Congress Orientalists (Berlin, 1881) Verhandlungen II. Hälfte ii, pp. 189 sqq. (1882); "Catalogue of the Buddhist Skt. MSS., Cambridge, 1883 (Historical Introd.); "Journey in Nepal" *Ibid.*, 1886 (Tables). To these last two I hereinafter refer as 'Camb. Cat.' (distinguished from 'Cat.', which refers to the new Catalogue) and 'Journey,' respectively.

To the number of extant native chronicles the Mahārāja's library contains an **important accession**[1] in the shape of a small palm-leaf MS. of a Vaṃśāvali discovered by me shortly before I left Nepal. Since my return to England owing to the kind negotiation of Col Loch, I have not only received an excellent copy of the MS., but also the favour from H.H. the Mahārāja of the loan for three months of the original, so that I have been able to collate and photograph all important passages.

My use of the chronicles has been adversely criticized[2] by some scholars, though countenanced by others;[3] but I venture to think that the **discovery of the present MS. puts matters in a somewhat new light.**

Though written continuously in a single handwriting corresponding with the time (reign of Jayasthiti-malla, A.D. 1380-1394) at which the chronicle ends[4] (see the Plate annexed, figs. 3-10), the new Vaṃśāvali really contains three distinct chronicles, designated accordingly in the present essay V¹, V², V³.

V¹ is in the form of brief annals of the successive reigns not unlike the other Vaṃśāvalis, but giving a much greater number of dates, in addition to the lengths of the reigns. The leading events of each reign are also noticed in some cases with dates, at first in words and later on in numerals.

The leaf numbering begins at f. 17 and this portion ends with 30ᵃ. The language is no doubt intended for Sanskrit, but in obscurity and a perfectly wild absence of syntax[5] it rivals the worst colophons of Nepalese MSS. that I have seen. I thought at first of printing the whole, but after studying my transcript and taking the advice of friends I came to the conclusion that I should either have to print the whole without spaces, which would be misleading and unsatisfactory, or to publish facsimiles. For the division of words and even sentences,

1 As the present Catalogue gives no description of the MS. the following notes may be of interest: No. 1233. Palm-leaf, 11 by 1½ inches, leaves 17-63, with an extra leaf not numbered, thus 48 in all.

2 "Journey," p. 93.

3 *e.g.*, in M. S. Lévi's investigations as to the eras of Nepal.

4 The latest dates are N.S. 508, occurring at fol. 63b. and 509 at 53a. It will be seen both from my Cambridge Cat. (*cf.* Intr. p. xxxi), and from the present Catalogue that palm-leaf MSS. become rare (owing to the general use of paper) within about a century from this time.

5 Scientific students of the vernaculars may probably find 'method in its madness.' The frequent locution सैन छत, or छत for स छतवाम् or स चकरोत् certainly suggests the familiar Hindi उस नें किया. Towards the end (ff. 29b, 30) it drops into a form of language which is practically Newari with an unusually large allowance of words borrowed from Aryan sources.

when one had no fixed rules of grammar to help in the interpretation, seemed in many places quite doubtful. I have been consequently permitted by the Council of the Society to take the latter alternative, and have accordingly reproduced a selection of the most important leaves, of which I made legible negatives while the MS. was lent to me. It will be noted that the selected leaves begin with 3A. I only publish now a portion of this leaf, as I reserve for future treatment the kings of Nepal before 879 A.D. in connection with my recently-discovered inscriptions.

From the prominent way in which temple-donations are recorded, it may be conjectured that this part of the MS. (V^1) may be in some way connected with the records of the great shrine of Paśupati.

V^2 is a document of different orgin; it is a list of births of royal and other distinguished personages. The language is unfortunately old Newari; but one can make out the names and dates clearly enough. These extend, not always in strict chronological order, from N.S. 177 to 396. A specimen is given in the Plate, fig. 10. All the information given in this section of the Chronicle, so far as it relates to the kings, will be found condensed in the notes to the Table of kings below. Towards the end of the section other information besides births, deaths, and the like is introduced, but I have been able to make but little use of this owing to the difficulties of the language, for which I can get no adequate help either in Nepal or in Europe.

V^3 is perhaps merely a continuation of V^2. I have called it a separate document, because a slight break with double daṇḍas occurs in the original MS at the end of fol. 36^a, and because at this point there is a marked difference of style. The string of short paragraphs each recording little more than a birth, is abandoned, and the annals become more expanded. The previous section had ended, as I said, with N.S. 396. This, however, begins with N.S. 379 and the history would not seem to be treated on a strictly chronological basis, as the irregularity of order in the dates noticed in V^2 is here more pronounced. The latest date, as already noted, is N S. 508 (f. 63*b*).

The events mentioned in V^1 are sometimes described here in fuller detail.[1] On the other hand, the chronological details though full seem not to be quite so trustworthy.[2]

[1] For example, the famine in the reign of Abhayamalla in N.S. 352 (V^3, 39*b*, mentioned at p 8, note 2, below.)

[2] Thus at 40^a we get the birth of Jayatuṅgamalla, son of Jayarudramalla, Samvat 416 mārgaśira śukla trayodaśi Anurādha ghaṭi 17 Śūla 37 aṅgāravāra (Tuesday). But Prof. Jacobi, who has kindly worked out the date, reports that the day in question was a Monday and points out that "Mārgaśira can never be

Nevertheless I feel sure that this section must contain much valuable information, and it is in the hope of drawing the attention of the few scholars skilled in the Himalayan languages to the matter that I reproduce a specimen leaf (Plate, fig. 10). The passage refers to the invasion of Harisiṃha of Simraon about which I have more to say below.

Having thus indicated the materials of the present investigation, the divisions of the subject may be stated.

I.– The History of the Nepal Valley, A.D. 1000-1600 (i.e. Kāthmāndu, Pātan, and Bhātgaon);

Chronological notes on the dynasties of the surrounding states:

II.– Western Nepal. III.– Tirhut (Eastern and Western).

To these notes I have added (as Table IV) a list of a dynasty, which I have not been able to recognize.

The main results of the enquiry are summarized in the **Tables** at the end of this article, which constitute of course its most important feature, and will probably provide most students with all that they require. The present notes are chiefly intended to elucidate the Tables and especially to bring out the relations between the dated series of kings obtained from MSS. and the dynasties detailed in the new Vaṃsavalī.

I. The present collection of MSS. affords an example [See Plate; fig 2, 1. 2] of a date[1] earlier than any hitherto found referable to the Nepal era, but unfortunately no dated MS. with a king's name occurs earlier than those previously known.

It is interesting to note that the king Rāghavadeva mentioned by Cunningham[2] as the traditional founder of the Nepal era of 879-80, but passed over in the Vaṃśāvalī of D. Wright[3] and by Kirkpairick,[4] is duly recorded in the new chronicle. Not only so, but the years of reign assigned to him and his immediate successors quite accord with

Anuradha." I have, moreover, noted quite a number of cases where months in certain years are called *dvi* (*tiya*) where no such intercalation, according to Sewell and Dikṣit's Tables, occurred; compare Table of Kings, note 10, below.

1 See Catalogue, pp 85 ([illegible]) and 140 (Lenkāvatāra). The reading 28 must be altered to 20, nor can I concur in the description '*guptākṣara likhitam*.' The form of *k* is distinctly post-Gupta; and the general appearance of the writing with its closely placed *akṣaras* seems to preclude the Śrī-Harṣa era. The forms of *n* (guttural) and the form of the *akṣara*-numeral 20 are archaisms that one would expect to find in a document written early in the tenth century

2 Indian Eras, p. 74.

3 'History of Nepal,' Cambridge, 1877.

4 'An account of the Kingdom of Nepal,' London, 1811.

the tradition of his having founded the era. Thus, if we add together the duration of his reign and his five successors down to Lakṣmikāmadeva we get about 135 years. This, again, added to 879-80 brings us to the second decade of the eleventh century, when we know from a colophon that Lakṣmikāma had commenced to rule at all events as joint sovereign, becoming sole king later on.

The earliest king of Nepal mentioned with a date in the Catalogue is Bhāskaradeva and it is very satisfactory to find that this date already noticed by Paṇḍit Haraprasād (J A S B. for 1897, Pt. 1, p. 312) is verifiable. Prof. Kielhorn has kindly calculated it for me and it corresponds to 24th September, 1046. The new chronicle duly records this king with a rather obscure note[1] as to his 'repairing his paternal crown.' The other chronicles make him the founder of a new dynasty. Of the next king, Baladeva[2] (called in V[1] Balavantedeva), we have a dated MS.[3]

Of Harṣadeva's reign we have now two MSS.[4] A third date has been added from the Chronicle, which says of this reign merely: राजा श्रीहर्षदेव वर्षे १९ ऊनविंशति सम्वत्सर गतइव परिवर्तमानं ॥ Interpreted in the light of the two other dates this rather crudely expressed notice gives good sense, if we take it to mean that Harṣa died in N.S. 219 current. This fits also quite well with the duration of the next reigns[5] as given in our Chronicle. The credibility of the dates in this part of the chronicle is further enhanced by its mention of the completion in 239 (date in words) of a tank by S'ivadeva, the next sovereign.

[1] See Plate, fig 3B, line 4, made तेन पितृमौलिर्भ न (? क)निष्कृत : "his father's diadem was broken up and he destroyed the golden image (to make a crown);" or मौलिर्नवीकृत: "the crown was renewed." Kirkpatrick (p 263) records a similar tradition for a king reigning some twenty years later.

[2] Name wrongly restored in my previous lists as Bāladeva. V[1] records him as the founder of Haripur. Plate, fig 3 B, last line.

[3] As to Vāṇadeva the MS. (referred to in the table) of Vāṇadeva makes my identification (Journey, p 9) more difficult. But the existence of Vāṇadeva's father, the king (*bhānāttna*) Yaśodeva, seems to be confirmed by the Tib. notices in J. Buddh. T.S Ind., Vol. 1, p. 27, where we learn that a king Anantakīrti was ruling in the middle of this century in another region of Nepal (Palpa). Bābu Sarat Chandra Das has favoured me with the original Tibetan of the passage and it is just possible that the name གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་, grags-pa-mtha-yas, which he Sanskritizes as Anantakīrti, may be a form of Yaśodeva the king of Bal-po, Nepal in general (or the Palpa district in Western Nepal?) The chronology at least would agree.

[4] See the Table

[5] The supposition would not fit with the allowance of 21 years to [Sadā.] Sivadeva, made by "G" in Tab. I, Col. 4, of my 'Journey.'

This was called after the Yuvarāj (जौवराज) Indra or Mahendra-deva, Mahendra-saras. It was otherwise known as Madanasaras.[1] It will be seen that this date falls in the year before the writing of a MS. in the same reign.

I have lingered over these somewhat minute details for two reasons: (1) Because it forms a new feature of the present chronicle to find so early as this[2] dates expressed both in words and figures that accord with the *contemporary* evidence of the scribes; (2) because doubt[3] has been expressed whether the Nepal Samvat (of 879-80) was actually in use in the eleventh century A.D. It is satisfactory to note that our chronicle, following the tradition already known from Kirkpatrick, does mention[4] the aforesaid Indradeva both as *yuvarāja* and *rājā*, as we have now a MS. of his reign. It will be seen, however, that the number of years (12) assigned to his reign is probably excessive. The dates of the next two reigns overlap one another. If this is not a case of sub-division of the kingdom of which there are so many instances, it may be quite well explained by the tradition preserved in the records of Wright and Bhagavanlāl, that Mahādeva retired early in his reign from active sovereignty and Narendra (or Narasiṃha)[5] became his regent. Of the reign of the next king, Ānanda, MSS. are now numerous. It is curious that the other chronicles either give his name wrongly (Wright, Bh.) or omit his reign altogether (Kirkpatrick). It is found, however, correctly spelt at f. 31*b* of our MS.[6] chronicle. Of Rudra's reign no MSS. are extant. The years assigned by our MS. to his reign (8) seem to show the origin of the curious error in the length of the reign (80 years) assigned by Kirkpatrick. Equally correctly given is the form Amṛta which is now verified by a MS.[7] The 'great dearth' re-

[1] The event is again chronicled with the same date in V2. See Plate, fig. 9, l. 4.

[2] Kirkpatrick's dates begin later (thirteenth century). Those in Wright only become correct somewhat later (invasion of Harisiṃha).

[3] A. Foucher, Iconographie Bouddhique, p. 28, n. 1.

[4] The records preserved by Wright and Bhagavanlāl (Ind. A. XIV. 413) pass this king over.

[5] The actually discrepant date is that supplied by the colophon in the Cat., p. 62. Here there can be no doubt as to the interpretation of the chronogram, though some of the terminations of the other words must be corrected for the scansion. But the date seems not to work out. The obscure phrase *rājārājasādṛśye* may quite possibly refer to regency.

[6] The common mistake Nanda 'deva is found at f. 25*a* (plate, fig. 5, l. 1.). Rajendralāl Mitra makes the same blunder in his text of Aṣṭas. Pr. pref., p. XXIV. note.

[7] Cat. p. 65 (ग). I find from a tracing sent from Nepal by Col. Loch that the Paṇḍit's reading of the year (296) is quite correct, and in that in the next line *Srī Amṛtadevasya* is quite clear.

corded by Kirkpatrick is duly chronicled in V[1] (*Mahāmārī-durbhikṣam-bhavati*) 25 *b*.[2] The next date from MSS. is obtained from a MS. in the Mahārāja's library noted by myself, but omitted by the Paṇḍit in his Catalogue. It is from No. 1648, a MS. of Caraka, I have since supplemented my note by a tracing kindly sent by Colonel Pears. The full date is given in the Table. But as the king Ratnadeva is mentioned in none of the chronicles, I am inclined to think that he must have been a local rājā, or a king of Western Nepal.[1]

After Amṛtadeva my previous lists left one of those gaps which it is now most satisfactory to find filled in. The tradition reproduced by Wright and Bhagavanlāl quite fails here. Kirkpatrick alone gives correct, though inadequate, details which are now supplemented by the new chronicle and, what is more important verified by MSS.

As to Someśvara-deva, see the Table and note there (p. 25) Kirkpatrick's 'Buz Cama Deo' of course represents Vijayakāmadeva; his 'Ary Mull' is a less recognizable equivalent of Arimalla; but in Nepalese documents ब and द are easily confused After the reign of[3] Abhayadeva which, though called by Kirkpatrick 'inauspicious,' was anyhow fairly long as a goodly array of MSS. now shows, the chronicles hitherto available quite break down.

Even if Jayadeva and Anantadeva were brothers,[3] as Wright (p. 162) and Bh. state, the latter certainly did not reign at the same time. Two kings whose names, Jayabhīma and Jayaśīhadeva, I have taken from the chronicle [4] intervened, and it is extremely satisfactory

1 Supposing the era to be that of Nepal which I think probable from the writing.

2 'The great deaths' recorded by Kirkpatrick for this and the previous reign are duly registered in our chronicle (25*b*; plate, fig. 6. 1. 3). where famine prices for grain are also mentioned. The prices are given in greater detail in V[3] (Newari portion of chronicle) at fol. 39*b* for Saṃvat 352

3 The birth list of the chronicle (V[3]) makes Ananta not the son of Abhaya, but of a certain Śrī-Rājadeva and of Rudramadevi.

4 Fol. 26*a*. The whole passage, following on that reproduced in 25*b*; plate, fig. 6, runs thus: सम्बत्सर ३७५ आषाढ शुक्ल द्वितीय पुनर्वसु सोमवासरेत्यादि चातुर्मास ॥ पुण्याभिषेक राजा श्रीजयभीमदेव वर्ष १२ मा १. I formerly thought this date, which, as Dr Kielhorn kindly informs me, corresponds to 7th June 1255, referred to the coronation of Jayabhīma, in spite of the punctuation, which seems not always trustworthy in this MS. On re-reading the passage, however, I now consider that it must refer to the first shock of the earthquake, which is accordingly stated to have lasted at intervals over four months. This accords better with the subsequent date, 377, of a MS., once the property of the late Paṇḍit Bhagavanlāl Indraji. I may here mention that I have made enquiries by letter for this MS. in the Bhagavānlāl collection of the Bombay Asiatic Society, but without success. From V[3] (fol. 36*b*) we learn that in 378 Caitra Jayabhīmadeva had become rājā, with Jayasiṃha (Siṃhamalladeva) as yuvarāja.

to find that one of them (Jayabhīma) is fully attested by a dated MS; so that again the new chronicle and the newly-discovered MS.[1] confirm one another.

Of the next king, Anantamalla we have now a goodly array of dates[2] from MSS. Besides these there is an interesting note in Kirkpatrick (p. 264) stating that ' in this prince's reign and in the Newar year 408, or Sumbath 1344,[3] many Khassias (a western tribe) emigrated to Nepal, and settled there; and three years after in the Newar year 411 a considerable number of Tirhoot families also planted themselves there.' What this really amounted to may be told in the words of the chronicle (f. 26b Pl. fig. 7) "12 years 3 months after [*i.e.* after the beginning of Ananta's reign, or after the last event mentioned, a quarrel between his sons?] the Khasiya king Jayatāri first entered, Samvat four hundred and eight in the month Pausa. After a slaughter of (eight ?) hundred Khasiyas the rest retired [to the jungles ?] and the country resumed its ordinary state. On the 13th of Phalguna sudi of the same year Jayatāri again entered [the country, as if] for a friendly purpose, [but] he burned with fire villages and other places. He visited (?) the Svayambhu-chaitya(?), saw the image of Lokeśvara at Bug[a]ma[4] and visited (?) the Paśupati [shrine]. He got safe back to his kingdom. [This happened in] Saṃvat four hundred and nine. Again the [king] of Tirhut entered [Nepal]. This happened [in] Saṃvat four hundred and eleven in the month Magha."[5]

Kirkpatrick's "emigrations" were thus more or less predatory incursions, which as we shall see, became increasingly common later on.

After the death of Ananta a troublous time ensued, and one that has been hitherto extremely obscure. In my previous lists I had to note at this time: "Kings uncertain [6] for 60 years." Though much

1 See MS of the Mahālakṣmīvrata numbered 1320 and noticed at pp 47-8, 123-4 of the Catalogue. Mr. R. Sewell has kindly verified the date, which works out to 2nd April, A.D. 1260.

2 One of those is that given at p. 44 (क) of the Cat., and there referred to Anandamalla. In my tracing however the name Ananta is quite clear. Wright (pp. 162-65) makes a similar confusion. I have no verification of the date at p. 63 *fin.* of the Cat., which makes Abhayamalla still reigning in N S. 385.

3 The double date is interesting, though the Vikrama Saṃvat is not known to have been in use in Nepal at this early time.

4 On this celebrated image, see Foucher 'Iconographie' p. 100 and his pl. IV 1 from a miniature in the Library of the As. Soc. of Bengal, where also the village-name is spelt Bugama, not 'Bungmati' as now.

5 For the text see Plate, fig. 7, lines 1-5.

6 The main reason of this uncertainty, *viz*, the varying accounts of Jyasthiti malla's ancestors, who never ruled in Nepal proper at all, is suggested below.

still remains uncertain, it is satisfactory to find that this long interval is shortened on both sides by dated reigns that may be regarded as fixed.

The first of these is the reign of Jayānandadeva which followed[1] that of Ananta and is certified by a date (N.S. 438) in the Catalogue (p. 73) which I had previously noted in the MS. The next king, according to the chronicle, was Jayarudramalla[2]. His accession, the coronation of his co-regent, and his own death (*svargastha*) and "suttee" of his four wives are recorded. It is probably significant that the date given in two sections of the chronicle for the last event is only a few months[3] after the invasion of Harasiṃhadeva of Simraon.

The history of the next twenty years cannot at present be satisfactorily told, until the Newari of V[3] has been interpreted. Besides the well-attested invasion of Harisiṃhadeva, several other foreign powers made themselves felt at this time. One of these was an invasion by Ādit[y]amalla. After narrating the death of Jayarudra, V[1] adds merely तथान्तरे आदितमल्ल नेपाल प्रविष्टः ॥ But V[3] narrates the same event more fully. The Newari sentence begins संवत् ४४८ फाल्गुण शुक्ल सप्तमी खसिया राजा आदीतमल्ल (46a, Pl. fig. 10.[2]), so that we learn the exact date (448 Phālguna sudi 7) and the interesting fact that Āditya was a king of Western Nepal, thus foreshadowing the Gorkha conquest of more recent times.

Returning to the semi-Sanskrit account of V[1], which curiously makes no mention of the invasion of Harisiṃha, we find (27b) that an infant son of Jayarudra died a few days after his father's death. His daughter Sati-nāyakadevi was placed under the guardianship of her grandmother Padumalladevi.[4] The young princess (after being crowned Rāni, according to Kirkpatrick), was married to Haricandradeva belonging to the royal family of Benares.[5] He appears to have

[1] तथान्तरे राजा श्रीजयानन्ददेव प्रवर्त्तते तदनन्तरे । श्रीजयरुद्रमल्ल says the chronicle (27 a fin.) after narrating the events of Ananta's reign. This probably implies an interval between the two latter reigns. Fleet, Gupta Inscrr. Introd. p. 186 contrasts the meanings of *antare* and *anantaram*, especially in the records of Nepal.

[2] A co-regent of this king was Jayārimalla. The mention of this prince in V1. *ff.* 27*a fin.* 27*b*) is very obscure, but V[2] distinctly describes him (45*a.*) as *Samrāja* (with Jayarudra) between N.S. 440 and 443. He died in 464 (*ib.* 50*b*).

[3] N.S. 446 (in figures and chronogram) Āṣāḍha pūrṇamī f. 27*b*, Prathama Āṣāḍha pūrṇima 466 (but Āṣā. was *not* intercalated this year). Muhammadan authorities cited in Miss Duff's *Chronology of India*.

[4] पुत्री यस्यौ नायकदेवी नाम पितामहीश्रीपद्मल्लदेवी प्रतिपालितं (27*b*). The sentence forms a choice example of the grammar of V[1] referred to above.

[5] काशीश्वरवंशज (*sic*) 27b. 'Rajah of Benares,' Kirkpatrick

lived in Nepal some time, but was poisoned 'after some years'[1] (*katipayavarṣāntare*). After this his brother Gopāladeva accompanied by Jagatsiṃhadeva (called in V[1] Kārṇāṭava[ṃ]śaja and in V[3] (49b) "Tirhuti-yā Jagatsiṃhakumāra") seized the person of Nāyakadevi.[2] The allies then appear to have taken Bhatgāon and Patan. Gopāladeva was subsequently beheaded by Jagatsiṃha's followers. After this the prince Jagatsiṃha enjoyed the sovereignty for a few days; but he was afterwards put into confinement,[3]; by whom we are not told. His daughter was Rajal[l]adevi[4]; and her mother Nāyakadevi died ten days after her birth, so that (like her mother) she was brought up by her paternal grandmother, whose name was Devaladevi. I do not understand the reference to Paśupatimal[l]adeva[5] that immediately follows (Plate, fig. 8, l. 1). Possibly he was the representative of some rival line of kings, as we read directly after, that "by the consent of both royal families Jayarājadeva was made king on 467 Śrāvaṇa badi 4" which was subsequently[6] ratified by general consent.

About the reign of Jayarāja's son and successor Jayarjuna some uncertainty remains, though this could probably be removed by the full interpretation of the present chronicle. Passed over by all the histories, his existence and reign were first pointed out by the present writer from the colophons of Cambridge MSS. Even in the present chronicle his reign and its duration are not formally recorded, though he is several times referred to as 'Śrī Jayarjuna rāja' and 'Jayarjuna nṛpa.' The reason of all this is not far to seek.

In 474,[7] that is while Jayarājadeva was still reigning, took place

1 V[3] (47a) gives the exact date of his 'violent death' अस्मन (sic) मृत्यु. N.S. 455 Jyeṣṭha sadi 6.

2 जं० समाहित संग्रह्य हतं नायकदेवी

श्रीजगतसिंह कुमारस्य परिजने[न] शिरच्छेला श्रीगोपालदेवस्य । तदनन्तरे कतिपयदिवसे श्रीजगतसिंह कुमरेण राज्यं भुंजितं । पश्चात् कुमार बंधनं भवेत् । तस्य पुत्री श्रीराजल्लदेवी नामः । जातेन दश दिवसाभ्यं मातुस मृत्यु । पितामही श्रीदेवल० etc, (see plate, fig. 8)

4 We are told in V[3] (51b) that this princess's mother was Nāyakadevi; so that Jagatsiṃha carried off the bride of his ally's brother Rajalla was born N.S. 467 Pauṣa badi 10.

5 More is said of him and (possibly the same) '*bandhana*' in V[3] (52 a) under date 469 Mārgaś. su. 12.

6 The punctuation of fig 8 l 2 would lead one to suppose at first sight that the general ratification *preceded* the particular one (Vaiśākha being 3 months earlier); but the second date doubtless refers to the birth. In all birth-ent[illegible] *first*.

7 I transcribe the Newari of V[3] (53b). सं ४७४ आश्विन शुदि ६ श्री[illegible]

the **marriage** of the prince **Jayasthiti, a descendant of Harisimha of Simraon,** with **Rajalladevi** Jayasthiti was reigning when the chronicle was concluded and the chronicler naturally magnifies 'the powers that be' and says little of the title of the lawful king whom Jayasthiti had managed to defeat and depose. But we see from the colophons of MSS. the real state of things In 484 Kārttika, October 1363 (a verified date: see the Table) Jayārjuna was on the throne and the colophon of the next MS. is fortunately very explicit. The MS. (see Cat. p. 88) was written in a well-known vihar in Lalit-Patan and the colophon adds in 491 (A.D 1371) that Jayarjuna was victoriously reigning (not only there but) '*Nepāla-maṇḍale*' which we may construe to mean the whole of the valley. The scribes call Jayārjuna king down to February 1376.[1] His name is also mentioned in connexion with the initiation-ceremony of Dharmamalla son of Jayasthiti and Rājalla in 497 Jyeṣṭha[2] (summer of 1377). On the other hand about 503 (date of latest event in V[1]) we find a reference to Jayārjuna as भग्न दैवा वयारजयार्जुन वर्पो[3] which can only mean his defeat, followed as it is by an acknowledgment of Jayasthiti as king of Nepal[3] That Jayarjuna, however, did not submit without a struggle may be seen from the interesting colophon at Cat. p. 39, I 6 (unfortunately not dated) from which we learn that the MS. was copied "in the victorious reign of Jayasthiti," and that "at that time the king named Jayarjuna was entering, with his ally, the Tripurarāja[4] in great commotion."

Jayasthiti was evidently a patron of literature, not only are MSS. of his reign more numerous than in any preceding, but we find from the chronicle that even before his accession he celebrated the birth-ceremony of his son Dharmamalla by a performance of a 'four-act Rāmā-

षष्ठीयवनिमव्याका (छ?) पोन्द्स्वियाम्रयचाधाजं वज्रुला स्विन् विवाह जुक॥ The princess's name is not mentioned; but another marriage hardly would have been mentioned in the chronicle.

[1] Verified, see note to Table. I have re-examined the date in Cambridge Add. 1488, which I formerly published as equivalent to 504 or 1384. The writing is very faint. See now note 3 to table below, p. 27.

[2] The passage is evidently an interesting one, though unfortunately the end is not clear to me: पुनः वंद्धकर्ण (करणे) मसवृ ४९७ ज्येष्ठ शुदि पञ्चमी बुधवार तस मंचाजयम वाकरामायण मपकाकार श्रीजयार्जुन राजा सुर्पाखयामनकु भारोस॥.

[3] The words following वर्पो are धा म्रो(?) त्रिकामामयं मखा शादयवमुराक-कमीरायद्य। भंक्षाइट॥ कोकेवेस (*sic*) म धार्मिनो विजयने रामावतारोपरः धर्मीवाम् जयस्थिति राजा मल भपति : नेपाल भूपालकः॥

[4] Tripura-rāja is several times referred to in the chronicle.

yāṇa,'[1] which was repeated[2] on the initiation-ceremony. A revival of letters, too, is vouched for by the fact that lengthy Sanskrit inscriptions in prose and verse, which had disappeared for some five centuries or more, now re-appear[3] and are continued in the reign of Jayasthiti's son.[4]

Unlike most Indian princes, Jayasthiti had, according to my conjecture, some appreciation of the value of history. When he enters on the scene there is a slight change in the style of the present chronicle. Newari words become much more frequent. It seems to me as though the chronicle V[1] had been finished off by a partisan of the king. In the case of the Vaṃśāvali preserved by Wright, traces of manipulation seem to me still clearer. After a rather jejune account of his (alleged) predecessors this chronicle bursts into sudden eloquence or detail on the doings of Jayasthiti. There seems no reason to doubt the accuracy of these particulars, though as Dr Wright points out in his note (p. 18[illegible]) there is a medley of inaccurate and accurate[5] dates (p. 187). The king's literary proclivities are even exemplified by a specimen of his composition (*ibid.*).

So far so good. Where one seems to see the traces of deliberate falsification is in the total omission of the real kings[6] of Nepal immediately preceding and following the invasion of Harisiṃhadeva, and the insertion of a string of ancestors for Jayasthiti with impossible reigns and dates. These are tabulated in the Historical Introduction to my Cambridge Catalogue, p. xv. There is no agreement in the lists of ancestors, except that all seem to show a tradition current at least in the XVIIth century[7] A.D. that the family of Jayasthiti was descended from Harisiṃha by the male line, though it should be observed that the inscription there cited ignores Jayasthiti and his immediate ancestors and goes, by a considerable *maṇḍūkapluti* from Jayasthiti's grandson Yakṣamalla back to 'Harayat'-siṃha. Even more suggestive of what I regard as the correct facts is the form of Inscription No. 16 of

[1] A dramatized Rāmāyaṇa appears in the present collection, p. 246.

[2] See note 2 to preceding page.

[3] 'Journey in Nepal' pp. 12, 83. Bhagavanlāl and Wright mention an inscription of the king himself ' on a stone near Lalitapaṭṭan.'

[4] Ind. Ant. IX, 183.

[5] This (N S. 515), it should be observed, is the *first* date in that Vaṃśāvalī that is reconcileable with the testimony of MS -colophons and inscriptions save only the memorable date of Harisiṃha's invasion (p. 175).

[6] Wright's 'Ānandamalla' (pp. 262-299) seems to be a mixture of Anantamalla and Jayānandadeva. He totally omits Jayabhima, Jayarāja and Jayārjuna, all mentioned in the present chronicle and confirmed by MSS

[7] The inscription and the play cited fall within this century.

Bhagavanlāl's series which was issued by the son of Jayasthiti, Jyotirmalla in N.S. 533. Here there is a short genealogy (tabulated by Bhagavanlāl), but no 'fancy' ancestry on his father's side. On the contrary, he mentions his father merely as 'belonging to the Sūryavaṃśa' and then most significantly adds that he (Jayasthiti) was the 'husband of Rājalladevi.'[1] The reason is now clear. It was through his mother and not through his father that Jyotirmalla had any hereditary claim to the throne.

We may now turn back to a very important point in this part of the history of Nepal, around which a good deal of misapprehension has gathered, namely the invasion of Harisimha.

In spite of the boast of Caṇḍeśvara, Harisiṃha's minister that he was "victorious over all the kings of Nepal",[2] there seems to be at present no evidence beyond that of the Vaṃśāvali-tradition preserved by Wright and Bhagavanlāl to show that Harisiṃha established himself in the valley of Nepal. Against this we may place the testimony of the new Vaṃśāvali which was composed within about half a century of the event in question and (what is far more convincing) is confirmed by the colophons of several MSS. The precise nature of Harisiṃha's expedition may be further explained by the Newari extract forming fig. 10 of the Plate, but meanwhile one can see that the effect of his expedition could hardly have been permanent, as not many years after we find a representative of the old royal family (Jayadeva)[3] on the throne. Until more evidence is forthcoming, it seems safer to regard Harisiṃha and his ancestors[4] who reigned in Tirhut,[5] Simraon and also possibly other parts of the Nepal-Tarai as at most titular kings of Nepal, even if they really claimed sovereignty over the valley of Nepal at all.

For Jayasthiti's reign MSS. are, as I have said, numerous. The earliest date (N.S. 500) is taken from the Cat. p. 43, where, beside the

[1] Jayāsthiti has the very same epithet (*Rājalladevī-pati*) during his lifetime in N.S. 500. See Cat. p. 43 l. 23.

[2] Dānaratnākara, stanza 3 ap. Eggeling, Cat I.O. p. 412.

[3] As to Jayadeva, Pandit Haraprasad has very kindly furnished me with a tracing of the colophon of the Society's MS. first described by him in J. A. S. B., LXII. i, p. 250. From this it is now clear that Jayadeva (the reading °vijayadeva cannot stand) reigned on till N S 476, Phālguna.

[4] It should be noted that the Wright-Bhagavanlal tradition brings in a long line of ancestors for Harisiṃha and has to stretch out the true chronology of the kingdom to work them in. Once regard them as merely kings of the Nepal-Tarai and all becomes simple. As to Nānya-deva the reputed founder of the Simrāon dynasty, see Duff, Chronology, p. 184 and add a reference to Ep. Indica, I, 313.

[5] Caṇḍeśvara in the Kriyāratnākara, st. 4 merely says that his master 'ruled over all Mithilā' (Cat. Skt. MSS. I.O. p. 410).

epithet 'Rājalladevi-pati' already referred to, several additional details of interest are supplied. Among them is the name of the minister Jayata who figures also in the chronicle (V[3]) at f. 54 *b*, as *Srīupādhyā* [*ye*] in connection with the names of the king and queen.

The next king was Jayasimharāma who may well have been a regent, as in the year mentioned (516) the eldest son was only 19 years of age.[1]

I have elsewhere called attention to the curious triple regency of the three sons of Jayasthiti, confirmed as it is by two contemporary MSS. It is worth noting that the three princes did not divide the kingdom, but all ruled together in the little town of Bhatgāon which then was the capital. Three years later Jayadharmamalla is said in an inscription at Patan to be reigning as *yuvarāj*, an expression which would imply that Jayasthiti was still alive, in retirement. I give the text of the documents below.[2]

Of Jayadharma as actual king we have no trace. The *second* son Jyotirmalla is recorded in the inscription (Bhagavanlāl No. 16) already quoted to have been reigning in N.S. 533 apparently as sole king, though his brothers mentioned. As he restored the Hindu shrine of Paśupati and the Buddhist shrines on the Svayambhū hill we may perhaps conclude that he reigned over the whole valley. In the three MSS. given in the Table Jyotirmalla is mentioned as reigning alone

[1] Born 487, Prathamāsādha, V[3] 54 *b*. Jayasimhar is mentioned with Jayārjuna (as being at Katmandu,) 64 *b*: सं ४८९ कार्त्तिक शुदि १० थ्व कोह श्रीजयार्जुनदेव स श्री जयासंहराम महाथ स श्री जयनाथ या ० ० यो पाल कंतिपुर [*sic*] दुम्बिमरदिन ॥ In N.S. 50, he joined Jayasthiti and his family at the yātrā at Bugama (63, *b*). With *mahāth* Dr. Grierson compares the forms *mahathā*, *mahantha* 'great person.'

[2] Compare Cambridge Cat., p. ix., "Journey" pp. 15, 16, and Table.
The verse written in Camb. MSS Add 1664, 2197 runs thus:—

भक्तापुरी नगर्यां च त्रयो राजा [*sic*] विराजते ।
धर्म योतिष (ओ॰ 2197) कीर्ति च मेद [*sic*] भयकलिङ्क...

The opening of the inscription found by me in 1884, as described, but not published,—(for it is chiefly in Newari and much damaged in the lower part), runs thus (I print it with all its characteristic errors of spelling, etc):—

संवत् १६ वैशाख कृष्ण दशम्यां तिथौ । रेवतिनक्षत्रे आयुष्मानयोगे बुधवासरे वृषराशि गते सवितरि मीनराशिगते चन्द्रे ॥ जुवराजराज श्रीश्रीजयधर्म्ममल्लदेवस्य विजयराज्ये ॥
The inscription records the repair of a well connected with Mānigalādhipa-Srīda kṣinavihāra' and setting up of images.

(N. S. 540-547)[1] Early in the next year Yakṣamalla, the eldest son of Jayajyotih, as we find from the above-cited inscription, has succeeded to the throne; and dated MSS are fairly plentiful for the long reign (43 years) assigned to him by the Vaṃśāvali of Wright.

As to the history of this time some information is given by the interesting MS. described at pp. 107-9 of the present Catalogue. The author is king Jagajjyotimalla of Bhatgāon, sixth in succession after Yakṣa. According to this work Yakṣa 'went as far as Magadha, conquering Mithilā and set in order all Nepal, subduing the Rājas of the mountains. The triple division of the kingdom, already known to us, is then mentioned, including the assignment to the eldest son Rāyamalla of the country east of the Vāumati (Bāgmati) river with Bhatgāon as capital.

In Table II. I summarize the chronology of the reigns then ensuing.

Dated MSS. are not at first numerous; but for the Bhatgāon line the MS. at Cat., p. 107, just referred to, is valuable, especially as royal authorship is attributed to it. The joint-regency of Jita and Prāṇa given in the Table is stated in the Catalogue at p. 102 and confirmed by an inscription copied by me at Thāiba (*olim* Thasiba).[2] That the later king Trailokya should have been also known by the synonymous name Tribhubana seems at first sight improbable; but the inscription on which I base the statement was found by me at Thimi, which is east of the Bāgmati and not far from Bhatgāon. After the beginning of the XVII century dates from coins become fairly plentiful, see the Table II in my "Journey."

For the line of Kāthmāndu, dated documents are at first still more scarce; but later on dates are quite numerous.

I have added in Table II appended to the present article a third column for the Banepa dynasty, because the first king at least was a real person and from the Cat. p. 115 seems to have been a literary man. In any case the separate dynasty of Banepa did not last much more than a century, as I find from copies of inscriptions recently received by me[3] from Panauti a place in the Banepa valley somewhat east of

[1] Cam. Add. 1649 a work on astrology attributed to the king himself and copied N.S. 532 makes a fourth if the retouched colophon (see my Cat. p. 155) be correct, as there seems little reason to doubt.

[2] In a part of the village called Antal tol and near a caitya. The village lies E. from Patan towards Harsiddhi and Bañregāon. The date runs thus: श्री श्री जितमल प्रभु ठाकुरस श्री श्री प्राणमलदेवठाकुरस [च] द्वयो [रु] विजयराजे [*sic*] स ६४४ वद भाद्रपद

[3] Through the kindness of Colonel Pears, the present Resident.

Banepa, that the kings of Bhatgáon, Jagatprakāśa and his successor Jitāmitra (1642-1689[1]) were acknowledged there.

II.—WESTERN NEPAL.

The town of Noakot or Nayakot (which I visited in my recent tour) seems to have been a kind of frontier between the valley of Nepal or Nepal proper and the Western districts. Wright's History (pp. 223-5) mentions the seizure of the place by a Gorkha sovereign previous to the general Gorkha Conquest.

The MS. in the Wright-collection numbered 1108 seems to have been written here. For नवकोट is doubtless (though the identification escaped me when I wrote my Cambridge Catalogue, p. 30) a Sanskritized form of the town's name. The date of the king (Ratnajyotih) has been verified by Dr. Kielhorn and corresponds to January 14th, 1392.

During the following century no chronological data are forthcoming. I may note in passing that an educated Nepalese told me that inscribed stones, which he thought resembled those published by Paṇḍit Bhagavanlal and myself, existed in the valleys of Western Nepal.

Dr. Wright published (History, Chapter XII) an account of the reigning (Gorkha) dynasty from Dravya Sah (A. D. 1559) to the present time.

It is interesting to find in the present collection (pp. 242-4) a MS. giving confirmation of this record. It was composed by Rajendravikrama Sāh, who reigned 1816-1847. It might be worthwhile to publish extracts from this MS, when further confirmatory material (from old MSS. or inscriptions) comes to light. Meanwhile, it is worth noting that Wright's date, 1559, founded on a Vikrama-date, is curiously corroborated by a chronogram (*vidhu-vasu-niguma-glau*[2]), which gives the corresponding Śaka year (1481). At p. 213 of the Catalogue we find a MS. written during the reign of Varavīra Sāhi, in 1614, at Jaṭāpattana. This looks like Śaka 1614 (A.D. 1692), when Vīrabhadra Sāhi was alive, though, according to Wright, he was only *yuvarāj* and never *mahārāja*.[3]

[1] For the latter date see Cat. p. 150. N. S. 810, Pauṣa. One of the new inscriptions is dated some six years later: 816, Jyeṣṭha.

[2] Read thus p. 242 l. 25. I was much troubled by the reading ग्नौ *gnau*. But on referring to the M.S., through the kind intermediary of the Resident, I found that the tracing read *glau*. This rare word has hitherto been found, in lexicons only, in the sense of 'moon' or 'earth' (= 1).

[3] Bhagavanlāl's Inscr. No. 18 fixes the date of another Gorkha sovereign in recording the defeat of Ḍambarasāh by Pratāpamalla, N.S. 769 (A.D. 1649.)

III.—TIRHUT.

There are few regions of India possessing an ancient civilization about which we have less definite historic information than the region north of the Ganges variously known as Videha, Tirabhukti, or (from its capital) Mithila.

Neither the work of Prinsep, nor its excellent successor, that of Miss C. M. Duff attempts 'Dynastic list' for this country. Chronological indications are thus peculiarly valuable. There would seem to have been a certain degree of literary intercourse between Nepal and Tirhut, the frontier state on the direct route to the plains. Accordingly a large number of the MSS in the present Catalogue are written by Tirhuti scribes in their characteristic (Maithili) script and dated mostly in the common era of the country, that of Lakṣmaṇa Sena.

On pp. 131-2 we find a case where a MS. is by a Tirhuti scribe domiciled in Nepal. For it will be observed that not only are the writing and the era those of Mithilā, but the scribe goes out of his way to describe Lalita-pattan ('Patan'), where the MS. was copied, as 'situated in the kingdom of Nepal.'

A notice of far greater interest and importance is preserved through a case of intercourse in the opposite direction, where a Nepalese scribe was living in Tirhut. This is the case of the MS. of part of the Ramāyaṇa, No. 1079, briefly noticed at p. 34 of the Catalogue. The colophon in question occurs at the end of the Kiskindhyakāṇḍa at ff. 375-6. As it is not given in the Catalogue, I here transcribe it from my own notes: *Saṃvat* 1076 (१०७६) *āṣāḍha badi* 4 *mahārājādhirāja puṇyāvaloka-somavaṃsodbhava-gauḍadhvaja-śrīmad-Gāṅgeyadeva-bhujyamāna-Tirabhuktau kalyāṇavijayarājye- Nepāladeśīya-śrī bhāñcu śālika-śrī Ānandasya pāṭakāvasthita* (kāyastha)[1] *paṇḍita śrī śrī Kurasyātmaja-śrī. Gopatinālekhīdam.* Interpreting this according to the somewhat 'free-and easy' Sanskrit used by scribes, I understand it to mean that in Samvat 1076 Gopati, son of Śrīkura, (Kāyastha) paṇḍit belonging to the country of Nepal and living in Ānanda's *paṭaka*[2] belonging to Bhāñcu śāli (?), copied this during a victorious reign in Tirhut, when it was ruled by Gāṅgeyadeva, the great king, beholder of holiness, sprung from the lunar race and banner of Gauḍa. The writing of the MS. is the archaic 'Kutila' of Nepal, so that we may quite well

[1] Added in a different hand.

[2] *Cf.* Ind. Ant. XVIII. 135, where *paṭaka* is interpreted to mean the subdivision of a village; hence *bhāñcu śālika* may well contain the name of the larger village or district.

refer the Samvat to the Vikrama era. If this be granted, it must surely follow that we may identify the king with Gāṅgeya-deva, Kalacuri of Cedi, likewise of lunar lineage,[1] who was thus reigning in A.D. 1019, or some 11 years before Alberuni[2] mentions him as ruling in Dahāla, in 1030. Gāṅgeyadeva's influence has not been hitherto traced so far east as Tirhut; but it is noteworthy that his son also, Karṇadeva, claimed influence in Gauḍa,[3] still further east.

Nothing appears to be known of the rulers of Tirhut from this time to the 14th century, when the Ṭhākur dynasty appeared. A full genealogical table of this family was given by Dr. Grierson in Ind. Antiquary XIV, p. 196, and this was supplemented by him with further notes in the same journal in March 1899 (XXVIII, p. 57). Our Catalogue gives (p. 63) a date, L.S. 392,[4] for one of the later kings, Kaṃsanārāyaṇa, also called Lakṣmīnātha, which is the more acceptable as I have elsewhere shown,[5] that the native chronology for this dynasty is incorrect. In the same year, Lakṣmaṇa Saṃvat 392, was copied the MS. described at Cat., p. 122, which gives a further confirmation of the succession of this dynasty, calling it the S'rotriya (brahmanical) vaṃśa. At p. 65 we meet with an interesting confirmation of the correctness of the details given in Dr. Grierson's table, as we there find a MS. by order of a non-reigning prince, *viz.*, Gadadharadeva[6] (*mahārajādhirājavara kumāra*) in L.S. 372 (A.D. 1490), a date which fits very well with that last mentioned.

If Ramasiṃha, the king of Mithila mentioned at p. 23 med., be the same as Rāmabhadra, then the composition of S'rīkara's commentary on the Amarakośa there described falls at the end of the 15th century.

The prince Indusena. or Indrasena, the author of the work described at p. 265, would seem from his biruda Rupanārāyaṇa to have belonged to this family.

I subjoin a short table of this dynasty (Table III).

Gorakhpur-C(h)ampāran. In this region, that is, in the country south of Nepal on both sides of the Gaṇḍak, there reigned during the 15th century a dynasty, hitherto not noticed by European writers, but

[1] Ep. Ind. II. 9,11.

[2] India (*tr.*) I. 202; Gāṅgeya is also known from coins, some of them found as far north as Gorakpur: Rapson, Indian Coins (*Grundriss*, II 3B), p. 33; V. A. Smith, J. A. S. B., LXVI. i. 306.

[3] Ind. Ant. XVIII. 217, moreover Karṇa's son made one expedition to Campāraṇya. Ep. Ind. *loc.cit.*

[4] 392 current. The date works out, as Dr. Kielhorn kindly informs me, to Wednesday 18th December, 1510.

[5] J. R.A. S. 1898, p. 233. Dr. Eggeling, Cat. I. O., p 875, seems to accept it somewhat too readily.

[6] Kumāra Gadādhara Siṃha in that ta le.

apparently connected with that last mentioned. Several of the rulers are mentioned in colophons of the present catalogue, and one of these must be in all probability identified with the issue of a series of coins, unpublished as yet and also undated, but apparently belonging to this century.

The first sovereign mentioned is Pṛthvisiṃhadeva in whose reign in [Vikrama] Saṃvat 1492 (A.D. 1434-5) at *Campakāraṇyanagara* was copied M.S. No. 1508 (च) at p. 61.]

His successor was probably, as we shall presently see, S'aktisiṃha.

Of the next king, Madana or Madanasiṃhadeva, we have three mentions in these MSS. At p. 51, we find him mentioned as reigning in Vikrama-Saṃvat 1511 (A.D. 1453-4) at Campakāraṇyanagara. His epithets are interesting. The first, *viprarāja*, seems to point to his belonging to the same *śrotriya vaṃśa* which reigned in (Eastern) Tirhut and so does the *biruda* ending in *nārāyaṇa* which all the members of that dynasty assumed. The pandit is uncertain about the reading *daityanārāyaṇa*, but I find from my own notes on the same MS. that I read the compound thus. I should propose to interpret it like *daityaniśūdana* and *daityāri* (both epithets of Viṣṇu) by reference to the Vaiṣṇava faith of the king. This would accord well with the legend of a set of coins first identified by Dr. Hoey with this same region and at present in the British Museum. This legend is श्रीविष्णु चरण प्रवण मदन and on the reverse श्री चम्पकारण्ये [1]. The lettering of the coins may well belong to the 15th century and I am glad to have the authority of my friend Mr. Rapson, to whom I am indebted for my knowledge of the coins, that their general style and workmanship is referable to the same period.

At p. 29 (MS. 1001 क) we find another MS. of the same reign written at Gorakṣapura in L.S. 339 (1457 A.D.) It is interesting to note that the era used is that of Lakṣmaṇa Sena, as it confirms the accuracy of the Vikrama date, and also forms the first instance hitherto noted of the employment of the era west of the Gaṇḍak, *i.e.*, beyond the limits of Bengal. Lastly, Madana appears as a royal author giving his name to the Madana-ratnapradīpa (p. 223). This work is said in the colophon to have been composed (*viracita*) by the 'king Madanasiṃhadeva, who was the son of king S'aktisiṃha [see above], adorned with many *birudas*.' At the beginning of the text, however, the work is only said to be 'promulgated (*prakāśyate*) by Madana' and at the end we are told that he got the work done (*kārita* :—doubtless a common case with Indian royal authors!) by one Viśvanātha living at 'Kāśi-tīrtha,'[1] probably Benares.

[1] Does the prefix Srī imply the abovementioned town of Campakāraṇya, rather than the mere region so-called?

TABLE I.

Kings of Nepal proper from the commencement of the era of Nepal to the Division of the Kingdom (A.D. 879—1474).

Abbreviations: 'V, V¹, V², V³,' represent the newly-discovered Vaṃśāvali and its three divisions; 'Cat.' the catalogue of the Durbar Library by Paṇḍit Haraprasād Sāstri; 'Camb. Cat.' my own catalogue of Buddhist Skt. MSS at Cambridge. 'K' and 'H. J.' after dates represent respectively the kind assistance of my friends, Proff. Kielhorn and Jacobi, in verification. MSS. marked 'Camb. Or.' are those recently acquired by me in Nepal; expd.-expired (*gata*) year expressed in the MS, [expd.] the same not expressed but calculated.

Dates in italic figures are derived from the chronicle (V) only.

	Dates with months.		References to MSS., etc.	Reign acc. to V.	
	Nepal era, when not otherwise specified.	Equivalent A.D.			
Rāghavadeva	...	...	...	46, 6 mo.	Traditional founder of Nepal era (20th October, 879).
Jayadeva	...	...	...	10	
Vikramadeva	...	...	...	8, 9 mo.	
Narendradeva	...	...	...	1, 6 mo.	
Guṇakāmadeva I.	...	...	...	65, 5 mo.	
Udayadeva	...	...	...	5, 5 mo.	
Nirbhaya } Rudra }	128, Phālguna	1008	Camb Add. 866	Not named.	
Bhoja }	...	...	...	...	When Camb. Add. 2191 was copied (date gone), Bhoja was ruling alone.
Rudra } Lakṣmīkāmadeva I. }	135, Caitra	1015	" " 1643	...	These joint regencies not referred to in V.
Lakṣmīkāmadeva I. (sole ruler.)	159, [expd.] Vaiś	1039	" " 1683	21 ...	'Friday, 30th March 1039' (Kielhorn)[1]

[1] Communicated by letter. Dr. Kielhorn's previous working (Ind. Ant. XVII. 252) of the date as a current year rested on a mis[illegible] of my Cambridge Cat., p. 172.

	Dates with months.		References to MSS., etc.	Reign acc. to V.	
	Nepal era, when not otherwise specified.	Equivalent A.D.			
Jaya ('Vijaya' V)	...	...	...	31 ...	Reigned over half the kingdom at Lalitāpur (V¹).
Bhāskaradeva	167 [current], Āśv.	1046, Sept	Cat., p. 30	3 ...	'Wednesday 24th September, 1046' (K.)
Baladeva	180 Māgha	1059-60	,, 11	12	Called 'Balavanta' in V¹ and wrongly Bāladeva in my previous lists.
Pradyumna-kāmadeva.	185 Vaiś 186 Māgha	1064-5 1065-6	Camb.Add. 1684 ,, ,, 2197	Name faded in V.	Probably (1) Wed., 25 Jan. 1066 (K.).
Nāgārjuna	...	...	...	2.	
Śaṅkaradeva	189, Āṣāḍha	1068-9	Cat., p. 92	15	This date is confirmed by my own note made from the MS.
	191, Phālg exp.	1070-71	A.S.B. A 15		The Hodgson Collection of the Society. Cf. Rāj. Mitra, Astas Pref. p. xxi., note, and Foucher, Iconographie, p. 27.
	198 current, Śrāv.	1077	A.S.B. (coll. of 1893)		J.A.S.B. lxii. i. 249. Vallée-Poussin, Bouddhisme p. 388. The date does not work out, as Dr. Jacobi informs me.
Vāmadeva	200, Māgha	1081-81	Minaev-coll. St. Petersburg.	3	A copied date of somewhat uncertain interpretation, J.R.A.S., 1891, p. 687.
Harṣadeva	210 [expd.] Jyeṣṭha	1090, May	Kāthmāṇḍu No. 1002.	14 years (about 1098-1125)	'Friday, 10th May, 1090' (K.) The date is omitted in the Cat., p. 30; but was verified by myself.
	213 expd. Caitra	1093	Camb. Add. 2197		
	219 current	*1098*	V¹ fol. 24 a ...		Wording of date quoted above.
Śivadeva (3)	*239* Vaiśākha 240, prathama-Āṣāḍha. 243 Jyeṣṭha	*1118* 1120 1123	V¹; see plate fig. 4 India-office, Hodgson, 73 A. Camb. Or 142	27, 5 mo. (about 1098-1125)	See above, pp. 6-7.

	249, Phālguna	1128-9	Ind Off 2928...	12	Omitted by Wright and Bhagavanlāl, though mentioned by Kirkpatrick.
Indradeva ([2])	259, expd., Kārtt.	1138, Oct.	Camb., Add. 1643		'Monday, 10th October, 1138' (Jacobi).
Mānadeva	259, Bhādrap	1139	Inscription 'Journey,' p 81.	4, 7 mo.	
Narendradeva (called Narasiṃha in Wr. and Bh.-lāl)	254 expd, Phālg	1134	Cat p 62		As to this date, see the foregoing article, page 1, note 5.
	261 Pausa	1141	Paris, Burn. 10[illegible]		
	267 Māgha	1146-7	V[1], foll. 24-5	...	V[1] f. 24b. Plate fig. 4. 5 I have supposed this date to refer to the accession of Ānanda, though the passage is obscure.
	275 Caitra	1154-5	Camb Or. 130		See J.R.A.S for 1888, p 551.
Ānandadeva ([4])	278 Bhādrap. 284 Māgha. 285 expd., Phālg	1158 1163-4 1165, Feb. March	Camb Add. 2833 MS. seen at Bhatgāon ... Camb. Add 21[illegible]0	29 (about 1147-67).	Not purchased; full date transcribed: 284 Māgha śukla aṣṭami ādityavāra. Colophon copied (with mistakes) in Raj Mitra's Astas. Pref. p. xxiv, note.
	285 [expd] Śrāvaṇa.	1165, July	Camb Add. 1693		'Sunday, 8th July, 1165, Kielhorn. Ind. Ant XVII 249
	286 Phālguna	1166	London R A S Hodgson[2]		Full date (not given in R.A.S. Cat: 286. Phālguna sudi ekādaśyaṃ ādityav.
Rudradeva	...			8, 1 mo ...	
Amṛtadeva ([5])	296 Caitra	1176	Cat., p [illegible]5	3, 11 mo ...	Imperfect reading in Cat. supplemented by a tracing from the MS See the article p. 7, note 7.

[1] The date reads 186 *māghakṛṣṇa divā daśamyā buddha* [*sic*] *dine*. I suggested to Dr. Kielhorn (and he agrees), that *daśadaśa*° probably stands for *dvādaśamyāṃ tithau* which gives 186 as an *expired* year (the usual solution for this era.) If however we interpret the date as meaning "on the tenth day," we have to take the rare solution (I. Ant. XVII, 252) of a *current* year, with the result (as Dr. Kielhorn informs me) Wednesday, 2nd February, 1065.

[2] Son of Śaṅkaradeva, born Saṃvat 177, Āsāḍha. V[2] foll. 30b—31a.

[3] No doubt identical with Mahendradeva the *yuvarāj* ([illegible]) in Śivadeva's reign after whom the tank Mahendrasaras was named. V[1] fol. 24b. See plate, fig. 4. The same Mahendra's birth is recorded in V[2] as happening in sam. 199 (fol. 31a, where *Sihadevaparameśvarasya putra* is apparently an error for *Śivad*°) See Plate, fig. 9. l. 3

[4] Son of a 'Sihadeva' (possibly here Narasiṃha or Narendra) born in 219 Vaiśakha. V[2] f. 31b.

[5] According to V[2] (f. 31b), born in 233, Āśvina and likewise a son of "Sihadeva.

	Dates with months.		References to MSS., etc.	Reign acc. to V.	
	Nepal era, when not otherwise specified.	Equivalent A.D.			
[Ratnadeva]	303 Caitra.	[1183 ?] if Nepal era	Tracing from MS. in Kaṭhm. Library.	Not mentioned in any History.	Full date, from tracing (colophon being omitted at p. 86 of Cat.) of MS 1648G. at Kāthm Library: Saṃv. 303 [words and figures] caitra sudi pañcamyāṃ somadine. As to the king see the article.
Someśvaradeva (?)	...	...		4, 3 mo.	
Guṇakāmadeva II.	307 Phālguna	1187	Cat., p. 76 ...	3	Reading of Cat. verified by tracing from MS.
Lakṣmikāmadeva II.	313 dvir-Āṣāḍha	1193	Br. Museum, Or. 2279 (No 550 in my Cat.)	Not mentioned.	Date retouched. 'It does not work out' (H. J.)
Vijayakāmadeva	316 "	1196, July	Br. Museum Or. 3345 (No. 542 my Cat.)	17 ...	Probably Thursday, 11th July 1196. See note in B.M. Cat. Sk. MSS. p. 230.
	317 Vaiś	1197	Cat. p., 113 ...		
Arimalladeva (?)	322 [expd.] Āṣāḍha	1201 May	Cat. p., 83. ...	15 (about 1201-1216) ...	Reading confirmed by my notes in the Library. 'Sunday, 27th May, 1201 (H.J.)' 'Thursday, 14th Jan., 1216,' Kielhorn in I.A. xvii, 249.
	326 expd. S'rāv.	1206, July-Aug.	Cat. p. 96 ...		
	336 [expd.] Pauṣa	1216, Jan.	Camb. Add. 1618 ...		
[Raṇaśūra]	342 Mārga	1221	B.M. Or. 2208 (No. 512 in my Cat.)	Not named	Perhaps a rāja of another part of Nepal.
	344,	1223	Kāṭhm. No. 214		Date (without month) noted by me in 1884. The Pandit apparently did not see this MS., a copy of the Bhāratīya-nāṭyaśāstra. Compare Sylvain Lévi "Rapport," p. 16.
	358, Jyeṣṭha	1238 ...	Cat p 69 ...		
	367, current, Māgha.	1246 Jan. Feb.	B.M. Or. 2203 (my Cat. No. 536)		Date somewhat indistinctly written.

Abhayamalla	367, Phālguna	1247, Feb	Kathm. new cat. No. 11	42, 6 mo	MS. (Pañca-rakṣā) not described by Pandit. Full date from my notes: 367 Phālguna Śukla ekādaśī ādityav. Sunday, 17th Feb., 1247. (H.J.)
	373 [Mārga]	[1252]...	St Pet. Minaev Colln.		See J.R.A.S.,1891, p. 688. A copied date and doubtless copied wrong; for Dr. Jacobi reports that the week-day works out wrong and nakṣatra impossible.
Jayadeva	375 Āṣāḍha	1255, June	V1, fol. 26a		'Monday, June 7th, 1255' (K), when Punarvasu was the Nakṣatra; see the article, p. 8, note 4.
	377, Bhādrap.	1257 ..	Coll. of Bhagavanlal 1884	2, 8 mo ...	See the same note.
Jayabhīmadeva ...	380, expd. Caitra	1260 April..	Tracing from MS. 1320D. at Kāthmāndū	13, 3 mo. ...	'Wednesday, April 2nd, 1260' (Sewell); see p. 9, note 1.
Jayasīha (siha) malladeva	...	...	...	2, 7 mo ...	The second form is taken from V² fol. 35, where the birth of Jayasīhaṃ. is recorded (349. Vaiś.; father; Jagat-anekamalla) just before that of Anantamalla.
Anantamalla (³)	399. Phālguna ..	1279 ...	Cat. p. 36 (क)		Tracing from MS. confirms reading of Cat., but no week-day is decipherable.
	400, "	1280 ...	Tracing correcting Cat., p. 44.		In the Cat. we must read, as my tracing shows, Ananta for Ānanda: but Dr. Kielhorn reports that the date does not work out correctly.

[1] Though no MSS. of this reign are extant, Someśvara is duly recorded by Kirkpatrick (reign 6 years 3 months) and in V² (fol. 32a), where we learn that he was the son of Mahendra and born in 240 Phālguna sudi 13, Maghānakṣatra. If the following phrase राज्यं कृत्वा मृत ५३ means that he reigned and died in (240 + 53) 293, it will not fit well with the ascertained date of Amṛtadeva.

[2] According to V², fol. 32b, Arimalla, son of Jayasi [sic], Malladeva, was born 274, reigned 15 years (according to V1 25 years 10 months; but this does not suit with the other dates) and lived 62 years 10 months. This puts his death towards the end of 336, which our last date from MSS. will just allow.

[3] Born 366, son of Rājadeva. He was apparently childless. For at 26b (Plate: fig. 7, l. 1) we read that in his reign the Yuvaraj (जौवराज the usual form in the Chronicle) Jayādityadeva imprisoned his uterine brother, Jayānandadeva. Now a Jayāditya, according to V² (35b), was the son of Jayabhīma, and was born 358. Probably there is something wrong in this last

	Dates with months.		References to MSS., etc.	Reign acc. to V.	
	Nepal era, when not otherwise specified	Equivalent A.D.			
Anantamalla [*continued.*] ...	403, Āṣāḍha ...	1283 ...	Cat. p. 46 (ख)	32, 10 mo. V1	
	405, Vaiśākha ...	1285 ...	Tracing, revising Cat. p. 46 (ग)	35, 11 mo V2	405 or possibly 401; week day not given.
	406, Caitra ...	1286 ...	B.M. Or 1439 (Cat No 440.)		
	408, or Sambat 1344	*1287* ...	Kirkp. p. 264.		The first recorded double date (in two eras).
	417, [e x p d], Āṣāḍha. ...	*1297* June	V1 fol. 27*a*; V3 ,, 40*b*		Wednesday, 26th June, 1297 (K). Date of a donation to Paśupati-shrine of a banner, etc., by Ananta.
	422 Vaiśākha ...	1302 ...	Camb. Add 1306		
	427 Śrāvaṇa ...	*1307* ...	V3 fol. 42 ...		Date of a donation (?) to Paśupati.
Jayānandadeva	438 Phālguna ... badi 15, śukre	1318, March	Cat., p. 73 and my notes	Duration not stated ...	From my notes I see that the MS. was copied at Maṅgala-vihāra (in Patan, *cf.* Cat., p. 88). The date works out to Friday, 13th Mar. 1318 (H.J)
Jayarudramalla [1] and **Jayārimalla** (co-regent)	*440* Caitra ...	*1320* ...	V3 44*a* (*cf.* 27*a*)	...	Date of coronation of Jayārimalla (puṣyābhiṣekha).
	446 Āṣāḍha ...	*1326* ...	V1 27*b* ...	...	See note 1, below.
	448 Caitra ...	*1328* ...	V3 16*b*; V1 27 *b* ...	...	
Invasion of Nepal by Ādit[y]a-mal[l]a.					
Dissensions until accession of					

Jayarājadeva (²)	467 Srāvaṇa ...	*1347* ...	V (¹) 28*b* Plate fig. 8	...	"Accession with assent of both royal families and with general consent" (V (¹) 28 *b* ; Plate fig. 8, line 1).
	474 ...	1353-4 ...	Cat. p 71 ..	...	Year (no month) verified by tracing from MS.
	476 ...	1355-6 ...	As. Soc. Beng. (Coll of 1893)	...	See J.A.S.B., LXII. i., 250. MS. omitted in Kuñjavihāri's Cat. Correct king's name (Vijayarājadeva) to Jayar° (tracing).
Jayārjunamalla (³)	484 Kārttika ..	1363, Oct...	Cat. p. 31 ..	...	Date verified in my notes. 'Monday, 23rd October, 1363 ; nakṣatra, etc. correct' (H. J.)
	491 Bhādrap. .	1371 ..	Cat p 8⁸ ...		Peterson. Hitopadeśa, Pref , p. ii.
	493 Pauṣa ...	1372 ...	Camb Add. 2564.		
	494 Bhādrap ...	1374 ...	Camb. Add. 1689		
	S'aka 1297, Phālg.	1376 Febr.	Cat. p. 121	...	Earliest MS. dated in a non-Nepalese era. Date: Friday, 22nd Feb. 1376 (H. J.)

NEW DYNASTY FOLLOWS.

statement. For it seems unlikely that Anantamalla should not only have superseded an older heir-apparent, but also have allowed him to live on as heir-apparent to himself. Moreover, in V³ (36*b*) we find mention of Jayabhima as rāja in 378 and Jayasiṃhamalladeva (who seems to have actually succeeded him, according to V¹ 26*a*) as *yuvarāja*. This seems very strange if Jayāditya was alive all the time. The statement of Wright may be correct in so far as it implies a divided kingdom in Ananta's time.

1 Jayarudra was the son of Jayatuṅgamalla. Jayāri is called *scakuṭumba*, a vague phrase for 'kinsman' perhaps. The full date of his death (or of the suttee of his wives—the punctuation would allow of either interpretation) is 446, Āṣāḍha pūrṇami, V³ at 46*b* gives the same date, for the death ([illegible] perhaps 'time up to which he *remained* in the world,' a common expression in the chronicle), not mentioning the suttee; but it makes two suspicious additions: (1) The addition of '*prathama*' to the month, though Āṣāḍha was *not* intercalated; (2), the impossible allowance of 30 years 8 months to the king's reign.

2 Born 437, *Phālguna kṛṣṇa daśamī dhaneṣṭa* [*sic*], *bṛhaspati vāra*; son of Jayānandadeva by a *saṅgrahaṇi bhāryā* (V³, 45*b*). The tracing referred to in the last column was kindly sent me by Mahām. Haraprasād Sāstri.

3 Son of Jayarājadeva and Rudramadevi, apparently (see p. 11, note) born in 467. Vaiśsadi 7 (V¹, f. 28*b* ; Plate fig. 8) According to V³ (60*b*) he died in 502, Māgha badi 5. This may well be correct; for the date 504 given doubtfully in my Cambridge Cat p. 119, is much too uncertain to form a contrary argument. On re-examination I find the middle word looks more like *cihna* (not known as a numeral word) than *bindu*. On the other hand, *viṣaya* = 5 is certain; so that Jayārjuna was alive in 500 or A D 1379-80.

	Dates with months. Nepal era, when not otherwise specified.	Equivalent A.D.	Reference to MSS., etc.	Reign acc. to V.	
New Dynasty	500 Phālguna ...	1380 ...	Cat., p 43 ...	V ends here.	Chronogram and figures: MS. written at Bhatgāon. Jayata was the mantrin. (See Cat., pp. 13, 3. Tables in Camb Cat. and "Journey" also inscription in "Journey" date verified I. A. XVII, 249.)
Jayasthitimalla	Six other dates between this and	...	...		
	514, dvir-Āsā (?)	1394 ...	Cat., p. 87	...	[illegible], if meant for Āsāuha intercalated, is incorrect by the Tables of Sewell.
Jayasimbarāma ...	516 ...	1395-6 ...	Tracing, revising Cat., p. 31	...	In the Cat. read [illegible] as my tracing shows. No month is legible.
Joint regency of Jayasthiti's three sons ...	519 Kārttika ...	1398 ...	Camb. Add 2834		J. B. A. S. for 1888, p. 551.
	520 Āśvina ...	1400 ..	" " 1684		
Regency of Jayadharmamalla (alone), as 'yuvarāj'	523 Vaiśākha ...	1403 ...	Inscription ...	...	See the article, p. 15, and note.
Jayajyotirmalla (1) ...	532 Mārgaś. ..	1411 ..	Camb. Add. 1649	...	A retouched colophon: see Camb. Cat., p. 155.
	533 expd. Māgha	1413, Jan.	Inscr ...	..	15th Jan., 1413. Verified I A. XVII, 247.
	540 Bhādrap. ..	1420 ...	Camb. Or. 148 ...	.	
	541 Bhādrap. ...	1421 ...	Cat., p. 36 ..	...	Verified by my own notes both in 1884 and 1899.
	547 (no month) ...	1426-7 ...	St Peters (Minaev)	...	See J. R. A S., 1891, p. 688.

Yaksa-malla	S'aka 1350 Mārgaś	1428-9 ... (Nov. Dec.)	Cat., p 23 ...	...	Month supplied from my notes on the MS.
	Four other dates (549-590)	..		...	See Cambr. Cat. p. 197 (correcting ५४० to ५९०) and Table; also the present Cat., p 36.
	591 Caitra	1471 ..	{ India Office ... Hodgson 2743	...	
	594 Jyestha ...	1474 ..	Cat., p 75, and my notes.	...	The full date (from my notes) completes the śloka thus (though badly) :— संवत् वेदधरवाणे ज्येष्ठक स्वेरिवे ॥

(For the divided kingdom see next Table.)

[1] Born N. S. 493 V3 (535).

TABLE II.

Divided Kingdom of Nepal (1496 to beginning of XVIIth cent.)

Yakṣamalla (reigning in 594 Jyeṣṭha = A.D. 1474.)

Line of Bhatgāon (*cf.* Cat., pp. 107-9)

A.D.

1495-6 (Jaya.) Rāya-malla N.S. 616 Chronogram in Cat. p. 16.

Bhuvana-malla.

1534-33 Jita-malla and Prāṇa-malla (joint regency) N.S. 644, Bhādrapada N.S. 651. Kārttika. Cat. p. 103.

Prāṇamalla (sole king).

Viśvamalla.

1572—1585-6 (Inscr.) Trailokya[2] or Tribhuvanamalla, (see p. 16.)

1617—1633 Jagajjyotirmalla { See Cat., pp. 109. 16 (Śaka 1550.)

Line of Kathmandu.

Ratna

Amara

Sūrya

A.D.

1551 Narendra, (Camb. Or. 135. N.S. 671, Śrāvaṇa.)

1566 Jaya-Mahendra (same MS.) 686, Śrāvaṇa.

1575-6 Sadāśiva. N.S. 696. (See Table II in 'Journey.')

1600 Śivadeva. (Inscr. cited in 'Journey' Table II.)

Harihara.

(Subdivision of this kingdom followed).

Line of Banepa.

(cf. Supra, p. 16 *fn.*)

Jayarana-malla Bh lil in I Ant. XIII. 414 *fn.* *cf.* Cat., pp 115, 19.
Wife: Nāthalladevī.
Son: Vijayamalla.

For the remaining Kings of Nepal (with dates from coins), see 'Journey in Nepal,' Table II, and Cambridge Cat p. 16

TABLE III.

REIGNING KINGS OF TIRHUT, EASTERN AND WESTERN.

EASTERN TIRHUT.

Compiled from Vardhamāna's Gaṅgākṛtyaviveka (*Br. Mus.; Or. 8567a*), *called 'G' below, and Vācaspati's Mahādāna-nirṇaya* ('*M.*'; Cat., p. 122.)

1. Kāmeśa G.

[2. Bhogeśvara elder son of 1. Mentioned in vernacular records only.]

3. Bhaveśa M, [younger] son of 1. G.

4. ([1]) Harasiṃhadeva, son of 3, M.G.

5. Narasiṃha (M), Nṛsiṃha (G) called Darpanārāyaṇa, son of. 4 (M.G).

6. ([2]) Bhairavendra M. Bhairavasiṃha called Harinārāyaṇa G.

This reign commenced not later than A D. 1496, when the MS. G. was copied.

7. Rāmabhadra G called Rūpanārāyaṇa G.

8. Lakṣmīnātha called Kaṃsanārāyaṇa, reigning in December 1510. Cat., p. 63, date verified by Dr. Kielhorn.)

DYNASTY OF GORAKHPUR-CAMPARAN (WESTERN TIRHUT).

1. Pṛthvī-siṃhadeva, A.D. 1434-35.
2. Śaktisiṃha.
3. Madana (Siṃhadeva) { 1453-54. 1457-58.

[1] According to several works of Vidyāpati, cited by Eggeling, Cat. I. O., p. 875-6 (see also Grierson, Ind. Ant., Mar. 1899, p. 57.) Bhaveśa was succeeded by his elder son, Devasiṃha, and he by his son, Śivasiṃha. It is significant that not only Vardhamāna and Vācaspati pass over these kings in silence, but Vidyāpati himself does so in Narasiṃha's reign (Raj-Mitra Notices vi. 68). They were perhaps not generally acknowledged.

[2] Vidyāpati (Eggeling l. c.) and the Chronicle admit the previous reign of an elder brother, Dhīrasiṃha, called Hṛdayanārāyaṇa.

TABLE IV.

An Unknown Dynasty (Cat., pp. 153-54).

(*From the Ācāradīpaka of Gaṅgāviṣṇu.*)

Mukunda
|
Bhṛṅga
|
Gambhīra, King of Triśṛṅgadeśa.
|
Pratāpa
|
Dāmodara called Digvijaya
|
Kamaladatta
|
Trivikrama (patron of the book).

CATALOGUE OF PALM LEAF MSS.

IN THE DURBAR LIBRARY, NEPAL.

४९

जयाख्यसंहिता ।

(खण्डितान्ता) ११७ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

आद्य पत्रं न वेति सन्देहसङ्कुलतया नात्र प्रारम्भवाक्यं लिखितम् ।

असन्दिग्धतया कतिपया पुष्पिका लिख्यन्ते । यथा –

३ पत्रे । श्रीजया(ख्य)संहितायां स्नानविधिः समाप्तो नवमपटलः ।

४० पत्रे । इति श्रीमदेकायनाचार्यनारायणस्वामिपादानुगृहीतः (त-) साधकचन्द्र (?)
सकृतायां ज्ञानलक्ष्म्यां षोडशपटलः ।

५२ पत्रे । इति ० ज्ञानलक्ष्म्यां सप्तदशपटलः ।

५८ पत्रे । इति ० ज्ञानलक्ष्म्यामष्टादशपटलः ।

८१ पत्रे । इति ० विंशतिपटलः ।

(ततः क्रमान्वयेन ज्ञानलक्ष्म्यामेकोनत्रिंशतिपटलपर्य्यन्तं दृश्यते ।)

१११ पत्रे । इति जयाख्यसंहितायां मन्त्रसन्तर्पणं (?) एकादशः पटलः ।

७२

युद्धजयार्णवः ।

(खण्डितान्तः) २८ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमो महाभैरवाय ।

ब्राह्मी मोन्मत्तरूपा बहुविविधकला रौद्रचित्तातिरौद्री
कौमारी कर्त्तुकामा पिबति मधुमदं वैष्णवी गायमाना ।
वाराही वादयन्ती पटुतरपटहं नृत्यमाना ......
चामुण्डा चापि लक्ष्मी हरगणसहिता मातरो वः पुनन्तु ॥

देव्युवाच ।

श्रोतुमिच्छाम्यहं देव महातन्त्रस्य निर्णयम् ।
युद्धजयार्णवं नाम किमर्थं परिगीयते ॥
कथं तं निर्जिता देवैर्नित्या ब्रह्मदर्पिता ।
तदोपायं महादेव कथ्यतां शशिशेखर ॥
उदयश्चैव मन्त्राणां स्वराणाञ्च ग्रहेषु च ।
नक्षत्राणाञ्च देवेश तिथीनाञ्च यथाक्रमम् ॥
पञ्चतत्त्वोदयोपेतं सम्पुटं ग्रन्थनं तथा ।
. . . . विवर्तेषु यथा . . . . शङ्कर ॥
दृष्टाश्चैव महापद्मे लक्षणं शक्तिकां तथा ।
दिग्दशञ्च तथा कालं ब्रूहि कामा .. नाशन । (:)
एतदाख्याहि मे देव . . . . ॥

अन्त्यवाक्यम् । (खण्डितम्)

पुष्पिका । इति युद्धजयार्णवे महातन्त्रे अवतारणाधिकारो नाम १ म-पटलः ।
" " " पूजानिर्णयो नाम २ य-पटलः ।
" " " कालसंख्याधिकारो नाम ३ य-पटलः ।
ततः खण्डितः ।

८४

प्रतिष्ठातन्त्रम् ।

२४० पत्राणि । अशुद्धम् । अक्षर – नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमः शिवाय ।

कैलासशिखरे रम्ये नानारत्नोपशोभिते ।
सिद्धविद्याधराकीर्णे यक्षगन्धर्वसेविते ॥
तत्रासीनो महादेवः श्रीकण्ठोऽसुरपूजितः ।
प्रणम्य चरणौ तस्य देवी वचनमब्रवीत् ॥
भगवन् सर्वधर्मज्ञ लोकनाथ जगत्पते ।

प्रतिष्ठां देवदेवस्य श्रोतुमिच्छामि तत्त्वतः ॥
दृष्टा बहुविधा धर्म्मा त्वत्प्रसादान्-मया विभो ।
शिवधर्म्मपरो धर्म्मो न भूतो न भविष्यति ॥
सर्व्वसाधारणा धर्म्माः सुविशुद्धं शिवात्मकम् ।
कथयस्व महादेव लिङ्गसंस्थापनं प्रभो ॥ इत्यादि ।

अन्त्यवाक्यम् । इति .. क्रमेणैव वास्तुसल्लक्षणान्वितम् ।
युक्तं युक्तं सुसम्पूर्णं . . . . . . दुर्लभम् ॥
निश्वासाख्ये महातन्त्रे बीजभेदे महातपे ।
प्रतिष्ठातन्त्रमाख्यातं समासं शास्त्रमुत्तमम् ॥
रक्षणीयं प्रयत्नेन शिवोक्तज्ञानमुत्तमम् ।
दातव्यं गुरुभक्ताय नान्यस्मै सम्प्रदापयेत् ॥
चतुःषष्टिसहस्रन्तु शास्त्रं वै श्लोकसंख्यया ।
कथितं सविशेषेण निःसन्दिग्धमनाकुलम् ॥
इति निश्वासाख्ये महातन्त्रे प्रतिष्ठातन्त्रं परिसमाप्तमिति ।
सम्वत् २६७ (आधराणाङ्कानि) कार्त्तिकशुक्लाष्टम्यां शुक्रदिने राजाधिराजपरमेश्वरश्रीशम्भ (?) देवनृपतौ लिखितमिति ॥

पुष्पिकाः । इति निश्वासाख्ये महातन्त्रे बीजभेदे प्रतिष्ठातन्त्रे देव्या मते प्रथमपटलं प्रथमः ।

इति स्थापका ? स्थपतिलक्षणम् । २ ।
,, लिङ्गयोनिपटलम् । ३ ।
,, रत्नजलिङ्गलक्षणम् । ४ ।
,, पार्थिवलिङ्गलक्षणम् । ५ ।
,, वनप्रवेशपटलः । ६ ।
,, इष्टकालक्षणपटलः । ७ ।
,, पाषाणलक्षणपटलः । ८ ।
,, वनाधिवासपटलः । ९ ।
,, द्रव्यद्रव्यलक्षणपटलः । १० ।

इति प्रासादानां समुदायेन विशेषलक्षणपटलः।

„ प्रासादोत्थमनपटलः।

„ गुरुशिष्यविशेषलक्षणपटलः।

„ कुण्डा ? लक्षणपटलः।

„ भूमिग्रन्थपटल ।

„ लाग्रबन्ध ? पटलः।

„ योग्यायोग्यलक्षणपटलः।

„ परिसमाप्तम्।

८९

कामोत्तरतन्त्रम् ।

(खण्डितम्) १५५ पत्राणि।

९१

पञ्चरक्षा ।

अक्षर--नेवारी। सम्वत् ३६७ फाल्गुन-शुक्ल-एकादश्यामादित्यदिने राज्ञे श्रीमदभयमल्लदेवस्य विजयराज्ये। शुभमस्तु सर्व्वजगताम्।

९२

वैष्णवामृतसारोद्धारः वा कार्त्तिकमाहात्म्यम्।

वङ्गाक्षरं। १२७ पत्राणि।

प्रारम्भवाक्यम्। ॐ नमो नारायणाय।

नारायणं नमस्कृत्य नरञ्चैव नरोत्तमम्।
देवीं सरस्वतीञ्चैव ततो जयमुदीरयेत्॥

सूत उवाच।

पुरा कलियुगस्यान्ते ब्रह्मलोकं गतो मुनिः।
ददर्श लोकनाथेशं ध्यायमानं जनार्दनम्॥

पितामहं महाप्राज्ञं सर्व्वभूतहिते रतम् ।
स्तूयमानमृषिगणैर्गीयमानं सुरासुरैः ॥
प्रणिपत्य महाभक्त्या नारदस्तं पितामहम्
विनयेनोपसङ्गम्य पप्रच्छ मुनिसत्तमः ॥

नारद उवाच ।

भगवंस्तव दासोऽस्मि भृत्योऽस्मि हरिवत्सल ।
वैष्णवं ब्रूहि मे धर्म्मं सर्व्वज्ञोऽसि पितामह ॥
फलं वैष्णवधर्म्मस्य कथयस्व सुविस्तरम् ।
येनाहं त्वत्प्रसादेन पदं यास्यामि परं हरेः ॥ इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् । इत्येतत् कथितं देवि प्रसादान्माधवस्य च ।
जन्मकोटिसहस्रेषु नानासंसारयोनिषु ॥
सर्व्वपापविमुक्तस्य विष्णोर्भक्तिः प्रजायते ।
एतद्देवैस्तु दुष्प्राप्यं मनुष्यैस्तु न लभ्यते ॥
अनन्तां निश्चलां भक्तिर्विष्णावव्यभिचारिणी ।
तेषां विष्णुप्रसादेन भक्तिरुत्पद्यते नृणाम् ॥
यः शृणोत्यध्यापयति स गच्छेत् परमां गतिम् ॥

पुष्पिका । इति वैष्णवामृतसारोद्धारे स्कन्दपुराणादिनानापुराणीये कार्त्तिक-
माहात्म्यं समाप्तम् ॥ लसं ४१२ श्रावण सुदि शुक्रे परिहारग्रामे ॥

१२५

(क) देविकासाधनम् ।

नागराक्षरं ।

अन्तवाक्यम् । देविकासाधनं गृह्योपयुक्तं समाप्तम् ॥

(ख) कुब्जिकामतोत्तरम् ।

(कुलावलिकाम्नाये) खण्डितं विपर्य्यस्तञ्च ॥

पुष्पिका । इति कुलावलिकाम्नाये कुब्जिकामतोत्तरे भिक्षासंक्रान्ति ? सम्बन्ध ..
विंशतितमः पटलः ।

इति ० षत्पुष्कपदे ? १८ ।

इति क्रमोपपद्यमानस्वचक्रद्वीपावतारो नाम । २० ।

इति ० द्वीपाम्नायो नाम । २१ ।

इति ० कुब्जिकामते समस्तव्यस्तव्याप्तिर्नाम । २२ ।

इति ० पश्च .. हंसनिर्णयो नाम .. समाप्तः ।

(ग) (ततः श्रीभैरव उवाच इत्याद्यारभ्य – त्रैलोक्यविजयोद्गारनामकस्य कस्यचिद्ग्रन्थस्य सन्ति कतिपयानि पत्राणि ।)

२१६

(क) त्वरितास्तोत्रम् ।

(ख) मैथिलब्राह्मणानां वंशावली ।

खण्डिता विध्वस्ता च ।

(ग) नित्यातन्त्रम् ।

(घ) भोजदेवसङ्ग्रहः ।

(खण्डितः) विवरणं प्रदत्तम् ।

(ङ) कुलालिकाम्नाये श्रीकुब्जिकामतः ।

(खण्डितः) अक्षर – नेवारी ।

(च) कालोत्तरतन्त्रम् ।

(खण्डितम्)

(छ) योगगुह्यम् ।

(खण्डितम्) कतिपयानि पत्राणि ।

पुष्पिका । इति कण्ठनाथावतारिते योगगुह्ये .. । .. .. .. ॥

२१९

स्कन्दपुराणम् ।

गुप्ताक्षरलिखितम् । विवरणं प्रदत्तम्

२४१

पञ्चतन्त्रम् ।

(खण्डितादाम् ।)

२७३

(क) कालोत्तरतन्त्रम् ।

(आदिखण्डितम् ।) नागराक्षरम् । १५१-३४५ पत्राणि ।

पुष्पिकाः । इति कालोत्तरे महातन्त्रे प्रायश्चित्तपटलः ।

” ” ” अक्षसूत्रमालापटलः ।

” ” ” घण्टालक्षणपटलम् ।

” ” ” पुष्पपटलम् ।

” ” ” अष्टपुष्पिकापटलम् ।

” ” ” व्रतयात्रापटलम् ।

” ” ” फाल्गुनकृष्णाचतुर्दशीपटलम् ।

” ” ” षड्व्रतानि पटलम् ।

” ” ” व्रतपटलम् ।

” ” ” लक्षोमस्तिपटलम् ।

” ” ” साधनर्षविस्तिपटलम् ।

” ” ” नाडीचक्रोद्देशपटलः ।

” ” ” प्रवादप्रणवव्याधिपटलम् । (?)

” ” ” प्रत्यक्षजपपटलम् ।

” ” ” लिङ्गोद्धारपटलम् ।

” ” ” . . . . तेष्टिपटलम् ।

” ” ” अन्त्ययागपटलम् ।

” ” ” अन्त्येष्टिपटलम् ।

” ” ” श्राद्धपटलम् ।

” ” ” लिङ्गार्चनपटलम् ।

” ” ” लिङ्गपटलम् ।

” ” ” प्रतिमापटलम् ।

इति कालोत्तरे महातन्त्रे मातृभैरववर्णनपटलम् ।

" " " पीठपटलम् ।

" " " वास्तुयागपटलम् ।

" " " प्रासादलक्षणपटलम् ।

" " " अधिवासनपटलम् ।

" " " अधिवासनपटलम् ।

" " " स्थापनपटलम् ।

" " " जीर्णोद्धारपटलम् ।

" " " वृषभपटलम् ?

" " " उद्घातोद्देशपटलम् ।

" " " विजयपटलम् ।

" " " ब्रह्माण्डवर्णनपटलम् ।

" " " तत्त्वयुक्तिवर्णनम् ।

" " " मन्त्रार्थपटलम् ।

" " " क्षेत्रग्रहणपटलम् ।

" " " शक्तिवर्णनपटलम् ।

" " " पूर्वसेवापटलम् ।

" " " अघोरादिशास्त्रशत्रुपरिपालनपटलम् ।

समाप्तश्चेदं बृहत्कालोत्तरं नाम शिवसिद्धान्त-मिति ॥ इति शुभम् ।

(ख) संहितापाठः ।

(शुक्लयजुर्वेदीयः । (?)) अक्षर – नेवारी ।

अंकः । त्वमग्ने व्रतपा असि देव आमर्त्येष्वा । त्वं यज्ञे .. राक्षयाल्मा माभूया .. देवां नः सविता वसोर्दाता वः ता काम प्रतिग्रहीता कामैतत्व । ३८ ।

इति सप्तमोऽध्यायः ।

१७७

निःश्वासतत्त्वसंहिता ।

गुप्ताक्षरलिखिता । विवरणं प्रदत्तम् ।

२७९

निश्वासाख्यमहातन्त्रम् ।

जीर्णम् । कीटसंभक्षितपत्रश्च । १२० पत्राणि ।

ग्रन्थवाक्यम् । इति निश्वासाख्ये महातन्त्रे प्रतितन्त्रं परिसमाप्तम्

अशीतियुक्ते षडूने मत्सरे (मंवत्सरे) सिते शुभे मासतृतीयवासरे ।
नृपान्वये श्रीबलदेवराजके त्रिवर्गधर्म्मादिपालकपालने ॥
ग्रन्थं महत्कास्तुर्यिसिंहपुत्रश्च षष्ठं
देव्यामर्थं मन्त्रशास्त्रविशेषसारं ।
नानाविमन्त्र .. दुःखविनाशहेतो-
र्नित्यं मया लिखितमेव सुमङ्गलार्थम् ॥ (?)

पुष्पिकाः,—

४ पत्रे । इति वृक्षलक्षणपटलः ।

(?) पत्रे । इति निश्वासाख्ये महातन्त्रे बाजसंदे प्रतिष्ठातन्त्रे वैष्णा मते प्रथमपटलं प्रथमः ।

७४ पत्रे । इति नानादीनां समुदायलक्षणपटलः ।

७८ पत्रे । इति प्रतिष्ठातन्त्रे दिग्मूर्तिभागनिर्देशपरीक्षायां नगरग्रामखेटकायां हिविधलक्षणपटलः । ?

१०९ पत्रे । इति प्रासादानां समुदायेन विशेषलक्षणपटलः ।

(?) पत्रे । इति निश्वासाख्ये महातन्त्रे प्रतितन्त्रं परिसमाप्तम् ॥

२८५

(क) **कुब्जिकाम्नायान्तर्गतं कुब्जिकामतम् ।**
विवरणं प्रस्तम् ।

(ख) **मृत्युजिदमृतेशतन्त्रम् ।**
विवरणं प्रस्तम् ।

(ग) **कुब्जिकाम्नाये षट्साहस्त्रिका ।**
(खण्डिता विपर्यस्ता च ।)

१८७

शारदातिलकटीका ।

(खण्डिता ।) पुण्यपालेन रचिता ।

७२ पत्रे । इति महाराजाधिराज-श्रीमत्पुण्यपालदेवविरचिते शारदातिलकप्रकाशे चतुर्दशः पटलः ।

२०७

कतिपयश्लोकचित्राणि ।

२१०

नैषधचरितम् ।

(खण्डितम् ।)

२११

रघुवंशटीका ।

शोभनाख्या । अक्षर – नेवारी । (अत्यन्तखण्डिता)

वैद्य-श्रीगर्भचन्द्रेण रचिता ।

२१८

कुमारसम्भवम् ।

मैथिलाक्षरम् । सप्तमसर्गपर्य्यन्तम् ।

२३१

उत्तररामचरितनाटकम् ।

मैथिलाक्षरम् ।

२४४

(क) दशरूपकालङ्कारः ।

खण्डितान्तः । मैथिलाक्षरम् । विष्णुधर्मेण रचितः ।

(ख) उत्तररामचरितनाटकम् ।

(अक्षर – नेवारी) संवत् ३११ ।

(ग) किरातार्जुनीयकाव्यम् ।
(मैथिलाक्षरम् ।)

३५८

भागवतम् ।
(दशमस्कन्धमात्रम् ।) मैथिलाक्षरम् ।
लसं ३९७ । शकाब्दाः १३९९ । लिपिरियं श्रीमदुमापतिशर्म्मणाम् ।

३५९

भागवतम् ।
(दशमस्कन्धमात्रम् ।) मैथिलाक्षरम् । लसं ३०१ ।

३८२

(क) गीतदिगम्बरं नाम नाटकम् ।
मैथिलाक्षरम् ।
जनकजनपदवास्तव्येन रामचन्द्रशर्म्मणः पुत्रेण वंशमणिकविना।
रचितम् । विवरणं प्रदत्तम् ।

(ख) देवीमाहात्म्यम् ।
(कतिपयानि पत्राणि ।) अक्षर – नेवारी ।

(ग) न्यायकुसुमाञ्जलिः ।
१४-८५½ पत्राणि । मैथिलाक्षरम् ।

(घ) पदसूर्य्यव्याकरणम् ।
उत्सवकीर्त्तिना रचितम् । अक्षर - नेवारी । विवरणं प्रदत्तम् ।

(ङ) शेषधरणीसंवादः ।
(ब्रह्माण्डपुराणीयः ।) उत्कलाक्षरलिखितः ।

(च) शिवपञ्चाक्षरः ।
उत्कलाक्षरलिखितः ।

(छ) गौरीदिगम्बरनाटकम् ।
बङ्गाक्षरलिखितम् ।

(ञ) भाषावृत्तिः ।

पुरुषोत्तमदेवेन रचिता । मैथिलाक्षरम् ।

अन्त्यभागम् । शुभमस्तु शकाब्दाः .. ३६ .. श्रीरघुनाथस्याक्षरम् ।

(ट) क्रियाकल्पतरौ क्रियाकाण्डः ।

मैथिलाक्षरम् । ५८ पत्राणि ।

कल्याणकरेण रचितः ।

प्रारम्भभागम् । ॐ नमः श्रीशम्भवे ।

इन्दुमौलिभुजगा × × मरुणारुणविग्रहम् ।

तुङ्गस्तनमनङ्गारेरन्तःपुरमुपास्महे ॥

नमः श्रीकण्ठनाथाय पारम्पर्यप्रकाशिने ।

परमानन्दकन्दाय शक्त्यानन्दस्वरूपिणे ॥

गङ्गाधरमुनीन्द्राय चिदानन्दप्रकाशिने ।

ब्रह्मविद्याधनागार नमोऽस्तु गुणशालिने ॥

अपारकरुणागारमशेषमुनिवन्दितम् ।

महाज्ञानमहैश्वर्यसाम्राज्ये संविदाश्रयम् ॥

वन्दे वागीश्वरानन्दमविद्यातिमिरापहम् ।

षडन्वय-महाम्भोज-विकाशकरभास्करम् ॥

कृपाकटाक्षविद्याज्ञा-जैवातृकमहर्निशम् ।

विद्याकमलमार्त्तण्डं देवराजं गुरुं नुमः ॥

योगिनी-वीरसन्दोह-वन्दितं विघ्नहानये ।

विचित्रानन्ददेवस्य पादाब्जमभिवादये ॥

श्रीकल्याणकरेणाय शिष्यौघज्ञानसिद्धये ।

श्रीमता शक्तिनाथेन निःशेषगुणशालिना ॥

विलोक्य कुलतन्त्राणि संक्षिप्याम्नायसम्मतम् ।

पारम्पर्यक्रमायातं परिपाटीक्रमेण तु ॥

शिवोक्तेनैव पाठेन क्वचित् स्वरचितेन च ।

श्रीविद्यापदराजीव-रेणुरञ्जित-मौलिना ॥

अविद्यातिमिरान्धस्य (चक्षुषो ?) चाक्षुषोन्मीलनाय च ।

क्रियाकल्पतरौ सम्यक् क्रियाकाण्डः प्रकाश्यते ॥
आम्नाये परमेशान्या रश्चान (?) त्रिकलाश्च ये ।
पुरोधाय नृणां तेषामयमस्तु परिश्रमः ॥
पीठयागः शुभद्रश्च यागः कन्दरसंज्ञकः ।
जयाख्यश्च जयायागस्तथा भीमाख्यनामकः ॥ (?)
कुहूयागस्तथा नन्दागृहकः (?) प्रकीर्तितः । इत्यादि ।
स्वर्गखण्डनान्त्यान्नोल्लिखितं शेषवाक्यम् । मध्ये च पुष्पिकान्तरभाषा
न्नोल्लिखिताः पुष्पिकाः । किं बहुना तन्त्रमहार्णवोऽयं ग्रन्थ इत्यलमति
विस्तरेण ।

४००

सहृदयहृदयावलोकः ।
मैथिलाक्षरम् ।

प्रारम्भवाक्यम् । नमो नारायणाय ।
स्वेच्छा-केशरिणः स्वच्छस्वच्छायायासितेन्दवः । (?)
त्रायन्तां वो मधुरिपोः .. .. .. नखाः ॥
काव्यस्यात्मा ध्वनिरिति बुधै र्यः समाम्नात-पूर्व्व
स्तस्याभावं जगदुरपरे भक्तिमाहुस्तमन्यः । ?
केचिद् वाचां स्थितमविषये तत्वमूचुस्तदीयं
तेन ब्रूमः सहृदयमनः-प्रीतये तत्स्वरूपम् ॥ इत्यादि ।
अन्तवाक्यम् । आनन्दवर्द्धनविरचिते सहृदयहृदयावलोके काव्यालङ्कारे चतुर्थ उद्योतः ।
समाप्तश्चायं सहृदयहृदयावलोको नाम काव्यालङ्कारः । लसं ९१ चैत्र
वदि गुरौ । शुभमस्तु ।

४४७

वासवदत्ताटीका ।
जगद्धरेण रचिता । मैथिलाक्षरम् । लसं ३५५ ।

४५५

हरिवंशम् ।
(खण्डितात्मम् ।) अक्षर – नेवारी । १२९ पत्राणि ।

४६१

गीतपञ्चाशिका ।

अक्षर – नेवारी ।

अन्तवाक्यम् । इति महाराजाधिराज-श्रीमच्छ्रीजगज्जगज्ज्योतिर्मल्लदेवविरचिता नाना-
भाषा-भाव-राग-ताल-रससमन्विता गीतपञ्चाशिका समाप्ता ।
शाके ज्ञाने रत्नरसतिथिभिर्लक्षिते हायनेऽस्मिं
शुक्ले पक्षे सुरगुरुदिने माधवे पौर्णमास्यां ।
विप्रप्रीत्यै व्यरचि रुचिरा श्रीजगज्ज्योतिरीशे-
नोनाभाषा गुणगणमयी गीतपञ्चाशिकेयम् ॥
(कुञ्जविहारिनाटक-कुवलयाश्वनाटक-नामकौ द्वौ ग्रन्थावस्मिन् ग्रन्थ-
मध्ये विन्यस्तौ तौ चानेनैव राज्ञा भाषया विरचितौ ।)

४६४

काशिकावृत्तिः ।

(अत्यल्पमात्रम् ।)

४६८

(क) गीतगोविन्दम् ।

अक्षर – नेवारी ।

अन्तवाक्यम् । नेपाले रसचन्द्रपन्नगमुखे संवत्सरे प्रालिखत्
छन्दःशास्त्रयुतं त्रिरत्नकमपि श्रीगीतगोविन्दकम् ।
.. ..
.. .. ॥
राज्ये श्रीजयरायमल्लनृपतेश्चिन्तामणेः प्रार्थिनो
श्रीशौरे रसिकेलिसुन्दरकथा-कौतुकतः प्रालिखत् ।
.. ..
.. .. ॥

(ख) तत्त्वचिन्तामण्यालोकः ।

(कतिपयानि पत्राणि ।)

दुर्घटवृत्तिः ।

विवरणं प्रदत्तम् ।

(घ) सुबन्तरत्नाकरः ।

आद्यम् । ॐ नमो वागीश्वराय ।

मैनाके हरिणा स्वकुलिशसतेरादाय तोयात् ..

क्षिप्ते कोकनदीभवत् स्मरचमूरस्त्रप्रतीक्षा यथा ।

यं वैन्द्रमिव प्रतीय सरुषं व्यावर्त्तमाने भयाद्-

क्रोधी मारभ .. पलायतमसौ शाक्यो मुनिः पातु वः ॥ (?)

सन्त्येव नाम सुधियां किसु सुप्रबन्धा-

स्ते किन्तु विस्तारतयाल्पधियामगम्याः ।

तत्सारलेशमुपलभ्य ततः कृतोऽय-

मव्यापतः स्मरणमात्रफलो ह्युपायः ॥

मम परपदा त्रिचलितुः बद्धिलोपापनैकनिपुणस्य ।

कृत्यमपि कृतो द्विजिह्व .... भयं भवति ॥

लढिशब्दा निगद्यन्ते पुंसि षण्ढे स्त्रियामपि ।

.... दृश्यक्रियायोगात्त्रिलिङ्गास्तदनन्तरम् ॥

विप्राग्निसखिपत्यंशु-क्रोष्टु-प्रतिसुवः पिता ।

.. .. पुंस्यजन्ताः प्रकीर्त्तिताः ॥

तत्रादौ तावद् विप्रशब्दात् । इत्यादि ।

[illegible] । इति सुबन्तरत्नाकरे पुंलिङ्गकाण्डः समाप्तः ।

४८१

पीठपूजाविधिः ।

११८

(क) गोविन्दतत्त्वनिर्णयः ।

श्रीगोविन्देन रचितः ।

वैष्णवाचारप्रथितः । १८ पत्राणि । (कीटदष्टानि ।)

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमस्तस्मै तस्यै च ।

नवीनघनसुन्दरी .. .. रोल्लासित-

प्रज्ञाङ्गन-वधूगणैः प्रणयपूर्व्वमालिङ्गितः ।

स कोऽपि करुणामय .. ..

.. .. हरतु मामकीं शोचनाम् ॥

जगदम्बापदद्वन्द्वचिन्तामर्पित-धीर .. ।

.. .. गोविन्दतत्त्वं गोविन्दकिङ्करः ॥

अन्तवाक्यम् । अनेकजन्मार्जितपुण्यसञ्चयै-

र्मुकुन्दपादाम्बुज-सेवनोत्सवैः ।

लोकोऽपि जानाति कदापि कोऽपि

सन्न्यास-विन्यास-विधूत-पापः ॥

इति श्रीमहामहोपाध्यायश्रीगोविन्दविरचिते गोविन्दतत्त्वनिर्णये पञ्चमः

परिच्छेदः समाप्तः । सवं ५२ + कार्त्तिक शुदि द्वितीयायाम् ।

पुष्पिकाः, – इति श्रीगोविन्दविरचिते गोविन्दतत्त्वनिर्णये अधिकारिपरिच्छेदः ।१ ॥

इ० अद्वैतव्यवस्थापनम् । २ ।

इ० वेदान्तानां शुद्धनिर्णायकत्वविचारकः । ३ ।

इ० प्रकृत्युपादानत्वनिराकरणं नाम । ४ ।

इ० गोविन्दतत्त्वनिर्णयः । ५ ।

(ख) गजेन्द्रमोक्षणस्तवराजः ।

(ग) भोजदेवसङ्ग्रहः ।

(खण्डितः ।) अक्षर – नेवारी ।

(घ) शान्तिसूचनम् । वा नित्यनैमित्तिकविधिः

(सम्पूर्णम् ।) अक्षर – नेवारी ।

(ङ) श्रीपतिपद्धतिव्याख्यानम् ।

नागराक्षरम् ।

१९४

(क) वैदिकमन्त्रसङ्ग्रहः ।

(ख) पाण्डवविजयः ।

जयज्योतिर्मल्लदेवेन रचितः ।

(खण्डितः ।) २४० पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

७३६

(क) भगवद्गीता ।

(ख) कौसल्यकुसुमावली ।

(ज्योतिःसङ्ग्रहः ।) विवरणं प्रदत्तम् ।

(ग) छन्दः-शास्त्रम् (?) ।

(घ) दीक्षाविधिः ।

(ङ) वैदिकमन्त्रसङ्ग्रहः ।

७५०

भागवतम् ।

दशमस्कन्धस्य कतिपयानि पत्राणि । मैथिलमक्षरम् ।

७७२

(क) अमरकोषः ।

(खण्डितः ।) अक्षर – नेवारी ।

(ख) अमरकोषः ।

अक्षर – नेवारी ।

ग) वैद्यकग्रन्थः ।

(नेवारीभाषायाम् ।) अक्षर – नेवारी । ६८ पत्राणि ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमः शिवाय ।

नमोऽस्तु दिव्यौषधि-गर्भभाषिणे

निर्बन्धशास्त्रार्थ-विवेकभाषिणे ।

समस्तलोक-प्रभवार्तिहारिणे

शशाङ्कचूडामणये पिनाकिने ॥

आजन्मशीलप्रगमभक्षिमाक्षिणे
चराचरसत्त्वसुपकार-कारिणे ।
समोघमोघो स्वयमोघ्यैकदायिने
नमोऽस्तु देवाय बहत्तरात्मने (?) ॥
त्रैलोक्यवन्द्यैरपि पूजिताय
प्रभूतसाकृत्य विधूतपाय ।
नमोऽस्तु नक्षत्रगणाधिपाय
द्विजेन्द्रराजाय निशाकराय ॥
लोके विहाय गुणिनेव जनेन सार्धं
प्राप्तो गुरुत्वमुरुरपि प्रमदैर्विभिन्नः ।
शैलाग्रभपकूटमपि प्रविदार्य यस्तु-
प्रत्यक्षि किमपि जना बहुधाति रक्ष ॥
यो ग्रन्थकारस्य प्रथम वचनकृतुपेत्रताकृत्यगमनस्कार पाठः ।
इत्यादि ।

(ख) सुगतिसोपानम् ।

विवरणं प्रदत्तम् ।

(ङ) पार्श्वसमाधुविधिः ।

पञ्चीयमक्षरम् । १६ पत्राणि ।

अन्त्यवाक्यम् । शुभमस्तु । सं १७१ मार्ग वदि ३ चन्द्रे ।

(च) ज्योतिःशास्त्रम् ।

अक्षर — नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमः सिद्धिभ्यः ।

ॐ संवत्सराय स्वाहा । अग्रत्य । ॐ परिवत्सराय स्वाहा । पूर्वस्य ।
ॐ महाकालाय स्वाहा ।

.. ..

.. ..

अन्तरान्तरा श्लोका वर्तन्ते । यथा, —

पत्रे । अकस्मात् भार्यां कृता चिन्तितं सार्वकालिकम् ।

सर्व्वव्याधिविनाशाय अर्थलाभश्च राजसः ॥ ?
ध्वजस्थाने श्वानं दृष्ट्वा विदेशगमनं भवेत् ॥

१५ पत्र । ध्वाङ्क्षस्थाने ध्वजं दृष्ट्वा कारयेत्तु निमित्तकम् ।
विवादं कलहं घोरं भविष्यन्ति न संशयः ॥

१९ पत्रे । गजस्थाने ध्वजं दृष्ट्वा चिन्तितं सुखमाप्नुयात् ।
अचिरेणैव कालेन लभते फलमुत्तमम् ॥ इत्यादि ।

विषयः । ध्वजप्रकरणं समाप्तम् । धूम्रप्रकरणं समाप्तम् । सिंहप्रकरणं समाप्तम् । श्वानप्रकरणं समाप्तम् । खरप्रकरणं समाप्तम् । गजप्रकरणं समाप्तम् । ध्वाङ्क्षाष्टमप्रकरणं समाप्तम् ।

(ख) रघुवंशम् ।

(सप्तदशसर्गपर्य्यन्तम् ।) अक्षर – नेवारी ।

(ग) पञ्चरक्षा ।

(खण्डिता ।) अक्षर – नेवारी ।

(घ) बोधिचर्य्यावतारः ।

१ पत्रामात्रं । अक्षर – नेवारी ।

(ङ) बोधिचर्य्यावतारटिप्पनी ।

(वेण्डलेन लेखयित्वा सङ्गृहीता ।)

७८७

(क) सारसङ्ग्रहः ।

रविगुप्तेन रचितः । अक्षर – नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमः सर्व्वज्ञाय ।
सर्व्वं प्रणम्य सर्व्वज्ञं दुर्गगुप्तस्य सूनुना ।
संहिता सिद्धसारेयं रविगुप्तेन उच्यते ॥

अन्तवाक्यम् । उपद्रवाद् द्रुतं साध्या ज्वराद्याश्च चिकित्सितैः ।
अविनाशीनि शास्त्राणि (?) विषार्त्तानां प्रयोजयेत् ॥
इति सारसङ्ग्रहे विषाध्यायः चतुस्त्रिंशमः समाप्तः । श्रेयोऽस्तु संवत् ४९४
पौष-शुक्ल-एकादश्यान्तिथौ ।

(ख) वात्स्यायनन्यायभाष्यम् ।

मैथिलाक्षरम् ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमः सहायमैत्राय ।

अत ऊर्ध्वं प्रमाणादिपरीक्षा सा च विमृश्य पक्षप्रतिपक्षाभ्यामर्थावधारण

निर्णय इत्यतोऽग्रे विमर्श एव परीक्ष्यते ॥ इत्यादि ।

पुष्पिका । इति वात्स्यायनीये न्यायभाष्ये द्वितीयोऽध्यायः समाप्तः ।

अब्दे नयनवसुनभूपतिसमे धक्षिग्रहह्यङ्किते

दर्शे न्यायसूत्राभिनी प्रतिपदि .. ।

.. ..

.. .. ॥

(ग) मन्थानभैरवम् । उत श्रीमतोत्तरम् ।

(खण्डितमात्रम् ।) अक्षर – नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ श्रीनाथपादुकाभ्यां (?) नमः ।

अथातः सम्प्रवक्ष्यामि पूजा-सूत्रस्य निर्णयम् ।

येन विज्ञातमात्रेण शिष्याणां प्रवर्त्तते ॥

प्रातरौ स्नात्वा शुचिर्भूत्वा वन्दे सन्ध्यामनुक्रमात् ।

सन्तर्प्य त्रिविधान्देवान् पितृणां तदनन्तरम् ॥

गायत्रीन्तु जपेद् यथा .. पूजाविधानतः ।

बाह्यकर्म तु निर्वर्त्य गत्वा यागस्य मन्दिरम् ॥

प्रोक्षयेद् द्वारदेशं तद् यथाविधिवित .. .. ॥ इत्यादि ।

पुष्पिका, – इत्याद्यावतारे कादिमते पूजापद्धतिसूत्रम् ।

इति चतुर्विंशतिसाहस्रं न्यायसूत्रम् ।

इत्याद्यावतारे महामन्थानभैरवयजे श्रीचतुर्विंशतिसाहस्रे अक्षयावतार-

सूत्रम् ।

इत्याद्यावतारे श्रीचतुर्विंशतिसाहस्रे एकोनविंशतिक्रमसूत्रम् ।

" " द्वादशोत्थितक्रमसूत्रम् ।

" " षोडशैकाक्रमपदं समाप्तम् । (?)

इत्याद्यावतारे महामन्यानभैरवयज्ञे श्रीचतुर्विंशतिसाहस्रे संहितायां महा .... पूजासूत्राधिकारो नामानन्दः । इत्यादयः ।

(घ) संहितापाठः ।

(शुक्लयजुर्वेदीय ।) अक्षर – नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । इषेत्वोर्जेत्वा वायवस्थ देवो वः सविता । इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् । शाके संवत्सरे १३४० श्रीमन्नाग्रामपत्तन राजाधिराजपरमेश्वर श्रीश्रीजय अचामलुदेवस्य विजयराज्ये लिखितः श्रीधारानन्दे ।

८०१

(क) अमरकोषटीका ।

वृक्षव्यतिनाम टीका ।

(अध्ययनसंग्राहक ।) मैथिलाक्षरम् । १२ पत्राणि ।

(ख) अमरकोषटीका ।

ब्रह्मवर्गादि क्षत्रियवर्गपर्यन्ता । श्रीकरेण रचिता । १८१ – २१० पत्राणि ।

पुष्पिका । इति मिथिलामहीमहेन्द्रसमस्तप्रक्रियाविराजमानश्रीम ... हरलक्ष्म-प्रसादपुण्यावलोकमहाराजाधिराजश्रीमदर्जुनसंहसेनानां सत्य-महा-महोपाध्यायश्रीश्रीकरविरचितायाममरकोषविवरणटीकायां व्याख्यामृता-भिधानायां भूकाण्डे .. विवरणं समाप्तम् ।

अपराः पुष्पिकाः, – इति व्याख्यामृते ब्रह्मवर्गविवरणम् ।

,, ,, क्षत्रियवर्गविवरणम् ।

,, ,, वैश्यवर्गविवरणम् ।

(ग) अमरकोषः ।

अक्षर – नेवारी । (खण्डिताङ्गः ।)

८०३

(क) अमरकोषः ।

(ख) अमरकोषटीका ।

(खण्डिता ।) श्रीकरेण रायमुकुटेन च रचिता ।

८४५

(क) कूर्म्मपुराणम् ।

नागराक्षरलिखितम् । ५०० पत्राणि ।

पुष्पिका । इति कूर्म्मपुराणे षट्साहस्रिकायां संहितायामुपरिभागे चित्वारिंशो-ऽध्यायः । समाप्तमिदं कौर्म्मं पुराणम् । ॐ नमः ।

(ख) वृहन्नारदीयपुराणम् ।

मैथिलाक्षरलिखितम् । १०५ पत्राणि ।

पुष्पिका । इति वृहन्नारदीये त्रिंशत्तमोऽध्यायः । (ततः पत्रद्वयमस्ति ।)

(ग) विश्वनाथप्रकाशः ।

४४७ पत्राणि । मैथिलाक्षरम् ।

प्रारम्भवाक्यम् । .. ..

क्वाथः कृत पुष्कर-मातुलुङ्ग-पलाशपूतीकषठी + + + + ।
हनागराक्षिवचाकवानां
संस्कार-सख्या लवनस्य पेयः ॥

इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् । स्वेदस्य रोमकूपेभ्यो यस्य रक्तं प्रवर्त्तते ।
पुरुषस्य विशार्त्तस्य सद्यो जह्यात् स जीवितम् ॥

इति विश्वनाथप्रकाशे निदानरसकर्म्मविपाकाख्ये अरिष्टकालज्ञानादि-निरूपणाध्यायः ॥ (अतःपरमपि सन्ति बहु पत्राणि तत्र पुष्पिकाभावा-दस्यैवाध्यायः शेषवाक्यत्वेन गृहीतः ।)

पुष्पिकाः,— इति ० सरोपत (?) हृद्रोगचिकित्साधिकारः समाप्तः ।
इति ० मूत्रकृच्छ्रचिकित्साधिकारः समाप्तः ।
इति ० मूत्राघातचिकित्साधिकारः समाप्तः ।
इति ० अश्मरीचिकित्साधिकारः समाप्तः ।
इति ० शोथचिकित्साधिकारः समाप्तः ।
इति ० अन्नद्रवाधिकारः समाप्तः ।
इति ० शब्दापत्री मकसवकाखायवद्राञ्जीचिकित्साधिकारः समाप्तः ।
इति ० बालरोगचिकित्साधिकारः समाप्तः ।

इति ० रसायनाधिकारः समाप्तः ।

इति ० हृद्रोगचिकित्साधिकारः समाप्तः । इत्यादयः ।

८६०

(क) भागवतम् ।

(सर्वाङ्गल-प्रथमस्कन्धात्-खण्डितदशमस्कन्धपर्यन्तम् ।)

५१८ पत्राणि । मैथिलाक्षरम् ।

८६७

महाभारतम् ।

(शान्तिपर्व्वमात्रम् ।) मैथिलाक्षरम् ।

पुष्पिका । लसं ४१५ कार्त्तिकशुक्ल[illegible] गुरौ दिने [illegible] परमभट्टारक-
मर्य्यादा[illegible] ( ) [illegible] . . , तिरभुक्ति-
मिदं मोक्षधर्मपुस्तकमिति । सम्वत् [illegible] [illegible]
तिथौ ० दिने महाराजाधिराज श्रीमज्जयप्रतापमल्लदेव [illegible]
धर्मपरायण . . . . . . कृतः । पञ्चदशदिनाभ्यन्तरे सम्पूर्णः कृतः ।

८६९

महाभारतम् ।

(उद्योगपर्व्वमात्रम् ।) मैथिलाक्षरम् । लसं ४२२ ।

८७२

शिवपुराणम् ।

(खण्डितम् ।) मैथिलाक्षरम् ।

९१०

(क) बृहन्नारदीयपुराणम् ।

मैथिलाक्षरम् । लसं ४२९ ।

(ख) हरिवंशम् ।

अक्षर — नेवारी । संवत् २५७ (प्रारम्भाङ्कानि ।

(ग) दानवाक्यावली ।

मैथिलाक्षरम् । लसं ५१२ ।

(घ) महालक्ष्मीव्रतमाहात्म्यव्याख्यानम् ।

(ङ) पौर्णमासीव्रतकथा ।

(च) विष्णुपुराणम् ।

(षष्ठ-अंशपर्य्यन्तम् ।)

(छ) विष्णुपुराणम् ।

प्रथमद्वितीयांशात्मकम् । (खण्डितम् ।)

८१३

(क) खण्डखाद्यटीका ।

६६ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमः श्रीसूर्याय ।

खण्डखाद्यकस्य स्फुटपदी टीकां वक्ष्यामि । आदौ तावत्सर्व्वैः खमखल-युक्तसंवत्सरेण शककालः साधनीयः । पश्चात् यथोक्तं खण्डखाद्यकेन तथा क्रमः कर्त्तव्यः । नेपालमण्डले शककालसाधनं प्रवृश्यते । सूत्रमिदं,-

नेपालसंख्यं नयनाश्वनागा –

वर्षे क्षिपेदेव शकाब्दकाल इति ।

नयनाश्वनागाः ८७२ तेषु वर्त्तमानसंवत्सरं योजयेदयं – शककालो भवति । इत्यादि ।

(ख) विवाहकर्मसमुच्चयः ।

१० पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । लीलावलोकनपरस्परदृष्टिपाते-

र्यालिङ्गिताङ्गपुलकाञ्चितशङ्करस्य ।

देव्याः सदैव चरणौ प्रणिपत्य वक्ष्ये

स्त्रीणां विवाहसमयस्य विधिं यथार्थं ॥

अन्तवाक्यम् । इति विवाहकर्मसमुच्चयः समाप्तः । संवत् ८१६ (भाद्रपदकृष्णे १)

आश्विन शुक्लनवम्यां शुभदिने लिखितमिति ।

(ग) वराहमिहिरसंहिता ।

११७ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । नमः सूर्य्याय ।

अज्ञातमध्यान्तसमुद्भवाय
सर्व्वात्मने सर्व्वगताय चैव ।
प्रणम्य चैकाय सनातनाय
स्वर्गीकृतं येन जगत् समस्तम् ॥
प्रजापतिर्मन्मथ यत्र यस्मात्
कामं विना न प्रभवः प्रजानाम् ।
अष्टस्तु सृष्टीषु च नास्ति भेदः
सर्व्वात्मता सर्व्वगतः स यस्मात् ॥
तस्मात् परं नापरमस्ति किञ्चित्
सौन्दर्य्यमस्मादपरं च नान्यत् ।
तेनैकदर्शेन मनोभवेन
व्याप्तं जगत् .. मतेन सर्व्वम् ॥
अग्रामगामी भगवान् पतङ्गः
शोणीकृतस्त्राङ्गनुत शक्रः ।
चतुर्मुखो येन कृतश्च शम्भुः
स मन्मथो मङ्गलमादधातु ॥
अथ भगवानपि
(शार्ङ्ग) शार्ङ्गधरो भगवत ..
. . . . ।
कष्टोऽस्य भगा इति तेन कृतं
भगवानिति नाम जगत्प्रसिद्धम् ॥
सीतावियोगेन बहूनि दुःखा-
न्यासानि रामेण सलक्ष्मणेन ।
संस्मृत्य तानीह कलौ सदस्या-
व्याप्तौ . . . . . . विवाहितानि ॥
दुर्भगास्तनयवर्जिताश्च य-
न्निषेवन्ति वनिताः पतिव्रताः ।

ससतेव त्रिनिपातयन्ति ता-

अब्जजन्मप्रतिमैस्तु दुष्कृतैः ॥

सुरभिकुसुमगन्धैरर्चयित्वा जिनेन्द्रान्

शुभतिथिकरवारे वेदवित् संप्रतिष्ठा ।

उभयकुल . . . . सङ्घये

प्रथमवयसि दद्यात् कन्यकां यौवनस्थां ॥ इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् । आर्य्यनारायणविरचितायां कृतौ संहितायां । ठिकाणिके (?) नाम वाजायां

समाप्तः । संवत् २६० (आकाराव्धनागानि) २ कार्त्तिक सुदि ।

८३४

भागवतदशमस्कन्धटीका ।

(भावार्थदीपिका) श्रीधरस्वामिना रचिता । १२० पत्राणि ।

मैथिलाक्षरम् ।

अन्तवाक्यम् । लसं ३७२ कार्त्तिक सुदि ३ रवौ दिने कोरैलीग्रामे धनिकश्रीनारा-

यणेन . . . . पाठार्थं लिखितमिदं पुस्तकम् ।

८७६

भागवतपुराणम् ।

२६० पत्राणि ।

अन्तवाक्यम् । समाप्तश्चायं द्वादशस्कन्धः ।

स राजते श्रीजयमासमल्लो

श्रीपद्मरामाद्भुवि तापकारी ।

अद्युम्नरीतो हृदि तापहारी

प्रभुर्नृ विजिता वरराज्यधारी ॥

तस्य विजयराज्ये ।

भावविदग्धतः श्रीमान् विष्णुर्विप्रो विराजते ।

वैष्णवानां हितकारः पण्डितानां दयाकरः ॥

तस्यादेशमासाद्य पुस्तं श्रीकृष्णचरितं शुभम् ।

हरिवंशेः प्रणीतोऽसौ वैष्णवगुणसम्भवाः ॥

(?) कौर्म्यिलेयाग्निजाघोऽब्दे (आग्नेऽब्दे) यामे माघे ऽसितेतरे ।
पञ्चम्यामर्कभर्त्तोऽङ्कि लिपिपूर्णं तदाभवत् ॥ (?)
श्रीभागवतं सम्पूर्णम् ।

१००१

(क) विष्णुपुराणम् ।
मैथिलमक्षरम् ।

(ख) महाभारतस्यादिविराटपर्व्वटीका ।
खण्डिता ।

(ग) हरिवंशटीका ।
खण्डिता । शाके १५३० ।

(घ) वृहन्नारदीयपुराणम् ।
मैथिलमक्षरम् । लसं ४२५ ।

(ङ) रामायणम् ।
(सुन्दरकाण्डः ।) मैथिलमक्षरम् । लसं ३१६ ।

(च) महाभारतम् ।
(शान्तिपर्व्वमात्रम् ।) खण्डितम् । मैथिलमक्षरम् ।

(छ) रामायणम् ।
(उत्तरकाण्डः ।) मैथिलमक्षरम् । लसं ३०४ ।

(ज) नारसिंहपुराणम् ।
१९२ पत्राणि । मैथिलमक्षरम् ।

अन्तवाक्यम् । लसं ३३९ । श्रावणशुदि षष्ठ्यां रविवासरे महाराजाधिराजश्रीमन्मदन-
सिंहदेवानां विजयिनां शासति गोरखपुरे सिपाहकटके सदुपाध्याय-
श्रीहरिनाथशर्म्मभिर्नारसिंहाख्यमदः पुराणमलेखि । श्रीगोपीजन-
वल्लभप्रसादादिति ।

१००२

(क) विष्णुधर्म्मः ।
अक्षर – नेवारी । संवत् १६० । (आसराशाक्रान्ति ।)

अन्तवाक्यम् । आश्विने कृष्णचतुर्थ्यां बुद्ध(बुध)दिने परमभट्टारकमहाराजाधिराजपर-
मेश्वरश्रीमद्भास्करदेवस्य राज्ये श्रीहरिसिंहपण्डितेन तावन्मे श्रीलक्ष्मीधर-
दर्शनस्य देयधर्म्मोऽयमस्य आर्यातिलक .. .. ॥

(ख) विष्णुधर्मः ।

अक्षर – नेवारी ।

अन्तवाक्यम् । इति विष्णुधर्म्मेषु शास्त्रमाहात्म्यं परमाष्टमं धर्म्मोत्तमं परिसमाप्तमिति ।

१००३

एकादशीव्रतमाहात्म्यम् ।

अक्षर – नेवारी ।

अन्तवाक्यम् । नेपालसंवत्सरे शरसप्ताक्षमूर्ते
वैशाखपक्षसितविश्वतिथौ च हस्ते ।
.. ..
.. .. ॥

१०७६

(क) न्यायरत्नाकरः ।

श्रीधर्म्मेण रचितः । मैथिलाक्षरम् ।

एकादश्यधिकरणम् ।

श्रीमुरारिमिश्रेण रचितम् । ९ पत्राणि । मैथिलाक्षरम् ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमः शिवाय । प्रयोजनाभिसन्धानत्वात् तावाप्युपयोजकं हस्तं
तन्मात्रायलक्षणं वर्णयिष्यामः ।

अन्तवाक्यम् । यथाप्रतिकारणं मेरेण्येन पञ्चोपकार इति ।

पुष्पिका । इति मिश्रमहामहोपाध्यायश्रीमुरारिकृतौ एकादश्याधिकरणं समाप्त-
मिति । महामहोपाध्यायश्रीरत्नाकरात्मजेन तामुदेवतानायनपदेन
श्रीहरिहरेण लिखितमिदं पुस्तकम् ।

(ख) रूपसाधनम् ।

सुभूतिचन्द्रेण रचितम् । विवरणं प्रस्तम् ।

(ग) रघुवंशटीका ।

शोभनाभिधा । सप्तसर्गपर्य्यन्ता । अक्षर – नेवारी ।

(घ) चान्द्रव्याकरणम् ।

खण्डितम् । अक्षर – नेवारी । संवत् ४४१ ।

(ङ) उष्मभेदः ।

अक्षर – नेवारी । संवत् ४४१ ।

(च) श्रुतबोधः ।

अक्षर – नेवारी । (खण्डितः ।)

(छ) दशकर्म्मपद्धतिः ।

३५ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमो ब्रह्माय । (?) अथ गर्भाधानकर्म्म ।

अन्तवाक्यम् । विवाहचतुर्थीहोमः समाप्तः ।

संवत् ५८३ । श्रीश्रीमहाराजाधिराजपरमेश्वरपरमभट्टारकश्रीजयसिंह नाम .. .. ।

(ज) तात्पर्य्यपरिशुद्धिः ।

उदयनेन रचिता । ५७ पत्राणि । मैथिलाक्षरम् ।

अन्तवाक्यम् । इति श्रीमदुदयनकृतौ द्वितीयोऽध्यायः समाप्तः । लसं ३३९ । वसुकाग्रामे भाद्रशुदि षष्ठ्यां कुजे सदुपाध्यायश्रीलक्ष्मीपतीनामाज्ञया श्रीजटाधरेण लिखितमिदं पुस्तकमिति । शुभमस्तु ।

(झ) ताराहस्यवृत्तिका ।

शङ्करेण रचिता । मैथिलाक्षरम् । लसं ५११ ।

(ञ) प्रक्रियाकौमुदी ।

(द्विरुक्ति प्रक्रियापर्य्यन्ता ।) रामचन्द्रभट्टेन रचिता । लसं ५५८ ।

(ट) मेघदूतम् ।

१-८ श्लोका न सन्ति । अक्षर – नेवारी ।

अन्तवाक्यम् । श्रेयोऽस्तु संवत् ४८४ कार्त्तिकशुक्लपूर्णिमायां तिथौ । भरणिनक्षत्रम् व्यतीपातयोगे । सोमवारे । श्रीराजाधिराजपरमेश्वरः श्रीश्रीजयार्जुनदेवस्य विजयराज्ये .. .. .. । श्लोकसंख्या ११० ।

१०७७

(क) स्मृतिपरिभाषा ।

वर्द्धमानेन रचिता । मैथिलमक्षरम् ।

लसं ३८८ । श्रावण शुक्लैकादश्यां शुक्रे भाउर्गिग्रामे श्रीपद्माकरमाधव-
शर्म्मभ्यां लिखितमिदं पुस्तकमिति ।

(ख) दशक्रियाविधिः ।

खण्डितः । ३५ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमो ब्रह्मणे नमः । अथ दशक्रियाविधिः । तत्रादौ विवाहः । चन्द्रताराऽनुकूले भद्रदिने कन्याभ्राता भ्रातृपुत्रो वा मातुलो वरस्य पदं गच्छेत् । ततो वरस्याचरितमधुपर्कस्य (मधुपर्कस्य) प्राङ्मुखोपविष्टस्याग्रतः कन्याभ्राता उत्तराभिमुखोपविष्टः तस्मिन् काले अग्निसान्निध्ये "भ्राता भ्रातेस्मरोमिथि प्रत्यङ्कं प्रपसिते भगिनी पिता तुभ्यं प्रदास्यति ।" इमं श्लोकं पठित्वा फलप्रोक्षणं वरस्य दद्यात् । इत्यादि ।

(ग) भागवतम् ।

दशमस्कन्धस्य कतिपयानि पत्राणि । वङ्गीयमक्षरम् ।

(घ) वामकेश्वरीस्तुतिन्यासपूजाविधयः ।

वत्सराजेन रचिताः । अक्षर – नेवारी ।

पुष्पिका ।

४ पत्रे । इति श्रीमहाराजाधिराजविद्याधरचक्रवर्तिवत्सराजविरचिता श्रीवामकेश्वरीस्तुतिः समाप्ता ।

८ पत्रे । इति न्यासविधिः । (पूजाविधिः खण्डितः ।)

(ङ) कार्त्तिकमाहात्म्यम् ।

(स्कन्दपुराणीयम् ।) वङ्गीयमक्षरम् ।

समाप्तवाक्यम् । लसं ४४७ । आश्विनवदि ५ चन्द्रवासरे.. ।

(च) हरितालिकाकथा ।

(भविष्योत्तरीया) वङ्गीयमक्षरम् ।

(छ) रसमञ्जरी ।

भानुदत्तेन रचिता । मैथिलमक्षरम् ।

अन्तवाक्यम् । पुराङ्कवेशाङ्कितलक्षणाङ्कं
मार्गे च जीवे च वलक्षपक्षे ।
अलेखि पुस्ती रसमञ्जरीयं
नूनं कवि-श्रीयदुनन्दनेन ॥

(ज) कीर्त्तिपताका ।

विद्यापतिना रचिता । (लेखयित्वा सङ्गृहीता ।)

(झ) देवीमाहात्म्यम् ।

अक्षर – नेवारी । संवत् २२९ । (आसगरण्यङ्कानि ।) कार्त्तिककृष्ण ।

(ञ) महाभारतम् ।

(स्वर्गारोहणपर्वमात्रम् ।) वङ्गाक्षरलिखितम् । सं ४३५ ।

(ट) संहितापाठः ।

अक्षर -- नेवारी । श्लोकास्तु —

× × × × × × ।

ध्रुवासि ध्रुवोऽयमयोमास्मिन्नायतने ॥ २८ (?)॥

ऐङ्कारिमध्वरस्य प्रचलमं सयन्तशुं आपया मदः ।

रातिं वातस्य सुभगां महोमुपदधामि . . . . ॥ (१) ११९ ॥

इत्यादयः ।

(ठ) सरोजकलिका ।

वङ्गाक्षरलिखिता ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमस्तस्मै ।

भास्वता कविरत्नेन प्रयत्नेन स्फुटीकृता ।

सरोजकलिका भाति श्रुतिस्त्रीकर्णभूषणम् ॥

अथ श्राद्धकर्मव्यवस्था । इत्यादि ।

(ग्रन्थं खण्डितम् ।)

(ड) प्रबोधचन्द्रोदयटीका ।

रुचिकृता । विवरणं प्रशस्तम् ।

(ढ) तटाकविधिः ।

(वाजसनेयः ।) अक्षर – नेवारी । संवत् ८४४ ।

. . . . श्रीराजराजेश्वर-श्रीश्रीजयज्योतिर्मल्लदेवस्य विजयराज्ये ।

१०७८

(क) स्तोत्रसंग्रहः ।

(ख) भैरवानन्दनाटकम् ।

विवरणं प्रदत्तम् ।

(ग) देवाम्तपञ्चराचम् ।

विवरणं प्रदत्तम् ।

(घ) कुब्जिकामतम् ।

विवरणं प्रदत्तम् ।

(ङ) भोजदेवसंग्रहः ।

(खण्डितः ।) विवरणं प्रदत्तम् ।

(च) धातुपाठः ।

१०७९

(क) भागवतद्शमस्कन्धः ।

अक्षर – नेवारी ।

(ख) रामायणम् ।

(३-८०६ पत्राणि ।) अक्षर – नेवारी ।

खण्डितादिकाण्डात् खण्डितोत्तरकाण्डपर्यन्तम् ।

११११

(क) मिथ्यायोगावली ।

अक्षर – नेवारी । ११ पत्राणि ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमो बुद्धाय ।

अन्तर्निर्भिन्नमिव परस्य जगतीजिष्णुमत्सर्य तमो

यस्याहेतवोऽक्षयमपि परिज्ञानानुबोधप्रियाम् ।

'यत् कायापरीक्षतार्हृदय+स्थितं वजिय-

कोदैतविरिताङ्कुतानि विजयी-भावानि भावनु वः ॥ १

यत्राज्ञावलीमविहतमथ कलेषु
द्राग् यत्र भवाम्बुनिधमुखैः ।
तत्स्वदुग्धावचनिर्मितो यै-
रमोघ .. श्रियमादधातु ॥

इह हि मृदुमध्यक्रमाभ्यां सुभावितसमाधेरधिमात्रप्रज्ञस्य भगवतः सर्वाकारवरोपेतः स्फुरत् .. .. .. कारकः झटिति ज्ञानजिघ्नो योगी .... निष्पन्न उच्यते । इत्यादि ।

अन्तभागम् । समाप्तेयं निष्पन्नयोगावली । कृतिरियं महापण्डिताभयाकरगुप्तपादानामिति । संवत् ६८४ भाद्र शुदि नवम्यां तिथौ सोमवासरे लेखनं सम्पूर्णमिति । लिकोष्णुतृ-उपाध्यायाचार्य-श्रीरविचन्द्रस्य पुस्तकोऽयम् । स्वार्थेन लिखितमिदम् । शुभमस्तु ।

(ख) योगरत्नसंग्रहः ।

मैथिलाक्षरम् । २४० पत्राणि ।

पुष्पिका । इति श्रीमद्वैद्यश्रीगुरुपालमहत्तरविरचितो योगरत्नसङ्ग्रहः समाप्तः ।
रसवसुगणचन्द्रैरङ्कते श्रीशकाब्दे
तपसि विमलपक्षे भूमिजे पूर्णिमायाम् ।
व्यलिखदिह समस्तं पुस्तमेतत् प्रयत्ना-
न्निखिलगुणकदम्बं विष्णु .... प्रसूतः ॥ ॐ नमः ।
श्रीरस्तु । शुभमस्तु । ततो नागराक्षरेण ——
"श्रीश्रीसुमतिजयजितामित्रमल्लदेवस्य पुस्तकमेतद्गिरामणगानप-
वंशज (?) संवत् ८१० कार्त्तिक शुदि ९ ॥" एतावल्लिखितमस्ति ।

(ग) द्रव्यकिरणावली ।

उदयनकृता । अक्षर – नेवारी ।

(घ) गणयागविधिः (?)

अक्षर – नेवारी । (खण्डितः ।)

(ङ) खण्डनखण्डखाद्यम् ।

श्रीहर्षकृतम् । मैथिलाक्षरम् । १०९ – २१२ पत्राणि ।

विजयपुरे पण्डित-श्रीवासुदेवेन लिखितं पुस्तकमिदं गतकण्डायनेन-

वैद्यैव-श्रीढ्योरत्नमसमाप्तं मार्गकृष्णत्रयोदश्यामिति।

... ...॥

सवं ११६ मार्गवदि १३ शुभमस्तु।

(ख) पञ्चरक्षा।

अक्षर - नेवारी।

अन्त्यावाक्यम्। आर्य्यमहाप्रत्यङ्गिरा, आर्य्यमहामायूरी, आर्य्यमहाशीतवती, आर्य्यमहामन्त्रानुसारिणी, आर्य्यमहाप्रतिसरा, एतानि पञ्चरक्षासूत्राणि। परिसमाप्ता चेति।

राजाधिराजपरमेश्वरपरमभट्टारक-श्रीश्रीजयजक्षमल्लदेवस्य विजयराज्ये।

प्रशस्त। संवत् ५९० । श्रावणशुक्लप्रतिपद्यां तिथौ मघानक्षत्र परिघयोगे कर्कटराशिं गते सवितरि सिंहराशिं गते चन्द्रमसि॥

१११४

(क) सिद्धिसारसंहिता।

दुर्गागुप्तपुत्रविष्णुगुप्तकृता। अक्षर – नेवारी। ६५ पत्राणि।

संवत् मिन-भाद्र ध × × शु × एकादश्यां प द्वादश्यां तिथौ। (?) श्रीहु प मूलनक्षत्र। गुरुवासरे श्रीमत्-श्रीश्रीराजाधिराज-श्रीश्री × × × × मल्लदेवस्य विजयराज्ये।

श्रीललितपत्तना श्रीमनोमल्लगः पण्डितस्य-श्रीवृद्धनागवैद्य (?) श्रीजय- × × केयम्। इदं वैद्यशास्त्रं सिद्धिसारनिघण्टकसमेतं लिखितमिति।

(ख) महादाननिर्णयः।

वाचस्पतिमिश्रकृतः। देवीदासमध्यस्य। सवं ६९२। वैशाखवदि १२ चन्द्रे च दिने समाप्त।

(ग) हरिमेखला।

अक्षर – नेवारी।

अन्त्यवाक्यम्। ॐ श्रीहरिमेखला नेपालभाषा नपिकायां पेयं प्राठिपिनि सम्पूर्णतरो। संवत् ५४१ माघकृष्णतृतीयायां तिथौ हस्तानक्षत्रे शुभयोगे बृहस्पति-वासरे सम्पूर्णमिति शुभमस्तु।

श्रीश्रीराजाधिराज-परमेश्वर-परमभट्टारक-श्रीश्रीजयज्योतिर्मल्लदेवप्रभु-

– – – सिद्धिरस्तु सर्व्वदा ।

(घ) तत्त्वचिन्तामण्यालोकटीका ।

(प्रत्यक्षखण्डस्य ।)

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमस्तस्मै ।

कृष्णोत्सङ्गपदाङ्कितान्तराल

मुक्तानामभ्रमित × × × × × × ।

इत्थं स्फुटाभासि × × × नूतन ×

× × स्तनोतु × × सौख्यं शिवं शिवायाः ॥

प्रारिप्सितप्रतिबन्धकविघ्नविघातार्थं कृतं नमस्कारं . . . . . .

गृणाति । सत्त्वरजस्तमोलक्षणगुणातीत इत्यर्थः । ... .. त्रिगुणात्मचिन्त्यः

सानन्दः ... ... मित्यर्थः । अकारोकारमकाररूपत्र्यक्षरात्मकः ॐ आ-

त्मा इत्यर्थः । इत्यादि ।

(ङ) सारोत्तरनिर्घण्टः ।

(मध्येन खण्डितः ।) वैद्यकशास्त्रम् । अक्षर – नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमो बुद्धाय ।

प्रणम्य जगदुत्पत्तिस्थितिसंहारकारकम् ।

स्वर्गापवर्गयोर्द्वारं त्रैलोक्यशरणं शिवम् ॥

नानामुनीनां वचना . . . . मतः सद्भिषजां नियोगात् ।

सोपद्रवा . . निदानलिङ्गा निरूप्यते रोगविनिश्चयाय ॥ (?)

नानातन्त्रविहीनानां . . . . मल्पमेधसाम् ।

सुखं विज्ञातु . . . . ॥ इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् । इति सारोत्तरं नाम निर्घण्टः समाप्तः ।

अस्य ग्रन्थस्य प्रमाणश्लोकाः ११९ । (अक्षराण्यङ्कानि ।) कृतिरान्नार्णवस्य

. . . . लेखति वर्षशतद्वयं यातेन . . . . . . ।

(च) षट्कारकम् ।

मैथिलाक्षरम् । लसं ४०१ ज्येष्ठ शुदि । भौआड़ग्रामे श्रीमुरारिशर्म्मणा

लिखिता पुस्तकेति ।

(छ) कालोत्तरतन्त्रम् ।

(आदिखण्डितम् ।) अक्षर – नेवारी ।

इति कालोत्तरे षट्पञ्चाशतिके प्रथमः पटलः समाप्तः ।

११५१

(क) आख्यातकोषः ।

अक्षर – नेवारी । २३ पत्राणि ।

(ख) कादिमतम् ।

(षाड्शनित्यानन्दौघम् ।) ५ – १६४ पत्राणि । मैथिलाक्षरम् ।

(ग) प्रश्नोत्तररत्नमालिका ।

अक्षर – नेवारी । १४ पत्राणि ।

(घ) चौरपञ्चाशिका ।

अक्षर – नेवारी ।

(ङ) सुवन्तरत्नाकरः । (?)

मैथिलाक्षरम् ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमो गणेशाय ।

नमः सरस्वतीपादपङ्कजाय हितैषिणे ।

यत्प्रसादाज्जगत् सर्व्वमु × × सुपजायते ॥

यदिशब्दा नियतान्ते पुंसि सन्ति स्त्रियामपि ।

गुणद्रव्यक्रियायोगात्त्रिलिङ्गाश्च तदनन्तरम् ॥

विसर्गान्तर्गतम्परम्य + कोष्ठप्रतिमु . . . . ।

प्रभवा ये गोत्राद्या पुंस्यन्ताः प्रकीर्तिताः ॥ इत्यादि ।

११६५

(क) सूर्य्यसिद्धान्तभाष्यम् ।

मैथिलाक्षरम् । मैथिलवाजपेय-चण्डेश्वराचार्य्यकृतम् ।

११७१

(क) दशकर्म्म ।

अक्षर - नेवारी ।

(ख) भगवद्गीता ।

अक्षर – नेवारी ।

(ग) **पूजाविधिः ।**

अक्षर – नेवारी ।

(घ) **स्तवराजः ।**

अक्षर – नेवारी ।

(ङ) **मयूरचित्रम् ।**

अन्त्यवाक्यम् । स्वस्ति श्रीराजाधिराज-श्रीश्रीजयस्थितिराजमल्लदेवस्य विजयराज्ये लिखितमिदं पुस्तकम् । तस्मिन् समये श्रीजयार्जुननामा राजा त्रिपुरराजसचिवेन प.... महाभक्त्या प्रतिष्ठति ।

(च) **स्तवराजः ।**

(छ) **विवाहपद्धतिः ।**

(कतिचित्पत्राणि ।) अक्षर - नेवारी ।

११७९

(क) **मयूरचित्रम् ।**

अक्षर - नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमः सर्वज्ञाय ।

गर्गं मुनिवरश्रेष्ठं ज्योतिषज्ञानपारगम् ।

अभिवाद्याञ्जलिं कृत्वा भागुरिः परिपृच्छति ॥

भगवन् श्रोतुमिच्छामि दिव्यचक्षुमहातपम् ।

... ... मुत्तमज्ञानं ज्योतिषज्ञानपारग ॥

इत्यादि ।

पुष्पिकाः,— इति मयूरचित्रे प्रथमोऽध्यायः समाप्तः ।

इति मयूरचित्रे तृतीयोऽध्यायः ।

इति मयूरचित्रे पञ्चमोऽध्यायः ।

इति मयूरचित्रे उत्पातलक्षणे षष्ठोऽध्यायः ।

इति मयूरचित्रे सौम्योपेतलक्षणे (?) सप्तमोऽध्यायः ।

इति मयूरचित्रे अष्टमोऽध्यायः ।

(ख) **भगवद्गीता ।**

कतिपयानि पत्राणि ।

११८०

(क) यवनजातकम् ।

४ पत्रे,—इति यवनजातके मित्रामित्रविधिः ।
७ ,, ,, ग्रहस्वरूपः प्रथमः ।
९ ,, ,, होरास्वरूपः द्वितीयः ।
११ ,, ,, द्रेक्काणस्वरूपस्तृतीयः ।
१३ ,, ,, ग्रह ... ... विधिः ।
१५ ,, ,, आधानविधिः ।
१६ ,, ,, सूतिकाविधिः, मूलत्रिकोणविधिश्च ।
,, ,, ,, मित्रक्षेत्रविधिः, नीचक्षेत्रविधिश्च ।
१८ ,, ,, राजजन्म ।
,, ,, ,, चौरजन्माध्यायः ।
२० ,, ,, चन्द्रयोगविधिः ।
,, ,, ,, सूर्य्ययोगविधिः ।
२५ ,, ,, सूर्य्यराशिफलम् ।
२३ ,, ,, बुधराशिफलम् ।
२८ ,, ,, शुक्रराशिफलम् ।
३० ,, ,, चन्द्रराशिफलम् ।
,, ,, ,, मेषलग्नफलम् ।
३१ ,, ,, वृषलग्नफलम् ।
(एवं कर्कट, सिंह, कन्या, तुला, वृश्चिक,
धनुः, मकर, कुम्भ, मीन,—लग्नानां फलानि ।
३३ ,, ,, लग्नफलं समाप्तम् ।
३४ ,, ,, लग्नमतग्रहवृद्धिः ।
३५ ,, ,, द्विग्रहयोगः ।
३६ ,, ,, प्रव्रज्यायोगः ।
३९ ,, ,, स ... ... भावफलम् ।

५१ पत्रे इति यवनजातके नवांशफलम् ।

५२ ,, ,, चन्द्रांशतुल्यफलम् ।

५७ ,, ,, अरिष्टयागः । आयुर्दायश्च ।

६० ,, ,, दशापाकफलम् ।

६२ ,, ,, निर्य्याणशान्ति समाप्ता ।

७२ ,, ,, अर्यत्रिंशच्छतद्व्याधिकसहस्रद्वय-अङ्कानि ।
 ५२३३ ।

७३ ,, ,, प्रश्नजातकः समाप्तः ।

७४ ,, ,, कलत्रयोगः ।

७५ ,, ,, गर्भोऽध्यायः ।

७६ ,, ,, यात्रादिप्रश्नयोगः ।

८३ ,, ,, शकुनध्याय - - - दिग्शुद्धिः ।

८९ ,, ,, यवनाङ्क तुल्यफलम् ।

९२ ,, ,, स्वप्नोत्पत्तिः समाप्तः ।

९४ ,, ,, यात्रासन्दर्शनविधिः ।

१०७ ,, ,, यवनजातके - - - परिसमाप्तः ।
 उपेन्द्रवज्रावृत्त ... ... ।

११८६

नरपतिजयचर्य्याटीका ।

जगज्ज्योतिर्मल्लेन रचिता । शाके १५३९ ।

१२०६

(क) होराशास्त्रम् ।

३० पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमः सूर्याय ।

मूर्त्तित्वे परिकल्पितः शशिभृतो – – पुनर्जन्मना-(?)

आत्मेत्यात्मविदां क्रतुश्च यजतां भर्त्तामरज्योतिषाम् ।

लोकानां प्रलयोद्भवस्थितिविभुश्चानेकधा यः श्रुतो

वाचं नः स ददात्वनेककिरणस्त्रैलोक्यदीपो रविः ॥

भूयोभिः पटुबुद्धिभिः पटुधिया होराफलं ज्ञप्तये
शब्दन्यायसमन्वितेषु बहुशः शास्त्रेषु दृष्टेष्वपि ।
होरातन्त्रमहार्णवं प्रतरणे भग्नोद्यमानामहं
स्वल्पं वृत्तविचित्रमर्थबहुलं शास्त्रप्लवं प्रारभे ॥ इत्यादि ।

अन्त्यं खण्डितम् ।

पुष्पिका ;– होराशास्त्रे राशिभेदाध्यायः
,, राशियोनिभेदः ।
,, वियोनिजन्मकम् । (?)
,, आयुर्दायाध्यायः
,, अष्टवर्गाध्यायः ।
,, कर्मयोगाध्यायः ।
,, राजयोगाध्यायः ।
,, संख्यायोगाध्यायः ।
,, चन्द्रयोगाध्यायः ।
,, प्रव्रज्यायोगाध्यायः ।

(ख) भोजदेवसंग्रहः ।

(खण्डितान्तः ।) अक्षर – नेवारी ।

(ग) वैदिकमन्त्रसंग्रहः ।

(ऋग्वेदीयः ।) १६ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

प्रारम्भभागः । ॐ नमो ब्रह्मणे नमः ।
अग्निमीळे पुरोहितं यज्ञस्य देवमृत्विजम् ।
होतारं रत्नधातमम् ॥ इत्यादि ।

(घ) पुरुषसूक्तम् ।

(खण्डितान्तम् ।) अक्षर – नेवारी ।

संवत् ८८४ चैत्र – – – (

(ङ) वैदिकमन्त्रसंग्रहः ।

(यजुर्वेदीयः ।) अक्षर – नेवारी ।

श्लोकश्च ; –

इयंसोर्डैत्या वादवस्य दैवो यः रचिता । इत्यादि ।

१९३० ।

(च) मानवन्यायशास्त्रम् ।

(नेवारी भाषायाम् ।) ११ – १४३ पत्राणि । अक्षर - नेवारी ।

शान्तिवाक्यम् । तस्मायप्रकरणं समाप्तम् ।

इदमल्पधियां नृणां बुद्धिरोधं परार्थितम् ।

नारदीयं यत् . . न्यायशास्त्रं महार्थवत् ॥

तस्मायं लिखति टीका स्वयं नेपालभाषया ।

इमां विज्ञाय भूपाद्याश्चरन्तु न्यायवर्त्मना ॥

इति मानव न्यायशास्त्रे नारदप्रोक्तायां संहितायां न्यायधर्मोपदानि समाप्तानि ॥

नेपाले स्थितिराजमल्लनृपतिर्भूपालचूडामणि-

स्तस्यामात्यवरोऽर्थिकल्पविटपी मन्त्रीश्वरो निधिः ।

तस्यार्थं मणिकाभिधेन कृतिना नेपालवाचा कृता

टीका न्यायविकाशिनी सुविदिता ब्रह्मोक्तधर्मस्मृतेः ॥

श्रीमांश्चन्द्रनरेन्द्रसूनुरमलप्रज्ञाप्रभावस्फुर-

त्कीर्तिस्फूर्जितनाकनायकगुरुर्मन्त्रीन्द्रचूडामणिः ।

जीयात् सर्वगुणाश्रयोऽमलयशा सत्प्रभाभास्वरो

मन्त्री श्रीजयतः कृपार्द्रहृदयः सर्वार्थिकल्पद्रुमः ॥

श्रीनेपालिकवत्सरे खखशरे पक्षे सिते फाल्गुने

मासे वाग्नितिथौ ...... भक्तापुरीपत्तने ।

राज्ये श्रीस्थितिराजमल्लनृपते राजाधिराजाधिपतेः

श्रीमन्न्यायविकाशिनी सुविदिता सम्पूर्तिमागादियम् ॥

लिखिता लूम(लुन्द)भट्टेन वज्राचार्येण धीमता ।

मन्त्रीन्द्रजयतस्यार्थे सद्धेयं न्यायटिप्पनी ॥

स्वस्ति श्रीनेपालिकसंवत्सरे ५०० फाल्गुनशुक्लतृतीयायां शुक्रवासरे

श्रीश्रीजयस्थितिराजमल्लदेवस्य विजयराज्ये भक्तपुरे अमात्यजयतदेवे : :

पुस्तकमिदमलेखि श्रीकीर्तिपुण्यमहाविहाराधिवासिना शाक्यभिक्षु-वज्राचार्य-श्रीलक्ष्मीमुनि(न्द्र)भद्रेणेति । शुभमस्तु सर्व्वजगताम् ।
श्रीरामनाथ जयतो रिपुमनिकामकामप्रौढाम्बुदप्रसरविस्फुरणैकवायुः ।
धाम्नाभिकाशर्का निपालनशाधुसूनुः पायात् प्रजा निजसुतानिव सर्व्वदैव ॥

(क) मैथिलब्राह्मणानां कुलपञ्जी ।

(खण्डिता ।) मैथिलाक्षरलिखिता ।

(ख) एकादशीव्रतमाहात्म्यम् ।

अक्षर नेवारी । ६३ पत्राणि ।

संवत् ८०० फाल्गुन-कृष्ण-एकादश्यां तिथौ सोमवासरे ।

... श्रीपशुपतिस्थाने श्रीआनन्दमल्लदेवस्य राज्ये लिखित ... ।

(ग) सौरसंहिता ।

आरम्भवाक्यम् । ॐ नमः शिवाय ।

कार्त्तिकेय उवाच ।

भगवन् देवदेवेश अनादिपरमेश्वर ।
समाख्यातं त्वया सर्व्वं वाङ्मयं सचराचरम् ॥
आदित्यस्य सुरेशान संशयोऽद्यापि मे महान् ।
आदौ तस्य नमस्कार ...... सचराचरम् ॥
क एष देव आदित्यः कुतो जातः किमुच्यते ।
कथयस्व यथान्यायं मामसं मे महेश्वर ॥ इत्यादि ।

अन्त्यवाक्यम् । सौरसंहितायां प्रयोजन ...... दशमः पटलः समाप्तः ।

अस्य ग्रन्थप्रमाणस्य निपुणं परिपिण्डितम् ।
षष्ठशतिकसंख्या ? सौरतन्त्रमिदं शुभम् ॥

इति । संवत् ६१ अश्विनि(आश्विन) कृष्णदिवाग्रयोदश्यां श्रीनीलीशालायां निवासिना ... ... ।

अतःपरं द्वे पत्रे गुप्ताक्षरलिखिते स्तः तत्र तन्त्रोक्तानि कानिचि-न्मन्त्राणि सन्ति ।

(घ) नारदीय-धर्मशास्त्रम् ।

अक्षर – नेवारी ।

(ट) विवादचन्द्रः ।

मिसरूमिश्रेण रचितः । मैथिलाक्षरलिखितः । लसं ४८१ ।

१२६१ ।

(क) प्रतिष्ठातन्त्रम् ।

जीर्णम् । खण्डितम् । अक्षर – नेवारी ।

(ख) तत्त्वचिन्तामणिः ।

(अनुमानखण्डः), गङ्गेशेन रचितः । मैथिलाक्षरलिखितः । लसं ४३९ ।

(ग) कर्पूरमञ्जरीनाटिका ।

मैथिलाक्षरलिखिता । लसं ३५८ ।

(घ) वाग्मतीमाहात्म्यप्रशंसा ।

खण्डितः । अक्षर – नेवारी ।

पुष्पिका । वाग्मतीमाहात्म्यप्रशंसायां तीर्थवर्णनं प्रश्न + नवसिद्धिनाम प्रथमः ।

(ङ) तात्पर्यपरिशुद्धिः ।

उदयनेन रचिता । मैथिलाक्षरलिखिता ।

१३०० ।

(क) नित्याह्निकतिलकम् ।

अक्षर – नेवारी । संवत् ३१७ ।

(ख) दानवाक्यावली ।

विद्यापतिना रचिता । २९ पत्राणि । लसं ३९५ ।

(मङ्गलाचरणादिकं किमपि नास्ति ।)

(ग) श्रीदत्तपद्धतिः ।

लसं २९९ ।

(घ) कात्यायनश्राद्धविधिः ।

१२ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

(ङ) सन्ध्याविधिः ।

अक्षर – नेवारी । संवत् ४०१ चैत्रकृष्णपञ्चम्याम् ।

(च) मत्स्यावतारस्तोत्रम् ।

संवत् ८०३ । आषाढकृष्णत्रयोदश्यां .. राजाधिराज......

अनन्तमल्लदेवस्य विजयराज्ये ।

(छ) कौमारीपूजा ।

संवत ८०८ । ज्येष्ठ-अमावास्या......

राजाधिराज ... अनन्तमल्लदेवस्य विजयराज्ये ।

(ज) अनन्तव्रतविधिः ।

संवत ८०५ । आश्विन... राजाधिराज....अनन्त

मल्लदेवस्य विजयराज्ये ।

(झ) महालक्ष्मीव्रतम् ।

(ञ) महालक्ष्मीव्रतम् । वा लक्ष्मीचरित्रम् ।

रामकविराजेन रचितम् ।

अन्तवाक्यम् : श्रीरामनामकविराजकृतं पवित्रं

लक्ष्मीचरित्रमतुलं नतराजराजम् ।

कुर्वन्ति धीधनमनाः सुखिनो भवन्तु (?)

.. .. कमलाप्रसादात् ॥

इति महालक्ष्मीव्रते .. महापण्डित-श्रीश्रीरामविरचिते पञ्चमोऽध्यायः

समाप्तः ॥

संवत् ३९९ । फाल्गुन .. .. .. ।

.. .. राजाधिराज .. .. .. श्रीअनन्तमल्लदेवस्य विजयराज्ये ।

(ट) विष्णुपञ्जरस्तोत्रम् ।

संवत् ८०७ ।

(ठ) अनेकश्वरस्तवः ।

(स्कन्दपुराणीया ।) अक्षर – नेवारी ।

(ड) नीलकण्ठस्तवः ।

संवत् ८०७ ।

(ढ) वाजसनेयिनामहोरात्राश्रितधर्मनिबन्धः । (?)

(स्मृतिशास्त्रम् ।)

प्रारम्भवाक्यम् । .. शान्ततोरणयष्टीषु (?) विबुधानन्ददायिने ।
हरिरब्धिसुताबाहुमालयोर्नौ (यो)पुनातु वः ॥
अहोरात्राश्रितो धर्मो इह वाजसनेयिनाम् ।
निबध्यते नित्य — — — — भि ॥
तत्र मनुः । ब्राह्मे मुहूर्ते बुध्येत धर्मार्थौ चानुचिन्तयेत् ।
कायक्लेशांश्च तन्मूलान् वेदतत्त्वार्थमेव च ॥ इत्यादि ।

अन्त्यं खण्डितम् ।

(ण) नित्याह्निकतिलकम् ।

संवत् ४२३ ।

(त) पुरुषपरीक्षा ।

विद्यापतिरचिता । ५०६ पत्राणि । लसं ५४२ ।

(थ) माधवानलकथा ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमः शिवाय ।
प्रणम्य परया भक्त्या देवतानां सरस्वतीम् ।
तस्याः प्रसादमासाद्य करिष्यामि कथामिमाम् ॥
अस्ति ... पुष्पवती नाम नगरी । ... तत्र नगरे राजा गोविन्दचन्द्रो-
नाम तस्य राज्ञीनां सप्तशतानि तासां मध्ये पट्टराज्ञी महादेवी पद्मिनी-
जातिः पद्मावती नाम .. .. .. तस्य राज्ञो पुत्रो माधवानलनामा
विप्रोऽस्ति । इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् । इति माधवानलकथा समाप्ता । लसं ५४२ ।

(द) महालक्ष्मीमतभट्टारकः ।

विवरणं प्रश्नम् ।

१९२१

(क) तात्पर्यपरिशुद्धिः ।

२४ पत्राणि । मैथिलाक्षरलिखिता ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमो गणेशाय ।

रागानुगतधर्मकरौ चन्द्रसूर्य्यावलेपनौ ।

नमामि गिरिजेशानौ यामिनीवासराविव ॥ इत्यादि ।

पुष्पिका । उत्पलाचार्य्यश्रीमच्छ्यनकृतौ तात्पर्य्यपरिशुद्धौ पञ्चमोऽध्यायः । सवं १०३

वैशाख १ सन्ध्या ? दिने भट्टाचार्य्यश्रीवाणीनाथस्याज्ञया – –

श्रीधर्म्मनिधिशर्म्मणा लिखितमिदं पुस्तकम् ।

(ग) दानधर्मः ।

(महाभारतशान्तिपर्व्वीयः ।) अक्षर – नेवारी ।

पुष्पिका । महाभारते शतसाहस्र्यां संहितायां दानधर्म्मेषु वैशम्पायनश्रेष्ठे पञ्च-

दशोऽध्यायः परिसमाप्तः । संवत् १६९ । (ताडपत्राणि ।)

१११०

(क) भारमङ्गलः ।

(धर्मशास्त्रम् ।)

पुष्पिका । इति सर्ववैश्वार्थसिद्धान्तरत्ने भारमङ्गले सप्तदोषविधौ नवमः परिच्छेदः

परिसमाप्तः । शुभमस्तु । संवत् ३७५ ।

(ख) न्यायवार्त्तिकतात्पर्यटीका ।

(पञ्चमाध्यायः ।) वाचस्पतिमिश्रेण रचिता ।

१२६१ ।

(क) दग्धक्रियाविधिः ।

(कर्मकाण्डः ।) अक्षर – नेवारी ।

(ख) स्तवराजमाहात्म्यम् ।

(भविष्यपुराणोक्तम् ।) अक्षर – नेवारी ।

(ग) मणेश्वरस्तवः ।

(स्कन्दपुराणीयः ।) अक्षर – नेवारी ।

संवत् (४९३) रामकल्पयुगे फाल्गुनकृष्णतृतीयायां तिथौ शतभिषानक्षत्रे

. . . . . . वेदज्ञा ब्रह्म(त्स)राजेन लिखितम् ।

(घ) नयतत्त्वालोकः।

(तृतीयाध्यायात् खण्डितसप्तमाध्यायपर्यन्तः।)

वाचस्पतिमिश्ररचितः। मैथिलाक्षरलिखितः।

पुष्पिका। इति महामहोपाध्यायमिश्रश्रीवाचस्पतिविरचिते नयतत्त्वालोके तृतीया-
ध्यायः समाप्तः। लसं ४८९। आश्विने काकोग्रामे।

(ङ) न्यायवार्त्तिकतात्पर्यटीका।

(द्वितीयाध्यायपर्यन्ता।) उदयनरचिता। शकाब्दाः १४१०। ... ...।
सर्पग्रामे महामहोपाध्यायसन्मिश्रश्रीमच्छङ्करात्मजेन श्रीपाक्षा गौहोरा-
म्बुप्र-प्राप्तसुतसुदेवेन – – – –।

(च) कर्म्मक्रियाकाण्डः।

सोमशम्भुरचितः। विवरणं प्रदत्तम्।

(छ) विवादरत्नाकरः।

(खण्डितः।) मैथिलाक्षरलिखितः।

(ज) अमृतेश्वरदेवस्य नित्यपूजाविधिः।

अक्षर – नेवारी। ११ पत्राणि।

प्रारम्भवाक्यम्। ॐ नमः शिवाय।

सन्ध्यापयस्यमुभयोर्ध्वदिन्दुबिम्बं
कुम्भस्य भूरिसुधयाप्लवमुभ्वरोभिः।
अङ्के प्रियाख्य वरदाभयपाणिरेष
मृत्युञ्जयो जयति साक्षनिशाकरो ५॥
– – – – यस्यैव येन सिद्ध्यति मन्त्रराट्।
आदौ स्नानं प्रकुर्व्वीत सर्व्वकिल्बिषनाशनम्।
अस्त्रमन्त्रेण देवेशि मृदमुद्धृत्य मन्त्रवित्॥ इत्यादि।

समाप्तिवाक्यम्। इत्यमृतेश्वरदेवस्य नित्यपूजाविधिः।

(झ) वामकेश्वरीपूजापद्धतिः।

१० पत्राणि। अक्षर – नेवारी।

(ञ) गुरुपंक्तिपूजाविधिः ।

१ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

(ट) पुरश्चरणचन्द्रिका ।

(खण्डिता ।) देवेन्द्राश्रमरचिता । ८३ पत्राणि । वङ्गाक्षरलिखिता ।

पुष्पिका । इति परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीविश्वेश्वराश्रमपूज्यपाद-शिष्य-देवेन्द्रा-
श्रमविरचितायां पुरश्चरणचन्द्रिकायां कुण्डमण्डपविधानम् ।

(ठ) किरणावलीटीका ।

वङ्गाक्षरलिखिता ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमो भगवते गोपालाय ।

विद्यामन्थाद्रयोद्भ्राजद्विद्यारत्नौघदायिने ।
यदुद्देशि नगाश्लेषे कर्णोऽपि विगतत्विषे ॥
यतो द्रव्यं गुणाः कर्म तथा जातिः परापरा ।
विशेषाः समवायो वा तमीश्वरमुपास्महे ॥
सूर्याणां प्रतिबिम्बनाय जगतामन्धतमःशान्तये
सन्मार्गेऽस्य विलोकनाय गतये लोकस्य यात्रार्थिनः । ?
तत्तन्नामसमुत्सवीत्य इमां विद्यावतां प्रीतये
व्यातेने किरणावलीमुदयनः सत्तर्कतेजोमयीम् ॥
स्फुतिविश्रमसम्भारं मानवार्तविशीर्णं
प्रविततबहुवेलप्रक्रियाजालदुःस्थम् ।
उदधिममलमल्पं तत्त्वमेतद्भवन्ति
प्रबलजडधियो ये तेऽनुकम्प्यन्त एते ॥

शास्त्रारम्भे सदाचारपरम्परापरिप्राप्ततया कायवाङ्मनोभिः कृतं परापर
गुरुनमस्कारं शिष्यान् शिक्षयितुमादौ निबध्नाति प्रबन्धेति । इत्यादि ।

समाप्तिवाक्यम् । इति श्रीद्रव्यपदार्थसमाप्ते । शकाब्दाः १८८१ ।

– – – श्रीहरिरामदेवः स्वाक्षरमिदं पुस्तकम् ।
नवद्वीपे पुस्तकं चाक्षुं यातम् ॥

(ड) अमरकोषः ।

वङ्गाक्षरलिखितः ।

अन्यद्वाक्यम् । विसं १५११ । श्रावणशुक्लनवम्यां शुक्रे श्रीचम्पकारण्यनगरे विप्रराजचैत्य
(?) नारायणधीत्यादिविविधविरुदराजिविराजमानमहाराजाधिराज-
श्रीमन्मदनसिंहदेवानां सम्भुज्यमानविजयराज्ये ठक्कुरश्रीरामसूर्येण-
लिखितमिति ।

(ढ) देवीमाहात्म्यटीका ।
(दुर्गासप्तशतीटीकानाम्नी ।) वङ्गाक्षरलिखिता ।

पुष्पिका । इति श्रीविद्याभट्टपीताम्बरकृतायां दुर्गासप्तशतीटीकायां त्रयोदशे
माहात्म्ये सदृपसंज्ञानविवेचनम् ।
श्रीमानिमां हलधरोऽलिखदर्थदीपिकाया-
टीकाख्य वंशमणिरात्मज मेघमध्य (?) ।
शेषाब्धिरामयुतलक्ष्मणसेनवर्षे
माद्रे कुजे हरिपुरे हरिवासरे द्राक् ॥

१२६२

(क) महापुरुषस्तवः ।
(भागवतदशमस्कन्धीयः ।) १० पत्राणि ।
अक्षर – नेवारी । श्रीमन्नेपालिकसंवत —
ऋतुग्रहशरवर्षे ज्येष्ठमासे कृष्ण ९ ॥

(ख) अनन्तव्रतानुष्ठानम् ।
(भविष्योत्तरीयम् ।) ५ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

(ग) विष्णुजन्मानुकीर्तनम् ।
(भविष्यपुराणीयम् ।) अक्षर – नेवारी ।

(घ) रामचन्द्रनामाष्टोत्तरशतम् ।
(पद्मपुराणोत्तरखण्डीयम् ।) अक्षर – नेवारी ।

(ङ) वशिष्ठदिलीपसंवादः ।
(पद्मपुराणोत्तरखण्डीयः ।) ४६ पत्राणि ।
अक्षर – नेवारी ।

(च) महालक्ष्मीमाहात्म्यव्रतव्याख्यानसमुच्चयः ।

गालवकृतः (?) । ५० पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

पुष्पिका । इति महालक्ष्मीमाहात्म्यव्रतव्याख्यानसमुच्चये षोडशः पटलः समाप्तः ।

सम्वत् नेपाल ६८८ नेत्रमासे शुक्लपक्षे ।

(छ) कालभैरवस्तोत्रम् ।

(काशीखण्डोक्तम् ।) अक्षर – नेवारी । १७ पत्राणि ।

(ज) अनन्तव्रतविधानम् ।

१ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

(झ) अगस्त्यव्रतविधानम् ।

३ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमो ब्रह्मणे नमः ।

अगस्त्यव्रतं प्रवक्ष्यामि । करन्यासः । अगस्त्य अस्त्राय फट् ।

अङ्गन्यासः । अगस्त्य हृदयाय नमः । इत्यादि ।

पुष्पिका । इति अगस्त्यव्रतविधानं समाप्तम् ॥

(ञ) विष्णुप्रतिष्ठाविधिः ।

खण्डितान्त्यः ।

३५ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।

अथ विष्णुप्रतिष्ठाविधिर्लिख्यते । तत्र आचार्यो नित्यस्नान-सन्ध्योपासन-पुरश्चरण-ब्रह्मयज्ञगायत्री — — — कुशकण्डिकां कृत्वा — — पञ्चगव्यं कृत्वा — — — जपेत ॥ इत्यादि ।

(ट) कालिकाकुलसर्वस्वे कालिकास्तोत्रम् ।

मैथिलाक्षरलिखितम् । पत्रं ११२ ।

(ठ) सिद्धान्तसारपद्धतिः ।

भोजदेवरचिता । ७१ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

संवत् १८० । (प्रासादाकृति ।) कार्त्तिक ।

(ड) वैदिकमन्त्रसङ्ग्रहः । (?)

अक्षर – नेवारी । १३ – १८ पत्राणि ।

१३ पत्रे, - ॐ कन्या इव वहतु मे तन्वा वचं आना अभि चाकशीमि ।

यत्र सोमः सूयते यत्र यज्ञो घृतस्य धारा अभि तत्पवं ते ॥ इत्यादि ।

(ढ) अनन्तव्रतोद्यापनविधिः ।

२ – १५ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

संवत् ८२१ आश्विनी कृष्ण ९ । ... ।

(ण) सारदास्तवः ।

६ पत्राणि । अक्षर – नेवारी । संवत् ५२० चैत्रवदि । ... ।

(त) मञ्जुश्रीसाधनम् ।

विस्तरेणं पञ्चसम् ।

(थ) षट्साहस्रम् ।

खण्डितादर्शम् ।

७९ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

५ पत्रे, –

श्रीदेव्युवाच ।

श्रीमतन्तु महाज्ञानमित्याश्रितगीदपटलाधियायत् व्याख्यालक्षणविधि-

स्तथा गुरुशिष्यसमयलक्षणादिकं स्पष्टार्थम् । इति षट्साहस्रे तृतीयः

पटलः ।

पुष्पिकाः, — इति षट्साहस्रे १ । २ । ३ । ४ । ५ पटलानि ।

इति० मन्त्रव्याख्यानो ? नाम पटलः षष्ठः ।

इति षट्साहस्रे – ७ । ८ । ९ । १० पटलानि ।

इति० अघोर्य्यष्टकत्रिविधा + कुब्जस्य लक्षणम् । ११ ।

इति० द्वादशाङ्गषडङ्गमालिन्योद्धारे । १२ ।

इति० हृदयशिरोचूलीलक्षणो । १३ ।

इति० शिखाचूलीलक्षणं । १४ ।

इति० शिखास्वच्छन्दे देवस्य शिखाचूली अघोरमन्त्रोद्धारादिकम् । १५ ।

इति कक्षपुटी समाप्ता ।

इति० १६ । १७ । १८ । १९ पत्राणि ।

इति० योगिनीनां चक्रचतुर्विंशतितमः पटलः ।

(नमः पत्रमात्रं पत्रद्वयम् ।)

(ङ) देवीमाहात्म्यम् ।

(खण्डितम् ।) तालपत्रम् ।

कुब्जिकाम्नायान्तर्गत-कुब्जिकामतम् ।

अक्षर – नेवारी ।

फलकद्वयान्यस्मात् त्रिपत्रं प्रदत्तम् ।

अन्त्यभागम् । – – राजदेवस्य परमेश्वरपरमभट्टारकपरमसौगतमहाराजाधिराज-
श्रीमद्गोपालदेवस्य प्रवर्द्ध – – – – ।

११६४

महाभारतम् ।

(आदिपर्वमात्रम् ।)

११७६

(क) महालक्ष्मीमाहात्म्यम् ।

(ख) त्रिपुरसुन्दरीप्रातःस्तोत्रम् ।
(रुद्रयामलीयम् ।)

(ग) त्रिपुरास्तवः ।
(रुद्रयामलीयः ।)

(घ) त्रिपुराकवचम् ।
(सर्वार्थसाधनं नाम ।)

(ङ) कर्पूरस्तोत्रम् ।

(च) शिवकवचम् ।
(भैरवतन्त्रीयम् ।)

(झ) शिवधर्मः ।

(शान्त्यध्यायमात्रम् ।)

विवरणं प्रदत्तम् ।

(ञ) देवीमाहात्म्यम् ।

(खण्डितम् ।)

अक्षर – नेवारी ।

१४७२

(क) कुब्जिकामतम् ।

(कुलालिकाम्नायोक्तम् ।) २०० पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

पुष्पिका । इति कुलालिकाम्नाये श्रीकुब्जिकामते समस्तज्ञानावबोधचर्यानिर्देशो नाम पञ्चविंशतितमः पटलः । इति षड्विंशतिसाहस्रे सागरज्ञानतरं श्रीकुब्जिकाम्नाये श्री – – – – पीठविनिर्णये पञ्चविंशति(त)मः पटलः ।

सनङ्क (शतङ्क) वत्सरे पूर्णे पञ्चपञ्चाशकार्थिके ।

सदा श्रावण मासे शुक्ले पञ्चम्यां तिथिमुत्तमम् ॥ (१)

विशाख ऋक्षं नामेशु . . . . . . । (२)

लिखितं सारसंग्रहकुब्जिकामतागमम् ॥

(ख) उपाकर्ममन्त्राणि ।

४९ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमो ब्रह्मणे नमः । पुनः सप्तऋषिभ्यो नमः ।

अथैतदुपाकर्मविधिं व्याख्यास्यामः । इत्यादि ।

(ग) देवीकवचम् ।

अक्षर – नेवारी ।

(घ) देवीमाहात्म्यम् ।

अक्षर – नेवारी ।

+ + हयगुम्मवाणाब्दगतवत्स(त्स)रे(?) मासे भाद्रे शुक्लचतुर्थ्यां ––॥

(ङ) आख्यातप्रकरणम् ।

(कातन्त्रीयम् ।) खण्डितम् । अक्षर – नेवारी ।

(च) उपाकर्मविधिः ।

अक्षर – नेवारी । संवत् १८० । श्रावण-शुक्ल द्वितीया – – – ॥

(छ) भैरवस्तोत्रम् ।

(रुद्रयामलान्तर्गतम् ।) अक्षर – नेवारी ।

(ज) आर्यातारास्तोत्रम् ।

अक्षर – नेवारी ।

(झ) देवीमाहात्म्यम् ।

अक्षर – नेवारी । संवत् ६१८ मार्गशिर – शुक्लसप्तम्यां तिथौ ।

(ञ) जीमूतवाहनावदानम् ।

क्षेमेन्द्ररचितम् । अक्षर – नेवारी ।

(ट) मालतीमाधवनाटकम् ।

अक्षर – नेवारी । संवत् २०६ फाल्गुनी शुक्लपञ्चम्यां – – – –

श्रीभक्त-शुद्धरक्षितस्य पुस्तकोऽयम् ॥

(ठ) मेघदूतम् ।

खण्डितम् । मैथिलाक्षरलिखितम् ।

(ड) शिशुपालवधकाव्यम् ।

खण्डितम् । अक्षर – नेवारी ।

(ढ) अमरकोषः ।

अक्षर – नेवारी । संवत् ६१२ ।

(ण) कुशण्डिकाकर्मविधिः ।

अक्षर – नेवारी ।

(त) यज्ञपद्धतिः ।

अक्षर – नेवारी ।

अन्त्यवाक्यम् । वरदि गगनवार्धौ धूर्जटेरक्ष सौलौ
जयति शतशतकोऽब्दान् मेचके पौष्यमासे ।
विदितकरतलार्क्षे भानुवारे विशिष्टे
लिखितमिति सम्पूर्णा पद्धतिं सारदृश्याम् ॥

(थ) सिद्धपञ्चाशिका ।

८ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । श्रीआदिनाथपादुकेभ्यो नमः ।
श्रीमच्चन्द्रेन्द्रकाचले रम्ये सद्वाट ? शिखरे स्थितम् ।
सर्वज्ञं स(श)वरं घोरं शिवं परमकारणम् ॥
उपसङ्गम्य विधिना देवदेवं जगद्गुरुम् ।
प्रणिपत्य महेशानी पृच्छति स्म महेश्वरम् ॥
सिद्धान्तश्चैव वामं दक्षिणश्चैव गारुडम् ।
भूतनन्त्रश्च देवेश कुलशास्त्राण्यनेकधा ॥
मया श्रुतानि श्रीनाथ त्वया निगदितानि च ।
इदानीं ज्ञातुमिच्छामि कुलमूलावतारकम् ॥
ऊर्द्धं सृष्टिमधः सृष्टिमधोऽधःसृष्टिरेव च ।
कथयस्व प्रसादेन यद्यहं तव वल्लभा ॥ इत्यादि ।

अन्त्यवाक्यम् । इति सिद्धपञ्चाशिकायां चन्द्रपीठविनिर्गतायां मूलनाथावतारितायां दिव्याज्ञागुणप्रकाशिकायां कुलालीनक्रमसूत्रसमायां पञ्चमः पटलः समाप्तश्चेयं श्रीसिद्धपञ्चाशिका । इति श्रीमहादेवेनालेखि ॥

(द) कुब्जिकामतम् ।

६८ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ सिद्धिः । भैरवाय नमः ॥
ॐ ह्रीं श्रीं ऐं क्रुं हुं ह्रीं क्रीं फः ।
प्रणिपत्य अनादिनाथं अनाथभूतौघामोघनिर्मथनम् ।
सततानन्दितमनसं सुरासुरवन्दिताङ्घ्रियुगम् ॥

श्रीकुब्जिकोवाच ।

किं दर्शिताब्धसन्तानसुविकाशाम्बराश्रिने ।
अकोदिवप्रकाशाय नमः श्रीनाथभानवे ॥
देशिता देवदेवेश अज्ञानपटलोद्धृतम् ।
आगमाम्नायसिद्धान्तैः साम्प्रतं वर्तते कथौः ॥
यत् तत् कुलक्रमायातं कुलाम्नीतनुतां गतम् ।
सूत्रसङ्घट्टनिर्मिन्ना कल्पसन्धिविवर्जितम् ॥ २
अपरं सुद्रढियौघं निष्कैवल्यं कथं प्रभा ।
पूर्वोक्तवाक्यसंयुक्त यथायातं कुलेश्वर ॥
पीठानि पीठनाथश्च पीठदेव्यश्च पालकाः ।
क्षेत्रद्वारकुलानाथं क्रमशोपसमन्वितम् ॥
तथा पीठविधैः पीठैर्द्वीपदेव्या समन्वितम् ।
पश्चोभनाश्च चत्वारि पुष्पाण्युपोत्तगाणि च ॥
पालकैश्च चतुस्त्रिंशैरिद्धविधैरेवमेव हि ।
एवमादिभिरन्यैश्च कुब्जग्रन्थसमागमम् ॥
श्रीमतीयं सुरेशान सारात्सारतरं महत् ।
कथं पीठान्तिस्थानोक्ताः कुलाकुलविभागशः ॥
दं प्राप्तिकामपर्यन्तं कथ्यते किं कुलेश्वर ।
भवपञ्च प्रसादेन अल्पग्रन्थार्थविस्तरम् ॥
अन्यच्च यत्र पृष्टोऽसि अज्ञानमतिना मया ।
तत्सर्वं कथ हे नाथ कुलसारं सुदुर्लभम् ॥ इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् । निरूढं समाप्तम् ॥
पण्डित श्रीमहादेवेन लिखितम् ॥

पुष्पिकाः ;— इति निरूढे ज्ञानसद्भावे दिव्यौघे कुब्जिकामते ।
आम्नायसारे योगश्च तदाख्यातं वरानने ॥
इति निरूढे ज्ञानसद्भावे दिव्यौघे कुब्जिकामते ।
वाधिष्ठानसमायोगे तदाख्यातं कुलाम्बिके ॥
इति निरूढे ज्ञानसद्भावे दिव्यौघे कुब्जिकामते ।
द्वीपमार्गं मया ख्यातं त्वत्प्रियार्थं कुलोत्तमे ॥

(ध) योगपीठः ।

५ पत्राणि । अक्षर – मैथिली ।

पुष्पिका ;— योगपीठे कर्मोदयो नाम १मः पटलः ।

,, ,, ,, २यः पटलः ।

(ततो नास्त्यन्या पुष्पिका ।)

(न) रत्नपरिशिष्टम् ।

अक्षर – नेवारी । ३८ पत्राणि ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमो नारायणाय ।

विष्टकल्पं वा स्वगृह्योक्तं यत्र कर्म्म प्रकीर्त्तितम् ।

तत्र सन्ति शास्त्राणि – – – कृत मनम् ॥

इति रत्नपरिशिष्टम् । इत्यादि ॥

(प) पराशरस्मृतिः ।

अक्षर – नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमो गणेशाय ।

अथातो हिमशैलाग्रे देवदारुवनाश्रये ।

व्यासमेकाग्रमासीनं ऋषयः पृच्छति – – ॥

मानुषाणां हितं धर्म्मं वर्तमानं कलौ युगे ।

शौचाचारं – – वद सत्यवतीसुत ॥

– – – – – व्यासो दीप्तार्कसन्निभः ।

प्रत्युवाच महातेजाः श्रुतिस्मृतिविशारदः ॥ इत्यादि ।

अन्त्यवाक्यम् । यादृशं पुस्तकं + + + + + + ।

+ + + + + + + + ॥

पुष्पिकाः । २ पत्रे ;— इति पराशरधर्मशास्त्रे प्रथमोऽध्यायः ।

५ ,, ,, ,, ,, द्वितीयः ।

७ ,, ,, ,, ,, तृतीयः ।

९ ,, ,, ,, ,, चतुर्थः ।

११ ,, ,, ,, ,, पञ्चमः ।

१४ ,, ,, ,, ,, षष्ठः ।

१७ पत्रे,— इति पराशरधर्मशास्त्रे सप्तमः ।

१९ ,, ,, ,, ,, अष्टमः ।

२१ ,, ,, ,, ,, नवमः ।

२४ ,, ,, ,, ,, दशमः ।

२५ ,, ,, ,, ,, एकादशः ।

२६ ,, ,, ,, ,, द्वादशः ।

१४७५

(क) मानवधर्मशास्त्रम् ।

(खण्डितम्) नेवाराक्षरम् ।

(ख) मवसारप्रदीपः ।

(आदिखण्डितः ।) मैथिलमक्षरम् । शकाब्दाः १३८७ । सोमवार ।

अर्कवालकयौतश्रीनाथदत्तस्यात्मजम् ।

(ग) चाणक्यश्लोकाः ।

मैथिलमक्षरम् ।

(घ) अमरकोषटिप्पणी ।

अक्षर — नेवारी ।

(ङ) छन्दोभेदः ।

अक्षर — नेवारी ।

(च) रूपावतारव्याकरणम् ।

मैथिलमक्षरम् । १२१ पत्राणि ।

प्रारम्भभागः । ॐ नमः शिवाय ।

सर्वेषामपि मनसां बालप्रबोधनार्थमहम् ।

रूपावतारमल्पं सुकलापसूत्रं करिष्यामि ॥

जिनाचारसमासप्रसाधितस्य सर्वेश्वरात् ।

कृतकं व्याकरणं प्रोक्तं तस्मै पाणिनये नमः ॥

कृता सुकृतिना येयं प्रक्रिया धर्मकीर्तिना ।

बोधानां बोधवत् क्षिप्रं प्रकाशो बालकाभिनाम् ॥

तत्रादौ तावत् प्रत्याहाराः शास्त्रे संज्ञासंव्यवहारस्थापनार्थमनुक्रम्यन्ते ।

तद्यथा अ इ उ ण । इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् । रेफ लकारस्तथा वेति विशषणार्थः । पटुजातीयः । मृदुजातीय । इति

वर्णाधिकारः समाप्तः । सम्वत् ३६७ भाद्रशुदि ५ शनौ ।

(क) शारीरकमीमांसाभाष्यम् ।

(चतुर्थाध्यायः ।) शङ्कराचार्यकृतम् । मैथिलाक्षरम् ।

१५०८

(क) वौद्धाधिकारव्याख्या ।

(सर्वदर्शनान्तर्गता ।) नरहरिकृता । मैथिलाक्षरम् । ७१ पत्राणि ।

प्रारम्भवाक्यम् । श्रीनरसिंहाय नमः ।

नमदन्तुवनीभुजां शिरोभि र्दलयन्नुत्कुलनालैः सदैव ।

रमेन शरासनं पुरारेर्भविकं मामकमातनोतु रामः ॥

सुतया पितृचरणानामवगतमन्तर्भवारिणा ।

क्रियते श्रीनरहरिणा व्याख्या वौद्धाधिकारस्य ॥

सकामिकामनया कृतं प्रणामं शिष्यशिक्षार्थं निबध्नाति स्मार्तार्थानि ।

इत्यादि ।

(ख) भगवद्गीता ।

अक्षर – नेवारी । संवत् ४८१ । माघशुक्लनवम्यां तिथौ ।

(ग) प्रह्लादचरित्रम् ।

(विष्णुपुराणीयम् ।) अक्षर – नेवारी ।

(घ) गोपालध्यानराजः ।

(गोपालतन्त्रीयः ।) अक्षर – नेवारी ।

(ङ) देवीमाहात्म्यम् ।

मागराक्षरम् । संवत् १४९२ । समये भाद्रशुदि .. महाराजा ....

पृथ्वीसिंहदेवभुज्यमानराज्ये चम्पकारण्यनगरे । शुभमस्तु ।

(च) वैशाखमाहात्म्यम् ।

(पद्मपुराण-पातालखण्डीयम् ।) अक्षर – नेवारी ।

(छ) रामायणम् ।

(उत्तरकाण्डम् ।) अक्षर – नेवारी ।

अन्त्यवाक्यम् । मुनिवाणगजे वर्षेषाढे मासि पाखरे ।

कार्ये शुभे रामकथां लेखयित्वा[illegible]

(ज) शिवरात्रिविधानम् ।

शौनकप्रोक्तम् । (पद्मपुराणीयम् ।)

(झ) वशिष्ठदिलीपसंवादः ।

(पद्मपुराणान्तर्गतखण्डीयः ।) अक्षर – नेवारी ।

(ञ) भगवद्गीता ।

अक्षर – नेवारी ।

अन्त्यवाक्यम् । [illegible] मार्गशिर मासे शुचौ (?)

.. .. ।

.. ..

.. .. ॥

(ट) कृत्यकल्पतरुः ।

(आद्यन्तवर्जितः ।) लक्ष्मीधरकृतः । अक्षर – नेवारी ।

(ठ) प्रतिष्ठातन्त्रम् ।

अक्षर – नेवारी । (आदिखण्डितम् ।)

अन्त्यवाक्यम् । इति निबन्धाख्यं [illegible] प्रतिष्ठातन्त्रं समाप्तम् ।

[illegible] उत्तरे सुसंयाते

फाल्गुनमासशुक्लपक्षे [illegible] शुभे ।

श्रीमन्नरेन्द्रदेव राजेन्द्र [illegible]

[illegible] गृहपति पशुपतिपादाब्ज[illegible] ॥

[illegible] । ?

वैखानसाभिधानं पुस्तकमभिलिखति भक्तिचित्तेन ॥

पुष्पिका :— इति वैखानसे [illegible] पटलः ।

" " [illegible] पटलः ।

इति देव्यागमे यात्रायोगलक्षणम् ।

" " भित्तिबन्धनम् ।

" " भूमिबन्धनम् ।

" " गुरुशिष्यविज्ञापनम् ।

" " प्रासादाच्छादनम् ।

" " भित्तिप्रमाणनियमः ।

" " सूत्रपातलक्षण – – ।

" " शल्योद्धारलक्षणम् ।

१५०४

(क) उपाकर्मस्नानविधिः ।

अक्षर - नेवारी ।

(ख) शान्तिमन्त्राणि ।

२७ पत्राणि । अक्षर नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमो ब्रह्मणे । ॐ स्वस्ति नो मिमीतामश्विनाभगः स्वस्ति देव्यदिति – – – । स्वस्ति पूषा असुरो दधातु नः स्वस्ति । इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् । विश्वेदेवाः शान्तिः ब्रह्म शान्तिः + + शान्तिरेव शान्तिः + + शान्तिरेधि । शुभं भवतु संवत् ६६७ भाद्र ... ।

(ग) देवीमाहात्म्यम् ।

मैथिलाक्षरम् । लसं ३९२ (?) पौषवदि ३ बुधे महाराजाधिराजश्रीकंसनारायणदेवप्रचारेण – – – – प्रशासति भूपतिषु – – श्रीउदयकरेण लिखितेयं पुस्तीति । श्रीरामभद्रलक्ष्मणाभ्यां नमः ॥

(घ) मृत्युञ्जयस्तवः ।

अक्षर – नेवारी ।

अन्तवाक्यम् । इति पारमेश्वरे चतुरशीतिसाहस्रे मृत्युञ्जयस्तवः समाप्तः ॥

(ङ) देवीमाहात्म्यम् ।

अक्षर – नेवारी । संवत् ३८५ । मार्गशिर .. श्रीराजाधिराज ....

श्रीमन्मानमल्लदेवस्य विजयराज्ये श्रीश्रीश्रीलोचना ? मधिवासिना श्रीमोक्षनागशालि – – – – – ॥

(घ) देवीमाहात्म्यम् ।

अक्षर – नेवारी । राजाधिराज .. श्रीश्रीधर्ममल्लदेवस्य विजय-राज्ये । संवत् ५१८ माघकृष्णदशम्यां .... यजमान्यार्थे-श्रीगुणल-वन्तुना लिखितम् । शिवमस्तु सर्वजगताम् । .... ॥

(ङ) प्रबोधचन्द्रोदयनाटकम् ।

(प्राचीनतमा लिपिः किन्तु आरम्भे च कानिचित् पत्राणि नवीन-लिखितानि सन्ति ।) अक्षर – नेवारी ।

(ङ) नन्दाख्यानकथा ।

अक्षर – नेवारी ।

प्रारम्भभागः । ॐ नमः सर्वज्ञाय ।

तत्सत्पत्नकथा यत्र बुद्धिपद्मप्रबोधिनी ।
आदिमध्येधितमिदं तां लिखाम्यामि यत्नतः ॥

ततो नेपाली भाषा —

श्लोका —

३० पत्रे ;— यस्य बुद्धिः सुखं तस्य निर्बुद्धेस्तु कुतः सुखम् ।
सर्वदुःखमध्यस्थो निष्क्रान्तो जम्बूको धिया ॥ इत्यादि ।

ततोऽस्य श्लोकस्य भाषयानुवादः ।

६४ पत्रे ;— अर्थमाप्नोऽपि पापेन यः पापान्न निवर्त्तते ।
आमाद्यति दुर्मेधा .... कर्कटमाश्वत् ॥

ततोऽस्य श्लोकस्य भाषयानुवादश्च ।

अन्तभागः । संवत् ७२१ । कार्त्तिक ।

१५२१

(क) वशिष्ठदिलीपसंवादः ।

(पद्मपुराणोत्तरखण्डीयः ।) अक्षर – नेवारी ।

(ख) विविधविद्याविचारचतुरा ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमो नारायणाय ।

सर्व्वकामावाप्तये शान्तिकपौष्टिकान्युच्यन्ते । तत्र नवग्रहमखास्त्रिविधः
अयुतहोमो लक्षहोमः कोटिहोमश्चेति ॥ इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् । वाजपेयातिरात्राभ्यां हेमन्तशिशिरे स्थितम् ।
अश्वमेधसमं प्राहुर्वसन्ते चैव यत् स्थितम् ।
ग्रीष्मे च स्थितं तोयं राजसूयाद् विशिष्यते ॥
एतन्महाराजविशेषधर्म्मान् करोति यो धर्म्मपरः सुबुद्धिः ।
स याति रुद्रालयमाशु पूतः कल्पाननेकान् दिवि मोदते च ॥
अनेन लोकान् समहस्तपादान् भुक्त्वा परार्द्धद्वयमङ्गनाभिः ।
सहैव विष्णोः परमं पदं यत् प्राप्नोति तद् योगबलेन भूयः ॥

पुष्पिका ;— इति श्रीमद्भोजदेवविरचितायां विविधविद्याविचारचतुराभिधानायां
नवग्रहमखतुलापुरुषादिमहादानादिकर्म्मपद्धतौ तडागवापीकूपप्रतिष्ठा-
विधिः । परिसमाप्तश्चेयमिति ॥ समस्तत्यादि महाराजाधिराजवर-
कुमारश्रीमद्गदाधरदेवपादानामाज्ञया श्रीशुभपतिभिर्लिखितमिदं पुस्तक-
मिति । लसं ३७२ । श्रावणवदि १ शुक्रे श्रीरत्नधरनगरे । ॐ नमो

अक्षर - नेवारी । संवत् २९६(?) चैत्रशुक्लप्रतिपद्यां ... श्री
परमेश्वर श्री ज + ल देवस्य विजयराज्ये पुस्तकोऽयं लिखितः । ...

(घ) प्रतिष्ठातत्त्वम् ।

रघुनन्दनकृतम् । वङ्गाक्षरलिखितम् ।

अन्तवाक्यम् । वह्नितिथे शकाब्दे समन्वयपञ्चितारकाधीशैः ।
श्रीमत्फाल्गुनमासे शुक्लप्रतिपत्तिथौ शुक्रे ॥
अलिखत् केशवशर्म्मा ।

(ङ) वशिष्ठदिलीपसंवादः ।

(पद्मपुराणोत्तरखण्डीयः ।) अक्षर - नेवारी ।

(ख) धूर्तसमागमनाटकम् ।

ज्योतिरीश्वरकृतम् । ११ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

प्रारम्भभागम् । ॐ नमो गणेशाय ।

हर्षोत्फुल्लाननाब्जप्रहसितशिशिरमधुरं ध्वनति प्रीतिमत्या-
+ + मंगलौ पुरारेर्दु + ति परिणये मानसं क्षुभ्यमाणे । (?)
नाऽयं शक्नोति कर्तुं मतिमिति भयं वीक्ष्य चन्द्रः सहासो
दृष्ट्वा सद्वृत्तमाशु स्मितमुखगमुखः पातु वः पञ्चवक्त्रः ॥

अपि च । उक्तामर्मोक्ति शिक्षिना सर्वाङ्गता यदोष्टि स्फारिताः
ज्योत्स्नामील गुम्फिताक्ष्णयोरक्ष्णोः पुनर्विद्रुमाः ।
पार्श्वेशाः प्रतिमार्गविभ्रमगतयस्सन्ति(स्तु) भद्राणि वो
त्रिपुरान्तकपुष्पमार्गणशरैरीशस्य दूराभ्रुवः ॥

नान्द्यन्ते सूत्रधारः । अलमतिविस्तरेण । यतः –

नानायोधनमत्तनिर्जितसुरत्राणप्रमत्तावनी-
नृत्यत्कौमुदकबन्धसंकुलधरादृप्यत्सिमबन्धुरः ।
अस्ति श्रीहरसिंहदेवनृपतिः कार्णाटचूडामणि-
र्दुष्प्रापार्थिवमार्गमौलिमुकुटन्यस्ताङ्घ्रिपङ्केरुहः ॥
तस्योद्दण्डभुजप्रतापदहनज्वालाविरक्ता यदा
राज्ञः सर्वगुणानुरागपरवौविद्योतमानाग्रजः ।
यो धीरेश्वरजन्ममौलितिलको ज्ञाताखिलाशास्त्र-
स्तस्य श्रीकविशेखरस्य कविता मन्त्रित्वमालम्बते ॥

तदनेन सकलसङ्गीतविद्याविशारदविद्योतमानभिनवभरतेन ....
श्रीरामेश्वरपौत्रेण तत्रभवतः पवित्रकीर्तिधीरेश्वरस्यात्मजेन महोपाध्याय-
श्रोत्रियेश्वरश्रामतएणाब्जजन्मभूमिनायककविशेखराचार्यश्रीज्योतिरीश्वरेण
निजकृतमुपरचितं धूर्तसमागमं नाम नाटकं अभिनेतुमादिष्टोऽस्मि
इत्यादि ।

अन्तभागम् । इति निष्क्रान्ताः सर्वे ।

पुष्पिका ;— कविशेखराचार्यश्रीज्योतिरीश्वरविरचितं धूर्तसमागमं नाम नाटकम् ।

(छ) रागमाला ।

अक्षर – नेवारी । ३ पत्राणि ।

कागजलिखितायाः पुस्तकस्य विवरणं प्रदत्तम् ।

(ज) सङ्गीतसर्वस्वम् ।

(अन्तखण्डितम् ।) जगज्ज्योतिर्मल्लकृतम् । अक्षर – नेवारी ।

प्रारम्भभागः । ॐ नमो नृत्यनाथाय ।

स्मर्यङ्गायमनोपठौर्यात तत्लिङ्गोर्पीयति श्रोस्कलं

यद् रङ्गीयति मर्दलीयति घनस्तारा च पुष्पोर्गति ।

गौरी यत्र नटीयतीन्दुतरमा: यत् कांस्यतालीयतः

शम्भोस्त्रिभुवनाश्रम श्रुतिरियं भूयात तव श्रेयसे ॥ (१)

माधुर्य्यं पञ्चमसङ्गीतशास्त्रसङ्गीतशेखरम् ।

नाट्यशास्त्रमसङ्गीतकल्पद्रुमी निरूपयन् ॥

दशरूपं रत्नकोषं भरतोक्तार्थकं तथा ।

सङ्गीतसर्वस्वमिदं तनोति श्रीजगज्ज्योः ॥ इत्यादि ।

(झ) भाषावृत्तिव्याकरणम् ।

(आद्यन्तखण्डितम् ।) मैथिलाक्षरम् ।

(ञ) काव्यप्रकाशः ।

मैथिलाक्षरम् ।

(ट) सिद्धसन्तानसाधनसोपानपद्धतिः वा श्रीमत्पद्धतिः ।

(आद्यन्तखण्डिता ।) यशोराजकृता ।

३१ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

पुष्पिका: ;— इति गोपालजश्रीयशोराजविरचितायां सिद्धसन्तानसाधनसोपानपद्धत्य-भिधानायां सिद्धमार्गप्रकाशायां श्रीमत्पद्धत्यां ग्रन्थावतारः प्रथमः पटलः ।

इति० गुरुशिष्यविचारो नाम । २ ।

„ वेधदीक्षाविधानो नाम । ३ ।

„ शास्त्राभ्युदयविचारो नाम । ४ ।

इति॰ वेधपर्युत्तविचारो नाम । ५ ।

" परीक्षानुग्रहो नाम । ६ ।

" समर्यादविचारे सत्पथदर्शनो नाम । ७ ।

" आचार्याभिषेकविधाने वस्तुसिद्धिनिर्णयो नाम । ८ ।

" आचार्याद्यर्थं मन्त्रोद्धारो नाम । १० ।

" महाभागावलोकनं नाम योगपटलः । ११ ।

" भाग्यपुराणदशजपविधाने देशाक्षरनुक्रमणम् । १२ ।

" कुलमार्गभैरवीविधाने षोडशाक्षरविनिर्णयो नाम । १३ ।

" योगिनीनामसूत्रं नाम । १४ ।

" ज्ञानषट्कविचारो नाम । १५ ।

(ठ) देवीमाहात्म्यम् ।

(खण्डितम् ।) अक्षर – नेवारी ।

(ड) विमलावती ।

(आदौ त्रुटिता अन्ते च खण्डिता ।) अक्षर – नेवारी । १०३ पत्राणि ।

प्रारम्भवाक्यम् । नत्वा आदिमली .. .. ।

पूजाहोमपवित्रदामन ...... स्तुमो कुर्महे ॥

पुस्तकोऽयमतिस्फुटयां बोधवार्तायोः

अच्छाराधापारभीम मधु + + + + व×म ।

नत्वा वा शंभपितृगणसभासि + + + अबोधकम्

मार्गधर्मे शिवाचार्यसूर्यमाचार्यकार्यकम् ॥ (?)

अयोध्याद रजन्यां पुथिवीं + + पुथि वशा ।

पराधायमाद्यह्याक्षुयोगं + + + मध्यमम् ॥ इत्यादि ।

पुष्पिका ;— विमलावत्यां पूजाविधिः प्रथमः ।

" होमविधिः । २ ।

" पवित्रविधिः । ३ ।

६६ पत्रे ;- " दामनविधिः (?) । ४ ।

१०३ पत्रे ;- " दीक्षाविधिः । ५ ।

अतो नास्ति पुष्पिका ।

१५५७

(क) देवीमाहात्म्यम् ।

(खण्डितम् ।) अक्षर – नेवारी ।

(ख) मयमङ्गहः । वा प्रतिष्ठातत्त्वम् ।

(आदिखण्डितम् ।) अक्षर – नेवारी ।

पुष्पिका :— मयमङ्गहे वास्तुविधिश्चतुर्थः परिच्छेदः ।
मयमङ्गहे प्रासादविधान पञ्चमः ।
इति मयमङ्गहे प्रतिष्ठातत्त्वं समाप्तम् ।

(ग) अनुस्मृतिस्तवः ।

(विष्णोरनुस्मरणम् ।) अक्षर - नेवा[illegible]

(घ) अमरकोषः ।

(स्वर्गवर्ग ।) मैथिलाक्षरम् ·

(ङ) नरपतिजयचर्य्या ।

(खण्डिता ।) अक्षर – नेव

(च) [illegible]

[illegible]क्षरम् ।

१५५८

चान्द्रव्याकरणम् ।

वृत्तिसहितम् । (द्वितीयाध्यायपर्य्यन्तम् ।) अक्षर – नेवारी ।

१६४ पत्राणि ।

१५५९

(क) देवीमाहात्म्यम् ।

अक्षर – नेवारी ।

अन्तवाक्यम् । शुभमस्तु संवत् ६५८ ज्येष्ठशुक्ले पञ्चमीघटितषष्ठ्यां लिखितं समाप्ती-
कृतमिति । श्रीश्रीअभयमल्लदेवस्य विजयराज्ये लिखितम् ।

(ख) व्याकरणशास्त्रम्।(?)

(आद्यन्तखण्डितम्।) ९१ पत्राणि। मैथिलाक्षरम्।

२य पत्रस्य प्रारम्भभागम्। आदिरन्त्येन इता सहोच्चार्यमाणेन सह स्वमध्यपातिनां वर्णानां ग्राहको भवति। इत्यादि।

पुष्पिकाः ;—

४ पत्रे। इति संज्ञावतारः।

१५ पत्रे। इति संहितावतारः।

६३ पत्रे। इति विभक्त्यवतारः समाप्तः।

६४ पत्रे। इति विभक्तिविभागः समाप्तः।

७१ पत्रे। इति कारकावतारः समाप्तः।

७३ पत्रे। इति प्रत्ययावतारः समाप्तः।

७८ पत्रे। इति समासावतारः समाप्तः।

८१ पत्रे। इत्यनुकाधिकारः समाप्तः। (?)

(ततो नास्त्यन्या पुष्पिका।)

(ग) इष्टिसूत्रम्।

(कात्यायनोक्तम्।) अक्षर – नेवारी।

(घ) देवीमाहात्म्यम्।

अक्षर – नेवारी।

अन्त्यम्। महाराजाधिराजपरमेश्वरपरमभट्टारकश्रीमदभयमल्लदेवस्य विजयराज्ये।

.. .. ..

(ङ) श्रीकापालेश्वरीभीमादेव्याः पूजापद्धतिः।

(पितृनिर्माल्यभिक्षाभिधेया।) अक्षर – नेवारी। ५ पत्राणि।

(च) निदानम्।

विवरणं प्रदत्तम्।

(छ) एकादशीव्रतविधानम्।

अक्षर – नेवारी।

(ज) एकादशीमाहात्म्यम्।

अक्षर – नेवारी।

(झ) एकादश्युत्पत्तिः ।

अक्षर – नेवारी ।

(ञ) रामायणम् ।

(उत्तरकाण्डम् ।) (कतिपयानि पत्राणि ।) मैथिलाक्षरम् ।

(ट) वामकेश्वरीमतटिप्पनम् ।

अक्षर – नेवारी । ८० पत्राणि ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमः शिवादिभ्यो गुरुभ्यः । ॐनमस्त्रिपुरभैरव्यै ।

श्रीवामकेश्वरीमते विस्तरभीत्या विषमटिप्पनकं लिख्यते । इहाशिष्यः प्रशिष्यो वा ग्रन्थमवतारयिषुः नमस्कारं कृत्वा गणेशग्रहनक्षत्रेत्यादि । महादेवीं मातृकां प्रणमामि । इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् । मन्त्रं स्मृत्वा होमं कृत्वा हे परमेश्वरि साधकः . . . . . . कालमृत्यु-भयादिभि र्न बाध्यते ।

पुष्पिका ;— इति श्रीवामकेश्वरीमहातन्त्रे त्रिपुराहोमविधिर्नाम पञ्चमः पटलः ।

निर्बाधं परिरक्षति क्षितितलं भूपालचूडामणौ

वीरश्रीजयराजदेवनृपतौ नेपालभूमण्डलम् ।

शैवाचार्य्यवरस्य मन्मथपतेर्विख्यातकीर्त्तेः कृते

सव्याख्यां च चतुःशतीं समलिखन्नारायणाख्यः कविः ॥

संवत् ४७४ ।

यादृशं पुस्तकं दृष्टं तादृशं लिखितं मया ।

अबद्धं वा सुबद्धं वा मम दोषो न विद्यते ॥

ॐ नमस्त्रिपुरसुन्दर्य्यै । शिवमस्तु ॥

अपराः पुष्पिकाः ;— इति वामकेश्वरीतन्त्रे प्रथमः पटलः ।

" " त्रिपुराप्रयोगो द्वितीयः ।

" " मुद्रापटलस्तृतीयः ।

" " बीजत्रयसाधनश्चतुर्थः ।

" " त्रिपुराहोमविधिर्नाम पञ्चमः ।

(ठ) अमरकोषः ।

(द्वादशपत्राणि मात्रम् ।)

(ड) महाभारतम् ।

(सभापर्व ।) मैथिलाक्षरम् । वर्ष ३३१ ।

(ढ) ज्योतिषानन्दस्तवः ।

अक्षर – नेवारी । ५ पत्राणि ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमः शिवाय ।

नमस्ते निर्मलं देवं नमस्ते वामरूपिणम् ।

नमस्ते ज्योतीरूपस्य निष्कलस्य नमोऽस्तु ते ॥ इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् । अद्यापि प्रभवं देहि त्वमेव शरणं मम ।

यत्कामं प्रार्थये नित्यं देहि देहि महेश्वरि ॥

पुष्पिका ;— इति ज्योतिषानन्दस्तवः समाप्तः । शुभमस्तु ॥

(ण) सिद्धिलक्ष्म्यर्चनम् ।

अक्षर – नेवारी । ४ पत्राणि ।

(त) वशिष्ठदिलीपसंवादः ।

(पद्मपुराणोत्तरखण्डीयः ।) अक्षर – नेवारी । संवत् ९८८ ।

१५८१

(क) चान्द्रव्याकरणम् ।

(कतिचित् पत्राणि ।) अक्षर – नेवारी ।

(ख) हितोपदेशः ।

(कतिचित् पत्राणि ।) अक्षर – नेवारी ।

(ग) चान्द्रव्याकरणम् ।

(३–३३ पत्राणि ।) अक्षर – नेवारी ।

पुष्पिका ;— चान्द्रव्याकरणे षष्ठोऽध्यायः समाप्तः । ग्रंथोऽयम् संवत् ९०० । कार्तिक-कृष्णचतुर्थ्यां । मङ्गलवासरे । शुभमस्तु ॥

(घ) सिद्धपाठकपटीका ।

(प्रथमवर्गस्य षोडशवर्गस्य च ।) अक्षर – नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमः शिवाय ।

मोहमातङ्गविध्वंसान्मुक्तिमुक्ताविताविने ।

योगीन्द्रमानस .. वासिने हरये नमः ॥

निसर्गदुर्बोधमबोधशिक्षयाः

क्व माघकाव्यं क्व च मादृशाशयाः ।

चिकीर्षुरत्रापि तथापि पञ्जिकां

मनोरथानामगतिर्न विद्यते ॥

आशी मङ्गलार्थं विघ्नोपशमहेतुं .. इत्यादि ।

(ङ) वैदिकमन्त्रसङ्ग्रहः ।(?)

२९ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । + नमो यज्ञपुरुषाय । परिसमूहनमन्त्रः ।

य देवा देवहे हुतं देवामयाकमावयन् ।

अग्निर्मा तस्मादेनसो विश्वांमुं चत्वंगु हसः ॥ इत्यादि ।

(च) कालोत्तरतन्त्रम् ।

२८ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

पुष्पिका । २८ पत्रे ; – इति कालोत्तरे पञ्चविंशतितमः पटलः ।

(छ) रामोपाख्यानम् ।

(महाभारतारण्यपर्व्वीयम् ।) ३–१४ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

(ज) शारदातिलकम् ।

(खण्डितम् ।) वङ्गाक्षरलिखितम् ।

(झ) व्रतपद्धतिः ।

रुद्रधरकृता । मैथिलाक्षरम् ।

अन्तवाक्यम् । लसं ३४४ आषाढशुक्लद्वितीयायां श्रीसुधाधरेण लिखितमिति ।

(ञ) नागानन्दनाटकम् ।

(आदितस्त्रीणि पत्राणि न सन्ति ।) अक्षर – नेवारी ।

अन्तवाक्यम् । संवत् ४३८ फाल्गुन .. .. श्रीश्रीराजाधिराजपरमधार्म्मिक-

परमभट्टारकश्रीश्रीजयानन्ददेव × स्य विजयराज्ये ।

(ट) देवीमाहात्म्यम् ।

अक्षर – नेवारी ।

(ठ) अनर्घराघवनाटकम् ।

मैथिलमक्षरम् ।

१५८४ ।

(क) तन्त्राख्यानकथा ।

(नीत्युपदेशकश्लोकसंग्रहः ।)

(ख) श्लोकसंग्रहः ।

(ग) गीतमाला ।

(नेवारीभाषागीतानि ।)

(घ) विनायकस्तवराजः ।

(ङ) देवीमाहात्म्यम् ।

(च) त्रिपुरास्नानादिनित्यकर्मविधिः ।

१५८५ ।

(क) मालतीमाधवनाटकम् ।

सं ४११ ।

(ख) काव्यादर्शः ।

(खण्डितः ।)

(ग) सौन्दरानन्दकाव्यम् ।

८ पत्राणि ।

१६०१ ।

(क) ज्ञानवाक्यसमुच्चयः ।

योगीश्वररचितः । विवरणं प्रयत्नम् ।

१६०८ ।

(क) चान्द्रव्याकरणम् ।

(ख) भगवद्गीता ।

संवत् ४५२ ।

(ग) मालिनीस्तुतिः ।

(मालिनीच्छन्दसा भगवत्याः स्तवनम् ।)

(घ) देवीमाहात्म्यम् ।

संवत् २६२ ।

(ङ) अमरकोषः ।

(च) दशकर्मपद्धतिः ।

(छ) हरिचरित्रकाव्यम् ।

(ज) देवीमाहात्म्यम् ।

(झ) शिशुपालवधकाव्यम् ।

(खण्डितम् ।)

(ञ) हितोपदेशः ।

अन्त्यवाक्यम् । श्रीवत्समल्लनृपतेर्विजये च राज्ये
मल्लापुरीनिवसिता वरकीर्त्तिरामः ।
तत्कण्ठभूषणकृतोऽपि हितोपदेश
श्लोकः समस्तहृदयाब्जविकाशभानुः ॥
संवत् – वेदग्रहवार्णौ — — — — ।

(ट) अमरकोषः ।

कतिपयानि पत्राणि ।

(ठ) कीचकवधकाव्यम् ।

नीतिवर्म्मकृतम् ।

(ड) विष्णुसहस्रनामभाष्यम् ।

११२१ ।

(क) कथाख्यसंहिता या ज्ञानलक्ष्मी ।

(खण्डिता ।) ६१ – ११५ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

मध्यपुष्पिका । श्रीकथाख्यसंहितायां मानमयाग द्वादशः पटलः ।

अन्तपुष्पिका । श्रीसदेकाप्लनाथाय्यंनारादंशगर्भपादानुगृहीतः साधकः कथाख्यकृतायां

ज्ञानलक्ष्म्यां शान्तिपुष्टिविधिश्चतुर्विंशः पटलः ।

संवत् ३०७ फाल्गुनकृष्णचतुर्थ्यां श्रीगुणकामदेवस्य विजयराज्ये लिखित-

मिदं मायायं स्वपुस्तकं भट्टश्रीश्रीचन्द्रमित्रस्य शिवाशिष्यो गुरुभ्यो नमः ।

(ख) वारुणपूजा ।

८ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

पुष्पिका । इति नन्दिकेश्वरमते प्रतिष्ठापञ्चके वारुणपूजा समाप्ता ।

(ग) वारिशास्त्रम् ।

८ पत्राणि ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमो गणेशाय ।

ब्रह्मविष्णुमहेश्वरं चन्द्रमत्सूर्य्यप्रजापतिम् ।

देवतानाञ्च सर्व्वेषां नमः शक्रपुरोगमान् ॥

मृगुपराशरगार्ग्याणां वसिष्ठमुनिसत्तमात् ।

समुद्धृत्य सर्व्वेषां वारिशास्त्रं प्रवक्ष्यते ॥

तिथिनक्षत्रमासञ्च दिनं लग्नं मुहूर्त्तकम् ।

वासरेषु च लग्नेषु सौम्ययोगयुतेषु च ॥

सौम्येषु दिनवारेषु बुधजीवनिरीक्षिते ।

पूर्णेषु पक्षमासेषु पूर्णचन्द्रमसोदये ॥

देवतागमनं यत्र वायुस्तत्राधिवासिनः ।

सिद्धिपुत्रे समाप्ते च क्षिप्रं भवति सस्वयम् ॥ इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् । शशिमासितवारिशास्त्रपाठमतक समाप्तः ।

संवत् १९० (माघरात्यपूर्णि ।) वैशाखशुक्लत्रयोदश्यां — — — ॥

(घ) वारुणयागविधिः ।

३ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

पुष्पिका । इति नन्दिकेश्वरप्रोक्तायां प्रतिष्ठातन्त्रे वारुणयागविधिः समाप्तमिति ।

(ङ) मन्त्रोद्धारः ।

(आद्यन्तखण्डितः ।) अक्षर – नेवारी ।

मध्यपुष्पिका । मुख्ये मन्त्रोद्धारे षष्ठः पटलः ।

(च) ज्ञानलक्ष्मी वा जयाख्यसंहिता ।

(आदिमध्यान्तखण्डिता ।) अक्षर – नेवारी ।

पुष्पिका । १०२ पत्रे । श्रीजयाख्यसंहितायां चतुराश्रमधर्मे द्वात्रिंशः पटलः ।

१०८ ,, श्रीमदेकायनाचार्येनारायणगर्भपादानुगृहीतसाधकचन्द्रदत्तकृतायां
ज्ञानलक्ष्म्यां पितृश्राद्धविधिस्त्रयो + + ।

१२० ,, श्रीमदेकायन० पञ्चविंशः पटलः प्रायश्चित्तविधिः ।
श्रीमदेकायन० सप्तविंशतिः पटलः ।

(छ) रत्नकरण्डिका ।

श्रीधरकृता ; नितरां प्रशस्तम् ।

(ज) अमरकोषः ।

मैथिलाक्षरम् ।

अन्त्यवाक्यम् । परमभट्टारकेत्यादिराजावलीपूर्व्वकश्रीमद्भवसिंहदेवसंभुज्यमानायां
तीरभुक्तौ — — — — — — — ।

(झ) प्रतिष्ठापद्धतिः ।

६० पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमः शिवाय ।

शिवं गणं गुरुं वाणीं मोक्षाय विघ्नशान्तये ।
नमामि भुक्तिमुक्त्यर्थं प्रत्येकं वाग्विभूतये ॥
आगमाभ्यासभीरूणां प्रतिष्ठास्वधिकारिणाम् ।
लक्ष्यलक्षणहीनानां क्रियाज्ञानोद्यतात्मनाम् ॥

— — — —

लिङ्गपीठशिलामानं लक्षणोद्धारपूर्व्वकम् ।

गुरुपारम्पर्यायातं चेदं यद् व्यवहारिकम् ।
तन्मया लिख्यते कर्म प्रतिष्ठायामनाकुलम् ॥

पुष्पिका । इति प्रतिष्ठापद्धतिः समाप्तः ।
यदा नेपालभूपालात्तन्मल्लोऽभिधावति ।
स्वभ्राजमसायुक्ता श्रुतिः सम्वत् नन्दा यतो ॥
कार्तिमासे सिते पक्षे द्वितीयायां कुजे दिने ।
कायस्थोऽयच्छर्मेण ह्यैष लिखितं तुलम् ॥

– – – – – – –

– – – – – – –

(ञ) महामायास्तवः ।

५ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

पुष्पिका । इति त्रिवर्णकिसमरखीमाया महामायास्तवः समाप्तः । संवत् ९९१ ।
आषाढशुक्लपक्षस्यां रविदिने ॥

(ट) मेघदूतटीका ।

(खण्डिता ।) अक्षर – नेवारी ।

(ठ) प्रतिष्ठासारसङ्ग्रहः ।

१९ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

प्रारम्भभागम् । ॐ नमः श्रीभैरवाय ।
श्रीनाथकरुणतरङ्गितयति महामोहतिमिरहरणमोः ।
कृता विशुधहृत्स्वरूपमभोधवम — — — र्ने येन ॥ (?)
चिन्मयानन्दगम्भीरसिद्धये(चिन्मये) प्रभवे नमः ।
अशक्तिप्रसरे मौहा — — — — — पूर्तये ॥
प्रायेणेह कलौ काले दुर्लभागमसम्भवः ।
अतो मूलागमोद्धृत्य प्रतिष्ठापद्धतिः कृता ॥
अथ देवताप्रतिष्ठायां विधानमभिधीयते । इत्यादि ।

अन्त्यभागम् । इति कुमारीपूजाविधिः ।
समाप्तोऽयं प्रतिष्ठासारसंग्रहः ।

श्रीलक्ष्मीपादपङ्कुः(पङ्कजो)पर्जाविना राजपत्यारांधेन संग्रहीकृत ॥ (?)
अब्दः वह्निहयस्य सागरकृते श्रीशुन्यसिते पर्क — — — ॥

(ड) मेदिनीकोषः ।

मैथिलमक्षरम् । लसं ३११ पौषवदि ।

(ढ) प्रपञ्चसारतन्त्रम् ।

मैथिलमक्षरम् । लसं ४०८ । त्रिशरणं प्रदत्तम् ।

(ण) वेतालपञ्चविंशतिः ।

(नेपालीभाषायाम् ।)

(त) विनायकस्तवः ।

(भविष्यपुराणोक्तः ।)

(थ) भनेश्वरस्तवः ।

(स्कन्दपुराणीयः ।)

१६२४ ।

(क) तत्वसारः ।

अक्षर – नेवारी । ९ पत्राणि ।

(विलुप्तप्रायमिति प्रथमपत्रस्य प्रारम्भवाक्यं दुर्भलनीयम् ।)

प्रारम्भवाक्यम् । ३ पत्रे । कार्त्तिक उवाच ।

मायुपादं न वर्तव्यं गुरुणा मह शङ्करः ।
तत्वप्रतिकर्त्तव्यो चान्यथा सं — — कुतः ॥
अकर्तासि कथं कर्ता – – – कथम् ।
– – – – सर्व्वकर्त्ता कथं भवेत् ॥

ईश्वरोवाच ।

सत्यं भवति मुक्तानामसत्यं पशुचेतसाम् ।
सत्यासत्यं भवेत् सत्वः सत्यः सत्यः षडाननः ॥

पुष्पिका । इति तत्वसारः समाप्तः ।

(ख) ज्ञानकारिका ।

१६ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

पुष्पिका ।

१३ पत्रे । इति ज्ञानकारिकायां धर्म्माधर्म्मविभागे – – द्वितीयः पटलः ।

१६ पत्रे : इति ज्ञानकारः महामत्स्येन्द्रनाथपादावतारितोक्तं – – – तृतीयः पटलः ॥

(ग) चतुर्थीविधिः ।

(त्रिजाताद् पर चतुर्थीविधानं कुर्यात् ।) अक्षर – नेवारी ।

(घ) दशकर्म्मविधिः ।

(खण्डितः ।) अक्षर – नेवारी ।

(ङ) विवाहादिपद्धतिः ।

(वाजसनेयिनाम् ।) रामदत्तविरचितः । मैथिलाक्षरम् ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमो महागणेशाय ।

सान्द्रविभ्रमसम्भौन्द्रवंशाविस्ततूद्भवः ।
भूमिपालशिरोरत्नरञ्जिताङ्घ्रिसरोरुहः ॥
सन्धिविग्रहिकश्रीमच्छ्रीरेश्वरसहोदरः ।
महामहत्तकः श्रीमान् विराजति गणेश्वरः ॥
श्रीमता रामदत्तेन मन्त्रिणा तस्य सूनुना ।
पद्धतिः क्रियते धर्म्या रम्या वाजसनेयिनाम् ॥
तत्रादौ विवाहः । इत्यादि ।

पुष्पिका । इति महामहत्तकश्रीमद्रामदत्तकारिता वाजसनेयिविवाहादिपद्धतिः समाप्ता । लसं ४१४ । श्रेयोऽस्तु ॥

(च) कालज्ञानम् वा कालोत्तरम् ।

१ – २६ पत्राणि । नागराक्षरम् ।

पुष्पिकाः । इति कालज्ञाने – – प्रतिमो दशमपटलः ।

इति कालोत्तरे – – – त्रयोदशः ॥

〃 चतुर्दश
〃 पञ्चदश
〃 षोडश
〃 सप्तदश ।

(छ) पुद्गलजयार्णवतन्त्रम् ।

अक्षर – नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । – – सूर्याय ।

मोहान्धकारमग्नानां जनानां ध्यानरश्मिभिः ।

कृतमुद्धरणं येन तं नौमि शिवभास्करम् ॥

देव्युवाच ।

भगवन् देवदेवेश शशाङ्क – – – – ।

– – – परमं स्थानं त्रिस्पृष्टायं महेश्वर ॥

स्वरोदय परं गुह्यं मुनिना – – – पुनः ॥ इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् । इति पुद्गलजयार्णवतन्त्रे प्रकीर्णाधिकारो नाम दशमपटलः समाप्तः स्वरोदय

– – – संवत् ४२६ । (आक्षराण्यस्फुटानि ।)

– – – – श्रीश्रीजयस्थितिमल्लदेवस्य विजयराज्ये ।

(ज) अनुमानखण्डटीका ।

वाचस्पतिरचिता ।

(खण्डितान्ता ।) मैथिलमक्षरम् । विवरणं प्रशस्तम् ।

(झ) भाषावृत्तिः ।

(आद्यन्तखण्डिता ।) मैथिलमक्षरम् ।

(ञ) अनर्घराघवनाटकम् ।

(आद्यन्तखण्डितम् ।) मैथिलमक्षरम् ।

१६३५ ।

महाभारतम् ।

(खण्डितान्तसभापर्व्वमात्रम् ।) ९३ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

१६४५ ।

(क) देवीमाहात्म्यम् ।

(देवीलक्ष्मणसहितम् ।) अक्षर – नेवारी । संवत् १८९ ।

(ख) रुद्रमाहात्म्यम् ।

(स्कन्दपुराणीयम् ।) अक्षर – नेवारी ।

(ग) देवीमाहात्म्यम् ।

(मार्कण्डेयम् ।) मातारावम् । .

(घ) मालिनीस्तोत्रम् ।

(मालिनीछन्दसा महामायायाः स्तवनम् ।)

११ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

अन्त्यवाक्यम् । श्रीमल्लगमण्डले । राजा श्रीजयमल्लदेवे भुज्यमाने ।

पुष्पिका । इति मालिनीस्तोत्रं समाप्तम् ।

इति समस्तश्रुत्यर्थनिर्णयो नाम पीठकास्तोत्रं समाप्तः ।

(ङ) पञ्चपत्राणि ।

(कामशास्त्रीयानि ।)

प्रारम्भवाक्यम् । बाला स्यात् षोडशाब्दा तदुपरि तरुणी त्रिंशतो यावदूर्ध्वं

प्रौढा स्यात् पञ्चपञ्चाशदवधिपरमतो वृद्धतामेति नारी ।

प्रौढा कृष्णा च तन्वी चिरविरहवती निम्नकक्षा प्रथा च

प्यूना गौरी च खर्वा सततरतिरपि गूढकक्षा घना च ॥ इत्यादि ।

अन्त्यवाक्यम् । यद् पुष्पितौ किशन सञ्चिताङ्गौ स्मितोपगिधा पुरुषं च नाम्या ।

निर्नन्दिना विध्यति ताम गाढं पञ्चात्मको विम्बकमुच्यते तत् ॥ (?)

(च) कामकला ।

कोक्कोद्गन्थिता । ११ पत्राणि ।

प्रारम्भवाक्यम् । (मङ्गलाचरणश्लोको परित्यज्य लिखितम् ।)

(श्री) कोक्कनाम्ना कृतिना कृतोऽयं

श्रीवैन्यदत्तस्य कुतूहलेन ।

विलोक्यतां कामकला सुधीरा

प्रदीपकल्या च रवं विशुम्भाः(?) ॥

कथाख्यायाः पूर्वं विद्भिः विद्याधराद्युपकृतम् ।

रत्नायाश्च रतिः सम्यङ् कामशास्त्रप्रयोजनम् ॥

पुष्पिका । ३ पत्रे । इति आद्याधिकारो नाम परिच्छेदः ।

५ पत्रे । इति चन्द्रकलाभिधानो नाम द्वितीयः परिच्छेदः ।

११ पत्रे । इति नक्षत्राधिकारो नाम ।

(छ) तिङ्भेदः ।

२० पत्राणि ।

प्रारम्भवाक्यम् । नमो भवाय ।

यदा – – – – – चित्तं गुणोदधिम् ।

अल्पज्ञानानभिज्ञानां तिङां भेदस्तु कथ्यते ॥

(ज) सत्त्वबाधाप्रशमनम् ।

(त्रिपाण्डुधर्मीयम् ।) ५ पत्राणि ।

अन्तवाक्यम् । संवत् ३२० आषाढकृष्णाष्टम्यामादित्यवासरे । राज्ये श्रीमदग्निमल्लदेवस्य विजयराज्ये लिखनं समाप्तीकृतम् ।

(झ) इन्द्राणीस्तवः ।

अक्षर नेवारी ।

(ञ) महामायास्तवः ।

अक्षर – नेवारी ।

(ट) ब्रह्मपुराणम् ।

१०७ – १८२ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

पुष्पिकाः । इत्यादिब्रह्मपुराणे स्वयम्भूऋषिसम्वादे प्रतिमोत्पत्तिः ।

इत्यादिब्रह्मपुराणे स्वयम्भूऋषिसम्वादे उत्कलवर्णनम् ।

इत्यादिब्रह्मपुराणे स्वयम्भूऋषिसम्वादे दक्षयज्ञविध्वंसनम् ।

(ठ) रामायणम् ।

(खण्डितकोटरसुन्दरकाण्डमात्रम् ।) मैथिलाक्षरम् ।

(ड) मुद्राप्रकाशः ।

(मुद्राराक्षसनाटकस्य टीका । प्रथमाङ्कात् तृतीयाङ्कस्य कियदंशपर्यन्ता ।)

वटेश्वरविरचितः । मैथिलाक्षरम् ।

पुष्पिका । महामहोपाध्यायश्रीगौरीपतितनयश्रीवटेश्वरविरचितमुद्राप्रकाशे प्रथमोऽङ्कः ।

(ङ) महालक्ष्मीमाहात्म्यव्याख्यानसमुच्चयः ।

अक्षर – मैथिली ।

पुष्पिका । इति गालवकृते महालक्ष्मीमाहात्म्यव्याख्यानसमुच्चये षोडशोऽध्यायः समाप्तः ।

संवत्सरे भूमकपक्ष्मके आये सिते भाद्रकजीवहारे ।
पूर्व्वोदिधाङ्के – – कामतिथौ लिखेतु संपूर्णमिदं च शास्त्रम् ॥
यस्मिन् रूपेण स्थिततरावमक्षुः ममसरावमन्तमूवं पुनर्हि ।
तस्मिन् मयालिख्य धीगदिर्थिको महादिवलक्ष्मी व्रतराजमीश्वम् ॥

(च) सप्तर्षीव्रतकथा ।

अक्षर – मैथिली ।

गर्ह्विमूलभवे याते भैपालाब्दि लिखीयते ।
कृष्णाख्य सिते पक्षे तिथौ काम समुद्दिने ॥ ?

(छ) महालक्ष्मीव्रतकथा ।

अक्षर – मैथिली । संवत् ५०२ ।

(ज) कुसुमाञ्जलिप्रकाशः ।

वर्द्धमानरचितः । मैथिलाक्षरम् ।

प्रारम्भवाक्यम् । (मङ्गलाचरणानन्तरम् ।)

न्यायाम्भोजपतङ्गाय मीमांसापारदृश्वने ।
गङ्गेश्वराय गुरवे पित्रे च भवते नमः ॥ इत्यादि ।

पुष्पिका । इति कुसुमाञ्जलिप्रकाशे तृतीयः स्तबकः ।

११४७ ।

(क) वेदमन्त्राणि ।

(ख) शारदातिलकम् ।

(अपूर्णम् ।) वङ्गाक्षरलिखितम् ।

(ग) धातुपाठः ।

(अपूर्णः ।)

(घ) पारमेश्वरीमततन्त्रम् ।

(खण्डितम् ।)

(ङ) धातुज्ञानम् ।

(धातूनां साधनप्रणाली ।)

(च) कुशोपदेशटीका ।

अङ्कुशकुमाररचिता । अक्षर – नेवारी ।

पुष्पिका । इति कुशोपदेशे नीतिसारे अङ्कुशकुमारकृते अष्टमः श्लोकः सम्बन्धः परिच्छेदः समाप्तः परिपूरि सम्पूर्णम् । संवत् ६४४ फाल्गुन प्रतिपदादिन भृगुवासरे कान्तिपुरपुरीपूर्व्वदिशस्थितमहाबौद्धारतसूले नामवासित-वज्राचार्य्यश्रीवान्धवमनेन रचितम् ।

(छ) सपयोगक्रमः ।

(व्याकरणशास्त्रम् ।)

(ज) ब्रह्मपुराणम् ।

(खण्डितम् ।)

(झ) लङ्कावतारः ।

गुप्ताक्षरलिखितः । संवत् ३८ । (अक्षराण्यस्फुटानि ।)

१९४८ ।

(क) गुप्ताक्षरलिखितानि षोडशपत्राणि ।

(व्याकरणशास्त्रीयाणि ।)

सूत्राणि । ग्रीष्मवसन्तादु वा । एताभ्या – – – – भवति ।

ग्रैष्मकं ऋणं ग्रैष्मं वासन्तं वासन्तकं । कालाद्यञ्चणं ॥ कालेभ्यः सप्त-म्यन्तेभ्यः देय – – – यथाविहितं – – – इयो भवन्ति । कृवाह्यत् तत् मासदेयं ऋणं मासिकं ग्रैष्मम् । ऋणमिति किं मासदेया भिक्षा । इत्यादि ।

(ख) सर्व्वज्ञानोत्तरतन्त्रम् ।

४० पत्राणि । गुप्ताक्षरलिखितम् ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमः शिवाय ।

– – – – – – –

वक्ष्यामि वासुके तन्त्रं शैवदेवं महेश्वरम् ।

– – – – परं गुह्यं प्रकृष्ट – – षडाननः ॥

– – – सर्वलोकेशः सर्वज्ञः सर्वकृत् प्रभोः । (?)

सर्वज्ञा + सर्वज्ञानं सर्वज्ञानेषु चोत्तरम् ॥

युक्तं सर्वात्मकैर्मन्त्रैः सर्वसिद्ध्यर्थसाधकः ।

हिताय सर्वसत्वानां वक्तुमर्हस्यशेषतः ॥

– – – – वाच ।

अथातः सम्प्रवक्ष्यामि सर्वशास्त्रसमुच्चयम् ।

सर्वज्ञानोत्तरं नाम सर्वतन्त्रा – – – ॥

– – – सर्वपुष्पेषु सारमुद्धृत्य निर्मितम् ।

तद्वत् सर्वशास्त्रेषु सारमुद्धृत्य सम्मुना ॥

– – – दासांश्च निर्मथ्य यथा सर्वैः सुरासुरैः ।

उद्धृतं अमृतं पूर्वं तद्वदं तन्त्रमुत्तमम् ॥ इत्यादि ।

(एकापि पुष्पिका न दृष्टा ।)

(ग) चरकसंहिता ।

अक्षर – नेवारी । विवरणं प्रदत्तम् ।

(घ) खण्डखाद्यटीका ।

श्रीश्वरांचिता । विवरणं प्रदत्तम् ।

(ङ) त्रिपुराजपहोमविधिः ।

(वामकेश्वरतन्त्रोक्तः ।) ११ – ३५ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

(च) नागरकसर्वस्वम् ।

विवरणं प्रदत्तम् ।

(छ) द्वैतनिर्णयः ।

२ – ३८ पत्राणि । मैथिलाक्षरम् ।

(ज) भोजदेवसङ्ग्रहः ।

अक्षर – नेवारी । विवरणं प्रदत्तम् ।

(झ) **महामायाष्टकम् ।**

अक्षर – नेवारी ।

अन्तवाक्यम् । सम्वत् ५८४ । पौषशुक्लपञ्चम्यां तिथौ । शुभम् ।

(ञ) दशकर्म्मपद्धतिः ।

६४ पत्राणि ।

प्रारम्भवाक्यम् । ब्रह्मणे नमः ।

अथ गर्भाधानविधिः ।

रजस्वला — — — — । चतुर्थे दिन प्रभाते स्नानं । इत्यादि ।

(ट) गुह्यभिह्निशास्त्रम् ।

५० पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमः श्रीभैरवाय ।

आदिवर्णक्रमान्तस्थं गुणोपहृतचतुष्पथ ।

चतुष्टकक्रमायान्तं तं वन्दे कुलनायकम् ॥

श्रीमेरुपीठे मयान्तस्थ गुह्यपीठे परिस्थितः ।

अनन्तचक्रमारूढा सर्व्ववर्णविभूषितम् ॥

— — — — — — —

देव्युवाच ।

गुह्यभिह्निक्रमं देव समयाचारलक्षणम् ।

सबाह्याभ्यन्तरा ब्रूहि नाथ सर्व्वजगत्पते ॥ इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् । इह लोके च दारिद्रं मृते च पशुतां नयेत् ॥

संवत् ५१४ दुराखाढमासे शुक्ले पञ्चम्यां

श्रीश्रीभक्तग्रामे जयस्थितीराजमल्लदेवस्य विजयराज्ये श्रीभोगमुक्तकुलज-

क्रमाचार्य्यलिखिता ...... श्रीगुह्यभिह्निशास्त्र समाप्तः ॥

(ठ) **भैरवार्चनम् ।**

१५ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

(ड) **नैषधचरितम् ।**

खण्डितनवमसर्गपर्य्यन्तम् । मैथिलमक्षरम् ।

(ङ) शारदातिलकम् ।
(आदिमध्यखण्डितम् ।) वर्त्तुलाक्षरलिखितम् । शाके १३३१ ।

(च) मुद्राराक्षसनाटकम् ।
अक्षर – नेवारी ।

अन्तः । श्रेयोऽस्तु संवत् ४९१ । भाद्रपदशुक्लदशम्यां तिथौ .. .. परमेश्वरपरमभट्टारकपरमधार्म्मिकः श्रीश्रीजयार्ज्ज .. नो विजयराज्ये श्रीनेपालमण्डले । .. .. । श्रीललितापुरे श्रीमानिग्लोत्तरे महाविहारे श्रीयोगाचार्यविहाराधिवासिनः .. .. लेखक-गजाङ्कुशेनामिश्रवर्णेन स्वोपकारार्थं तु अक्षरेण लिखितं .. ॥

१६८३ ।

(क) अभिसमयालङ्कारः ।
२६ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

(ख) अष्टसाहस्रिका ।
(खण्डिता ।) अक्षर – नेवारी ।

(ग) महाभारतम् ।
(खण्डितप्रस्थानिकपर्व्वात्मकम् ।) अक्षर – नेवारी ।

(घ) विद्यापीठः ।

पुष्पिका । इति विद्यापीठे गुह्यकालिकेन्द्रचारे (?) तृतीयपरिच्छेदः समाप्तः ।

(ङ) कृद्भाष्यम् । (?)
१३ पत्राणि । गुप्ताक्षरलिखितम् ।
सूत्राणि यथा – आतश्चोपसर्गे । आकारान्ताद्धातोः उपपदे उपसर्गे अङ् प्रत्ययो भवति । स्त्रियां प्रज्ञा संस्था प्रधा प्रपा उपधा । ईषिप्रच्छा-चिवर्ज्जिविद्विकारितामेभ्यो युः । ईषि ग्रन्थि घाटि वन्दि विदि कारि तान्ता इत्येतेभ्यः स्त्रियां युप्रत्ययो भवति । ईषा ...... घाटना वन्दना वेदना कारणा .... ॥
कीर्त्तेश्चोक्तिच । कीर्त्ति इत्येतयोः क्ति प्रत्ययो भवति । गुणाभि-ख्यातः । कीर्त्तिः कीर्त्तना ।

पुष्पिका । कृद्भाष्यस्य प्रथमोऽध्यायः समाप्तः ।

CATALOGUE

OF

PALM-LEAF MANUSCRIPTS

IN THE COLLECTION RECENTLY MADE BY

HIS EXCELLENCY

MAHĀRAJA SIR BIR SHAMSHER JANG BAHADUR RĀṆA,

PRIME MINISTER AND COMMANDER-IN-CHIEF OF NEPAL

२

(क) दिव्यावदानम् ।

(रूपवत्यवदान – कुणालावदान – पांशुप्रदानावदानैः समेतम् ।)

(ख) कारण्डव्यूहः ।

अक्षर – नेवारी ।

(ग) अष्टसाहस्रिकाप्रज्ञापारमिता ।

अक्षर – नेवारी ।

(घ) जातकमाला ।

(शशजातक – हंसजातक – यज्ञजातक – व्याघ्रीजातकानि ।)

६

खण्डखाद्यकम् ।

ब्रह्मगुप्तरचितम् । १५ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमः सूर्य्याय ।

प्रणिपत्य महादेवं जगदुत्पत्तिस्थितिप्रलयहेतुम् ।

वक्ष्यामि खण्डखाद्यकमाचार्य्यार्य्यभटतुल्यफलम् ॥

प्रायेणार्य्यभटेन व्यवहार प्रतिदिन यतो ऽशक्यम् ।

उद्वाहजातकादिषु तत्समलघुतरोक्तिरतः ॥ (?) इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् । इति शब्दशास्त्रे महाकाव्ये परिशेषाधिकारः समाप्तः । समाप्तश्चेदं शब्दशास्त्रकम् । - - - - - - - श्रेयोऽस्तु संवत् ४७० भाद्रपदकृष्ण-द्वितीयापरतृतीयायां तिथौ - - - - - - ॥

४

तिङ्भेदः ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमो वागीश्वराय ।

अल्पबोधं प्रयत्नादौ बालानां बुद्धिवृद्धये ।

शब्दज्ञानमभिधान - - - दं तु कथ्यते ॥

तत्र लकारादीनां स्थाने तिबादय आदेशा भवन्ति । ते पुनर्दश लकाराः । लट् लिट् लुट् लृट् लोट् इति पञ्च - - टित् । इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् । इति ४ समाप्तः । संवत् ४४० ज्येष्ठशुक्ल १२ बुध - - ।

१२

(क) द्वैतनिर्णयः ।

वाचस्पतिमिश्ररचितः । मैथिलाक्षरम् ।

(ख) विवादनिर्णयः ।

वाचस्पतिमिश्ररचितः । मैथिलाक्षरम् ॥

१४

(क) शताधिकाष्टाशीतिपत्राणि ।

(वैद्यशास्त्रीयाणि ।) मैथिलाक्षरम् ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ महागणेशाय नमः ।

त्रिगुणात्मकचेतनधिया हृत्वाऽऽरम्भतमुत्तमं पिब ।

त्रिगुणवराधाधि - - स विशतु धन्वन्तरिः शिवम् ॥

रोगमादौ परीक्षेत ततोऽनन्तरमौषधम् ।

ततः कर्म भिषक् पश्चाद् ज्ञानपूर्वं समाचरेत् ॥ इत्यादि ।

(क्वापि पुष्पिका न दृष्टा ।)

(ख) भागवतटीका ।

(एकादशद्वादशस्कन्धयोः ।) मैथिलमक्षरम् ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ गणपतये नमः ।

प्रागुविरुद्धोपसंहारो रूपितोऽनेकधा बुधा ।

मुक्त्यैकादशे स्कन्धे ध्यायैकत्रिंशतोच्यते ॥ (?)

तत्र ज्ञानकर्मनिष्ठाभेदात् प्रकरणं द्वयं पञ्चाध्यायाः ।

तत्राद्येऽध्याये कथ्यो यदूनां दुःशापतस्त्वयः ।

विप्रागमो यदूनां विप्रशापाद् विमुक्तये ॥ ?

तत्रादौ तत्र प्रसिद्धार्थं समनन्तरस्कन्धार्थं -- -- वदति ।

कृत्वा धर्मयुं शत्रुभूभारहरणाय वैरवत्सरं कालं कलहमनोयां जनयन्

मुद्राभारं निरहरदिति ॥ इत्यादि ।

अन्त्यवाक्यम् । लसं ३९३ मार्ग शुदि १४ शनौ रविने पौष्पारिग्रामे श्रीरघुपतिना लिखितैषा पुस्तीति ।

१५

कामन्दकीयनीतिसारः ।

८१ पत्राणि । मैथिलमक्षरम् ।

अन्त्यवाक्यम् । शुभमस्तु श्रीरस्तु ।

गौड़भूमिपतेरब्दे नेत्रवह्न्यब्धिभूमिते ।

वैशाखे कृष्णसप्तम्यामिदं कामन्दकीलिखत् ॥

१७

नलचरितटीका ।

मैथिलमक्षरम् ।

पुष्पिकाः । २४ पत्रे । इति मन्त्रिहरीश्वरकृतौ नलचरितटिप्पन्यां नवमः सर्गः ।

१२९ पत्रे । विक्रमादित्यचरिते गद्यपद्यमयग्रन्थविशेषकर्तुर्मन्त्रिहरीश्वर(स्य)-
कृतौ नलचरितटिप्पनिकायां २२ सर्गः ।

१३० पत्रे । यामिनीचन्द्रकलिते शाके माघे समापिता ।
हरीश्वरसमाख्यातैर्याख्येयं कृतिनां मुदे ॥

२१

(क) शिवधर्म्मोत्तरम् ।

अक्षर – नेवारी ।

(ख) शिवधर्म्मसङ्ग्रहः ।

अक्षर – नेवारी ।

(ग) वृषसारसङ्ग्रहः ।

अक्षर – नेवारी ।

(घ) धर्म्मपुत्रिका ।

१९ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमः शिवाय ।

वन्दे देवं पुराणं शिवममरगुरुं भूतलस्थेन मूर्ध्ना

नित्यं शान्तं सुसूक्ष्मं त्रिभुवननमितं सर्व्वलोकैकनाथम् ।

निःसङ्गं निर्व्विकारं प्रजननमरणाशेषदोषैर्विमुक्तं

योगाभ्यासैकवेद्यं त्रिगुणविरहितं न प्र – – – रूपम् ॥

– – – – – – –

नमस्कृत्य प्रवक्ष्यामि संहितां धर्म्मपुत्रिकाम् ।

सिद्धिं प्राप्नोति योगस्य युञ्जन् योगी न संशयः ॥

नवोत्तराशीतियुते शतेऽब्दे

आषाढशुक्लस्य तिथौ तृतीये ।

श्रीशङ्कराख्ये जयति क्षितीन्द्रे

श्रीयशब्रह्मोत्तरटोलनिवासी ॥ ?

पुष्पिका । धर्म्मपुत्रिकायां सिद्धुपायो नाम षोडशमोऽध्यायः समाप्तः ।

पुष्पिकाः । धर्म्मपुत्रिकायां साधनप्रकरणं नाम प्रथमोऽध्यायः ।

धर्म्मपुत्रिकायामासनप्रकरणं नाम द्वितीयः पटलः ।

„ धारणाप्रकरणं नाम तृतीयोऽध्यायः ।

„ ध्यानमार्गप्रकरणं नाम चतुर्थः पटलः ॥

„ सूक्ष्मान्तरायो नाम पञ्चमः पटलः

„ महासूक्ष्मान्तरायो नाम ६ ष्ठः अध्यायः ।

DETAILED DESCRIPTION

OF SOME OF THE

RARE PALM-LEAF MSS.

IN THE

DURBAR LIBRARY, NEPAL.

(११३४ । ग ।) अनुमानखण्डटीका. By वाचस्पति. 12 x 1 inche Folia, 52. Lines 6 on a page. Extent, 2,091 çlokas. Character, Maithil Date, (?) Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः शिवाय ।

- - - - - विकर्षणस्फुरितगोपवीमत्तिको-

पयोधरमहीधरद्वितयमग्नहृच्चेतसः ।

त्रिनयनपुरघोरवीथुकुटद्युपादश्रियः

पुनन्तु पदपांसवः सपदि कंसविध्वंसिनः ॥

पूर्णीभूतं हैमाचलगुरुशालामेकीभूतं सारभूतं गुणानाम् ।

प्रत्यीभूतं गोपवीशिखिमौनां श्यामीभूतं ब्रह्म निर्व्याजमीडे ॥

अथपतः कारणतो विषयात् फलतः क्रमात् ।

- - - - - परं तुच्छ कथोपकरणाच्छितम् । (?)

अथ प्रत्यक्षमूलकत्वात् तदनन्तरमनुमानं निरूप्यते । इत्यादि ।

End. प्रतयव्याप्तिपूर्वकतया शेषत्वे प्रमुखाश्रयोत्कर्षं दूषणोपायकथ न

सपेक्षिति रहस्यम् । (ततः खण्डिता)

विषयः । आराध्य वाचस्पतिमिश्रमतिप्रथमा-

तथ्यस्य गौतममतं च जैमिनीयम् ।

सारं विविच्य मतयोरनयोरशेषं

वाचस्पतिर्विवरयत्यनुमानसारम् ॥

(१३६१ । घ ।) **कर्म्मक्रियाकाण्डः**. By **सोमशम्भु**. 8 × 1½ inches. Folia, 111. Lines, 5 on a page. Extent, 2,220 çlokas. Character, Newārī. Date, (?) Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः शिवाय ।

विश्वबोधविधातारं विश्वविज्ञानविग्रहम् ।
विश्वरूपं परं नत्वा विश्वेशं शिवमव्ययम् ॥
संवीक्ष्य शिवशास्त्राणि सदाचार्य्योपदेशतः ।
क्रमान्नित्यादिकं वक्ष्ये क्रमबोधविवृद्धये ॥
प्रातरुत्थाय सञ्चिन्त्य शिवाय शिवमक्षरम् ।
उत्सृजेन्मलमूत्रादि गत्वा देशं यथोचितम् ॥ इत्यादि ।

End. अथ वृषप्रतिष्ठायां + + + + स्थितैः ।
आरामोद्यानयोर्वृत्तात् पूर्व्वं प्रदिशि मण्डपे ॥
स्नपनं पूजनं न्यासं स्थानं स्नानं शुभाचरेत् । (?)
वृषाधिदैवतग्नौ × × × × पूर्णाहुतिं शुभम् ॥
कर्त्ता सन्तोषयेत् पश्चादाचार्य्यं ब्राह्मणानपि ।
बन्धून् मित्राणि दीनांश्च भोजयेत् तोषयेदपि ॥
श्रीगोननामा शिवतुल्यधामा
तस्याथ शिष्यो विमलेशनामा ।
तस्यापि शिष्यस्तु शिवः शिवात्म-
शिष्योऽभव × × स सोमशम्भुः ॥
× × × × ×
दिक्चक्रवालोदरलब्धकीर्त्तिः ।
शिवाश्रमाब्जो (?) सुमितृन्दवन्द्य-
श्चक्रे क्रियाकाण्डपदक्रमावलीम् ॥
क्र तावकीनागमबोधविक्रवा
क्र शैवा × × × ।
× × × × ×
× × × × × ॥

यामेऽस्मिं त्रिशते च च षट्पष्टिते भूयो त्रिंशच × शाकके माघे शुक्लाष्टमी-
तिथौ श्रीनागमल्लदेवस्य × × × × संस्थिते × × × पूर्वे
पुरे × × ।

(५२६ । च ।) कालोत्तरतन्त्रम् . 8×1½ inches. Folia 39. Lines, 5 on a page. Extent, 600 çlokas. Character, Nāgara. Date. (?). Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. (प्रथमपत्रं नास्ति तेन द्वितीयपत्रस्थं द्वितीयपटलस्य प्रारम्भवाक्यं प्रदत्तम् ।)

कार्त्तिकेय उवाच ।

अन्तःकरणविन्यासं भूतशुद्धिस्तथैव च ।

भूतशुद्धिं पुरा कृत्वा + + + + ॥

आप्यायनं कथं देवी कथयस्व यथार्थतः ॥

ईश्वर उवाच ।

चैतन्यं मोक्षयेत् पूर्वं दहनं तदनन्तरम् ।

आप्यायनं तृतीयन्तु प्राणायामश्च यः स्मृतः ॥ इत्यादि ।

End. + + + + + + + + ।

+ + + + न भूयो जन्मसम्भवः ॥

Colophon. इति कालोत्तरे महातन्त्रे सप्तशतिकसंग्रहाचो (?) नाम द्वात्रिंशत्तितम पटलः । समाप्तं चेदमखिल .... कालोत्तरं महातन्त्रमिति ।

विषयः । इति कालोत्तरे महातन्त्रे सप्तशतिके मन्त्रोद्धारे १ मः पटलः ।

„	„	„	„	अन्तःकरणो नाम	२ यः	„
„	„	„	„		३ „	„
„	„	„	„	मन्त्रसाधनं	४ र्थः	„
„	„	„	„	यजनविधिः	५ मः	„
„	„	„	„	अग्निकार्यविधिः	६ ष्ठः	„
„	„	„	„		७ मः	„
„	„	„	„	दीक्षाप्रकाशे	८ „	„
„	„	„	„		९ „	„

इति कालोत्तरं महातन्त्रे षमग्रातिके माहौ + नाम १० मः पटलः ।

,,	,,	,,	,,	अग्निषोमात्मकं	११	शः	,,
,,	,,	,,	,,	न्हिमंहारकं	१२	,,	,,
,,	,,	,,	,,		१३	,,	,,
,,	,,	,,	,,	प्रासादनिदर्शनं	१४	,,	,,
,,	,,	,,	,,		१५	,,	,,
,,	,,	,,	,,		१६	,,	,,
,,	,,	,,	,,		१७	,,	,,
,,	,,	,,	,,		१८	,,	,,
,,	,,	,,	,,	तत्त्वनिर्णयः	१९	,,	,,
,,	,,	,,	,,	संक्रान्तिः	२०	,,	,,
,,	,,	,,	,,		२१	,,	,,
,,	,,	,,	,,	शक्तिसमरस	२२	,,	,,
,,	,,	,,	,,	कुमारिकाप्रकरणे	२३	,,	,,
,,	,,	,,	,,	कालचक्रं + +	२४	,,	,,
,,	,,	,,	,,	प्रत्यक्षयजनं	२५	,,	,,
,,	,,	,,	,,		२६	,,	,,
,,	,,	,,	,,		२७	,,	,,
,,	,,	,,	,,		२८	,,	,,
,,	,,	,,	,,		२९	,,	,,
,,	,,	,,	,,		३०	,,	,,
,,	,,	,,	,,		३१	,,	,,
,,	,,	,,	षमग्रातिकहंसत्राचो नाम(?)		३२	,,	,,

(१०७७ । ज ।) कीर्त्तिपताका. By विद्यापति. 10 × 1½ inches Folia, 38, (of which leaves 8–29 are missing). Lines, 5 on a page. Extent, 618 çlokas. Character, Maithila. Date, Lakṣmaṇa Era, 426. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Beginning. श्रीमहागणेशाय नमः ।

निद्यो विभुनाथ विलम्बितटाम्बरको (?)

देवार्द्धबहुरमणीरमणीयमूर्त्तिः ।

कौतूहलाविव निकुञ्जपदं निविश्य

शृङ्गारवानवतु वो मदनान्तकः ॥

स्फुटन्ती कलकंठका रवमौक्तगर्विणी ।
भारती मालतीमालोपमेयं मे विराजताम् ॥
निद्रान्तं विश्रान्तिष्ठ तारकवंतालेन ।
सम्मोदरमउलमं कल्बीरमग्रगमर्धदेवमद्य ॥

दोहा । पहिलुगमखलियहुगुये मौयमकौरमुहेन ।
वाढौमहुरमडग्धरव पिम्रव चमग्गनमचनेन ॥ (?) इत्यादि ।

End. एवं श्रीशिवसिंहदेवनृपतेः संग्रामजातं यशो
गायन्ति प्रतिपत्तनि प्रतिदिनं प्रत्यङ्गनं सुभुवः ।
यतत् कौर्त्तिप + + + + + वाणी च विद्यापते-
राचन्द्रार्कमिदं विराजत सुधाम्भोजेषु + + यशः ॥

Colophon. इति श्रीविद्यापतिविरचितायां कीर्त्तिपताकायां चतु - - र्थः सम्पूर्णः ॥
शुभमस्तु । सं ४२६ जेठवदि शुक्ले - - - यं पुरमारे श्रीश्रीरिसम-
लिखिता (?) पुस्तौति । .. .. ॥

विषयः । शिवसिंहनृपतेः कौर्त्तिकथितः क्वचित् दोहाः ।

(१०७८ । घ ।) कुब्जिकामतम्. 8×2 inches. Folia, 12. Lines, 5 on a page. Extent, 180 ślokas Character, Newārī. Date, Newār Era, 280. Appearance, old Verse Incorrect.

Beginning. ॐ नमो महाभैरवाय ।
नित्योदितचिदानन्दं सर्वज्ञं सर्वसंस्थितम् ।
कामरूपपरं देवं श्रीनाथं प्रणमाम्यहम् ॥
गिरिपृष्ठे सुखासीनं भैरवं विमलप्रभम् ।
गणकोटिसमाकीर्णं योगिभिः परिवारितम् ॥
प्रणिपत्य महादेवं इदं वचनमब्रवीत् ॥
चन्द्राभिधे महाद्वीपे कामाख्यापीठमुत्तमे ।
किं नु कार्यं महादेव यत्र त्वया कृतामता ॥ (?)
श्रीभैरव उवाच ।
श्रीकामपीठमध्यस्थं कारणानन्दविग्रहम् ।
कथमध्या देवता यत्रै मोदयामि तथा वद ॥ (?) इत्यादि

End. खेचरीणामियं मुद्रा खस्थपदप्रकारका ।

– – – – – – चराचरमिदं जगत् ॥

चराचरमिदं तत्त्वं यद्‌तत्त्वं परिमण्डितम् ॥

Colophon. इति षाड्‌शतिका श्रीकुब्जिकामतसमाप्तमिति । मङ्गल महाश्रीः ।

संवत् २८० पौषकृष्ण एकादश्याम् ।

विषयः । पीठ-पीठस्थानानामसंकीर्त्तनम् । कतिपयमुद्रालक्षणश्च ।

(२८५ । क ।) कुब्जिकामतम्. (कुलालिकाम्नायान्तर्गतम्.) 16×1½ inches. Folia, 152. Lines, 6 on a page. Extent, 2,964 ślokas. Character, Newari. Date, Newâr Era, 299. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. ॐ नमो महाभैरवाय ।

मङ्गलं मण्डलान्तं क्रमपदनिहितानन्दशक्तिः सुभीमा

सृष्टिन्यासौ चतुष्कं प्रकुलकुलगतं पञ्चकञ्चान्यषट्‌कम् ।

चत्वारः पञ्चकान्यः पुनरपि चतुरस्तत्वतो मण्डलेदं

संसृष्टं येन तस्मै नमत गुरुतरं भैरवं श्रीकुजेशम् ॥ १

श्रीमद्धिमवतः पृष्ठे त्रिकूटशिखरानुगम् ।

श्मशानपुरमध्यस्थमनेकाकाररूपिकम् ॥

– – – विप्रकारन्तु विश्रान्ति विगुणोज्ज्वलम् ।

चन्द्रसूर्य्यकृता – – स्थाङ्गिवर्णोपवर्ज्जितम् ॥

.. ..

कार्य्यकारणभेदेन किञ्चित्कालमपेक्षया ।

तिष्ठते भैरवीशानं मौनमादाय निश्चलम् ॥ (?)

तत्र देवगणाः सर्व्वे सचिन्नरमहोरगाः ।

कुर्व्वन्ति कलकलारावं समागत्य समीपतः ॥

श्रुत्वा कलकलारावं को भवान् किमिहागतः ।

हिमवान् तु महात्मा गतोऽन्वेषयं प्रति ॥ इत्यादि ।

End. मानेन रहिता सिद्धिर्भुक्तिमुक्तिर्न विद्यते ।

निराधारपदं हि तत् तद्धि परमं पदम् ॥ (?)

Colophon. इति कुब्जिकाम्नाये श्रीमत्कुब्जिकामते समस्तख्यानावबोधसंघर्ष-निर्देशो (?) नाम पञ्चविंशतिमः पटलः समाप्तः। संवत् २९९ फाल्गुन कृष्ण।

विषयः। इति श्रीकुब्जिकाम्नाये श्रीकुब्जिकामते चन्द्रद्वीपावतारो नाम। १पटलः।

इ० श्रीपर्यायै कौमार्याधिकारो नाम। २।

इ० मन्थानभैरवप्रकाररतिसङ्गमो नाम। ३।

इ० मन्त्रनिर्णयो शङ्करमालिन्योद्धारे। ४।

इ० शुद्धाक्षरपदोद्धारः अघोराद्रिमालिनीसमुच्चयव्याप्तिनिर्णयः। ५।

इ० जयमुद्रानिर्णयः। ६।

इ० मन्त्रोद्धारे षडङ्गविद्याधिकारो नाम। ७।

इ० स्वच्छन्दशिखाधिकारो नाम। ८।

इ० शिखाकल्पैकदेशो (?) नाम। ९।

इ० देव्या समयो (?) नाम मन्त्रोद्धारे। १०।

इ० षट्प्रकारनिर्णयो नाम। ११।

इ० षट्प्रकाराधिकारप्रसंगो नाम। १२

इ० दक्षिणषट्कपरिज्ञानो नाम। १३।

इ० देवीदूतीनिर्णयो नाम। १४।

इ० षट्प्रकारे योगिनीनिर्णयः। १५।

इ० षट्प्रकारे महानन्दमण्डको नाम। १६।

इ० षड्द्वयसंघनिर्णयो नाम। १७।

इ० चतुष्कस्य पदभेदम्। १८।

इ० चतुष्कनिर्णयो नाम। १९।

इ० चन्द्रद्वीपावतारो नाम। २०।

इ० द्वीपाम्नायो नाम। २१।

इ० समस्ताम्नायसंख्यादिनिर्णयो नाम। २२।

इ० निःकालमुद्राभिषेकमन्त्रः। २३।

इ० तत्प्रयत्नपूजाविधिविचारोद्धरणम्। २४।

इ० समस्तख्यानावबोधसंघर्षनिर्देशो (?) नाम। २५।

(७३९। ख।) **कौशल्यकुसुमावली.** By राजब्रह्मवर्द्धन. 10 × 1 inches. Folia, 116. Lines, 5 on a page. Extent, 1,740 çlokas. Character, Nagara. Date, (?). Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो गणपतये ।

सिन्दूरपूरकुम्भस्थलरविविध्वस्तविघ्नघनतिमिरम् ।
गगननिभं गजवदनं नमामि सत्यार्थसिद्धये प्रभुम् ॥
शुभाशुभपरिज्ञानं विना लोकोऽवसीदति ।
अवसन्ने कुतस्तस्मिन् धर्मकामार्थसिद्धयः ॥

यतो हि पुरुषार्थसंपत्तिस्तत्फलं अशुभं पुनरेतद् विपरीतफलं (?) तं च नैसर्गिकानुषङ्गिकभेदेन प्रत्येकं द्विविधम् । पूर्व्वजन्मकर्म्मानुस्यूतं ग्रहदशापाकात्मिकं निसर्गजम् । कर्म्मानुष्ठानत्तत्त्विशेषविपाकं आनुषङ्गिकम् । .. .. अतएव वरगुरुचरणारविन्दद्वन्द्वजन्दनानन्दनप्रसंभोद्भुमणिसंबोधिनसहजावबोधराजौव - – – रजोराजिविराजमानो राजब्रह्मवर्द्धनोऽवधीरितविषयविस्तारसोऽपि .. .. श्रीमद्गुरुच्छायामलकोशलामतनरपतिजयचर्य्यावराहहोराशाकुनादिशास्त्राणामात्ममतिभाजनानुसारसारसमुच्चयं कौशल्यकुसुमावलीनामनिरवद्यपद्यगद्यच्छ्द्यसंदर्भं विधास्ये ॥

विबुधमतबुधजनोत्कर्ष्योतिषविपिनेषु सुमनसां स्वगियम् ।
सम्यक्सूत्रग्रथिता शिवोपयोगाय भवतु सुचि भविनाम् ॥ इत्यादि ॥

End. अतः परं निबोधेमं अर्च्चायागविधिं शुभम् ।
प्रशस्तितिथिनक्षत्रवारेषु शिल्पिना ॥

(अतः परं खण्डिता ।)

विषयः। इति कौशल्यकुसुमावल्यां शारीरतत्त्वस्वरोदयो नाम प्रथमा ग्रन्थना।
इ० सर्वस्वरोदयो नाम । २ ।
इ० राजब्रह्मसंग्रथितायां कौशल्यकुसुमावल्यां विचित्रो नाम प्रथमांशः समाप्तः ॥
(ततो द्वितीयांशः स च खण्डित इति नोपलब्धा कापि पुष्पिका भागस्यैतस्य ।)

(१६३८ । ख ।) खण्डखाद्यटीका. By भोदत्त. 10 x 2 inches. Folia, 136. Lines, 6 on a page. Extent, 3,060 çlokas. Character, Newâri. Date, Newar Era, [illegible]. Appearance, tolerable. Prose. Correct.

Beginning ॐ नमो नारायणाय ।

यः कौमुदीकुमुदवंशतकुन्दहस्तगुणाक्तशकुन्तरदनवमानकान्तिः ।
प्रोथाग्रविस्फुरदनिवर्तितरत्नभाभिः श्वेतं वमन् स मम तुष्यतु वाग्वज्ञः ॥

वेदन्यायकथाद्यपाविनिमतज्योतिःपुराणागम-
च्छन्दोनाटककाव्यकोशभरताद्यलङ्कारपाथोनिधिः ।
श्रवन्मान्यवदान्यधन्यविलसत्कीर्त्त्यग्रपुण्योन्नतः
श्रीमानेष नगेश्वरो विजयते सूर्य्याकराकरः ॥

तत्सूनुना सकलसज्जनसम्मतेन
श्रीदत्तशर्मगुणिना गुणिनां मतेन ।
ब्रह्मप्रणीतगणितानुगतानवद्यं
व्याख्यायते स्फुटमिदं वरखण्डखाद्यम् ॥

तत्र प्रथमतोऽस्य शास्त्रस्य सम्बन्धाभिधेयप्रयोजनानि प्रदर्श्यन्ते । तत्र शास्त्रार्थाविनिश्चयतो वेदाङ्गं ज्योतिःशास्त्रमिति सम्बन्धः ॥ .. ..

अथ ब्रह्मसोमसूर्य्यवशिष्ठरोमकादीनां बहूनां सिद्धान्तानां पुराणादिवत् दशादिस्मृतिवच्च क्वापि क्वापि विरोधिनो दृष्ट्वा बहुसूक्ष्मता भाष्या-र्य्याभटेन यो सिद्धान्तयो व्यावहारिको निर्णयीतस्तत्सिद्धान्तः कृतः तस्य बहुतराङ्कक्रियत्वात् तेन लघुतया प्रवर्त्ततिरित्यभिसन्धाय शिष्यसुतबन्धुगुप्तोऽल्पाङ्कक्रियं करणं कर्तुमुद्यतः खण्डमिति यदि खाद्येन यथा तृप्तिः सुखञ्च भवति + + + + + + । इत्यादि ।

End. एवं कृते शारदभीमसूक्ष्मा प्रभा भवन्ति । अपरेषाम् बीजानां सूक्ष्मतस्येवानुगमनात् सूक्ष्मोपपत्तैवेव गतार्थत्वात् व्याख्यानं न कृतमिति ॥

सम्यक्तत्वार्थपदवाक्यपराक्रमादि-
विक्षेपवर्गगतचारितातीर्थिवृद्धाः ।

श्रीदत्तशर्मसुचिकाश्रितखण्डखाद्य-
माखाद्य यान्तु सुधियो गणकोत्तमत्वम् ॥

Colophon. इति मिश्रमहोपाध्यायश्रीनगेश्वरात्मजश्रीश्रीदत्तकृतौ खण्डखाद्य-
टीकायां गाडवबीजव्याख्यानम् । समाप्तेयं टीका ।

श्रीमन्नेपालिकः स्वस्ति श्रीगोऽब्द संवत् ६५५ कार्त्तिकमासे शुक्ल-
पक्षे दशम्यां तिथौ श्रवणनक्षत्रपूर्व्वभद्रनक्षत्रे संग्रामे श्रीभक्तपत्तन
श्रीश्रीजितमल्लदेवश्रीश्रीभगमल्लदेवौ विजयराज्ये दैवज्ञजयकीर्त्तिनाम्ना
स्वार्थे लिखितं पुस्तकमिति ।

विषयः । ब्रह्मगुप्तविरचितखण्डखाद्यनामकस्य ज्योतिर्ग्रन्थस्य व्याख्यानम् ।

(३८२ । क ।) गीतदिगम्बरम्. By वंशमणि. 10 x 1½ inches. Folia, 37. Lines, 5 on a page. Extent, 699 çlokas. Character, Maithila. Date, Saka, 1577. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः शम्भवे

चिन्ताकामकलाकलापविषये भोगाय योगावलं
जातेयं जपमालिकापि कायोः शृङ्गारभागो मम ।
पार्व्वत्याः प्रणये समागमविधावित्यस्तु वः संस्तुवन्
पञ्चेषु + + पौरुषाणि जगतामादिर्मुदे पूरुषः ॥ (?)

अपिच । सृष्टोऽयं विधिरद्य तत्तिष्टपृष्ठायासे मनो माकृथा
स्त्वं कश्चित् पुरुषोत्तमं सुधा सभामापश्य नाकोकसाम् ।
इत्थं जल्पति शाकुन्तेन जलधौ देव्याः श्रियः पान्तु वो
लज्जानन्दभराम्बुराविद्युषि कान्ता दृगन्तावलिः ॥

अपिच । जयति जगदेकजननी विबुधगणानन्दकारिणी जयति ।
अमृतांशुमौलिमानसविलासहंसी चिरं जयति ॥
जय मौलिमधुनफुलमाले । जय तरङ्गिसुरसरिधारे ।
जय भालिक तिलक नव इन्दु । जय शोभाजो सिन्दूरबिन्दु ।
कोमलविकटचरणदुहुचारी । अपुरुब नाच करथि तिपुरारि ।
एक देह अधपुरुषदारा । तेतिसकोटि देव देख निहारा ।
सुकवि वंशमणि हरख गावे । देवि देव हर को नहि पावे ॥

नान्द्यन्ते सूत्रधारः । अलमतिविस्तरेण । [भो भोः कुशीलवाः—

तुषारपर्वतोपत्यकानिकायकाननैकचक्रवर्तिचम्पकतरुस्य सरकृमकृत्ता-
गाढ़चक्रगैटवेलाकश्लोरमश्चपाङ्गनस्य प्रबलसुरचक्रचूडामणिमरीचि-
मञ्जरीपिञ्जरितचरणनखकोशस्य भगवतो नाकपनाकुभेश्वरस्य यात्रा-
वासरार्थिनो निःशङ्कभावयाकुलेन भूयता समाविष्टाः स्मो गवेसस्य
महामस्य विलोकनोत्कण्ठया विविधविषयवासिनो विशारदाः सार-
वानुवृत्तिकृतया यत्तुष्टीकृतास्तेषामनुग्रहे भवतामवहितेन भवितव्य-
मिति ।

प्रविश्य नटी । को पत्थ सत्थारो ।

सूत्र । प्रिये ! अस्ति किल भरद्वाजकुलजन्मना समस्तजनपरीतेन रामचन्द्र-
शर्मणा पुत्रेण ठक्कुरसिंहविनोदनिबद्धं सौतहिनाम्बरं नाम रूपक-
मिति .. .. ।

नटी । नाह को एत्थ रामचन्दो ।

सूत्र । प्रिये न जानासि यस्यैषा प्रशस्तिपङ्क्ती ।
निर्दोषा कौमुदी नटति पटुतया नाटके नाटकेऽपि
न्याये वैशेषिके वा विलसति कविभेदेन वाक्येति मुख्या ।
गद्ये पद्येऽतिमुक्ते पञ्चप्रबन्धमुखानत्विनी यस्य बुद्धि-
र्नीतः सौविन्नपक्षाभिधकुशलतमो चन्द्रमा रामचन्द्रः ॥ इत्यादि ।

End. मवा । स्वमस्तु ।

Colophon. इति निष्क्रान्ताः सर्वे ॥ सकलकलाकेश्वरो नाम चतुर्थोऽङ्कः । शुभमस्तु ।
संवत् ११०७ आषाढकृष्णपञ्चमीबुधे ।

तुलाधिरूढे नृपतिप्रतापे
प्रभाकरे भूतसमस्तपापे ।
सुवर्णकान्ते विमले निशान्ते
रत्नाकरे निम्नगया समस्तुः ॥
प्रतापमल्लप्रभुकल्पितायाः
समस्तवेदाङ्गिशुभगा शुभायाः ।
मधुपनीचेषु पयोमयीव
चिरन्तनी कृतिरिवाभिरामीत ॥ ?

विषयः मुदितमहेशो नाम प्रथमोऽङ्कः ।
मानिनीमानभङ्गो नाम द्वितीयोऽङ्कः ।
विरक्तविरूपाक्षो नाम तृतीयोऽङ्कः ।
सन्तापकामेश्वरो नाम चतुर्थोऽङ्कः ।

(१६०६ । क ।) दानवाक्यसमुच्चयः. By योगीश्वर. 10×1 inches. Folia, 28. Lines, 5 on a page Extent, 386 çlokas. Character, Nāgara. Date, (?). Appearance, old Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो नारायणाय ।

पुराणागमवाक्यानि परामृश्य सुधीः सह ।
योगीश्वरेण क्रियते दानवाक्यसमुच्चयः ॥
उत्पाद्य दानसामग्रीं दातव्या वा सुसम्मता ।
प्रसङ्गाद् ग्रहहोमादिवाक्यमप्यत्र दर्शितम् ॥

तत्र खुरशृङ्गविवर्जितकृष्णाजिनम् १ तथा स्वल्पकृष्णाजिनम् २ गोमयेन लिप्तायां तु भुवि कुशानास्तीर्य्य मृगाजिनद्वयं प्राचीनं स्थापनीयम् । इत्यादि ।

End. एवमन्येष्वपि दुष्टग्रहेषु समिद्विशेषेण होमनीय(?)मिति ।

Colophon. इति दानवाक्यं समाप्तमिति । ८४८ । मङ्गल महाश्रीः । इति शुभमिति ।

विषयः । सत्प्रदानकाले विहितानां वाक्यावलीनामेकत्र निबन्धनम् । प्रसङ्गतो दुष्टग्रहादीनां शान्तिविधायकवाक्यानाञ्च समावेशः ॥

(४६८ । ग ।) दुर्घटवृत्तिः. By पवनदेव. Revised by सर्व्वरक्षित. 4×1½ inches. Folia, 97. Lines 5 on a page. Extent, 1,940 çlokas. Character, Maithila. Date, (?). Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः शिवाभ्याम् ।

नत्वा पवनदेवेन सर्व्वेषां ज्ञानहेतवे ।
चन्द्रहस्ताम्भोजकोशव्याख्या प्रकाशिता ॥

आत्मनश्चैव तिरस्कारार्थे एकवर्णोऽभ्यधिकार्थे ।

दुर्घटवृत्तिरकारि दुर्वेदकनकविषयकारसमेव ॥

व्याकरणाक्षरसंचयस्य कार्योपयोगपीडया ।

श्रीसर्व्वरक्षितेनैषा संक्षिप्य प्रतिसंस्कृता ॥ इत्यादि ।

End. त्रिप्रतिष्ठा अस्मेरिति खर्परे शरि वा-लोपो वक्तव्य इति विसर्ग

सकारस्य विसर्जनीयलोपः ।

Colophon. इति दुर्घटे मतुप् पादः ॥

विषयः । व्याकरणशास्त्रम् ।

(१०८८ । ग ।) देवामृतपञ्चरात्रम् (खण्डितम्). 8×1 inches. Folia, 28. Lines, 6 on a page. Extent, 441 çlokas Character, Newâri Date, (?). Appearance, old. Verse. Incorrect.

Beginning. ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।

मेरुपृष्ठे सुखासीनं ब्रह्मा लोकपितामहम् ।

सनत्कुमारः श्रीमन्तं पृच्छति परमेश्वरम् ॥ (?)

सनत्कुमार उवाच ।

कोऽयं विष्णुः परो देवः सर्व्वशास्त्रेषु पठ्यते ।

किन्तु मूर्त्तिरमूर्त्तिर्वा प्रकाशो वात एव वा ॥

.. .. ।

.. .. ॥

कथं वा स्थाप्यते विष्णुर्देवमायो जगद्गुरुः ।

प्रतिष्ठां तस्य देवस्य श्रोतुमिच्छामि तत्त्वतः ॥ इत्यादि ।

End. पद्मं पश्चिमतो न्यस्य वायव्यां तु ध्वजं न्यसेत् ।

मुसलं चोत्तरे दद्यादैशान्यां वृष्टि विन्यसेत् ॥

Colophon. इति देवामृते पञ्चरात्रे चतुर्दशमः पटलः ।

(अतः परं खण्डितम् ।)

विषयः । इति देवामृते पञ्चरात्रे द्वितीयः पटलः ।

" " " तृतीयः " ।

इति पैंगामृते पञ्चरात्रे चतुर्थः पटलः ।

„ „ „ पञ्चमः „ ।

„ „ „ षष्ठमः „ ।

„ „ „ सप्तमः „ ।

„ „ „ अष्टमः „ ।

„ „ „ नवमः „ ।

„ „ „ दशमः „ ।

„ „ „ एकादशमः „ ।

(११८६ ।) नरपतिजयचर्य्याटीका. (स्वरोदयदीपिकानाम्नी ।) By जगज्ज्योतिर्मल्ल. 15 × $1\frac{1}{2}$ inches. Folia, 202. Lines, 5 on a page. Extent, 4,798 çlokas. Character, Maithila. Date, Saka, 1536. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning. ॐ नमोऽस्तु हरिहरजगदम्बाचरणेभ्यः ।

हरफणिमणिबिम्बे वीक्ष्य विम्बं स्वकीयं
झटिति परपुरन्ध्रीशङ्कया शङ्कमाना ।
किमिति किमिति कोपं कुर्वती मुग्धवाणी
हरतु दुरितजातं मामकं श्रीभवानी ॥

यत्र स्वरोदयपयोनिधिपारयाने ब्रह्मा हरो हरिरपि....खिन्नः ।
मोहेन तत्र यदहं शिशुबुद्धिलोऽस्मि नूनं तदत्र चरणौ शरणौ भवान्याः ॥

आसीद् विश्वविशोभिनिर्म्मलयशोराशी रघोरन्वये
विख्यातो जययक्षमल्लनृपतिर्दोसावशालाश्रयः ।
यो राज्यं मिथिलां विजित्य मगधं गत्वा गयां पौरुषात्
यो नेपालमकण्टकं व्यरचयज्जित्वा नृपान् पार्व्वतान् ॥

प्राच्यां यो वङ्गदेशं तदनु सुरनदीं दक्षिणे दिग्विभागे
विख्यातः पश्चिमायां प्रबलबलविना गोरखापालपालः ।
भूमिं सप्तागम्यामपि धनदविशो योऽग्रहीद्धृत्य मुक्ता
देवी होर्दण्डशौण्डः प्रखरतरजयत्माङ्गजोरव्यापाशि: ॥

पुत्रास्तस्यतस्य नृपस्य जाता वाग्मिप्रधानादिगुणाधिवृताः ।
आधानभूत तेषु चलत्प्रतापः श्रीरायमल्लः प्रथुप्रतापः ॥
दाशरथाः परमरितश्च पूर्व्वभावे श्रीमत्ताभिधमत्तसमासमिगामि ।
येन श्रीनयविनयप्रशामसारस्तुल्यत्वात् पितु – – – भि राज्यभारः ॥
ततः समजनि स्फुरत्तरघुसोमभदयोनिधो
दयाविनयसम्भवान् भुवनमल्लनामा नृपः ।
– – – – – –
परिपालयन् प्रमुदिताः प्रकामं प्रजाः ॥
श्रीप्राणमल्लो नृपतिस्ततोऽभूद्वशोधरो यशस्यावतंसः ।
श्रीदार्यगाम्भीर्यसमाकुराज्यपयोधिचन्द्रो यशसः सुधांशुः ॥
श्रीविश्वमल्लो नृपतिस्ततोऽभूदभूतपूर्व्वप्रबलप्रतापः ।
यः पूर्णचन्द्रो जनतानुरागे त्यागे हरिश्चन्द्र इवापरो यः ॥
तस्मात्त्रैलोक्यमल्लः समजनि रजनीजानिजेता यशोभिः
साहित्यन्यायशास्त्रागमधरकविताराप्रचारविंशः ।
शास्त्रे मोक्षावदासाश्रयगतिरमलमभिक्लापारवेत्ता-
पञ्चीभूताधिजातः शिवचरणरतोऽनन्यचित्तादिरेकः ॥
तत्पुत्रो रामचन्द्रो जयति जयजगज्ज्योतिमल्लो नरेन्द्रो
ज्योतिःशास्त्रादिसाहित्यशास्त्रकृतिविविधकलाम्भोधिपारप्रवृत्तः ।
मारीचाभ्यवरीचा वपरि मुखविधुं यस्य वृहातिकाद्
वैवर्य– – मूर्च्छाप्रशस्तिप्रदुविता वस्त माला भवन्ति ॥
.. ..
यावत्ते पुत्रपौत्रादीन् भाविनो भूमिपालकान् ।
एव निःशेषलोकानामानन्दजनको नृपः ॥
धरांश्याखं मधुरं पुत्रकं अकलूषकम् ।
धर्म्मार्थकाममोक्षाणां साधनं भूतपालकम् ॥
नेपालेऽक्रिय दुर्लभं य – – धी – – वृहं नैव पार्थिव
श्रियसमं सर्व्वथा विनतीयं पुत्रपौत्रा पालनीयं प्रजा
.. ..

याश्विनशुक्लदशम्यां शाके वसुदहनबाणविधुकलिते ।
शतद्वयशतषट्कसमये देवमुराहरणमकाभिः ॥

प्रारिप्सितग्रन्थविघ्नविघातायं कृतं देवतानमस्कारकं मङ्गलं शिष्य-
शिक्षार्थं ग्रन्थकृदादौ निबध्नाति प्रणम्यामिति । इत्यादि ।

End. ग्रहचयं ग्रहाधीनमतोऽशुभं न भवतीत्यर्थः ।

Colophon. इति श्रीशिवचरणारविन्दमकरन्दमधुकरसदानन्दितविबुधवृन्दसमस्त-
प्रक्रियाविराजमानमहाराजाधिराजश्रीश्रीमज्जगज्ज्योतिर्मल्लविरचिता
श्रीस्वरोदयदीपिका समाप्ता ।

.. .. ।
.. .. ॥

शुभमस्तु श्रीरस्तु शाके १५३६ सम्वं ४९४ .... श्रीजगज्ज्योतिर्मल्ल-
निदेशमासाद्य श्रीवंशमणिशर्म्मा व्यलेखीदिदं पुस्तकम् ।

(१६४८ । च) नागरकसर्व्वस्वम् . 8×½ inches. Folia, 39. Lines, 5 on a page. Extent, 487 çlokas. Character, Newârî. Date, (?). Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो मकरध्वजाय ।

अकृतमपि यं स्मरन्नभिमतां मनोहारिणीं
लभेत मदविह्वलां लहूकामिनीं कामुकः । (?)
प्रमुदितडम्बरं कुसुमिराङ्कुरागारुणं
नमामि कुसुमशरं सततमार्यमङ्घ्रिप्रियम् ॥
केचिद् भाषान्तरकृततया कामशास्त्रप्रबन्धा
दुर्विज्ञेया गुरुतरतया केचिदत्यार्थकाम ।
तत्पद्मश्रीविरचितमिदं सर्व्वसारं सुबोधं
शास्त्रं श्रीधं शृणुत सुधियोऽभीष्टसर्व्वार्थकामाः ॥
नानाविचित्रैः सुरतोपचारैः क्रीडासुखं कामकलं वराणाम् ।
कं श्रीरमेधीप्रमथवनीं इयोऽपि पक्वोपसञ्चयं न जुष्के ॥

द्विजास्यकामं प्रमथेद् वशी यो
निरामिषभोगो मदमत्सरादिषु ।
कृपान्वितो मन्मथशास्त्रवेदी
समाप्नुयात् स्वर्गसुखं सुधीरः ॥ तथाचाह महेश्वरः ।
कामस्य ह्यात्मनः कामां कामक्राधिविनिपीडिताम् ।
निर्वापयति यो नित्यं एवं प्राप्नोति कामिकम् ॥
यावेऽस्य शास्त्रस्य घनाश्रयानां तिष्ठन्तु तावद्गुणदाम्पत्यबाधाः ।
सुखार्थिनां नापि सुतः । कृपया अज्ञातं वाचयतां प्रयत्नात् ॥ इत्यादि ।

End. द्वितयविधिविधानं देवतामन्त्रपूजा
रचितयुवतिशिक्षा सन्निपाताङ्कमानाम् ।
प्रणयसुरतमस्मिन् वीक्ष्य सिद्धेश्वरोर-
मपरमनिरवद्यं प्राकृतं कामतन्त्रम् ॥
आसीद् ब्रह्मकुले कलायमिलयो यो वासुदेवः कृती
तस्य स्वेदयशाश्विरं प्रतिमुहुः सम्प्रेरणाद् साध्वसम् ।
दौर्गेयं रतिशास्त्रदीपकलिका पद्मश्रियो धीमतो-
ऽव्याचार्यान् प्रकटीकरोतु जगतां संहृत्य हार्दं तमः ॥
राजा धर्म्मरतोऽस्तु निर्जितरिपुः षड्वर्गवश्यो वशी
निःक्लेशाः कृतिनो भवन्तु मुदिताः सत्कारसामान्विताः ।
अन्योन्यप्रियताप्रसन्नमनसः सर्व्वत्र सन्तु प्रजा
नित्यं तिष्ठतु सर्व्वशास्त्रनिलये संपूरिता मेदिनी ॥

Colophon. इति परमसौगतपद्मश्रीज्ञानविरचिते नागरसर्व्वस्वे सुतोपायो नामाष्टत्रिंशः
परिच्छेदः समाप्तः । इति नागरसर्व्वस्वं परिसमाप्तम् ॥
यथा दृष्टं तथा लिखितं लेखको दोषो न विद्यते ।
यदि शुद्धमशुद्धं वा शोधो न जायते ॥ (?)

विषय। इति परमसौगतपद्मश्रीज्ञानविरचिते नागरसर्व्वस्वे निवर्त्तिनिबन्धो नाम
प्रथमः परिच्छेदः ।
द्वितीयः परिच्छेदः ।
रत्नपरीक्षा तृतीया ।

गन्धाधिकारश्चतुर्थः परिच्छेदः ।

अङ्कुलक्षणं पञ्चमः ।

षष्ठः परिच्छेदः ।

द्वारनिर्देशो नाम सप्तमः परिच्छेदः ।

इति गतिविवेको नामाष्टमः ।

स्वरव्यवहारलक्षणो नाम नवमः परिच्छेदः ।

आलापादिपद्याक्रमलक्षणो नाम दशमः परिच्छेदः ।

इति मदनोदयो नामैकादशः परिच्छेदः ।

नाडीसंचारभावनाभक्तोपदेशो नाम द्वादशः परिच्छेदः ।

इति मदनाडीस्वभावाख्यो नाम त्रयोदशः परिच्छेदः ।

विषयविभागो नाम चतुर्दशः परिच्छेदः ।

इत्यालिङ्गनानि दश ।

दशनपदान्यष्टु ।

इत्युत्थानस्थितकरणानि चतुर्विंशतिः ।

इत्यासीनकरणे द्वे ।

इत्यधोमुखकरणे ।

चलितसकरणानि सप्त ।

नानाचरितप्रकाशो नाम सप्तदशः परिच्छेदः ।

इति अष्टमः (अष्टादशः) परिच्छेदः ।

(१३२० । क ।) नित्याह्निकतिलकम् . 8 × 1¼ inches. Folia, 78. Lines, 5 on a page. Extent, 1,072 çlokas. Character, Newari. Date, (?). Appearance, old. Verse. Incorrect.

Beginning. ॐ नमः परब्रह्मणे ।

शशधरवदृशशरोजे शल्यकदेवाशपानके चरणौ ।
शिशरजभास्वरविमलौ शम्भोर्द्वित्यं पान्तु सदा नः ॥
यस्य प्रसादमखलमाब्रह्मास्तम्भुवनपरान्तुगम् । (?)
स श्रीनाथकुलेशः श्रीकुब्जिकाधिदेवो जयति ॥

ककारः पार्थिवो बीजो भक्तिभीपरिवर्जितः ।

सा काली शिवशक्ता या श्रीकुब्जिका जयति ॥

सृष्टा यया परानिच्छ हंसवर्णित्रिपञ्चका ।

सा अम्बा अन्ते काली संस्थिता पश्चिमे गृहे ॥

वेदात् परमं शैवं शैवात् दक्षिणमुत्तमम् ।

दक्षिणात् पश्चिमं श्रेष्ठं अतः परतरं नहि ॥

विधाय श्रीकुब्जिकायाः श्रीकुब्जेश्वरघटितायाः ।

पूर्णा वर्णाभिहेत्वर्थं नित्याह्निकमिहोच्यते ॥

श्यामार्णवमगाधोऽयं श्रीअम्बुजासनो महान् ।

तत्पारं परं गच्छन् योगी श्रीकण्ठसंज्ञकः ॥

तस्करैर्यथाकृष्टं श्रीमत्त्रिमठमासने ।

पारम्पर्यक्रमायातं सुगोप्यमनुलिख्यते ॥

भगोमात्रां विचार्यैव श्रीमच्छ्रीकण्ठसूनुना ।

सुखेन क्रियते शङ्कं बोधयेयं जये मनु ॥

आधाराद्विधिमूलान्तं परान्तं परनिर्वृतम् ।

कथितं येन सुस्पष्टं तं श्रीकण्ठगुरुं नमे ॥

श्रीभैरव उवाच ।

अथातः संप्रवक्ष्यामि आम्नायानां स्थितिं प्रिये ।

येनासौ दर्शितो योगी भेदकं विविधं लभेत् ॥ इत्यादि ।

End. पश्चिमाम्नायवारोऽयं अनुष्ठानतिलकं परम् ।

नित्याह्निकं भगोमायामोक्षितसमुदीरितम् ॥ ?

गुरुपरम्परेऽमुना यत्नेन परमार्थिनाम् ।

संपादितं यथाक्रमं श्रीमच्छ्रीकण्ठसूनुना ॥

विविधसयजनप्रयोः सर्वंमान्तक्ष विधौ

सुधाविमयविधाः सर्वोपेक्षहेतु ।

परात्परपरमया सर्वकामसमीरा

जय जय परमाभाः सर्वकामाभिरामा ॥ (?).

Colophon. इति श्रीमल्लक्ष्मणशाखनीयनित्याह्निकतिलकं समाप्तम् । श्रीमद्विजय-कामदेवस्य राज्ये संवत् ३१० वैशाख पौर्णमास्यां आचार्य्यश्रीहरिहरस्य नित्याह्निकतिलकं निष्पन्नमिति शुभम् । श्रीनाथाय नमः ।

विषयः । इति सोत्तरीययज्ञोपवीतलक्षणम् । मन्त्रप्रणवोद्धारः । चतुर्विधन्यासः । कुठारध्यानम् । समयामन्त्रोद्धारः । सन्ध्यावन्दनविधिः । शान्तिवृत्तिः । मन्त्रपीठार्चनम् । शक्तिध्यानम् । पिण्डोद्धारः । मन्त्रावलिः । इत्यादि ।

(१०३६ । क ।) न्यायरत्नाकरः or नयरत्नाकरः. (एकादशाध्यायमात्रम् ।)
By श्रीचन्द्र. 10 × 1 inches. Folia, 52. Lines, 6 on a page. Extent, 1,148 çlokas. Character, Maithila. Date, Lakṣmaṇa Era, 264. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो नारायणाय ।

अशाखान्तरकार्य्यतन्त्रमेवाध्याया इति श्रीकरः । तथाहि कार्य्योर्यनु-ष्ठानमतः कार्य्यसम्बन्धादेव तत्तन्त्रता नान्यथा । तथाकरणस्य प्रयाजादे-रशादेशाभेदात् कार्य्यस्याङ्गापूर्व्वस्य तन्त्रत्वं युक्तम् । इत्यादि ।

End. तथा वाजपेये क्रतुपशवः प्राजापत्याश्च तत्रा + + + + क्रतुपशूनां तथा + + + + सौम्येन चरुणा पूर्व्वस्य कृष्णसारस्य पुरोनुवाक्या + + + वेति शेषं भाष्यादवगन्तव्यमिति ॥

Colophon. इति महामहोपाध्यायश्रीचन्द्रकृतौ न्यायरत्नाकरे एकादशोऽध्यायः सम्पूर्णः ॥ लसं २६४ कल्हो ग्रामे महामहोपाध्यायश्रीरत्नाकरात्मजेन पठता श्रीहरिकरेण लिखितमिदं पुस्तकम् ।

यथा यथा निरूपय जगत् तथा तथा वृथा ।
मुरारिपादपूजनं परं स्थिरं विभावय ॥
सवत्सरं लब्ध यशस्करः पुमान्
गुणोर्म्मिवृद्धिस्थितिकालसंशयः ।
प्रधानबुद्ध्यादिजगत्प्रपञ्चसूः
स नोऽस्तु विष्णुर्मतिभूतिमुक्तिदः ॥
गरीयोभिर्विद्वत्परिषदि यशोद्गीतमहिमा
महोपाध्यायश्रीमान् शङ्करतिरस्य यस्य तनयः ।

श्रीमो चन्द्रः श्रीमानकृत नयरताकरमिमं
निमन्नं पौमालोकुलकमलकेदार मिहिरः ॥ शुभम् ।

विषयः । मीमांसाशास्त्रम् ।

(३८७ , ख ।) पदसूर्य्यप्रक्रिया. By उत्सवकीर्त्ति. 10×1½ inches. Folio, [illegible] Lines, 5 on a page. Extent, 600 çlokas. Character, Newâri. Date, [illegible] Appearance, old. Prose. Incorrect.

Beginning. ॐ सिद्धिः । ॐ नमः श्रीमहागणपतये ।

वाचा चन्द्रसमुद्भुतो मम श्रीराव्ययामृगात ।
ध्यायकोऽनेकमक्तीनां योङ्गमास्येव धातुमाम् ॥ (?)
यत्नादिर्धातुहेतुस्वरविद्वविदे श्रायो शिष्यसंघा
ध्याकृतिस्त्रोद्भटादिः कृष्णकृतकथनो यो महात्माष्टमूर्त्तिः ।
संख्याकालोपसर्गाद्यवयवगुणाः श्राख्यगर्गे च वर्गौ
तत्रोपेक्ष्यमन्त्रयः प्रकृतिपरयुतो यातवेऽसौ प्रणौमि ॥
सर्व्वधर्म्मगुहाद्दीनो पतयाशय भास्करम् ।
पदसूर्य्यो भयाद्यौनो लिख्यते श्वान्तमान्वये ॥
ज्ञानानां तिमिरमुक्तानां सच्चातो सत्तामपि च । (?)
सुमध्यं गुणिनः सर्व्वं सर्व्वशास्त्रार्थवेदिनः ॥ शुभमस्तु ।
क्रियाकारकसम्बन्धो विना वाक्येन दुर्घटः ।
विभक्तिद्वययोगेन यत्र बोधमदुर्घटम् ॥
अथेति पदसूऽयीयं व्याख्याख्यातव्य नामकः ।
समासेन विशेन वृश्यते निर्मलं पदम् ॥
इह विभक्ती – द्वयौ स्यादिस्त्यादि ।
– – – – – – – सप् प्रौ प्रम् द्वितीया ॥ इत्यादि ।

End. वीर्य्यतेरहन् । भवन् भवति । जरत इति स्थिति । श्रीपुनपुनवे ।
जरन् । जरतौ । जरद ॥ एवं शष्ट – – समाप्तातिति ।

Colophon. इति श्री – भरद्व-उपाध्यायोत्सवकीर्त्तिकृतौ पदसूर्य्यप्रक्रियायां सर्व्वनाम-
विभक्तिविरचित नाम प्रथमः ॥ (ततः खण्डितम् ।)

विषयः । व्याकरणशास्त्रम् ।

(६८४ । ख ।) पाण्डवविजयनाटकम् . By जयरणमल्लदेव . 10 × 1 inches. Folia, 44. Lines, 5 on a page. Extent, 600 çlokas Character, Newari. Date, (?) Appearance old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो नाट्येश्वराय ।

यस्मिन्नस्माल्लुभुमर्योरजननसुरस्योत्तमाङ्गप्रधानं
मुण्डाबद्धाजिमालावलनर्तितमां राजतां कन्धरेऽस्मान् ।
यं शार्ष्ययोत्तमाङ्गं प्रवासि फणिपतेः कं सहस्रं घनं सद्-
भीमाभांऽसौ कपाली त्रिभुवनि विदितः पातु वो नृत्यनाथः ॥ (?)

... ...

ततः प्रविशति-सूत्रधारः । अये समुदेति भगवान् सूर्यः ... ...
परिक्रम्य । यदहम् आदिष्टोऽस्मि निखिलसामन्तनक्रचूडामणि ... ...
चरणकमलेन सकलगान्धर्वविद्यागुणरत्नाकरेण ... ...
श्रीमता जयरणमल्लदेवभूपालेन । स यथा ... ...

नेपालदेवीरमणो भुवनप्रसिद्धः
कीर्तिप्रभाधवलिताखिलदिग्विभागः ।
प्रत्यर्थिवीरकुमुदाकरचण्डरोचिः
संराजते विजयमल्लकुमारकोऽयम् ॥

.. ..

सूत्र । प्रिये अवधेयतां श्रूयताम् । श्रीमता श्रीश्रीजयरणमल्लदेवेन राज्ञा स्वयं निर्माय गीतवाद्य — — — — — — भिनयनवरसाश्रय — — समस्त नाटकलक्षणालङ्काराणि रचनाचमत्काररमणीयं पाण्डवविजयं नाम नाटकं नाटयितव्यम् । इत्यादि ।

End. प्रविश्य दुर्योधनः । अहो वृकोदरस्य प्रगल्भता । पश्य रे पश्य —

एषोऽयं रिपुकाननाम्बुकमहाकल्पान्तदावानलः
क्रुद्धः सङ्गरसिंहविक्रम — — त्रैलोक्यरक्षाक्षमः ।
यस्य प्रस्तरगदाप्रघातसमभुजो दुर्योधनोऽसौ बली
त्वां हन्तुं समुपागतोऽयमधुना जानासि — — — — ॥

(अतः परं खण्डितम् ।)

विषयः । युधिष्ठिरस्य राजसूययज्ञारम्भात् परतरकटनामवलम्बनात्मकोऽयं ग्रन्थः । प्रथमाग्रस्थाशङ्कामामनिर्देशाच्च विषयमवधिं यावदिति प्रकाशनं दुष्करम् । नूनं सभापर्व्वविवृतं विषयमवलम्ब्य कृतोऽयं ग्रन्थ इतिहास "सभापर्व्वनाटक"मिति नामान्तरञ्च वृद्धं प्रमापयतीत्यलम् ।

(१२८१ क ।) प्रतिष्ठातन्त्रम् . 8×1 inches. Folia, 37. Lines, 7 on a page. Extent 777 çlokas. Character, Newārī. Date, (?). Appearance, very old. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः शिवाय ।

ईश्वर उवाच ।

+ + + + + + कृत्वा सुनिश्चलं ।

लिङ्गं पूर्वं ततः प्रथमस्थैवाश्रया यत्नतः ॥

रक्षां कृत्वा ततस्तस्मिन् ज्योतिर्ध्यानविधारदं ।

ततः सुसंस्पृशेद् विद्वान् वै + + + + + + रात् ॥ इत्यादि ॥

End. निस्वाभाव्यं (?) महातत्त्वं वीतभेदं महाभये ।

प्रतिष्ठातन्त्रमाख्यातं समासं शास्त्रमुत्तमम् ॥

Colophon. (नास्ति ।)

विषयः । इति स्थाप्यमाने लिङ्गगुह्ये दोषपटलम् ।

इति दिक + त्ति पटलम् ।

इति पिण्डिकोत्थापन(?) पटलम् ।

इति देव्यागमे प्रतिष्ठातन्त्रे प्रतिष्ठापटलम् ।

इति प्रतिष्ठाकाले कर्मपटलं परिसमाप्तम् ।

इति पञ्चयागपटलम् ।

इति प्रतिष्ठातन्त्रे गुरुपूजापटलम् ।

इति सुवर्णलिङ्गलक्षणपटलम् ।

इति देव्यागमे प्रतिष्ठापद्धतिः ।

इति अष्ट (?) वास्तुपटलम् ।

(११११ । ७ ।) प्रपञ्चसारतन्त्रम् . 12 × 1½ inches Folia, 124. Lines 6 on a page. Extent, 3,100 çlokas. Character, Bengali. Date, Lakṣmaṇa Era. 408. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ श्रीमहागणेशाय नमः ।

अकचटतपयाद्यैः सप्तभिर्वर्णवर्गै
र्विरचितमुखबाहुपादमध्याख्यहृत्का ।
सकलजगदधीशा शाश्वती विश्वयोनि
र्वितरतु परिशुद्धिं चेतसः शारदा वः ॥
अथाभवन् ब्रह्महरीश्वराख्यां (ख्याः) पुरा प्रधानात् प्रलयावसाने ।
गुणप्रभिन्ना जगतोऽस्य सृष्टिस्थितिलयस्वहृतिविहितचेष्टाः ॥
मुनिर्मार्गश्च कृत्यश्च ते विचिन्त्य समाविशन् ।
वक्तारमजमव्यक्तमजयं मायिनं विभुम् ॥
मूर्त्त्याभासेन दुग्धाब्धौ भयशङ्खसमाकुले ।
समन्तसंघट्टनोत्कीर्णलहरीकणशीतले ॥
उद्यदादित्यकिरणप्रशान्तशिशिरोदये ।
पूर्णचन्द्रकरामर्शप्रतिक्षुब्धजलाकरे ॥
अनन्तभोगे विमले फणायुतविराजिते ।
शयितं शार्ङ्गिणं शौरिमव्यं पद्मभुवक्तरा ॥
तुष्टुवुर्हृष्टमनसो विष्टरश्रवसं विभुम् ।
सूक्तिभिः स्तुतिभिः प्रीतः स्वमूर्त्तिं च व्यदर्शयत् ॥
नीलोत्पलदलप्रख्यां नीलकुञ्चितमूर्द्धजाम् ।
अष्टमीचन्द्र — — — ललाटामायतभ्रुवम् ॥
.. .. ।
.. .. ॥
तां दृष्ट्वा तत्त्वात्मनो विध्यधोक्षजशङ्कराः ।
अतिदृष्टिर्निमिलकर्त्तव्यमूढाकात्राब्रवीद् वचः ॥
स्वामिन् प्रसीद देवेश के वयं केन भाविताः ।
किं मूलाः किं क्रियाः सर्व्वमकाण्डं वक्तुमर्हसि ॥

इति पृष्टः परं आंतिकशाय प्रमिताक्षरम् ।
पृथक्सारसमुल्लासः स्मृतिस्थिराभ्यां हंसवः ॥ इत्यादि ।

End. अस्त्रं मूलग्रन्थकार — — — — — — ज्ञातपदर्थ-
ख्याद्याद्य्गुर्भिर्भ्यगुरुरविचन्द्राग्निसंप्रोक्तपैः ।
समंस्तर्कुनानाभिर्मुनिभिरपि अपध्यानसंमार्गनाभि-
स्मान्नं श्रीमान् यत्नभक्तैरपि कमल — — दर्शितोऽयं प्रपञ्चः ॥
यद्गत्यर्थं प्रज्ञानप्रभामता विभिन्नतारां समा ·. सोऽस्तः । (?)
क्षमान्ति पुमान्ति रवीन्द्रयो नमोऽस्तु तस्मै परिपूर्णतेजसे ॥

Colophon. इति प्रोपपक्षसारे षत्रिंशतिः पटलः सम्पूर्णः ।
इति प्रोप्रपश्चसारः समाप्तः ॥ — — — —
सनं ४८८ कार्त्तिक शुक्ल — — — — — ॥

(१०७७, ड।) प्रबोधचन्द्रोदयटीका. By रवि. 12x1 inches Fols. 113 Lines, 5 on a page Extent, 1,695 çlokas Character, Bengali. Date, (?) Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. तत्रादौ तावत् सर्वविद्याविशारदः सकलशास्त्रविशारदः सकलवेद-
वेदान्ततत्त्वज्ञः सकलभाषाचतुरः सकलरसविशेषज्ञः संसारसुखविमुखो
मुमुक्षुसंदाकाङ्क्षकः कृष्णमिश्रः स्वविद्वत्तां प्रकाशयन् सकलविद्या-
स्वरूपं निरूपयन् दुःखमयसंसारसागरनिमग्नसकललोकमुज्जीवयन्
नाटककौतुकव्याजेन शृङ्गारादिरसोपदर्शनेन रसमनुत्पादयन् सकल-
लोकान् प्रवणीकृत्य वेदान्तसिद्धान्तं बोधयितुं शान्तरसप्रधानं प्रबोध-
चन्द्रोदयाभिधानं नाटकमारभमाणो नान्दीश्लोकमवतारयति मध्याह्ना-
र्कत्यादि । इत्यादि ।

End. एषैव च जीवन्मुक्तिः कथ्यते सोऽयमानन्दः । आनन्दो वाक्यिसमाप्ति-
रितिश्लोकार्थः ॥ कृतिसाध्य सर्वथेति सम्बन्धार्थमपठात् ।
जीवन्मुक्तिरस्य नृपस्य वाक्यैः
प्रबोधचन्द्रोदयनाटकस्य ।
ग्रन्थानेकानुपजीव्य सम्यग्-
बोधोऽक्षेयं रविणात्मबुद्ध्या ॥

नमस्कारञ्जलिं मौलौ निधायाभ्यर्थये सतः ।

सतामालोचनेनायं सफलः क्रियतां श्रमः ॥

सन्दृब्धेयं व्यञ्जनवृत्तिपूतं सर्व्वं भवल्लोकपरिग्रहाय ।

टीका तदेषा सत्सुग्रहैषा भट्टैर्मनागप्यवलोकनीया ॥

विषयः । प्रबोधचन्द्रोदयनामकस्य नाटकस्य व्याख्यानम् ।

(१०७८ । ख ।) भैरवानन्दनाटकम् . By मणिक . 6×1 inches. Folia 98. Lines 4 on a page. Extent 637 ślokas. Character, Nagara. Date, (?). Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो नाटेश्वराय ।

त्रिपुरदनुजं हत्वा नृत्यन्महेश्वरनायको

प्रवरमुनिभिर्देवैर्हृष्यन्मनोभिरभोच्छ्रिते ।

नयनसुभगा (?) नाथ्यं याभून्मशीतप्रकारिणी

भवतु सततं श्रेयं सिद्धिर्भवापि च सद्धतौ ॥

.. ..

.. ..

अलमतिपल्लवितेन । यदद्यास्मिन्नोऽस्मि भागवत्पशुपतिचरणकमल-
... ... निरन्तरेण ... ... रघुवंशधवलचूडामणिना राजल-
क्ष्मीरमणेन श्रीमता श्रीजयस्थितिराजमल्लदेवेन । य एषः

चतुरुदधिक्षितिपालमुकुटमणिः सम्यक्त्वचूडामणिः

सर्व्वज्ञानमणिः स्वधर्म्मसरणिः सूर्य्यान्वयग्रामणीः ।

विश्वग्रामणिविशेषविदुषां सम्मानपूजामणिः

श्रीमाञ्छ्रीस्थितिराजमल्लनृपतिः सर्व्वार्थिचिन्तामणिः ॥

अग्रतोऽवलोक्य । अये विविधगुणगणालङ्कृतस्येव नेपालेश्वरस्याति-
मनोहरा परिषदियं । .. .. तत् किमिदानीमतिविलम्बयसे
एहिगृह्य ।

प्रविश्य नटी । अज्जउत्त इयह्मि ।

सूत्र । प्रिये यदद्यादिष्टोऽस्मि पशुपतेः सूनोः कुमारश्रीजयधर्म्ममल्लदेवस्य
.. .. .. विवाहमहोत्सवदर्शनोत्सुकानां .. .. .. सभ्याः ।

श्रीमालवेश्वरवरलब्धकाव्यवैदग्ध्यविशारदस्य राजवल्लभस्य सूनोः श्रीगुणचरण-मुद्राङ्कितमस्तकस्य धर्मिकनामधेयस्य कवेः कृतिर्भैरवानन्दनाटकमभिनेतुमा-काङ्क्षा वर्त्तते। तद् त्वया भरतपुत्रकुशीलवैः सह कङ्कालसमुचित यथावस्थ्यांशेन नाटयितव्यमिति। इत्यादि।

End. यथाक्रमम्।

विषय। मदनावतीनाम्नी काचिदपि सुरसुन्दरीशापवशान्मानवीभूता भूतलागता शर्मादिसौख्या मनोहारिणीमपश्यत् भैरवनामकस्य नायकस्याति-सरासुलङ्का। ततस्तया सह सङ्गमनाद् भैरवस्य महानानन्दोऽभवत्तस्य संक्षेपतो वृत्तान्तः।

(२२६। ख।) (१६४८। ग।) भोजदेवसङ्ग्रहः. 10x1 inches. Folia, 30. Lines, 5 on a page. Extent, 600 çlokas. Character, Newârî. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः सर्व्वज्ञाय।

सर्व्वज्ञमद्वयमनादिमनन्तमीशं बुद्धाभिवन्द्य वचनैर्विविधैर्मुनीनाम्।
धान्यप्रबोधसुदयप्रसुरामिरामं(?) दामोदरो व्यरचयद् गुणिनः प्रमोदम्॥
करबदरवत् समस्तं विदितमिव तौ निरिक्षमिव भुवने।
सचराचरं त्रिभुवनं यस्य स जीयाद् वराहमिहिरमुनिः॥
अस्याभिधेयविपुलाभिधानबृहद्बृहस्पतिरचितसुवः।
मधुमत्सुधाब्धबृहदमलम्भु सुपद्यगाद्यमिदम्॥

श्रीभोजदेवनृपसङ्ग्रहसर्व्वसारं
सारञ्च सङ्ग्रहमवस्य वराहवाक्यात्।
योगीश्वरादिमुनयाङ्गमतं समीक्ष्य
ग्रन्थो यथावमकृतो न विकल्पनीयः॥
वक्ष्यामि भूपमभिवन्द्य गुणोपपन्नं
विख्यातवन्द्यमगयं प्रविमलमाप्यम्।
अज्ञातवृत्तिमथवा विदितेऽस्य मार्गे
साधुप्रयाचितमिमिचिनतैः पूतस्ते॥ इत्यादि।

End. शाके सम्वत् १२८१ फाल्गुनशुक्लद्वितीयायां रेवतीनक्षत्रे शुक्रदिने शुभलग्ने लिखितमिदं पुस्तकं राज्ये श्रीश्रीजयार्जुनदेवस्य यथादृष्टं तथालिखितं अक्षरमात्रमित्यादि रक्षितव्यं ।

प्रागल्भ्यहीनस्य नरस्य विद्याः

शस्त्रं यथा कापुरुषस्य हस्ते ।

धनस्य किं दृश्यते स्थितोऽपि

निर्वर्तयन्त्यत्र इव प्रदीपः ॥ (१)

(१३८३ । ञ ।) मञ्जुश्रीसाधनम्. 10×1 inches. Folia 6. Lines, 6 on a page. Extent 126 ślokas. Character, Newari. Date (?). Appearance, old. Verse. Incorrect.

Beginning. ॐ नमः सर्वज्ञाय । विश्वकर्मणे नमः ।

अथातः सम्प्रवक्ष्यामि प्रतिमालक्षणं शुभम् ।

ब्रह्मादिभिः प्रोक्तं पुण्यफलचतुर्भुजा ॥ (१)

तच्छास्त्रं सर्ववस्तूनां लक्षणानि प्रवक्ष्यते ।

शुभाशुभविधिश्चैव लोकानां हितकाम्यया ॥ (२)

यथाशोभा तथार्थस्य लाभेन सर्वलक्षणम् ।

शिल्पिकेन तथा कृत्वा शुद्धादिभिर्संयुक्ता ॥ ३ ॥ इत्यादि ।

End. ज्येष्ठाङ्गुली भिक्षुराद्धितानां

मध्याङ्गुली भूपतिविट्जनानाम् ।

कनीयसी शूद्रजनाल्पकानां

कार्येषु योज्या शुभसंप्रकाशः ॥ (२)

Colophon. इति मञ्जुश्रीसाधने प्रतिमालक्षणं समाप्तम् ।

इति सम्पूर्णं श्रीमत्-नेपालसंवत्सरे ।

नेपालाब्दगते + + + + + + + ।

+ + + + + + एकादश्यां कुजे दिने ॥

लिखित + + + + महाविहारे निवासितभिक्षुश्रीधर्मलिलल

स्यार्थे – – – –

विषयः । शिल्पशास्त्रम् ।

(११२७ । ख ।) महादाननिर्णयः. By वाचस्पति. 12 x 1 inches. Folia, 92. Lines, 5 on a page. Extent, 1900 çlokas. Character Maithila. Date, Lakshmana Era. 392 Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो नारायणाय ।

अभिनवनवनीतप्रीतमाताननेत्रं विकचनलिनलक्ष्मीस्पर्द्धिवामस्थलाक्षम् ।
हृदयभवनमध्ये योगिभिर्ध्यायमानं नवगगनतमालश्यामलं कञ्चिदीडे ॥
आसीन्मैथिलमेदिनीपतिमणिः प्रत्यर्थिवीरावली-
नित्योद्दीप्तभुजप्रतापतपनप्रोल्लासमानार्थवः ।
चण्डेश्वरमुखसुधीपरिमलप्राग्भारभूमण्डलो
राजा भोगीश्वरवंशभूषणमणिः श्रीमान् भवेशः कृती ॥
अत्युज्ज्वलायशमलं विमलीकरिष्यन्
कीर्त्यां दिशो दश मुहुर्धवलीकरिष्यन् ॥
संग्रामसीमनि महारिकुलं विलीकरिष्य-
न्नाविर्बभूव तनयो हरसिंहदेवः ॥
अस्यां लीलाधर्मनिर्जितवैरिक्षितिपति-
प्रियाभिर्नित्यं कृतचरणसेवाविधिरसः ।
कृतक्रीडो नित्यं समिति नरसिंहो नरपति-
र्यशश्चन्द्रोद्योतैरजनि रजनीजानिविजयी ॥
विरोधिवर्गीयमनीनयनवारिकल्लोलिनी-
विलुप्तघनकुङ्कुमं जगत्भूषणेनाभवत् ।
यदीयसमराङ्गणे विलसति स्फुरद्विक्रमे
ततो गुणसमुल्लसज्जनि भैरवेन्द्रो नृपः ॥
अयं वाग्विलासानतीतः कथीनां गुणैर्वीरःप्रतापावतीतो महानाम् ।
निःशेषकोपतिप्रियसौधाग्रभूमिः पुनीते जगन्मण्डलं भैरवेन्द्रः ॥
विधाय सरसीः शतं सतटसम्पदीनगाह
विजित्य रिपुभूपतीनपि च सञ्चिताद्भुतान् ।
स एव नृपशेखरः समरसीम्नि यन्मानितो
जयत्यविधिशासको जगति रामकुमारकः ॥

श्रीब्राचस्पतिमिश्रं सत्कारिसया समाराध्य ।
श्रीभीमेन्द्रनृपतिः स्वयं महादाननिर्णयं तनुते ॥
अथ महादानानि । इत्यादि ।

End. अत्र षोडशमहादानानामनेकाधिकारिकत्वादेकमनुष्यानुपपत्तेनैकमदोष
साध्यत्वमतोऽपुनराहुतेर्भीतानमहादानानां प्रभावप्रत्ताभावेनाप्य नान्य
मात्वमिति द्रष्टव्यम् ।
श्रीरूपनारायणभूमिपालकृती महादाननिर्णयगर्णाद्यम् ।
मनःप्रसूनाखिलनिकुञ्जनैमात्मकल्पवल्प्यम् भुवनात्मासु ॥

Colophon. इति महामहोपाध्यायमिश्रवाचस्पतिविरचितो महादाननिर्णयः
समाप्तः ॥ सर्व ४९० वैशाख शुदि १२ चन्द्रे दिन समाप्त ।

(१३७०, ८ ।) महालक्ष्मीमतभट्टारकः. 9×1½ inches. Folia, 7
lines, 6 on a page. Extent, 1,503 çlokas. Character Newari. Date,
Newâr Era 590. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Beginning. — — — — विश्वयोनिर्जनुद्यतलयकृत् शशकृद्धिप्रभात्मा
यः स्वामी पञ्चपञ्चाश्रमनगुरिपुत्प्रणिमाप्तां दिविष्ठाः ।
दृग्दृश्ये त मपाद्दं त्रिजगद्धनं — — — —
मत्सत्वं नौमि शम्भुं प्रमदवनिसुधाप्राप्तिहेतोः सुमाम्यम् ॥ १
श्रीमद्विमवतः पृष्ठे शतयोजनविस्तृते ।
योजनानां निधानाय शिलातलशिखाश्रये ॥
— — — — — चन्द्रसूर्यधनञ्जयाग्रिते ।
चतुष्पाशार्थसंकूटे पञ्चिमिद्यार्यमन्दिरे ॥
.. ..
.. ..
.. ..

श्रीदेव्युवाच ।
श्रुता मयागमाः शम्भो शास्त्रं नानाविधं शुभम् ।
विद्याविद्यागतं किन्तु — — — — पि तद् ॥

यश्चाधुना सुवर्णं – – – – – – मयम् ।
समागमार्थिनं ब्रूहि पञ्चमात्मपदं शुभाम् ॥ इत्यादि ।

End. चतुर्दशशतैरेव विद्यागमसमान्वितः ।
संहितां समसंपर्कां महालक्ष्मीमतेश्वरः ॥ (?)

Colophon इति चतुर्विंशतिसाहस्र्यां श्रीमहामन्थानसारे श्रीमहालक्ष्मीमतभट्टारके कलिपापप्रशमनो नाम दशम आनन्दः । समाप्तः श्रीमहालक्ष्मीमतभट्टारक इति ।

श्रीनेपालिकसंख्याते संवत्सरशतत्रये ।
माघे कृष्णे तिथौ पञ्चम्यां शुभवासरे ॥
महासमाधिसंप्राप्तं श्रीमहालक्ष्मीमतं हितम् ।
श्रीमतः संघपालस्य पुण्यधर्माभिवृद्धये ॥
कायस्थोदयदासेन इदं लिखितं द्रुतम् ।
अक्षरं पदहीनो वाऽस्मिन् शोधनीयो हि धीधनैः ॥
यदक्षरपरिभ्रष्टमात्राहीनञ्च यद्भवेत् ।
तत्सर्वं क्षम्यतां देव लिखितं मन्दबुद्धिना ॥
महाराजाधिराजपरमेश्वरपरममाहेश्वरपरमभट्टारकश्रीमज्जयधर्मदेवराज्ये ।
इति मङ्गलमहाश्रीः ॥

विषयः । इति मुद्गलाद्यात्मविचारो नाम । १ आनन्दः ।
इति चतुर्विंशतिसाहस्रे श्रीमहामन्थानसारे श्रीमहालक्ष्मीमतभट्टारके शरीरविचारो नाम । २ ।
इति इन्द्रियार्थविचारो नाम । ३ ।
इति देहाविपद्विचारो नाम । ४ ।
इति धर्मोत्पत्तिविचारो नाम । ५ ।
इति पुष्पज्ञानविधानो नाम । ६ ।
इति योद्धाप्रमादकथनो नाम । ७ ।
इति योगिन्याख्यकथनो नाम । ८ ।
इति न्यासविधानो नाम । ९ ।
इति कालसंख्याकथनो नाम । १० ।

(२८५ । ख ।) मृत्युजिदमृतीशविधानं or ०अमृतेशतन्त्रम्. 10 × 1 inches. Folia, 89. Lines, 5 on a page. Extent, 1,335 çlokas. Character, Newari. Date, Newar Era, 320. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः शिवादिभ्यो गुरुभ्यः ।

यस्त्रिधा विश्वकर्मासु रूपमास्थाय शक्तिमान् ।
उत्पत्तिस्थितिसंहारकृतस्तं त्रिधाय शाङ्करः ॥
त्रिधाति नमस्तस्मै शुद्धामृतमयात्मने ।
शिवाय ब्रह्मविष्ण्वंशपराय परमात्मने ॥
कैलासशिखरासीनं देवदेवं महेश्वरम् ।
क्रोडस्थः शशी सार्द्धं पार्व्वत्या सहितं हरम् ॥
दृष्ट्वा प्रहृष्टमिदं देवं प्राणिनां हितकाम्यया ।
उमा कृतप्रणीत्यशिः पादौ जग्राह पार्व्वती ॥
प्रणम्य परया भक्त्या सन्तोष्य परमेश्वरम् ॥

श्रीदेव्युवाच ।

भगवन् देवदेवेश लोकनाथ जगत्पते ।
यत् त्वया महदाश्चर्य्यं कृतं विस्मयकारकम् ॥
सर्व्वस्य जगतो देव किं नु मे परमेश्वर ।
दुर्विज्ञेयं दुराराध्यं रहस्यं न प्रकाशितम् ॥
कार्त्तिकेयस्य न मया (पि) न सुरेषु गणेषु च ।
योगेश्वरीणां मातॄणां ऋषीणां योगिनां नहि ॥
तदद्य मे जगन्नाथ सुप्रसन्नो यदि प्रभो ।
प्रार्थयामि प्रपन्नाहं निःशेषं वक्तुमर्हसि ॥ इत्यादि ।

End. अमृतेशस्य देवस्य मृत्युजिद्भैरवस्य तु ।
परापरविभेदं च यो विन्दत्यस्य सर्व्वशः ॥
सोऽचिरादमृतं — — — — — प्राप्य संशयः ।
.. ..
.. ..
न देयं पापशीलानां क्रोधिनां कामिनां तथा ॥

.. ..

ददाति यदि मोहेन खेहेन धनलिप्सया ।

गच्छति नरकं घोरमित्याज्ञा पारमेश्वरी ॥

– – – – अस्यापालनात् सिद्धिमाप्नुयात् ।

पालनाञ्च भवद्देवि मृत्युजित् परमेश्वरः ॥

Colophon इति मृत्युञ्जयस्तोत्रविधाने मन्त्रमाहात्म्य – – – – – – – पटलः ।

समाप्तमिदं मृत्युञ्जयस्तोत्रविधानं सम्पूर्णमिति शुभम् । संवत् ३२७ ।

विषय : इ० मन्त्रोद्धाराधिकारः । १ ।

इ० मन्त्रोद्धारविधिः । २ ।

इ० यजनाधिकारः । ३ ।

इ० दीक्षाधिकारः । ४ ।

इ० अभिषेकसाधनाधिकारः । ५ ।

इ० ध्यानाधिकारः । ६ ।

इ० सूक्ष्म + नाधिकारः । ७ ।

इ० कालवञ्चनः । ८ ।

इ० रक्षाविद्याधिकारः । ९ ।

इ० दीक्षाचक्राधिकारः । १० ।

इ० उत्तरतन्त्राधिकारः । ११ ।

इ० कुलाम्नायाधिकारः । १२ ।

इ० सर्व्वविद्याधिकारः । १३ ।

इ० सर्व्वाधिकारः । १४ ।

इ० १५ ।

इ० आस्याधिकारः । १६ ।

इ० पञ्चाधिकारः । १७ ।

इ० यक्षाकर्षणाधिकारः । १८ ।

इ० १९ ।

इ० राजरक्षाधिकारः । २० ।

इ० शत्रुपाताद्यधिकारः । २१ ।

इ० जीवाकर्ष + ह्यधिकारः । २२ ।

इ० मन्त्रविचारवर्णनः । २३ ।

इ० मन्त्रमाहात्म्य – – २४ ।

(१०७६ । ग ।) रघुवंशटीका. (शोभनाभिधा) By श्रीराम. 10×11 inches Folia, 94. Lines, 5 on a page. Extent, 1,410 çlokas. Character, Nagara. Date, (?). Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. ॐ नमः शिवाय ।

वागर्थाविवेत्यादि । वाक् च अर्थश्च वागर्थौ । अल्पाच्तरमिति अर्थशब्दस्यैव पूर्वनिपाते प्राप्ते धर्मादिष्वनियममिति वचनादुभयं भवति ॥ इत्यादि ।

End. वाच्यलिङ्गं मतं तुर्यं मन्दघोरोऽपि सुन्दरमिति + + + । ८२ ।

Colophon. इति वैद्यकर्णश्रीरामकृतायां शोभनाभिधानायां प्रथमः सर्गः ॥

इति रघुवंशटीकायां शोभनाभिधानायां षष्ठः सर्गः समाप्तः ।

(१६३२ । क ।) रत्नकरण्डिका. By श्रीधर. 10×1½ inches. Folia, 200 Lines, 5 on a page. Extent, 2,500 çlokas. Character Nagara. Date, Samvat, 1189. Appearance, very old. Verse. Correct.

Beginning. + + + + +

प्रणम्य शिरसा विष्णुं शारदां + + + + + ।

लिखति वाजसनेय + + + + + क्रियाविधानं वक्ष्यामः ॥ इत्यादि ।

End. सूत्रसंयोगात् पादयो – कारणं ।

एकादश्युपवासेषु – – – – ॥

– – – – श्रीधरेणाकारि यत्नतः ॥

Colophon. इति श्रीधरविरचिता रत्नकरण्डिकानामस्मृतिसमुच्चयः समाप्तः ॥

ॐ स्वस्ति—संवत्—११८९ वैशाख शुदि – – – –

विषयः । धर्मशास्त्रम् । (जीर्णत्वात् कीटदष्टपत्रावलीत्वाच्च नास्य सम्यक् विवरणं ग्रहीतुमलम् ।)

(१०७६ । ख ।) रूपसाधनम्. By सुभूतिचन्द्र. 10 x 1¼ inches. Folia, 96 Lines, 6 on a page. Extent, 2,160 çlokas. Character, Newārī. Date, (?). Appearance old. Prose. Incorrect

Beginning. ॐ नमो वागीश्वराय ।

नत्वा शिवं विधुविरिञ्चिकरीन्द्रवक्त्रं
वागीश्वरीं शुभपदं जनकं कविनां ।
येनः शिष्यार्थमुद्धाल्पकणायु शिघ्र
श्रीरूपसाधनवरं विमलं प्रवक्ष्ये ॥

मैनाक इत्यादि । पातु रक्षतु कोऽसौ मुनिः सर्व्वाकारेण सर्व्वपदार्थानां यथावद्‌बोधनात्मनो मुनिः । अथवा अकथ्यकथने मौनयोगान्मुनि-र्भगवान् सम्यक्सम्बुद्धः ॥ कथम्भूतः । शाक्यः शाकेषु भवः शाक्यः । अथवा शाकस्यापत्यं पौराणिकं शाक्यः । इत्यादि ।

End. उक्तार्थेत्यादि । डस् लोपः । अकारेण सन्धिः । मनस् प्रत्ययरूपसाधनं ; १२ ॥ इकारसकारान्तान्यप्रसिद्धानि ॥

Colophon. इति सुभूतिचन्द्रमहाकवेर्विरचिते रूपप्रकरणे नपुंसककाण्डानि द्वितीयानि परिच्छिन्नानि समाप्तानि ॥ (?)

विषयः । सुबन्तरत्नाकरनामकस्य व्याकरणग्रन्थस्य व्याख्यानम् ।

(१२७६ । क ।) शिवधर्म्मः (आद्याध्यायमात्रम्). 10 x 1 inches. Folia, 20. Lines, 5 on a page. Extent, 250 çlokas. Character, Newārī Date, Newār Era. 622 Appearance, old. Verse. Generally correct

Beginning. ॐ नमः शिवाय ।

नन्दिकेश्वर उवाच ।

अतः परमिदं गुह्यं रुद्रोद्गीतमशेषतः ।
महाविघ्नप्रशमनं महाशान्तिकरं शुभम् ॥
प्रकाशमनुपमं सर्व्वव्याधिनिवारणम् ।
परचक्रप्रमथनं महाविजयवर्द्धनम् ॥
सर्व्वेषु – – – ममभीष्टफलप्रदम् ।
सर्व्वकामार्थिका – – – शाश्वतम् ॥ इत्यादि ।

End. शान्त्यध्यायमिदं पुण्यं न देयं यस्य कस्यचित् ।
शिवभक्ताय शान्ताय शिवेन कथितं पुरा ॥

Colophon. इति शिवधर्म्मशास्त्रे नन्दिकेश्वरप्रोक्तशान्त्यध्यायः समाप्तः । संवत ४२२ भाद्रपदशुक्लद्वितीयायां ।

विषयः । ग्रहग्रहादीनां शान्तिविधायकविविधमन्त्रकलापसङ्ग्रहः ।

(१६२० । म ।) श्रीदत्तपद्धतिः. 10×4 inches. Folia, 132. Lines, 5 on a page. Extent, 2610 slokas. Character, Maithila. Date, Laksmana Sena, 299. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Beginning. ॐ नमो नमस्ते श्रीगणनाथाय ।
मन्दाक्ष नातनवयुगाद् बहुगुणाढ्यं निर्मायिकान्तिनिकरै-
र्वेदनाकरकाव्यधोत्य निखिलं काव्यादिकं जीवितम् ।
शम्भुः संहृति सन्ततो नगपतेः श्रीदेवसिंहस्य च
श्रीदत्तः कृतवान् इह चतुर्विधमार्गकाद्युदाहृतवान् ॥
अथ धर्म्मशास्त्रागमपदक्रमकर्मकुलोक्तविधेयाचाराग्निकार्यादीनां
ज्ञानस्य सर्वत्रापि काले देशे च यथावत्कथितविधिप्रकारान् बहुधा
प्रतिपादनमिह सूत्र च क्रमात् भवन्ति । इत्यादि ।

End. तत्राप्युक्तमहादानं यजमानस्य विधिना संपूज्य सुवर्णस्य विश्वप्रमाणमपि चाष्ट-
चत्वारिंशद्गुणविस्तारहाटकमयं कुम्भाकारपर्यन्तं धाराकलशपूर्णं
स्थिता संलग्नेति + + + + यत्र न लिखितं । + + महादानपद्धतौ
सुप्रपञ्चितमेवास्माभिः + + + + + ।
पुराणपौराणिकवाक्यैरनिशमयम् स्मृतिशास्त्रदृष्टा ।
प्रकाशितं + + + + + मिहमतां बुधा बुद्धिपथं नयन्तु ॥

Colophon. इति महामहोपाध्यायमिश्रश्रीगणेश्वरात्मजमहामहोपाध्याय + + + +
+ ध्यायश्रीश्रीदत्तपद्धताचाराग्निविधिमहादानविधानं पूर्णं । समाप्तोऽयं
ग्रन्थः । शुभमस्तु । लसं २९९ पौष शुदि ९ चन्द्रे महोपाध्यायश्रीनर
– – – – महानुभावानामनुज्ञामवाप्य खयरायां वासमकरादू
श्रीधर्म्मेश्वरेण लिखितेयं पुस्तीति ।

विषयः । धर्म्मशास्त्रम् ।

(१११४ । क ।) सिद्धसारसंहिता . By रविगुप्त . 8 x 1½ inches. Folia, 97. Lines, 5 on a page. Extent, 1,212 çlokas. Character, Newâri. Date, (?). Appearance, very old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः सर्व्वज्ञाय ।

सर्व्वं प्रणम्य सर्व्वज्ञं दुर्गगुरास्य सूनुना ।
संहिता सिद्धसारेयं रविगुप्तेन वक्ष्यते ।
आयुर्व्वेदोदधि + + समाप्ता येऽल्पमेधसः ।
तेषामियं प्रताराय विहिता तन्वका दृढ़ा ॥
ब्रह्मा प्रोवाच यं स्वर्गे वेदमायुर्निबन्धनम् ।
शिष्येभ्यः कथयामास काशिराजाय सं प्रभात् ॥
तस्यानुगाभिधानार्थं कायमूलचिकित्सितं ।
अल्पो गदवयोबाले रक्षा + + विवर्द्धनं । (?)
पुरुषा व्याधयिष्ठानं महाभूतगुणात्मकं ।
शारीरमानसाः सन्तु सहजा व्याधयो मताः ॥
शारीरा + कुष्ठाद्याः क्रोधाद्या मानसाः स्मृताः ॥ इत्यादि ।

End. बुद्धिमेधा स्मृतिकरं सम्यस्याग्नेश्च दीपनं । (?) इति घृतिः ।
(अतः परं खण्डिता ।)

विषयः । चिकित्साशास्त्रम् ।

(१२८१ । ८ ।) सिद्धान्तसारपद्धतिः . By भोजदेव . 10 x 1½ inches. Folia, 71 Lines, 6 on a page. Extent, 1,384 çlokas. Character, Newâri. Date, Newâr Era, 187. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः शिवाय ।

यमाचाद्य शिवरौक्ते विकल्पाः सुखदुःखयोः ।
– – – – – – – ॥
– – – – – विधिं तथा ।
शक्तिमारोप्यमर्थेव प्रतिपाद्य – – – ॥ इत्यादि ।

End. येषा श्रमेण शिवाशिवसिद्धान्तसारपद्धतिः ।
भवाब्धिप्रतितीर्षूणां – – नौरिव निर्म्मिता ॥

यद् विप्रकीर्ण — — — — — स्फुटार्थं
मित्यादिकर्म्म — — — — — — ।
तत् संगतञ्च लघु चाप्यपरिस्फुटञ्च
श्रीभोजदेवजगतीपतिनाभ्यधायि ॥

Colophon. इति महाराजाधिराजश्रीभोजदेवविरचितायां सिद्धान्तसारपद्धतौ जीर्णोद्धारविधिः समाप्तः । संवत् १८० कार्त्तिकशुक्लद्वितीयायां भौमदिने लिखितमिति । शुभमस्तु ।

विषयः । इति सूर्य्यपूजाविधिः ।
इति महाराजाधिराजश्रीभोजदेवविरचितायां सिद्धान्तपद्धतौ नित्यकर्म्मविधिः समाप्तः ।
इति मुद्रालक्षणं समाप्तम् ।
इति प्रायश्चित्तविधिः ।
इति दीक्षाविधिः ।
इति साधकाभिषेकः ।
इति आचार्य्याभिषेकविधिः ।
इति पादप्रतिष्ठाविधिः ।
इति लिङ्गप्रतिष्ठाविधिः ।
इति द्वारप्रतिष्ठाविधिः ।
इति छत्रप्रतिष्ठाविधिः ।
इति ध्वजप्रतिष्ठाविधिः ।
इति जीर्णोद्धारविधिः ।

(७०२ । घ ।) सुगतिसोपानम् . By गणेश्वर . 10×1½ inches. Folia, 90. Lines, 5 on a page. Extent, 1,800 çlokas Character, Maithila. Date, Lakṣmaṇa Era, 224. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो नारायणाय ।

वेदस्मृतिपुराणानि दृष्ट्वा लोकहितैषिणा ।
कृतं सुगतिसोपानं श्रीगणेश्वरमन्त्रिणा ॥

गङ्गाकारस्तं नरकागम + + + ति कीर्त्तनं सर्व्वपापविमुक्तिपूर्व्वक-स्वर्गलोकगमनफलं जन्मत्रयार्ज्जितपापक्षयफलं च ॥ इत्यादि ।

End. वेदवेदाङ्गवन्दनलादत्र यत्र यत्र + + + + + + + + + + + स्मातिभिः तत्र ग्रन्थं गृह्णीत ॥

Colophon. इति सप्रक्रियामहामान्धिविग्रहिकठक्कुरदेवादित्यमहामत + + + + + + + महाराजाधिराजश्रीगणेश्वरकृतं सुगतिसोपान-पुस्तकमिदं समाप्तं । शुभमस्तु लिखितमिदं + + + + + + नेपालराज्यान्तर्गस्थललितपत्तने ठक्कुरश्रीमतिकर्म्मणा लिखितं । लसं ३२४ आश्विन वदि + + + + + ।

यत्कर्म्मे पुर्व्वतो नाम सगुप्ता सेति पुनक ।
तत्कृत्यकगङ्गेन यत्र गोप्यं महात्मने ॥

विषय । धर्म्मशास्त्रम् ।

(११६५ । क ।) सूर्य्यसिद्धान्तभाष्यम् . By चण्डेश्वर . 10 × 1½ inches. Folia, 224 (leaves 1 to 10 missing). Lines, 5 on a page. Extent, 3,920 ślokas. Character, Maithila. Date, Lakṣmaṇa Era, 392. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. (१म पत्रात् १०म पत्रावधि न सन्ति अतो ११शपत्रे प्रारब्धस्य द्वितीयाध्यायस्य प्रारम्भवाक्यं लिखितम् ।)

अदृश्यरूपाः कालस्य मूर्त्तयो भगणाश्रिताः ।
शीघ्रमन्दोच्चपाताख्या ग्रहाणां गतिहेतवः ॥

रवीन्द्वोः समं मन्दोच्चाख्यौ न्यूनाधिकारिणौ । भौमादीनामपि मन्दोच्चाख्याः पाताश्च न्यूनाधिकारिणः । इत्यादि ।

End. एतत्ते सर्व्वमाख्यातं रहस्यं परमाद्भुतम् ।
ब्रह्म तत्परमं पुण्यं सर्व्वपापप्रणाशनम् ॥
दिव्यं चक्षुर्ग्रहर्क्षाणां चरितं ज्ञानमुत्तमम् ।
विज्ञायार्कादिलोकेषु – – – प्राप्नोति शाश्वतम् ॥
इत्युक्त्वा मयमामन्त्र्य सम्यक् तेनाभिपूजितः ।
दिवमाचक्रमेऽर्कांशः प्रविवेश स्वमण्डलम् ॥ ?

मयोऽथ दिव्यं तज्ज्ञानं ज्ञात्वा साक्षाद् विवस्वतः ।

कृतकृत्यमिवात्मानं मेने निर्धूतकल्मषः ।

ज्ञात्वा तमृषयश्चाथ सूर्य्याल्लब्धवरं मयम् ।

परिवव्रुरुपेत्य — — — पप्रच्छुरादरात् ॥

स तेभ्यः प्रददौ प्रीतो ग्रहाणां चरितं महत् ।

अत्यद्भुततमं लोके रहस्यं ब्रह्मसम्मितम् ॥

इति मयपार्थः श्लोकः ।

Colophon. इति श्रीमल्लवाजपेययाजमयार्त्तिश्रीमद्रङ्गनाथाचार्यविरचिते सूर्य-सिद्धान्तभाष्ये पञ्चदशोऽध्यायः । सं० १९१२ फाल्गुन शुदि ७ चन्द्र सं-पूरनमै श्लोका — शर्मीणा लिखितेयं पुस्तकेति । ॐ नमो भवाय । ॐ गणेशाय ।

विषयः । इति मैथिलवाजपेययाजमयार्त्तिश्रीमद्रङ्गनाथाचार्यविरचिते सूर्यसिद्धान्त-भाष्ये मध्यगतिः । प्रथमोऽध्यायः ।

इ० स्पष्टगतिः । २ ।

इ० उपकरणाध्यायः । ३ ।

इ० चन्द्रग्रहणाध्यायः । ४ ।

इ० सूर्यग्रहणाध्यायः । ५ ।

इ० छेद्यकाध्यायः । ६ ।

इ० ग्रहयुत्याध्यायः । ७ ।

इ० ताराविक्षेपाध्यायः । ८ ।

इ० ग्रहनक्षत्राणामुदयास्तमयाध्यायः । ९ ।

इ० पौर्णमासाशृङ्गोन्नतिः (?) १० ।

इ० व्यतीपातवैधृताध्यायः । ११ ।

इ० गोलाध्यायः । १२ ।

(१४०८ | क |) हरिचरितकाव्यम्. By चतुर्भुज. 14×1 inches. Folia, 87. Lines 5 on a page. Extent, 1,250 çlokas. Character, Maithila. Date, (?) Saka 144+ Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो गणेशाय ।

हरसमुखसमाश्रितमिन्दुदे धरणिधारणगोहितसद्गुणे ।
यदुकुलेऽवततार य एव नः सततमस्तु मुदे मधुसूदनः ॥
मुदिरवेदुरविन्दु — — — — लोमनलोचनम् ।
मुररिपुं भक्तिदुग्धलवाणवं भजत रागरसोत्सवलालसम् ॥
नवरसोल्लसितास्व वरस्थति त्वमिह माधव काव्यसरस्वति ।
— — — — — — — — — — ॥
त्रिदिवधरणिवृन्दय च सयत्नं योगाश्रयम — — — सुचिरमयात्मकम् ।
हरिमतश्राध कृतसवराज्ञः कनकगिरिं वहते न — — — ॥

इत्यादि ।

End. पूर्वं निजतिक्रमेण च मिथोभेदेन च क्वापि यो
सुसंभारभरं जहार परमानन्दस्वरूपो हरिः ।
तन्मूर्त्तिं परिभावयन्नविरतं लीलाश्च तस्य — — —
मुक्तिं चिन्मयतामुपैति भगवान् संसारचिन्तो हरिः ॥

Colophon. इति हरिचरिताख्ये नव्यसत्काव्यसुख्ये
प्रसरदमृतधारे वर्णितेशावतारे ।
कृतकलुषनिराशे सुप्रकाशाभिकाशे
अधिकदशमित्रसर्गः प्राप्त एषोऽप्य सर्गः ॥
ग्रामोत्तमोऽस्त्यमलमञ्जुवैकुण्ठः
श्रीमान् चरद्धा इति यन्मूलको वरेण्यनाम् ।
यत्र श्रुतिस्मृतिपुराणपदप्रवीणाः
सच्छास्त्रकाव्यनिपुणाः च वसन्ति विप्राः ॥
कीर्त्तिः प्रतापपतिभिः परिपूर्णकामः
श्रीकर्मदेव इति विश्रुतकीर्त्तिनाथः ।
तं प्रापयज्जयत्यशीर्षमधं सच्छ्रं
चकार जानकृतं चपलकीपाचारात् ॥

तदन्वयश्रीरघुरुद्रचन्द्रो बभूव कुन्दूरिति भूसुरेन्द्रः ।
आर्यं यं आचार्यवरोऽभिषिक्तः — — गुणानां गुरुणापि — — ॥
अथोपरः काश्यपगोत्रभास्करस्तत्र आचार्यवरो दिवाकरः ।
— — — — — — — — — ॥

नित्यानन्दः कवीन्द्रोऽभयदतिविभवः कंसविध्वंसिनोऽस्य-
माद्भ्रंशमस्यावतंसो भ्रमकृपयशो भारते यो बभार ।
— — — — — — — —
— — — — — — — — ॥

नानामुनीनां वचनानि सम्यग्-
विचार्य तत्त्वार्थमथाधिगम्य ।
यथा महाभारतपारगो य-
श्चक्रे प्रयोगान् स्मृतिकौमुदीषु ॥
काश्यामुपास्य भगवद्गुरुपादपद्म-
मध्यादरेण सुचिरेण यथानुपेत्य ।
अन्व सुतं स निजवंशलतामयोग-
मौलस्य विश्वविदितं शिवरामसंज्ञम् ॥
— — — — — —
— — — — — — ।
प्राप्तो महा — — — —
ख्यातस्सुतोऽजनयत् तनूजान् ॥
सर्वोक्तनारायणमिश आद्यो
मध्यो महान् माधवपाठकोऽथ ।
प्रौढप्रभावोऽस्तु च भानुशर्म्मा
श्रीमान् कनीयांस्तु चतुर्भुजोऽभूत् ॥
यस्य — — — जिह्वायां सर्वदा मधुना समम् ।
विजित्य त्रैपुरं मन्त्रं पिबेवं यस्मै त्वल ॥
आकारेऽप्रतिमः स्वतात्रनुपमः साहित्यविद्योत्तमः
सद्गुणकोशसत्तमः कविसभासम्भावना — — — ।

श्रीकृष्णार्पितचेत – सुरदयोवैचित्र्यपद्मानन
श्रीमानेष चतुर्भुजो विजयतां – – – पद्मासनः ॥
भागीरथीपरिसरे परमा – – –
श्रीरामकेलिनगरे वसुशिष्टगुष्टे ।
श्रीगर्गवंशगणिवल्लभविप्र जन्मभू – –
श्रीमानसौ पितृकुले वसति स्म धीमान् ।
व्याकरणसारप्रधिता... म सम्पादी
अभूत् – – – सुविशुद्धबुद्धः ।
काव्यं पर पितु – – – विचित्र काव्यं
श्रीरामचरणयुगलतरं प्रबन्धम् ॥
शरीरभूमनुभिः शकस्य वर्षे परिगणितेऽथ नभस्य शुक्लपक्षे ।
प्रातपदि शशिवासरे सुपूर्णे हरिचरितामृतमयकाव्यमेतत् ॥
पायद् यशो विलसितामृतपृथुयशामभेदो
रम्यं रामायणं – – – प्रमाणं पुराणम् ।
– – – – – – – – –
– – – कविकुलमुदे कल्पतां काव्यमेतत् ॥
भट्टाचार्यचतुर्भुजेन रचितं ग्रन्थेऽत्र पौरन्दरे
श्रीगोविन्दपदारविन्दयुगलौ (?) गौरव्यविश्राजिते ।
– – – गुणाम्बुराशिप्रभवस्तंभ – – – –
श्रीमान् भानुकराकरोज्ज्वलियिममायामव्यवन्दोत्सवाम् ॥

विषयः । श्रीरोहिणीप्रयानस्य भगवतो नारायणस्य ब्रह्मादिदेवानामभ्यर्थनया पृथिव्या भारमपनेतुं देवकीगर्भे जन्मपरिग्रहाङ्गीकरणं ततः श्रीकृष्णरूपेणाव-तीर्णेन तेन या या लीलाः कृतास्तासामेवैकत्रो वर्णनम् ।

DESCRIPTION OF THREE MANUSCRIPTS IN GUPTA CHARACTER IN THE DARBAR LIBRARY.

(२७७ i) निश्वासतत्त्वसंहिता. Folia, 114. Lines, 6 on a page. Extent, 4,500 çlokas. Date (?). Appearance, old. Verse. Correct. Complete.

Beginning. ॐ नमः शिवाय ।

रिचीक उवाच ।

ततोऽहं पूर्व्वमाज्ञायां पृथ्व्यांश समभिक्रमता ।
अपूर्व्वं दृष्टमाश्चर्य्यं तद् दृष्ट्वा कौतुकान्वितः ॥
अष्टाशीतिसहस्राणि ऋषीणामूर्द्ध्वरेतसाम् ।
\+ + + + + + + + ॥
\+ + + + कथय मम पृच्छतः ।
त्वं वेत्ता सर्व्वशास्त्राणां वेदानाञ्च विशेषतः ।
तेन पृच्छामि भगवन् येन वेत्सि मतङ्ग त्वम् ॥

मतङ्ग उवाच ।

शृणु वत्स समासेन प्रवक्ष्यामि तवाखिलम् ।
नैमिषे वसमानेषु मुनं + + + ॥
तत्रैव दीक्षितो ब्रह्मा वंशजश्च रिचीककः ।
कौतूहलान्विताः सर्व्वे विस्मयं परमं गताः ॥
परस्परं वदन्त्येव सर्व्वशास्त्रविशारदाः ।
कथं दीक्षा प्रपद्यन्त मुक्त्वा वेदोक्तमागमम् ।
न हि वेदात् परश्चान्यद् योगी + + ॥
सांख्ययोगस्य वेत्तारो कथं विष्णुश्च दीक्षितः ।
\+ + + + + + + + ॥

निश्वासमुखमूलसूत्रेष्ववाच ।

श्रावस्य देवदेवेन दीक्षा निर्व्वाणगामिनी ।
शिवतत्त्वं पाङ्क्त यं शिविज्ञास्ततो भवेत् ॥ इत्यादि ।

Colophons. ६ पत्र,—इति निश्वासमुखतत्त्वसंहितायां लौकिकधर्म्मे प्रथमः पटलः । श्लोकशतं सप्ताशीत्यधिकम् ।

९ ,, इति निश्वासमुखतत्त्वसंहितायां लौकिके द्वितीयः पटलः । श्लो १२२ ।

१५ ,, इति निश्वासमुखतत्त्वसंहितायां लौकिके तृतीयः पटलः । श्लोक १९० ।

१८ ,, इति निश्वासमुखतत्त्वसंहितायां चतुर्थः पटलः । श्लोकशतं सप्तविंशोत्तरं । चतुःश्लोताः श्लो ६८३ ।

१९ ,, इति निश्वासतत्त्वसंहितायां मूलसूत्रे प्रथमः पटलः । श्लो २३ ।

१९ ,, इति ० द्वितीयः पटलः । १३ ।

२० ,, इति मूलसूत्रे तृतीयः पटलः । श्लोक १७ ।

२० ,, इति मूलसूत्रे चतुर्थः पटलः । श्लोक १८ ।

२१ ,, इति मूलसूत्रे पञ्चमः पटलः । श्लोक २५ ।

२२ ,, इति मूलसूत्रे षष्ठः पटलः । श्लो (२) ५ ।

२२ ,, इति मूलसूत्रे सप्तमः पटलः । श्लो २० ।

२३ ,, इति मूलसूत्रे अष्टमः पटलः । श्लो २० ।

२४ ,, इति निश्वासतत्त्वसंहितायामुत्तरसूत्रे प्रथमः पटलः । श्लो ३१ ।

२५ ,, उत्तरसूत्रे द्वितीयः पटलः । श्लोक ३१ ।

२६ ,, उत्तरसूत्रे तृतीयः पटलः । श्लो २३ ।

२७ ,, उत्तरसूत्रे चतुर्थः पटलः ।

२९ ,, उत्तरसूत्रे पञ्चमः पटलः । श्लो ३५ ।

सूत्रोत्तरश्लोक २०८ समाप्तम ।

३२ पत्रे,—इति निश्वासतत्वसंहितायां नयसूत्रे पाशप्रकरणं प्रथमः पटलः। श्लो १३०।

३५ „ नयसूत्रे प्रकृतिविचारे द्वितीयः पटलः। १०२।

३७ „ इति निश्वासतत्वसंहितायां नयसूत्रे रूपविचारस्तृतीय पटलः। श्लो ७७।

४१ „ इति निश्वासतत्वसंहितायां नयसूत्रे परमामृतसद्भाव-विचारः चतुर्थः पटलः। श्लो ४६६।

मौलसूत्रत्रयं समाप्तः।

४५ „ इति निश्वासतत्वसंहितायां गुह्यसूत्रे प्रथमः पटलः। श्लोक।

४८ „ इति गुह्यसूत्रे द्वितीयः पटलः। श्लो १३०।

५१ „ इति गुह्यसूत्रे सर्वसिद्धिसन्दोहस्तृतीयः पटलः। श्लो ११६।

५४ „ इति गुह्यसूत्रे चतुर्थपटलः। श्लो १३३।

५७ „ इति गुह्यसूत्रे पञ्चमः पटलः। श्लो ११६।

६१ „ इति गुह्यसूत्रे षष्ठमपटलः। श्लो १४०।

६९ „ इति गुह्यसूत्रे सप्तमः पटलः। श्लोक २९२।

७२ „ इति गुह्यसूत्रे प्रक्रियाघोशपटलः। १४९।

८० „ इति निश्वासतत्वसंहितायां गुह्यसूत्रे नवमः पटलः। श्लोकशतद्वयनवत्यधिक।

८२ „ इति निश्वासतत्वसंहितायां गुह्यसूत्रे दशमः पटलः। श्लोकशतमेकादशोत्तरम्।

८७ „ इति निश्वासतत्वसंहितायां गुह्यसूत्रे एकादशमः पटलः।

८९ „ इति निश्वासतत्वसंहितायां गुह्यसूत्रे मातृकाप्रस्तावो द्वादशमः पटलः। श्लोका एकून पाँच।

९३ „ इति निश्वासतत्वसंहितायां गुह्यसूत्रे ब्रह्मोद्धारः त्रयोदशमः पटलः। श्लो १८९।

९६ „ सद्योजातस्य कल्पः समाप्तः।

१०० पत्रे,—अघोरस्य कल्पः समाप्तः ।

१०१ ,, इत्येव तत्पुरुषस्य कल्पः ।

१०२ ,, तत्पुरुषस्य द्वितीयकल्पः ।

१०३ ,, इति निश्वासतत्त्वसंहितायां गुह्यसूत्रे पञ्चानां परिसाख्यं पटलः । श्लोकानि शतानि त्रीणि पञ्चोनषड्युधिकानि ।

१०८ ,, कलशोद्धारः पटलः ।

११० ,, इति निश्वासतत्त्वसंहितायां गुह्यसूत्रे पञ्चदशमः पटलः । श्लोका ३१३ ।

११२ ,, इति निश्वासतत्त्वसंहितायां गुह्यसूत्रे पैतविद्याविधान-पटलः षोडशमः । श्लोक द्वावशः शतं ।

११३ ,, इति निश्वासतत्त्वसंहितायां गुह्यसूत्रे वीक्षाधिकस्यक + + पटलः । श्लोका ८१ ।

११४ ,, इति निश्वासतत्त्वसंहितायां गुह्यसूत्रेऽष्टाद + + विंशत् + + + + सहस्रचतुष्टयं श्लोकं मानानि पञ्च च ॥

(१६९७ ।) लघुस्वतारः, Folia, 24. Lines, 6 on a page, Extent, 522 çlokas. Date, Newâr Era, 28.

Beginning. समापांतं नमस्कृत्वा + + + + ।

यच्छ्रावि मां स्थिरात्मीको सर्व्व शृण्वन्तु साधवः ॥

× × × × × × ×.

मध्यमानां कृतमानां रोगाणां (?) पापकर्मिणाम् ।

आयन्ती सर्व्वदा साध्या अन्येषान्तु तथेतरा ॥

निदानमंगलश्रीस्तुत्स्य राजा विशेषस्य ॥ इत्यादि ।

End. सम्वत् २८ (आषराद्युकृतिम ।) कार्तिककृष्णदिवाकस्याम् ।

विषयः । चिकित्साशास्त्रं आरोग्यार्थमाश्विसहस्रमनाविवर्धितम् ।

(२२६ ।) स्कन्दपुराणम् . Folia, 247, Lines, 5 to 7 on a page. Incomplete. Leaves are not in order.

Beginning. प्रथमप्रश्नस्य: कारित श्लोक: ।

तीर्थसंप्लवनायाय पौर्णमास्यां कृताञ्जिका: ।

पौराणिका: संपश्यन्त: सूतं सत्यपरायणम् ॥

पुष्पिका :— स्कन्दपुराणे नन्दिकेश्वरमहाभाग्यं आदितप्रभृतिराद्यायाय चतुर्विंशा ।

श्लोकाम्नातेन ८१३ (?)

„ अन्धकनन्दिपुत्र अध्याय: (३८) स्कन्दपुराणोक्तप्रदानिक ।

„ अन्धक तप: प्रणामो अध्याय: ।

६२ पत्रे,— „ नरकवर्णने तपो नाम ।

„ नरकवर्णने वैतरणीं नाम ।

६८ „ „ रौरवं नाम नरकवर्णनेऽध्याय: ।

६९ „ „ नरकवर्णने महारौरवं नाम ।

„ नरकवर्णने तामिस्रं ।

७३ „ „ नरकवर्णने कुम्भीपाकं नाम असिपत्रं नाम ।

७८ „ „ नारकीयमोक्तयो । ४३ ।

„ देव्यावरप्रदानं नाम । ४५ ।

„ संसारातिवर्णनं नाम । (४५)

„ वाराणसी + + कारण: । ४७ ।

८४ „ „ देव्यावरप्रदाने । ४ (८) (?)

८५ „ „ सोमनन्दिदेव्योर्वरप्रदाने । ४ (९) (?)

आदित: प्रभृति एकत्वेन श्लोकसहस्रत्रयम् ।

स्कन्दपुराणे कौशिकाभिषेक: । ११० ।

„ कौशिकशाप: । ११५ ।

„ शुम्भनिशुम्भसैन्यवर्णनम् ।

१०१ „ „ देवासुरसङ्ग्रामे शुम्भनिशुम्भाभिजाय (?) (१२०)

१०७ „ „ शुम्भनिशुम्भसङ्ग्रामे देवीयुद्धजय: ।

१११ पत्रे,—स्कन्दपुराणे महिषासुरवधः ।

११२ ।

११३ ।

११४ ।

११६ ।

„ „ धार्मविधौ (प्रथ) मोऽध्याय । १२२ ।

१२० ।

१२१ „ „ धार्मविधौ द्वितीयः अध्यायः । १२३ ।

„ धार्मविधौ चतुर्थः अध्यायः । १२५ ।

„ धार्मविधौ षष्ठः । १२७ ।

„ धार्मविधौ सप्तमः अध्यायः । १२९ ।

„ अन्धकवरप्रदानो नामाध्यायः । १३० ।

„ हिरण्याक्षनिर्याणे अध्यायः । १३२ ।

„ पुष्करवरोऽध्यायः । (?) १३४ ।

„ देवासुरचक्रनामाध्यायः । १३५ ।

„ युद्धनामः । १३७ ।

१३५ „ „ असुरनाशनोऽध्यायः ।

१३६ „ „ युद्धे अध्यायः ।

„ युद्धे अध्यायः । १४० ।

„ अध्याय १४१ युद्ध ।

„ युद्धे अध्यायः । १४२ ।

१४२ „ „ सवनाजयसमरे अध्यायः । १४३ ।

„ युद्धे अध्यायः । १४४ ।

„ युद्धे अध्यायः । १४५ ।

१४४ „ „ युद्धे अध्यायः । १४६ ।

„ युद्धे अध्यायः । १४७ ।

१४८ „ „ युद्धे अध्यायः । १४८ ।

„ युद्धे अध्यायः ।

१४९(?) पत्रे,—स्कन्दपुराणे यमलोकाभिगमने अध्यायः । १५० ।

१५० „ „ राज्यवर्णनो नाम अध्यायः । १५१ ।

१५१ „ „ ब्राह्मण + + अध्यायः । १५२ ।

„ गय (?) गमने अध्यायः । १५४ ।

१५५ „ „ नागरप्रवेशे अध्यायः । १५५ ।

१५७ „ „ किङ्करादेशे अध्यायः । १५५ ।

१५८ „ „ किङ्करयुद्धे अध्यायः । १५६ ।

१५९ „ „ असुरसन्दर्शने अध्यायः । १५६ ।

„ वराहयुद्धे अध्यायः । १५८ ।

„ विप्रचित्तिपातनं । १५९ ।

„ वराहाध्यायने अध्यायः । १६० ।

„ + + + दैवत्य अध्यायः । १६१ ।

१६५ „ „ हिरण्यवधे । १६२ ।

„ वृकध्वंसे अध्यायः । (?) १६३ ।

१६७ ।

१६८ „ „ वराहरूपसंहारे अध्यायः । १६४ ।

१६९ „ „ वराहोत्पत्तौ अध्यायः । १६ + ।

१७१ ।

१७२ ।

१७३ ।

१७४ ।

१७५ „ „ मन्दरारोहणं । १६६ ।

१८१ „ „ अमृतमथने नीलकण्ठोपाख्याने महादेवस्तोत्राध्यायः । १६७ ।

१८२ „ „ अमृतमथने युद्धे । १६८ ।

१८३ ।

१८४ ।

१८५ ।

१८७ पत्रं,—स्कन्दपुराणे चामरे अध्यायः। १६९।

१८८।

१८९।

. यातुधानाख्याने अध्यायः। १७२।

„ + + अध्यायः। १७३।

„ अमर्षाग्निप्रवेशनो अध्यायः। १७४।

१९४।

१९५।

१९६ „ „ हरिश्चन्द्रपुरवर्णनाध्यायः। १७५।

१९७।

१९८ „ „ माघ (?) माहात्म्यं अध्यायः। १७६।

२०२ „ „ गङ्गावतरे अध्याय.। १७७।

२०४ , „ गङ्गावतरणे अध्यायः। १७८।

„ अध्यायः। १७९।

„ रथोद्योगः। १८०।

„ अन्धकयुद्धे मन्त्रदर्शनं अध्यायः। १८१।

२११ „ „ अन्धकमथने काहरचनाध्याय.। १८२।

२११ „ „ गणयुद्धं अध्यायः। १८३।

२१२ „ „ गणयुद्धे। १८४।

„ गणयुद्धं। १८४।

२१४ „ „ गणयुद्धे। १८५।

२१५ „ „ गणयुद्धे। १८६।

२१६ „ „ साम्बजये। १८७।

२१७ „ „ गणयुद्धे। १८८।

२१७ „ „ गणयुद्धे। १८९।

२१८ „ „ गणयुद्धं अध्यायः। १९०।

२१९ „ „ गणयुद्धं अध्याय.। १९१.।

२२० „ „ गण + + अध्यायः। १९२।

स्कान्दपुराणे गणयुद्धे अध्यायः । १९३ ।

२२० पत्रे,— ,, गणयुद्धे अध्यायः । १९४ ।

२२७ ,, स्का(न्दपुराणे ग)णयुद्धे अध्यायः । १९७ ।

स्कान्दपुराणे गणयुद्धे अन्धकाणि + + । १९८ ।

२२७ ,, ,, गणयुद्धेऽसुरशापे अध्यायः । १९९ ।

,, पुत्रभूमिवर्णने । २०२ ।

,, आन्धकाविजये । २०४ ।

२३४ ,, ,, गणयुद्धान्धकमयरे अन्धकमयनं समासश्च अध्यायाः सप्त । २०६ ।

२३५ ,, ,, आन्धकवधः ।

,, भूमिजापुत्रवर्णने अध्यायः । २०७ ।

,, सर्वविद्याहे आख्यानमन्त्रः । २०८ ।

२४१ ,, ,, मरुपुत्रवर्णनं त्रियामन्तरं समास अध्यायः । २०९ ।

२४२ ।

२४४ ,, ,, अशोकलक्षुण्यवर्णनं समाप्तं अशोकलक्ष्मुत्रवर्णनाम अध्यायः । २१० ।

२४+ ।

२४८ ,, ,, स्कन्दाभिषेकानुष्ठाने । २११ ।

२५१ ,, ,, सेतोपस्थाभिषेके (?) अध्यायः । २१२ ।

२५२ ।

२५३ ,, ,, + + + पे अध्यायः । २१३ ।

१५४ ।

२५७ ,, ,, श्वेतवरप्रदाने अध्यायः । २१४ ।

,, + + वर्णने अध्यायः । २१५ ।

२६४ ,, ,, त्रिपुरवधे अध्यायः । २१६ ।

,, त्रिपुरवधे सुरवर्णनं अध्यायः । २१७ ।

,, त्रिपुरवधे समाप्तं त्रिपुरवधेति अध्यायः । २१८ ।

,, प्रह्लादचरिते अध्यायः । २२० ।

स्कन्दपुराणे योगविधौ पञ्चमः अध्यायः । २२६ ।

„ योगविधौ षष्ठमः ।

१८४(?)पत्रे,— „ योगविधौ नवमः ।

„ काशुकूटमाहात्म्यं नाम । (२४०) ।

„ भगवोर्त्पत्तिः अध्यायः । २४८ ।

३०४ „ „ षट्तीदरसंवादे । २४९ ।

„ नागनाथावलोकने कैवीमध्यधनदपथकुमार नामाध्यायः । ५७८ ।

३२७ „ „ धर्मो प्रवेश अध्यायः ।

३६० „ „ सुकेशवरप्रदाने ।

३३८ „ „ उपमन्युवरप्रदानः ।

„ कलशध्वप्रमथने । (३२९) ।

आश्विनः प्रभृति सर्वतत्त्वेन (८(?)४३) ।

स्कन्दपुराणे दशांशापामुक्तीर्त्तनं नाम । ३(?)४३ ।

„ ईश्वरार्चनविधिः ।

DESCRIPTION OF SOME RARE PAPER MANUSCRIPTS IN THE DARBAR LIBRARY.

(१४१८।) अमृतोदयनाटकम् . By गोकुलनाथ. 10×5 inches. Folia, 30. Lines, 1[illegible] on a page. Extent, 900 çlokas. Character, Nāgara. Date, Samvat, 1818. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।

प्रत्यागहरिन्द्रमणवर्णमयःविराह
वपाङ्क मुक्ताम निचिद्धिष जायन्तु ।
मधुं त्वया मु(रि)पद्मोहविलोपकम्
निर्मोर्मुखहति नमेव विवेकविद्रत ॥

अपिच । आमन्द्रमुपगम्य कुम्भैर्नटनर्मनिष्प्रभाद् धिधिस्तरङ्ग ।
प्रतिदिनमुत्थमन्धिरामुखात्ता निगमकाननाज कमलप्रबन्धः ॥

किञ्च । न दृष्टि भगवान्तरं न पाशात्
प्रभवति आयलिकाकुवेति वस्तुः ।
न च किमपि शृणोति नेत्रयो
मम कथमस्तु तत्र सार्वोऽधिकारः ॥

नान्द्यन्ते सूत्रधारः ।

निवर्त्तित एव प्रत्याहरणायतारणादिभिरङ्गैरुपबृंहितः पूर्व्वरङ्गः । साम्प्रतमवसरो गुरोर्गोकुलनाथस्य गिरां प्रबन्धमभिनेतुमुपनतस्मासो प्रशान्तपरिजनोपप्लवः शिशिरमासः । इहपि — — — — — —

परिक्रम्य । अयमहं भोः देवकुलनगरवासी सूत्रमस्मि सर्व्वस्यारम्भस्य रामो नाम कामरूपो नटः । तस्य ममामृतोदयं नाम नाटकमभिनिनीषतः पूर्व्वपरिगृहीताभोगभूमिकापरिहारेण विविक्तवेषपरिग्रहमुरीकुर्व्वन्तु भावमिश्राः । इत्यादि ।

End. ऋपवतोः। मातरं पूर्वोऽपि। तथापीयमत्र।

संसारात् प्रा + विर्बदं चकौ निर्वाणलिप्सया।

प्रव्रज्यामथमाश्रित्य पश्यन्तु पुरुषोत्तमम्॥

Colophon. इति निष्क्रान्ताः सर्व्वेऽपवर्गप्रतिष्ठा नाम पञ्चमोऽङ्कः समाप्तश्चायं ग्रन्थः।

सम्वत् १८४८।

विषयः। प्रजासम्प्राप्तिर्नाम प्रथमोऽङ्कः।

मननसिद्धिर्नाम द्वितीयोऽङ्कः।

निर्दिग्धावलम्बनकल्पन्नाम तृतीयोऽङ्कः।

धर्मात्मदर्शनं नाम तुरीयोऽङ्कः।

अपवर्गप्रतिष्ठा नाम पञ्चमोऽङ्कः।

(१३०६।) अरिष्टनवनीतव्याख्या. (श्रीधरा.) By नवनीतसेनकवि.
12×2 inches. Folia, 54. Lines, 7 on a page. Extent, 1,114 çlokas. Character, Newārī. Date, Newār Era. 800. Appearance, fresh. Prose and verse. Incorrect.

Beginning. ॐ नमो विश्वसृजे।

अरिष्टनवनीतं यद् होराशास्त्रात् समुद्धृतम्।

व्याख्या विरच्यते तस्य श्रीधराख्या मनोहरा॥

प्रथमं प्रबन्धारम्भे अभिमतदेवतानां नमस्कृत्य प्रबन्धसंज्ञां कर्तृसंज्ञाञ्च प्रकाशयति।

गौरीकृष्णं नत्वा होराशास्त्राण्युदीत् समालोक्य।

नवनीतसेनकविररिष्टनवनीतमाकुरुते॥

अरिष्टनवनीतं अरिष्टसारं अरिष्टमतिसारसमुच्चयरूपं। तथोक्तं स्वेच्छयां रिष्टारिष्टे शुभाशुभे इति। इत्यादि।

End. एवमुक्तेन प्रकारेण सर्वाणि विचार्य्य रिष्टपरस्य बलबलिमं येन रिष्टसर्वीति आमोदात्। रिष्टाख्यस्य बलबलिमं रिष्टिर्जीवीति।
— — — — रिष्टमस्तीव॥

Colophon. इत्यरिष्टनवनीतव्याख्याने रिष्टाध्यायो नाम अष्टः परिच्छेदः। शुभमस्तु।

संवत् ८०० फाल्गुन शुक्लः षष्ठी। बुधवारे॥

विषयः । इति० साधारणपरिच्छेदः । १ ।

इति० मात्ररिपुपरिच्छेदः । २ ।

इति० पित्ररिपुपरिच्छेदः । ३ ।

इति० सर्व्वारिपुपरिच्छेदः । ४ ।

इति० सुतारिपुपरिच्छेदः । ५ ।

इति० अरिपुपवादः । ६ ।

(१९१०) अश्वमेधनाटकम् । B. सुमतिजितामित्र । 16×4½ inches. Folia, 37. Lines, 9 on a page. Extent, 2,015 çlokas. Character, Newari. Date, Newār Era, 810. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. श्रीश्रीकृष्णनाथो जयति । ॐ गुरवे नमः ।

नान्दीगीतम् । मालवरागे । ज । ख । प । प्रतिताले ।

त्रिभुवननायकं, नायकवल्लभं

विधुवरतिलकसुवेशम् ।

विदितनटवरं, सुपिङ्गजटं

ललितहारभुजगेशम् ॥

दितिसुतनाशककलितरङ्गितं

त्रिनयनसुपद्मसुखम् ।

शरदिन्दुनिभकुमुदकुन्दसितं

अभिनयनिपुणमहेशम् ॥

पश्यति सुरगणो भवनृत्यं

चलितं नूपुररवललितम् ।

भक्तवरदायकगजचर्मवसनं

सुललितशङ्करूपम् ॥

वहति जटातटे गाङ्गजलविमलं

कण्ठश्यकुटिलशशि ।

सुमतिजितामित्रकृतशरवचनं

परिपुरयतु भक्तजनम् ॥

नान्दीश्लोकः ।

आनन्दं यन्मयूखस्थितममृतः कान्तयाश्लिष्टसाङ्गो-
गौरीशो दिव्यमूर्त्तिर्दनुजकुलरिपुः कुन्दकर्पूरगौरः ।
स्वच्छन्दं गङ्गसंस्थो नटभवभयदं विघ्नजालं विधुन्वन्
कृत्यशः पातु नित्यं जगदखिलमिदं देवदेवो महेशः ॥

सूत्र । आर्य्ये गृहमनि अमलवदने त्वरया ततस्तावदागम्यताम् ।

नटी । अन्नतन्त्र वन्दामि । इतश्चित्ता को निओओ अनुचिट्ठिअदुत्ति ॥

सूत्र । आर्य्ये सकलनृपतिचक्रचूडामणिना श्रीश्रीसुमतिजयजितामित्रमल्लदेवेन श्रीश्रीश्रीस्वइष्टदेवताप्रीतिकामनया जैमिनिभारतोक्ताश्वमेधिकाभिनयम-भिनेतुमादिष्टोऽस्मि । .. .. ।

आदि कमलविलोचनं नानादेशादागतभूमिपालवाञ्छितचरितवरधनमासाद्य-भिकामाय चेतोरञ्जनाय च श्रीसुमतिजयजितामित्रमल्लदेवाज्ञया संस्कृ-तम जैमिनिभारतोक्ताश्वमेधिकाभिनयमभिनेतु युधिष्ठिरद्रौपदीरायाश्च प्रहीतुमाज्ञां गच्छाव ॥ इत्यादि ।

End. कर्ण । नयान्तु । ... ।

Colophon. इति जैमिनिभारतं सम्पूर्णम् ॥
सुमतिश्रीजितामित्रो मल्लदेवो महीपतिः ।
युधिष्ठिरस्य यज्ञस्य नृत्यारम्भं करोति च ॥
श्रीसूर्य्यवंशप्रभवमहाकराब्धि-
संसेवितभूपतिकैरवकाननेन्दुः ।
भक्तापुरे जयति भूपविराजराज-
भाभिर्विचित्रपदपङ्कजरञ्जितश्रीः ॥
जितामित्रमल्लं गोपालं गोपालः ।
जितामित्रमल्लः चतुर्थं पुनातु ॥
सम्वत् ८१० पौष वदि — ॥

(११९१ ।) अश्ववैद्यकम्. By दीपङ्कर. 8×2½ inches. Folia, 85. Lines, 6 on a page. Extent, 1,419, çlokas. Character, Newari. Date, (?) Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Beginning. ॐ नमः सर्व्वज्ञाय ।

शिवं प्रणम्य सर्व्वज्ञं तत्त्वज्ञाः शिवमपि यं विदुः ।
अश्विन्यं शालिहोत्रञ्च शास्त्रज्ञाश्च कारयेत् ॥
श्रीनिधानकरो नाम मिश्रमार्गेन पण्डितः ।
कान्यकुब्जसमैर्वैद्यैर्गुणैः सार्द्धमनेकशः ॥
[illegible] ।
[illegible] ॥
श्रीमद्दीपङ्करस्तस्य सूनुर्धनपतिरभवत् ।
दीपङ्करपदाम्भोजपरागोऽस्य मूर्द्धजः ॥
तेन मध्यमदासेन शास्त्रमालिख्य दुर्जनम् ।
संक्षेपतश्चतुरश्वाणां लक्षणं भाषितं किल ॥
अध्यायानां त्रयस्त्रिंश श्लोकाः शतमथोदशाः ।
पूर्व्वशास्त्राणि संहृत्य प्रयोगाद्गुणतस्य च ॥
सर्व्वलोकहितं किञ्चिदात्मनः स्मरणाय तत् ।
सन्तः श्लोकास्तु सर्व्वन्ति परकीर्त्तिं — — — — ॥
अस्त्यश्वरथपादातं नृपतेः कीर्त्तितं बलम् ।
तत्र मुख्यतया राजन् वाजिनः शत्रुमर्द्दनाः ॥ इत्यादि ।

End. तैले च तिलतैलं स्यात् काले च परं तथा ॥
निर्गन्धकाध्यायः ।

Colophon. इदं वाश्ववैद्यकशास्त्रं दीपङ्करकृतं समाप्तम् ॥

विषय । अश्वचिकित्साशास्त्रम् ।

(७९५ ।) अश्वायुर्वेदः. By गण. 12×4 inches. Folia, 41. Lines, 11 on a page. Extent, 1,353, çlokas. Character, Nāgara. Date, (?). Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

नान्दीश्लोक ।

आनन्दं नन्दसूनुर्दिशतु ज्ञजनमुतः कान्तयालिङ्गिताङ्गो-
गौरीशो दिव्यमूर्त्तिर्भुजगकुलरिपुः कुन्दकर्पूरगौरः ।
स्वच्छन्दं सूत्रसंस्था नटगणममवं चिरकालं विधुन्वन्
कृपया पातु नित्यं जगदखिलमिदं देवदेवो महेशः ॥

सूत्र । आर्य्ये गृणयति ममलयम्म त्वरया इतस्तावदागम्यताम् ।

नटी । अयमस्मि वर्त्तामि । इन्द्रस्त्रि यो नियोगो अनुष्ठिष्ठ्यतु ॥

सूत्र । आद्य सकलनृपतिचक्रचूडामणिना श्रीश्रीसुमतिजयजितामित्रमल्लदेवेन
श्रीमत्पशुपतिप्रदेशसंयुक्तकाननया जैमिनिभारतोक्ताश्वमेधकाभिनयम-
भिनयमुदितो ज्ञासि । .. .. ।
अपि च सकलमुनीन्द्रनाम नानादेशादागतभूमिपालकविरविकुलभ्रजनाबला-
विज्ञानाद्य चैतावत्सुनाय च श्रीसुमतिजयजितामित्रमल्लदेवाज्ञया संस्कृ-
तम् जैमिनिभारतोक्ताश्वमेधिकाभिनयमभिनेतुं पुत्रपिण्डप्रीतिपर्वोत्सव
अद्येतुभाद्रा गच्छाव ॥ इत्यादि ।

End. ४०४ । तथास्तु । ... ।

Colophon. इति जैमिनिभारतं सम्पूर्णम् ॥
सुमतिश्रीजितामित्रो मल्लदेवो महीपतिः ।
पुत्रपिण्डस्य यज्ञस्य कृत्यारम्भं करोति हि ॥
श्रीसूर्य्यवंशधवलपद्मसखश्चरश्मि-
भूपश्रीभूपतिकैरवकाननेन्दुः ।
भक्तपुरे जयति भूपतिरत्नहार-
भाभिर्भिविन्यस्तपदपङ्कजरञ्जितश्रीः ॥
जितामित्रमल्लं सापात्तं गोपालः ।
जितामित्रमल्लः सपुत्रं पुनातु ॥
सम्वत् ८१० पौष सुदि — ॥

(११९१।) अश्ववैद्यकम्. By दीपङ्करः. 8×2½ inches. Folia, 85. Lines, 6 on a page. Extent, 1,419, çlokas. Character, Newâri. Date, (?). Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Beginning. ॐ नमः सर्व्वज्ञाय ।

र्निजं प्रणम्य सर्व्वज्ञं तज्ज्ञाः [illegible] यं विदुः ।
कश्चिद्वं [illegible] शालिहोत्रस्य [illegible] कारणेन ॥
[illegible] नाम [illegible] परार्द्धक ।
[illegible] ॥
[illegible] ।
[illegible] शुक्लाश्वादिना ॥
[illegible] ।
[illegible] ॥
[illegible] अश्वशालाकृत दुर्जनम् ।
[illegible] लक्षणं भोजकिल्मिषम् ॥
[illegible] लोका. [illegible] ।
[illegible] ॥
[illegible] किञ्चिदाश्वयः सारभाय तत् ।
[illegible] पर्कीर्त्ति — — — — ॥
[illegible] कीर्त्तितं बलम् ।
तत्र पुत्रमथा राजन् [illegible] अश्वमर्द्दनाः ॥ इत्यादि ।

End. तैलं च मिश्रतैलं स्यात् कालं च [illegible] तथा ॥

निर्गन्धकाध्यायः ।

Colophon. इदं आश्ववैद्यकशास्त्रं दीपङ्करकृतं समाप्तम् ॥

विषय । अश्वचिकित्साशास्त्रम् ।

(७९५।) आयुर्वेदः. By गया. 12×4 inches. Folia, 41. Lines, 13 on a page. Extent, 1,353, çlokas. Character, Nagara. Date, (?). Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।

प्रणिपत्य भवलतनुभवतिमिरहरं गोपतिहरबालकूम् ।
आयुर्वेदनिधिं महामतिं शालिहोत्रञ्च ॥
ये शालिहोत्र – – – गर्गैस्तु महर्षिभिः पुरा गदिताः
गुरुकूष्माण्डयोगाः शाखे विकाराणाम् ।
तेषां मध्या + + क्रमसारतरं लोकहितार्थमुद्धृत्य
रचितः स्वयं समासेन संग्रहः सिद्धयोगानाम् ॥
यद्यप्येकार्थसिद्धिर्यथा तुरङ्गैर्भवेत् तथा पूर्व्वं
कथितं महामुनिभिः तथापि वक्ष्ये समुद्देशम् ।
अश्वैरेवं जगतः पृथ्वी वीरैर्विपुलं यशः ।
विजयश्च भवत्यश्वैरश्वा धर्म्मार्थविभूतयः ॥ इत्यादि ।

End. एणं निम्बं वचाव्यो च गुडूची कटुका तथा ।
गोमूत्रेण समायुक्तं लेपनं पित्तमुत्तमम् ॥
कासुरिकः । (अतः परं खण्डितम् ।)

विषयः । अश्वायुर्वेदे गणकृते सिद्धयोगसंग्रहे अश्वप्रशंसाध्यायः ।
अश्वायुर्वेदे गणकृते सिद्धयोगसंग्रहे आवर्त्ताध्यायः ।
इति सर्व्वाङ्गलक्षणाध्यायः ।
इति मिश्रको नामाध्यायः ।
अश्वायुर्वेदे गणकृते सिद्धयोगसंग्रहे महाशेषाध्यायः ।
शालुगानलक्षणम् । कुलाध्यायः । वयोज्ञानम् । वर्णाध्यायः । देशविभाग-प्रदेशः । पुण्ड्राध्यायः । व्याधिनिर्द्देशः क्रियासूत्रम् । गुग्गुलुविधिः । लवणविधि । श्यामाकविधिः । माष-यव-चणक-गोधूम-मुद्ग भक्ष-विधिः । रसविधिनिश्चय । रसवीर्य्यविधिः । द्रव्यगुणदोषनिश्चय । स्नानविधिः । रक्तमूलविधिः । महातिक्तकविधिः । शिरोवाद्यघृत-विधानम् । पञ्चतिक्तघृतविधानम् । तैलविधिः । वरद-कटुपिप्पलिका-विधिः । इत्यादि ।

(१५००१) आचारदीपकम्. By मल्लारिभट्ट. (? × ? inches, Folia, 59. Lines, 10 on a page, extent, 1,625 slokas. Character, Nagara. Date, Saka Era, 1674. Appearance, fresh. Textually correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । निर्विघ्नमस्तु ।

यस्मिन्नेतन्नखं [illegible] मन्दुगुणम् ।
भक्तीनां विघ्नहर्तारं तं मूर्तिमन्तमानतम् ॥
आचारदीपकं ग्रन्थं सर्वेषां [illegible] ।
[illegible] ॥
[illegible] ।
[illegible] ॥

अथ स्नानविधिः ।

[illegible] ।
[illegible] ॥ इत्यादि ।

End. आचारकाण्डे विप्राणां [illegible] ।
[illegible] ॥

ग्रन्थकारः । [illegible] ।
[illegible] ॥
इति श्री [illegible] ।
[illegible]
[illegible] ।
श्रीमान् भूपालचूडामणिविमलपदाम्भोजनिर्यातवृन्द-
[illegible] ॥
तस्यात्मजोऽभूद्गुणिनां प्रधानो-
भट्टोजिनामा सुकृती उदारः ।
विष्णुर्वंशाभिसम्बोधरोऽस्य
[illegible] ॥

राजा श्रीमल्लानूपनं भूप् तुमाख्य-
स्तत् पुत्रो जात प्रतापार्कमघख्य ।
श्रीगदाख्यजाख्यौ नाम पुत्रौ
यः सर्वास आगता यौवराज्ये ॥
तत् पुत्रो दामोदरस्तस्मादभूत् भूपालोऽभूत् तदा ।
भूभृत् कृत्यपालोऽस्य सुतोऽभूत् कीर्त्या पुत्रो दिग्विजयाख्यः ॥
राजस्ततोऽभवत् तदात्मजो
धर्मोऽभविष्यद्धर्म्यादिगुणः ।
तस्य पुत्रोऽभवत् सुतो विक्रमाविधा तथा
अष्टयज्ञाङ्कृत् सततं पालयन् भुवि ॥
निर्मलमतिर्गुणैः नीतिकरो
विद्वद्भ्यो यत्र शर्माणि यातो ।
कृत्याकृत्यालोचनार्थं नितान्तं
करोमि श्रीमान् व्याख्यानं च ॥
विद्वान् गौतमवंशजः द्विजवरः श्रीरामभद्राभिध-
स्तत्पुत्रो जयदेवनामधरणीविख्यातोऽभवत् पुण्यवान् ।
तत्पुत्रोऽल्पमतिर्निबन्धमकरोदाचारदीपाभिधं
राज्ञोऽज्ञया ... + + ... भूपतेः ॥
यद्यपि ग्रन्थनिर्माणयोग्यता न मे ।
तथापि धार्यतां प्राज्ञैः साहसोऽयं नृपाज्ञया ॥

Colophon. इति श्रीविक्रमनृपाज्ञया गङ्गाविष्णुद्विजविरचित-आचारदीपकग्रन्थः समाप्तः ॥

श्रीशाके १८०१ ज्येष्ठ शुदि ५ पञ्चम्यां लिखितमिदं पुस्तकं शिवरामेण भुवनेशाभ्याम् ।

विषय. । इति० श्राद्धविकल्पविधिः ।

" मूत्रपुरीषोत्सर्गविधिः ।

" शौचविधिः ।

" दन्तधावनविधिः ।

इति० पञ्चाङ्गार्चनविधानम् ।

„ होमविधिः ।

„ प्राणप्रतिष्ठाविधिः ।

„ प्राणायामविधिः ।

„ स्नानविधिः ।

„ [illegible] ।

„ मत्स्यादिविधिः ।

„ [illegible]विधिः ।

„ मङ्गलनीराजनविधिः ।

„ [illegible] ।

„ [illegible]विधिः ।

„ [illegible] ।

„ [illegible]विधिः ।

„ [illegible] ।

„ वैष्णव[illegible]विधिः ।

„ [illegible]विधिः ।

„ सायंसन्ध्या[illegible]विधिः ।

„ [illegible]विधिः ।

„ [illegible] ।

„ स्वप्न[illegible]विधिः ।

„ द्रव्यशुद्धिः ।

((ख)११८।) काकचण्डेश्वरीमतम्. 10×3½ inches. Folia, 50. Lines, 7 on a page. Extent, 700 çlokas. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, new. Verse. Incorrect.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

भैरवार्चितदेवेशमहं पृच्छामि शङ्करम् ।
स्कन्दाद्याश्च महामाया भङ्गा चैव विनायकः ॥

श्रीमत्सुखाय नमः ।

कैलासशिखरासीनं उमाकान्तं जगद्गुरुम् ।
योगिन्याद्यकलार्थं च गृह्णाद् गुह्यतरं परम् ॥
सर्वज्ञानप्रकाशाय सर्वज्ञा सर्वकृत्क्रमः ।
देवः श्रीमान् कथं देव त्वया सर्वं समोपरि ॥

श्रीईश्वर उवाच ।

कङ्काली कालरात्री च आकाशगता च सार्थिका ।
कङ्काली कालरात्री च आकाशचक्रेश्वरी मता ॥
ब्रह्माद्या तथा कन्यौ योगिनीनायकैः ।
तथाज्ञानभेदैः ध्यानभेदैर्हृदुच्चितताम् ॥
ततश्च भैरवं देवं योगिनीगणवेष्टितम् ।
केचित् ध्यायन्ति संहृष्टाः केचित् नृत्यन्ति हृष्टकाः ॥
केचिद्गायन्ति तस्याग्रे केचिद्धास्यञ्च कुर्वते ।
एतैस्तु ध्याननामैस्तु अर्चितस्तत्र भैरवः ॥

श्रीदेव्युवाच ।

दृष्ट्वा तु भैरवं देवं पञ्चवक्त्रं त्रिलोचनम् ।
आनन्दं निर्भरञ्चैव बद्धाञ्जलिरभाषत ॥
आकाशचक्रेश्वरी देवी उमादेवी च भैरवी ॥

श्रीभैरव उवाच ।

सारभूतं यथा देवि महाज्ञानञ्च निर्भयम् ।
ज्ञानवादात् एतत्पूर्वं मानवैर्ज्ञानकिङ्करः ॥
न पश्यन्ति इदं ज्ञानमत्यपावे समाश्रितम् ।
अज्ञानाद्यत्प्रयत्नेन न सिद्धिश्च विद्यते ॥
अथवा एतत्योगेन आकाशचक्रेश्वरीमते ।
मृत्युर्ध्वं निखिलं देवि सर्वपापविवर्जितम् ॥

श्रीआकाशचक्रेश्वर्युवाच ।

कथं कार्ये स्थितो जीवः कोऽसौ जीवः प्रकीर्तितः ।
कस्मात् स कुरुते कर्म स्थितः संसारपञ्जरे ॥

अगाधार्थिकर्षिका यस्याः संसारबन्धने ।
एके क्रामन्ति जीवन्त एके म्लानतईव हि ॥
यथाभ्यद्य यातु त्वं एकस्थानैकलक्षणाः ।
किं कुर्वाणस्फूर्तिकः तस्मात् त्वं ब्रूहि शङ्कर ॥

महेश्वर उवाच ।

शृणु त्वं काकचण्डीशं साधकानां हितप्रियम् ।
गुह्याद्गुह्यतमं श्राव्यं त्वया पृष्टं वरानने ॥
कथयामि समासेन काकचण्डीश्वरं शृणु ।
यावज्जन्मा नरः नित्यं भवार्णवनिमज्जनः ॥
स्वरूपं निर्गुणं ध्याय सर्वेषां निरामयम् ।
ब्रह्मादिकर्मैकस्थः कायस्थः सर्वगः ॥
जीवात्मा परमात्मा ऽसौ आत्मना संगतस्तथा ।
तस्मात् तस्मै यतात्मा संसार सततं त्वयि ॥
करोति नित्यं सर्वं मनसि आत्मगोचरम् ।
दुर्लभानां न जानन्ति आत्मयोगेन चेतना ॥

. . . .

. . . .

एकस्तु कथितं मन्त्रं यत् त्वया परिपृच्छता ।
विमलात् पृच्छति मन्त्र तथा त्वं कथयामि ॥
काकचण्डीश्वरीमन्त्रं कथितं निश्चयात्मकम् ॥

इति काकचण्डीश्वरीमतं ।

काकचण्डीश्वर्युवाच ।

कथयामि महादेव कामभोगप्रसाधनम् ।
अर्थः संपद्यते येन प्रसादात् परमेश्वर ॥
तदहं श्रोतुमिच्छामि कथयस्व प्रसादतः ।
पादुकाञ्जनयोः पश्च दिव्यस्त्रीकामसाधनम् ॥
अञ्जनं चैव खड्गं च गुटिका चैव खेचरी ।
साधकानां हितं देव भूचराकाशगामिनी ॥

तत् कातन्त्रसिद्धान्तं शाक्तानामरसायनम् ।
आगमं कामरूपस्य प्रबन्धस्य च छायया ॥
कथ्यतामधुना पञ्च ब्रूहि मे त्रिपुरान्तक ।
सत्यं यन्मया देव सारभूतं वदस्व मे ॥

महादेव उवाच ।

शृणु त्वं कालकाख्यं साधकानां हितं प्रिये ।
कथयामि यथामित प्रश्नं यत् सिद्धिसाधनम् ॥
न ध्यानं विना सिद्धिर्न मार्गं कामसेवं च ।
सुप्रतिष्ठा नग यत्र प्रेतरूपेण संस्थिताः ॥

. . . .

. . . .

तस्मात् साधय देवेशि रक्षन्तु साधकेश्वर ।
तदेवं कथयाम्यद्य साधकानां हितं प्रिय ॥ इत्यादि ।

End. कामाख्यायामनुक्रमं यथा सूक्तं सुरसङ्गनवङ्गिकास्थितम् ।
मारुधरं सर्वान्त्यामोदिकारकं तद्भूतं समस्तुर्लक्षितम् ॥ .
यत्रश्रुत्वा मयदन्ति सन्तः हत्वा सखेनैव सद्योपकारकम् ।
प्रलयकाल सूर्योदय यः भूतं ज्वरं शान्तिमुपैति चोक्तः ॥
कुद्रं गम्भर्वादिदोषिकता पारदः समः ।
स्वर्णाद्भुतहेताद्भिदे मुद्रामसञ्चीकृताः ॥
वरं इत्यादिरगैर्भूतमसारकाशि या ॥

Colophon. इति कालकामृतश्रीमतं समाप्तम् ॥ शुभमस्तु सदा ।

(१५३९ I) कातन्त्रविस्तरः. By वर्द्धमान. 12×3 inches Folia, 65. Lines, 6 on a page. Extent 1,038 çlokas. Character, Nāgara. Date, Samvat, 1589. Appearance, old Prose Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

महेश्वरं नमस्कृत्य कुमारं सरस्वतीम् ।
सुगमः क्रियतेऽस्माभिरयं कातन्त्रविस्तरः ॥

अभियोगपराः पूर्वे ... यत्र प्रचेष्टिरे ।
प्रायेण तद्विद्यासारेभिः परिकर्मं न किञ्चन ॥

सिद्धो वर्णसमाम्नायः । तत्र चतुर्दशादौ स्वराः । दश समानाः तेषां द्वौ द्वावन्योन्यस्य सवर्णौ ॥ इत्यादि ।

End. प्रत्ययलोपे ... [illegible] ... ।

Colophon. इति श्री... [illegible] ... कृत ... समाप्तः ॥ संवत् १५८० वर्षे कार्त्तिकशुदि तृतीया ... [illegible] ... लिखितमिदम् । ... [illegible] ।

इति ... [illegible] ... विस्तरे प्रथम ... [illegible] ... समाप्तः ।

,, द्वितीयः ... समाप्तः ।

,, तृतीयः ... समाप्तः ।

,, चतुर्थः ... समाप्तः ।

,, पञ्चमः ... समाप्तः ।

,, नाम्नि प्रथमः पादः समाप्तः ।

,, ,, द्वितीयः ,, ,, ।

,, ,, तृतीयः ,, ,, ।

,, कारके प्रथमं प्रकरणम् ।

,, ,, द्वितीयं ,, ।

,, ,, तृतीयं ,, ।

,, ,, चतुर्थं ,, ।

,, समासविस्तरे प्रथमं प्रकरणम् । द्वितीयं । तृतीयं । चतुर्थम् ।

,, तद्धिते प्रथमं प्रकरणम् । ततः – २—१० प्रकरणानि ।

,, आख्यातविस्तरे प्रथमं प्रकरणम् । ततः – २—९ प्रकरणानि ।

,, कृद्विस्तरे प्रथमं प्रकरणम् । ततः – २—६ प्रकरणानि ।

इति समाप्तम् ।

(१२८७।) कालमाधवकारिकाव्याख्यानम् . 10×4 inches. Folia, 32. Lines, 11 on a page. Extent, 930 çlokas. Character, Nāgara. Date, (?). Appearance, fresh. Prose. Incorrect.

Beginning. श्रीमहागणाधिपतये नमः ।

नत्वा श्रीमदनन्तपद्मनाभमनन्तदेव — — ।

कालमाधव — — — — विरचितं यथामति ॥

इदं विधातारं भकुलमानयति । कालोकाशा इति । इत्यादि ।

End. प्रदीपस्थादिति इति । एतदपवादं दर्शयति नित्यनैमित्तिकेति ।

Colophon. इति श्रीमद्धर्मशास्त्रपारावारीणा — — मदुगामवड्भट्टात्मजभट्ट

तैलङ्गनामसूरिकृते कालमाधवीयकारिकाव्याख्याने पञ्चमं प्रकरणं सम्पूर्णं ।

कालादिसंग्रहं विवरणं । शुभमस्तु ।

(१२९० ।) कालीकुलार्णवतन्त्रम् . 12×4 inches. Folia, 56. Lines, 7 on a page. Extent, 1,176 çlokas. Character, Newārī. Date, Newar Era, 867. Appearance, fresh. Prose and verse. Incorrect.

Beginning. ॐ नमो गणाधिपाय ।

श्रीवीरनाथोवाच ।

कैलासशिखरासीनं देवं त्रिभुवनेश्वरम् ।

प्रणम्य शिरसा देवी पृच्छते कालिका परम् ॥

ॐ गह्यकालिकायै । तथाहं श्रवणेच्छासहितायां ।

श्रीदेव्युवाच ।

ॐ नमो भिन्नातिनी नमोनमः ।

कैलासे स्थिता देवी द्वैताद्वैतविवर्जिता ।

पृच्छते कालिका देवी भैरवं भुवनेश्वरम् ॥

प्रणम्य लालसङ्काशं जगत्कारणमव्ययम् ।

देवाधिदेवं भीष्मं द्वैताद्वैतस्य व्यापकम् ॥

यत्र तेषां प्रवृत्यन्ते तेषां तत्र महत् फलम् ।

तत्र तेषां महाधर्मा अद्वैतं नित्यभावनः ॥

देनं त्रिकल्पकं चैव प्रहेनं वाचयस्व मे ।
इति पृष्ट तया [illegible] कालिका [illegible] ।
[illegible] [illegible] ॥

[illegible]

[illegible] ।
[illegible] ॥ [illegible] ।

[illegible]

Colophon. इति [illegible] ॥

[illegible]

([illegible]) [illegible]
[illegible] Character Newari [illegible]
Prose and verse. Incorrect.

Beginning. (अथ [illegible] लिख्यते ।)

[illegible] ।
[illegible] ॥ [illegible] ।
[illegible] ।
कौलिक[illegible] ॥
कौलिको निन्दको यस्तु प्रायश्चित्तं समाचरेत् ॥
इति [illegible]
कुर्य्यात् ॥ इत्यादि ॥

End. नित्या नैमित्तिकी काम्या [illegible] ।
[illegible] ॥

Colophon. इति श्रीराघवभट्टविरचिते श्रीकालोत्तरे आचारप्रतिपादनं नामैका-
दशपटलम् ॥

विषयः । नानिकाचारप्रतिपादनम् ।

(१५९६ ।) कालोत्तरम् (प्रायश्चित्तविधिः) By राघवभट्ट. 10×3 inches Folia, . Lines, . on a page. Extent, 60 çlokas. Character, Newāri. Date, (?). Appearance fresh. Verse. Incorrect.

Beginning. अथ प्रायश्चित्तविधिरुच्यते ।
तदुक्तं लिङ्गपाणे ।
शृणु देवि प्रवक्ष्यामि प्रायश्चित्तमनुत्तमम् ।
नदिप्रपाश्चिप्रथचैव भैरवेण भाषितम् ॥
गुह्यागाकरः शिष्यः प्रायश्चित्ती भवेद्ध्रुवम् ।
ततः श्रीपादुकां ब्रह्म तस्मात् प्रासाद् विशुध्यति ॥ इत्यादि ।

End. तत्प्रायश्चित्तहीनानामशक्तानां कुलेश्वरि ।
शिष्यपरित्यजनं तेषां प्रायश्चित्ताय कथ्यते ॥

Colophon. इति श्रीराघवभट्टविरचिते कालोत्तरे प्रायश्चित्तविधौ चतुर्दशपटलं ।

(१६६३ ।) कुलसारसमुच्चयः (आदित्यविहितः). 11×3 inches Folia, 7 Lines, 7 on a page. Extent, 107 çlokas. Character, Newāri. Date, (?). Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Beginning. – – विधिं देव श्रोतुमिच्छामि तत्त्वतः ।
यतन्न कथयं किञ्चि देव चिन्तयिदं मतम् ॥
श्रीभैरव उवाच ।
– – ते कथयिष्यामि कुलसारं समासतः ।
यतत् प्रयत्नो मे देवि ब्रह्मणे कथितं पुरा ॥
तत्र ब्रह्मा समप्रेव विस्मयाद यथा शृणु ॥ इत्यादि ॥

End. विश्वसम्मति कर्माणि – – – – सारकम् ।
सर्वाणि त्रिभवे नूनं तस्य तुल्यं वचं पुरा ॥

Colophon. इति श्रीरुद्रयामले श्रीमदुमामहेश्वरसंवादे कुलार्णवतन्त्रे [illegible]-
पटलः समाप्तः ॥

श्रीमदुमामहेश्वरसंवादे [illegible] समाप्तः ॥

शुभमस्तु [illegible] ॥

(१२१२) गर्भाधानादिसंस्कारप्रकरणम्. [illegible]

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

[illegible]

[illegible] ॥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ॥

--- --- ---

[illegible] प्रथमार्तवम् ।

[illegible] – – [illegible] – – [illegible] ॥

इति प्रथमार्तवं । इत्यादि ।

End. पुष्यः परकृतं हन्ति न तु पुष्यकृतं परः ।
सोऽयं सर्वान् निहन्त्येषां पुष्यः सर्वार्थसाधकः ॥

इति पुष्यार्कप्रशंसा ।

--- --- (अतःपरं खण्डितम् ।)

विषयः । इति प्रथमार्तवम् ।

,, ऋतुस्नानम् ।

,, गर्भाधानम् ।

,, सीमन्तोन्नयनम् ।

,, सूतिकागृहप्रवेशः ।

इति कर्णवेधः ।

„ अक्षरप्रवेशः ।

„ निष्क्रमणम् । इत्यादि ।

(१५४२ ।) गानलोचनम्. 10×4 inches. Folia, 4. Lines, 8 on a page. Extent, ... slokas. Character, Nagara. Date, Saka Era, 1706. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अथ गानलोचनानि लिख्यन्ते ।

मालवश्चैव देशाख्यो ललितः पटमञ्जरी ।

विभासो भैरवी चैव कामोदो गौण्डगौर्यपि ॥

एकादशाह्वो मध्याह्नः सायं कालाहितालको ।

नाटस्तथैव मिश्रश्च तथा देशाश्च सर्वदा ॥

नाटो पौडी वराडी च गुर्ज्जरी देशिरेव च ।

पूर्व्वोक्ता गानसंज्ञा निशाशमिति मन्दिर ॥ इत्यादि ।

End. श्रीकृष्णनामगन्धर्व्वाः सदा गीतानि कुर्व्वते ।

तथा च संगतं गीतं सङ्गादगीतं प्रजायते ॥

Colophon. इति गानलोचनं समाप्तम् ।

श्रीगीतलोचनकर्त्ता ।

नकारे धनदः प्रोक्तः मकारे कमलासनः ।

नकारे शंकरश्च गकारे मधुसूदनः ॥

ब्रह्मा-विष्णु-हरश्चैव यत्र तिष्ठन्ति सर्व्वदा ।

तेन गणेशमात्रेण विघ्नं नश्यति निश्चितम् ॥

शिशुर्वेत्ति पशुर्वेत्ति वेत्ति गीतं फणी तथा ।

का कथा भिन्न भावो त्वं न विदन्ति सुता मम ॥

गुणिवद्गणाना सार्द्धमलाद्याः विश्वसाधनम् ।

निरक्षरः कोऽपि न जानाति गुणगमम् ॥

गौरीशङ्कर पीठात् । श्रीशाके १७०६ भाद्रवदि ४ ।

सद्गुणं लिखितमिदं किरीटमालिकमेका ॥

लेखकपाठकयोः शुभमस्तु ।

(११६०।) गोलोद्देशः. By दामोदर. 11×3 inches. Folio, [illegible] Lines, 9 on a page. Extent, 1,580 ślokas. Character, Nāgara. Date, Samvat Era, 830. Appearance, [illegible] Verse. Incorrect.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अथ यस्मिन्नुर्यः स्यात् तुष्टे यस्मिन् [illegible] ।

[illegible] ॥

- - - आनन्दकरं [illegible] मनोरमं ।

[illegible] ॥

मार्गे । [illegible] ।

[illegible] ॥

[illegible] ।

[illegible] ॥

[illegible] ।

[illegible] ॥

[illegible] इत्यादि ।

End. [illegible] ।

[illegible] ॥

३०४४ [illegible] ।

[illegible] ॥

१३५ [illegible] ।

ततः [illegible] ॥

१८३० [illegible] ।

चतुर्लक्षाणि [illegible] ॥

४००,००० [illegible] ।

[illegible] ॥

ततो जातेषु बौद्धेषु म्लेच्छेषु भगवान् हरिः ।

कल्की भूत्वा स्वर्गगजवरैः सर्वान् हनिष्यति ॥

इति [illegible] नामोच्चारणपूर्वतः ।

गोलोद्देशः समुद्दिष्टो नातिसंक्षेपविस्तृतः ॥

Colophon, इति कालोऽकृतौ गौरीश्वरे कालनिर्दृष्टादेशो दशमः ॥

इति कालादरः प्रकाशः । ग्रन्थ संख्याङ्क ११०० ।

ग्रहगगनांगे मंगो नेपालाब्दे गते रवौ ।

जयार्थ प्रथमे पञ्चे आलाप्यायो व्यतीलिखत् ॥

विषय । इति० कालानिरूपणं प्रथमः ।

इति० अयुतकालनिरूपणम् । २ ।

इति० ग्रहनिरूपणम् । ३ ।

इति० मध्यानिर्णयनाधिकारः । ४ ।

इति० स्फुटगतिव्यवनाधिकारः । ५ ।

इति० त्रिप्रश्नसाधनाधिकारः । ६ ।

इति० ग्रहणसंस्थापनाधिकारः । ७ ।

इति० नक्षत्रसंस्थानाधिकारः । ८ ।

इति० उदयास्तोत्पत्त्यधिकारः । ९ ।

इति० कालनिर्दृष्टादेशः । १० ।

(२९१९) ग्रहदर्पणम् By गौरीश्वर. 12×4 inches Folia, 12. Lines, 9 on a page. Extent, 270 çlokas. Character, Nagara. Date, (?). Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning, ओं गणेशाय नमः । श्रीगुरवे नमः ।

वन्दुम्भुजाग्रे गाढमतः परीतं

जगद्गुर्वी भूतमिह प्रभाति ।

मध्यानिधिविश्वविभुस्विमूर्तौ

संश्मुखे नोऽस्तु स देवदेवः ॥

गिरं गतांश्च त्रिधिषिक्षुपद्रान् गुरुम् प्रधानकमुखाय सूक्ष्मी ।

प्रणम्य गौरीश्वर आतनोति प्रशांकचतुष्कं ग्रहदर्पणाख्यम् ॥

शाकोऽङ्कमेंद्राग्नि ३५०९ युतः कलेः

व्याख्यातार्थपिण्डाय युगाधर्षीव । (?)

युगाधिककेन्द्र युगार्धमितोऽब्दो

युगाद्य हन्यकृतैः शर्रांकः ॥ इत्यादि ।

End. थरुतार्थे १५ ष्मातलिपवज्ञातुरं मत

फलं ग्रथि[illegible]स्वात्मभावयौयुक्तम् ।

कृत्ना तत्र [illegible]सहैरासरा

भवत् [illegible] नमः [illegible] ॥

श्लोक ७ । [illegible]

[illegible]

[illegible] ॥

विषयः । [illegible]

[illegible]

इत्यादि ।

[illegible]

श्लोक ० ।

[illegible] ॥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Beginning. [illegible] नमः । [illegible] नमः । [illegible] ।

श्रीगुरु[illegible]

चतुर्भुजं [illegible] ।

[illegible]

तं नौमि नित्यं [illegible] ॥

प्रणम्य मूर्द्ना [illegible] ।

[illegible] ॥

.. ..

श्रीमूर्य[illegible] ।

[illegible] ॥

इत्यादि ।

End. अखान्ते नवलं वशिष्ठमुनिवर्य्योक्तं सदाकौदिनं
वृद्धा न्वर्तिवेधभेदममलं श्रीसौरभाष्याविश्रम् ।
सिद्धान्तान्मदर्शिचलं लघुकृतं सिद्धान्तसाराभिधं
नाव्यार्थ कर्य श्रीसूर्य्यभणितं श्रीकाशिनाथोऽकरत् ॥

Colophon. इतीह श्रीसकलगणका-
र्यिन्द्रविप्रमनपस्य समृहकार्यान :
श्रीकाशिनाथमाशेन तिनोविसोऽप-
मलंकृतोऽयमथम् समाप्तं ॥ ?
सूर्य्योपदर्शाच्छवितां मयात्र चकाश्याम्योर्ऽधिमतोऽधिकारः ।

विषय । तृतीय० । वेलांशमध्यानयनाधिकारः ॥
,, पश्चाद्भुपश्चानयनाधिकारः ॥
,, न भोगपथानयनाधिकारः ॥
,, विभ्रमसंख्यानयनाधिकारः ॥
,, श्रीसांशुपर्य्यानयनाधिकारः ॥
,, कासेन्दुपर्य्य निगमाधिकारः ॥
,, चन्द्रार्के . . पर्व्वहृणाधिकारः ।
,, ग्रासतुण्य साधनकोऽधिकारः ॥ (?)
,, मोगादिमानानयनाधिकारः ॥
,, कालस्य विश्वानयनाधिकारः ॥

(१६१२।) स्पुटकृत्तमञ्जरी By वंशमणि. 12 x 2 inches. Folia, 1? Lines 4 on a page. Extent, 165 çlokas. Character, Maithila. Date (?). Appearance fresh. Prose and verse Incorrect.

Beginning. ॐ नमस्तस्मै ॥

यत् त्वं कोलिपदे पराजितवती कस्याचि श्रीवाम्बुजं
तद्वैरि + तदीश रभय कारं हे नाथ तद्वृष्णताम् ।
श्रुत्युक्ते रमया करेश कलश तस्याः कराम्भोरुहं
कोरकोरमुखः सुधाय जाता देवोऽस्तु दामोदरः ॥

श्रीकृष्णानन्द [illegible] आज्ञा [illegible] ।
कृपा [illegible] इत्यादि ।

End. इत्यं [illegible]
उद्यानं [illegible] प्रकाशितं
[illegible] ॥

Colophon. इति [illegible]
[illegible] ।

(११२२ [illegible]
[illegible]
Appearance, old [illegible]

Beginning. [illegible] नमः ।

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
न वै [illegible] प्रयाति ॥
[illegible]
[illegible]
कुटुम्बी [illegible]
क्रिया निष्फला याति [illegible] ॥ इत्यादि ।

End. [illegible]
स्वयं [illegible] ।
रिपुनाशनं [illegible] × × [illegible]
[illegible] पौरुषं [illegible] ॥
इति [illegible] ॥

Colophon इति कालिदासविरचिते चमत्कारचिन्तामणौ भावाध्यायः समाप्तः ।

विषयः । लग्नभावफलम् । चन्द्रभावफलम् । भौमभावफलम् । बुधभावफलम् । गुरुभावफलम् । शुक्रभावफलम् । शनिभावफलम् । राहुभावफलम् । केतुभावफलम् ॥

(5197.) चिकित्सामृतम् (अध्यायत्रिकम्.) In Sanskrit. 12×5 inches. Folio [illegible], lines 7 on a page. Extent, 2,197 ślokas. Character, Nagari, [illegible]. Appearance fresh. Verse. Generally correct.

Beginning श्रीगणेशाय नमः ।

अर्थं मनीनां प्रथमं मुनीनां
श्रेष्ठं ग्रहाणां महदादिकानाम् ।
आयुष्यदस्य भवपानकानां
किञ्चिन्मया श्यामलमाश्रयामि ॥
लक्ष्मी करोलाभयुतानि सघनाली
कुसुमस्थलीकरविमुक्तनीहिताङ्गी ।
मालिकमौलिरिव गात्रानि यथा मौनी
चिरं स च भगतु विपर्यासः यशा वः ॥

.. ..

केचिद् सन्ति निघण्टवोऽखिलधराः केचिन्महान्तः परे
केचित् कुत्सितपाठकाः कतिपये भावस्वभावस्थिताः ।
तस्मात्सुगमं अधुनं वापि विपुलं व्यालादिनामा सतां
पंथं सुखागुणान्वितोऽथमधुना ग्रन्थो मया बध्यते ॥
सर्वं कार्यं च यत् साध्यं प्रकारस्थितिसंचारवत् ।
आयुर्वेदस्य वेदस्य अध्ययनाः सुखावहाः ॥
(श्रोतव्येन चिकित्सामृतस्य किं न वेत्ति महान् सर्वेषः । अस्य प्रथमपत्रं नास्ति । अतो द्वितीयपत्रस्य प्रारम्भवाक्यं लिख्यते ।)

... वगस्य ।

श्रीरामलक्ष्मापि विपाकबुद्धि-
व्याख्यातिवारः समभेव यातः ॥

अतीसारनिदानं ।

आकण्यामालिकाटि विकारुत्कषाय.... मृदुत्वाभिरपि नाग,... मर्माणि प्रबलतरदहाराद्यकार्यति सद्यः ।

धाविक्षन वोगानुभयार्गम्भ … दौर्बल्यानां कर्णं

अर्थैः देशविदग्धैः क्रमगुरुविधिना प्रत्ययैः ...सद्युक्तः ॥ ८

… सुसंपन्नं दीपकः … स्थितम् ।

नानाभेदमलोनायं … कल्पवल्लीषु ॥ … प्रकारैः ॥

End. पूर्णं … भ … …

… … … … …

… … … … …

… … … … … ॥

… … … …

… … … …

… … … …

… … … … ॥

Colophon. इति चिकित्सामृते मिल्हनकृते … अधिकारः ॥

पूर्वं विद्यापत्तनमार्यावर्तं … … …

गोत्रात् … प्रतिष्ठितमपरं … … ।

नानाकुलोर्विनाशात् … … …

… सुभृत् … … … ॥

श्रीसूर्यवंशेन त्रिभुवनपालेन भूमिपालेन ।

त्रिभुवनगिरिर्गिरिवर्यः पूर्वं दुर्गीकृतः … ॥

तत्र च कायस्थवंशो वंशो भूपालसंमतो भूत ।

तत्र कुलोद्भवनामा … प्राज्ञः ॥

तद्वंशजो गुणाढ्यो मिल्हननामाखिलार्थमन्त्री ।

संग्रहविधौ च बुद्धिर्यस्याश्चर्यप्रदा लोके ॥

तेन कृतं वरशास्त्रं हिताय लोकस्य टिल्लिकानगरे ।

द्वादशशतेष्वतीता वर्षे विक्रमनृपस्याब्दे ॥

मर्णकारोद्गुर्वरपर्यन्तां संदर्वीं महीमापि ।
आमन्वैभवनश्चयोरं ममसुदीनाख्यं ॥
यः देवेन्द्रमबधी शकुनाधरसंचको द्विजः ।
... पण्डितमदृजिगुरौ मृष्टचार्यचकोषि ॥ (१)
मन्दं .... लोकसंज्ञाख्य भुक्तिमानपरः ।
यदा ... पृश्नसतं धर्मोहंलोभ ॥
ये आत्मातिस्म च पृथ्व्यं नृपपुरस्थ प्रभावमपि भिषजः ।
प्रवर्तत ... मार्ग निरं मातृमध्येष्ठपं च ॥
दोषाम ... संज्ञानि
व्यवहारविज्ञानि च नानावृद्धिः ।
दृष्ट्वान्यत्राद्यभागतानि नक्तम्
कान्यापरत्वं मुनिवाक्यतोऽस्य ॥
यः पालवेश्याकुमलक्ष्मीमा गुणः
कवीश्वर श्रीमद्वनाभिधानः ।
समाश्रितं तेन महात्मना यः
यज्ञार्थिना शास्त्रमिदं भिषक्प्रियम् ॥
मुण्डामलंशोदयमाधयमा मुक्तजमालाध्यप्रकाश पवित्रम् ।
त्रिकालिकाभ्यागमः प्रदीपवत् मुक्ताकामंमलककिमिल्ह नन ॥
शास्त्रेऽस्मिन् ग्रन्थसंख्यायां सहस्त्राणां चतुष्टयम् ।
...रवैः श्लोकैर्विंशती गणिते मति ॥
... विविधामृतनामधेयां मुक्तावमानं भिषजां हिताय ।
– – – – मिल्हनेन परोपकाराय सतां त्रिमूर्तिः ॥
विशालिनकमलाङ्का निर्मलश्रुवणा यथैव या वमति ।
– – – – – निमल न अपति सारवती सुनिरम् ॥

.. ..

विषयः, ज्वर॰ प्रमादाधिकारः ।
,, विस्फोटकाधिकारः ।
,, क्षौद्राधिकारः ।

इति० श्रा-[illegible]धिकारः ।

,, [illegible]धिकारः ।

,, [illegible]धिकारः ।

,, [illegible]धिकारः ।

,, [illegible]धिकारः ।

,, [illegible]धिकारः ।

,, [illegible]धिकारः ।

,, [illegible]धिकारः ।

,, [illegible]धिकारः ।

,, [illegible] । [illegible] ।

([illegible]) [illegible] [illegible] Folia [illegible] Lines [illegible] page. Extent [illegible] Character Nagara. Date [illegible] Appearance, fresh. Verse. [illegible]

Beginning. ॐ नमो [illegible] ।

दिव्यासि[illegible]

[illegible] (ल) [illegible] ।

[illegible]

[illegible] ॥

[illegible]

[illegible] ।

पाताल[illegible]

नमामि [illegible] ॥

.. ..

.. ..

(द्वितीयपत्रं नास्ति ।)

[illegible] ! [illegible] मे [illegible] तथा प्रभो ।

[illegible] - - -- - [illegible] ॥

...नयोगरताः केचित् केचित् जपपरायणाः ।
...मयाः केचित् अर्द्धचन्द्रकलात्मकम् ॥
...ध्वंसकाः केचित् मोक्षध्याने स्थिताः परे ।
...कर्मरताः केचित् सकलमौलिसमस्थिताः ॥
... त्रिष्वपि ते नाथ न किञ्चित् प्रत्ययं भवेत् ।
...ज्ञानप्रभेदस्य ज्ञाप्तिविज्ञप्तकाक्षिणः ॥
...र्वं ज्ञात्वा हृदयं – – – सुक्तमोक्षमम् ।
...त्रिविद्यामाहात्म्यस्य समुद्धय वदस्व मे ॥ इत्यादि ।

देव्युवाच ।

... मया सर्वं मनसा समभुष्टयं ।
...पि संशयो नाथ मन्त्रजिह्वा वदस्व मे ॥

.. ..

भैरव उवाच ।

शृणु देवि प्रवक्ष्यामि मन्त्रविद्या समुद्धरेत् ।
सुप्रदेशे समे शुद्धे खनित्वा लेपयेत् प्रिये ॥ इत्यादि ।

End. अथोर्द्ध्वविद्युत्कलानां नित्यं पूजयेत् प्रिये ।
जपमाला प्रियं दद्यात् चिरात्वं प्रयच्छति ॥

Colophon. इति श्रीचिद्भिन्नीतन्त्रे सारसमुच्चये द्वादशः पटलः समाप्तः ॥

विषयः । छिन्नमस्तोविद्यासाधनम् ॥

(११११ ।) कृष्णयोगोद्भूतबोधशान्तिविधिः. By वाचस्पतिमिश्र. 10×4½ inches. Folia, 9. Lines, 9 on a page. Extent, 510 çlokas. Character, Nāgara. Date, (?). Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशो जयतितरां ।

सुरासुरार्चितपादसरोरुहं शुभ कुम्भोद्भवपुष्पमालयम् ।
निखिलविघ्नविनाशकरं परं गणपतिम् भवात्मजं हरम् ॥
श्रीकृष्णाख्यसुन्दराञ्चितपदद्वन्द्वाम्बुजाराधना-
सक्तान्तःकरणायस्य भुवनप्रख्यातकीर्त्तिश्रियम् ।

श्रीमन्क्षा [illegible] अपूर्व श्रीकृष्णयामा [illegible]

प्राचीर्धी सुचिरायं सुविस्तरा [illegible] श्रीमन्मथ [illegible] ॥

अथ [illegible] श्रीमत्कृष्णयोगा [illegible] [illegible]

[illegible] स्वीमत्स्य [illegible]

कृतार्थ [illegible] ।

End. [illegible] तथा [illegible]

[illegible] समाप्य [illegible]

[illegible] ।

Colophon. इति [illegible]

श्रीशाके [illegible] [illegible]

[illegible] सपर्ने [illegible]

शके [illegible]

[illegible] ॥

[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ।

(२५३) जयद्रथयामलम्. [illegible] inches. Folia, [illegible] lines [illegible] on a page. Extent, 2,[illegible]0 çlokas. Character Newâri. Date, [illegible] Appearance, new. Prose and [illegible] [illegible]

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । [illegible] ॥ १

तत्र प्रवत्स्य [illegible] यत्र यत्र विचारयन् ।

मही [illegible] प्रकाशमुपयान्ति हि ॥ २

[illegible] नात्र कार्या विचारणा ।

[illegible] पञ्चम ॥

अथ तं संप्रवक्ष्यामि [illegible] ।

[illegible] त्वं [illegible] ॥

तीसकाला ए ं गत्वा कुम्भकागएवं तु वा ।
तत्र नाडीभिः मातृं यत्नेन परमेश्वरोभु ॥
ऽमुंडे मस्तकं कृत्वा चतुर्बिन्दुप्रविलासिते ।
सर्वंप्राणेपचारेण पवित्र तत्र महाभिज्ञानम् ॥ इत्यादि ।

End. इथ नु आपि कुलार्णवमध्यगानि गदितं त्रितंत्र्ययोमादिभिः ।
अथा तिविचक्रशास्त्रविद्भिर्भिन्नं चित्रयमेनक्रमेन प्रकाश पुणा ॥ ९

Colophon. इति श्रीकालकपयासले निगुणांके विद्विलक्षतीविधानी नाम अन्त्य ।
सम्वत् १६२ । वैशाखशुक्लपूर्णमासि ।

विषयः । इति श्रीविधद्योतसि विद्यापीठे शिरच्छेदे चयदूपयासले नतुर्विंशति
साहस्रे महाकालिकागमसं द्वितीयषट्के एकादश. (?) पटलः ।
इति० द्वितीयषट्के मत्कुर्वपायपञ्चविधानं द्वितीयः पटलः ।
इति कालसङ्कर्षणाम्ययकारपात्रविधिस्तृतीयः ।
इति कालसङ्कर्षण्याः धर्षिकाविधिस्तुर्य. ।
कालसङ्कर्षण्यानन्दविधान पञ्चमः ।
दम्याकाल्यादिविधिः षष्ठः ।
इति कालिक एकाक्षरी विधिः सप्तमः ।
कालसङ्कर्षण्यां गुह्येश्वरीविधिरष्टमः ।
„ एकाक्षरीविधानं नवमः ।
„ भद्रमयरीविधिर्दशमः ।
„ चक्रेश्वरीविधिरेकादशः ।
„ रक्ताकालीविधिर्द्वादशः ।
„ इन्दीवरीकालिकाविधिस्त्रयोदशः ।
„ धनदकालीविधिश्चतुर्दशः ।
„ रमण्याविधिः पञ्चदशः ।
„ ईशानकालीविधिः षोडशः ।
„ मन्त्रमातृविधिः सप्तदशः ।
(अष्टादशोनविंशौ न दृष्टौ ।)

आगमकल्पद्रुमसंख्यामादिता द्विशततमः ।

,, एकाधिकद्विशततमः ।

,, जीवकल्पौषधीमर्दिविधिर्द्विशताधिकः पटलः ।

,, समाचारादिकथनं द्विशततमः ।

,, आगमकल्पद्रुमे [illegible] शततमः ।

इति [illegible] शिवमहेश [illegible]

[illegible] द्विशततमः ।

[illegible]

इति अघोरकल्पे [illegible] ।

,, [illegible] ।

,, [illegible] ।

,, [illegible] विधि [illegible] ।

,, [illegible] विधानं नाम [illegible] ।

,, कालकल्पद्रुमे [illegible] ।

,, कालीकल्पविधानं नाम [illegible] ।

,, विद्यापीठे [illegible] ।

,, ,, ,, अकारादिवर्णनिर्देशो द्वितीय पटलः ।

,, ,, ,, ध्यानादिवर्णाधिकारस्तृतीयः पटलः ।

,, ,, ,, प्रथमपटले दीक्षाविधिः चतुर्थः ।

,, ,, ,, द्वितीयपटले दीक्षाविधिः पञ्चमः ।

,, ,, ,, तृतीय ,, ,, षष्ठः ।

,, ,, ,, चतुर्थपटले साधनविधिर्द्वादशः ।

,, ,, ,, शिवचक्रे शिवसाधनविधिस्त्रयोदशः ।

,, ,, ,, शिवासाधनविधिश्चतुर्दशः ।

,, ,, ,, कवचसाधनाधिकारः पञ्चदशः ।

,, ,, ,, अस्त्रसाधनं विद्याविद्येश्वरी चतुर्विंशतिः ।

,, पश्चिमतन्त्रे प्रथमः ।

,, ,, पाटलाविधिः ।

,, विद्यापीठे सिद्धिलक्ष्मीविधानो नाम कल्पम् ।

([illegible]) [illegible] By कृष्णदत्तमैथिलशर्मा. 10 x [illegible] inches. [illegible], 50 Leaves, [illegible] lines per page, Extent, 2114 ślokas. Character, Newārī. Date, Newār Era, 803. Appearance, [illegible]. Prose. Generally correct.

Beginning. [illegible] । श्रीगणेशाय नमः । [illegible] नमः ।

[illegible] नमः ।

[illegible] ।

[illegible] हृदि सदा स्फुरतु ॥

[illegible] ।

[illegible] ॥

[illegible] शास्त्रं [illegible] ।

[illegible] विपश्चितः ॥

[illegible] शिष्टाचारमिदं – – – – [illegible]

[illegible] श्रीपतिपद्धतेः [illegible]

[illegible] ।

[illegible] कारणं

[illegible] श्रीपतिः ।

[illegible]

[illegible] ॥

[illegible] कारणं [illegible]

[illegible] – – – – करिष्यामीति [illegible] ॥ इत्यादि ।

End. [illegible] कृष्णदत्तेन यत्नतः ।

[illegible] ॥ श्रीगणेशाय नमः ।

Colophon. इति [illegible] श्रीपतिपद्धतिव्याख्याने [illegible] ॥

सम्वत् ८०३ [illegible] लिखितमिदं [illegible] ग्रन्थः ।

विषयः । श्रीपतिपद्धतिव्याख्यानम्

(१५०८ ।) जातकार्णवः. By वराहमिहिर. 12×2½ inches. Folia 15. Lines 5 on a page. Extent, 195 ślokas. Character Newari. Date, Newar era 883. Appearance fresh. Verse. Incorrect.

Beginning. श्रीसूर्याय नमः ।

[illegible] प्रभाकर [illegible]-

[illegible] ॥

[illegible]

[illegible] ॥

[illegible] ॥

End. [illegible] ।

[illegible] ।

[illegible] ॥

[illegible] ।

[illegible] ॥ (?)

Colophon. इति [illegible] समाप्तः ॥ [illegible] ॥ शुभम् ॥

विषयः । इति० [illegible] प्रथमः ।

इति० [illegible] द्वितीयः ।

इति० [illegible] ।

---

(२)१०९ ।) जैमिनिसूत्रव्याख्या (सुबोधिनी) By नीलकण्ठ. 10×4 inches. Folia 15. Lines 10 on a page. Extent, 1050 ślokas. Character, Nagara. Date (?). Appearance, fresh. Prose. Incorrect.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । श्रीगुरवे नमः । ॐ नमो भगवते [illegible] ।

[illegible] त्रिविधिभिः [illegible]

नानातन्त्रां [illegible] – – भालचन्द्रोज्ज्वलाङ्गी ।

[illegible] राजराजेश्वरी सा

वाचं नो [illegible] प्रतिपदकठिनं जैमिनेः सूत्रजातं ॥

रेउवस्नदंशायाग्रमिर्पातधरश्रीरत्नसुखो-
दयाम्भाधेर्यथा + + + + जैमिनिमुनेः ।
निरालम्बं शास्त्रं जगति विदितं याम्यति न किं
– – – – – – – – – ॥

अथ प्राक्तनकर्मानुगुणयकाशीयाम्दिना जगदुद्धारं चिकीर्षुः करुणा-
भिमज्जैमिनिमुनिः ... ग्रन्थप्रतिबन्धकोपशमनाय श्रीमङ्गलप्रणतिपूर्वकं
... कालज्ञशास्त्रमनुष्ठातुं प्रतिजानीते । इत्यादि ॥

End. विशुमतद – ग्रन्थात् प्रकृतं ग्रन्थानुक्तं चिह्नं शास्त्रान्तरप्रसिद्धं ग्राह्य-
मित्यर्थः ॥

Colophon. इति श्रीनीलकण्ठज्योतिर्विद्विरचितायां जैमिनिसूत्रव्याख्यायां सुबो-
धिन्यां द्वितीयाध्यायस्य चतुर्थः पादः ॥

(१३४०) ज्ञानतिलकम्. 6×4 inches. Folia, 6. Lines, 7 on a page. Extent, 62 ślokas. Character, Nāgara. Date, (?). Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।
नारद उवाच ।
भूतानां च – – – दुष्प्राप्यं केन च लभ्यते ।
यद्ज्ञानं न जानामि पुनर्ज्ञेयं न विद्यते ॥
श्रीभगवानुवाच ।
शरीरं । विद्यानां शरीरं सर्व्वदेवता ।
शरीरं सर्व्वतीर्थानि गुरुभक्तिषु लभ्यते ॥
.. ..
गुरुप्रसादमात्रेण ब्रह्मविष्णुमहेश्वरम् ।
सामर्थं तत्प्रसादेन केवलं गुरुसेवया ॥ इत्यादि ।

End. विप्रस्थाने कृतं पापं शिवस्थानेषु मुच्यते ।
शिवस्थाने कृतं पापं गुरुस्थानेषु मुच्यते ॥
गुरुस्थाने कृतं पापं वज्रलेपो भविष्यति ।
ते नरा नरके यान्ति यावच्चन्द्रो दिवाकरः ॥

Colophon. इति श्रीविष्णुनारदसंवादे ज्ञानतिलकं नाम सम्पूर्णम् ॥

(१०६१) भक्ताकरवीरतन्त्रे दक्षिणकालिकायाः संक्षेपपूजाविधिः. 12×5 inches. Folia, 25. Lines 9 on a page. Extent, 675 çlokas. Character, Newārī. Date, (?) Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ सिद्धिकालिकायै ।

मत्स्यासवकृतां देवीं चन्द्रिकायां संस्थिताम् ।

नमामि शिरसा भक्त्या भैरवीं भैरवात्मकां ॥

अथ प्रातःकृत्यम् । उत्थाय गुरुं नमस्कृत्य स्नात्वा तत्र शाम्भवी दक्षिणा जपेत् ॥ इत्यादि ।

End. ततः पुष्पकार्न शोधयेनोपतिष्ठ संकल्पा विसर्जेत् ।

Colophon. इति श्रीभक्ताकरवीरमहातन्त्रे श्मशानकालिकायां श्रीदक्षिणकालिकायाः संक्षेपपूजाविधिः ।

(१०६२) टोडरानन्द (वैद्यक) (अपूर्ण). 16×4 inches. Folia, 101. Lines, 9 on a page. Extent, 5,050 çlokas. Character, Newari. Date, (?) Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

शिवं प्रणम्य वागीशं धन्वन्तरिमथाश्विनौ ।

क्रियते टोडरानन्दं ग्रन्थं सद्वैद्यसम्मतम् ॥

दिशन्तु शं श्रीशशङ्कराद्या देवाः सुरेशाद्यसमस्तशाश्वाः ।

श्रीटोडरेन्द्रनृपतौ -- -- -- -- -- धर्मैस्था भूमौ परिरक्षतो च ॥

- - - - कुन्तिसुतादिभिर्यौ पूर्वं कृता पद्धतिः - - - - ।

भूद्धर्मभिपिन्कार्णिकभूषणेन अनुद्धृता श्रीवरटोडरेण ॥

भूदेवदेवान् भुवि दानयज्ञैः सन्तोष्य साधूनथ सर्ववर्णान् ।

कामैरनेकैश्च विलोक्य + + नाम्नापर्वोद्भवविजयी नरेन्द्रः ॥

प्राचीनशास्त्राणि सुदुर्गमाणि भिन्नप्रमेयाणि निरीक्ष्य सम्यक् ।

एकत्र सर्वन्तु भवान् सुबोद्धुं मतं कृते टोडरमल्लभूपैः ॥

श्रीटोडरो नृपवरो रसालङ्कारमन्मथिः ।

गृहीतवेशो लोकस्य रक्षार्थमिति मे मतिः ॥

मधूनां छगला नूनमश्मभूनां विमर्द्दनः ।
... तथा मधुरादिकारसुद्धृत्य सादरम् ॥
नियमते चिरं सर्व्वं विशदामाभिमीलन ।
... स्मिन् टोडरानन्दे सर्व्वोपचारवृंहितं ॥

... खल ... वीर्यस्य साधनं शरीरं तदायुष्या — — तद्विकारकारिणो
... चिकित्सा - - - - - - - आयर्वेदशास्त्रप्रवृत्ति-
... विदुषा ... - - - - सुकरोपायेन ज्ञानार्थ-
... तस्मिन् ग्रन्थे प्रथम ॥ इत्यादि ।

End.

यस्य यस्य फलस्यैव वीर्यं भवति यादृशम् ।
... वीर्येण — — मपि दृश्यते ॥
... — — — मलालयम् ।
वर्ज्जनीयं फलं सर्व्वं सर्व्वापि ... च ॥

इति फलवर्गः ।

(अतः परं खण्डितम् ।)

विषयः । इति श्रीमहाराजाधिराजटोडरमल्लविरचिते टोडरानन्दे आयुर्वेदसौख्ये आयुर्वेदशास्त्र ... लक्षणवैद्यप्रतिहार ... देशादिलक्षण ... रोग- ... कथनं नाम प्रथमपर्वः ।

इति० ... दोषव्यापकर्म- ... प्रकृतशरीरलक्षण-विकृतशोणित- ... — — ... नाम द्वितीयपर्वः ।

इति० ... रसवीर्यविपाकप्रभाव- ... परीक्षाकथनम् । ३ ।

(११६४१) टोडरानन्दः वा हीरासुखः By टोडरमल्ल. 11 x 4 inches. Folia, 10... Lines, 9 on a page. Extent, 1,936 çlokas. Character, Nāgara. Date, Samvat, 1639. Appearance, tolerable. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । विघ्नच्छिदे नमः ।

प्रणम्य गणनायकं सकलसम्पदां दायकं
गिरिशहरिशङ्करानखिलशङ्करान् भक्तितः ।

यदा नमर्त्यविग्रहात् [illegible] शुभाशुभं [illegible]
करोति [illegible] विविधमौल्य [illegible] ॥
[illegible]-
[illegible] पूर्वं ।
पश्चात् [illegible]
[illegible] ॥
[illegible]
[illegible] ।
[illegible]
[illegible] शास्त्रकम् ॥
[illegible] इत स्यात् [illegible] ।
[illegible]
[illegible] — [illegible] ॥
[illegible] ॥

End. [illegible] ।
[illegible] ॥
[illegible] फलमतोऽपि [illegible] यथा
[illegible] ।
स्त्रीजातकं [illegible]-
[illegible] ॥

Colophon. इति श्रीमन्महाराजाधिराज-श्रीटोडरमल्लविरचिते श्रीटोडरानन्दे ज्योतिः-
शास्त्रे होरासौख्ये सम्पूर्णमिति । शुभं भवतु । कल्याणमस्तु लेखक
पाठकयोः । संवत् १९३९ वर्षे वैशाख सुदि—प्रतिपदायां शुक्र [illegible]
[illegible] अलीलिखत् ॥ सम्पूर्णं शुभं भवतु ॥
श्रीटोडरानन्द जय ।

विषयः । इति० राशिप्रभेदः प्रथमो हर्षः ।
[illegible] । २ ।

मिश्रकाध्यायः । ३ ।

कालकाध्यायः । ४ ।

निषेकाध्यायः । ६ ।

सूतिकाध्यायः । ७ ।

अरिष्टाध्यायः । ८ ।

अरिष्टभङ्गाध्यायः । ९ ।

आयुर्दायाध्यायः ।

अष्टकवर्गसौख्यम् ।

कर्माजीवसौख्यम् ।

राजयोगसौख्यम् ।

नाभसयोगनिरूपणम् ।

चन्द्रसूर्ययोगौ ।

द्विग्रहयोगः ।

प्रव्रज्याध्यायः ।

नक्षत्रगुणसौख्यम् ।

राशिफलसौख्यम् ।

भावफलनिरूपणम् ।

आश्रयविचारः ।

अनिष्टयोगाध्यायः ।

स्त्रीजातकाध्यायः ।

निर्याणविचारः ।

नष्टजातकाध्यायः ।

द्रेक्काणरूपाध्यायः ।

(१२६४ ।) तिथ्यादिनिर्णयः By पद्मनाभ. 12 × $3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 52. Lines, 7 on a page Extent, 1,001 çlokas. Character, Nâgara. Date, Newâr Era, 827 Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

नमस्कृत्य महादेवं गुरुं संसारतारकम् ।

तिथ्यादीनां विवेकार्थं सुनिर्णयं समुच्चितम् ॥

पश्चसङ्गौ तिथि + + हासवृद्धिषु संशयम् ।
सुधियामप्यनुष्ठानमतो मया विविच्यते ॥
त्रिंशद्दिनैस्तु सावनो मासः । उक्तं ब्रह्मसिद्धान्ते ॥ इत्यादि ।

End. आद्यश्राद्धमकृत्वैव वृषोत्सर्गो विधीयते ।
वृषोत्सर्गे कृते पश्चात् कुर्य्यादेकादशं ततः ॥
सन्देहानेकगाम्भीर्यं शोकतरङ्गमङ्गलम् ।
पद्मनाभेन कथितं प्रेतकर्म्म सहाजकम् ॥
ईशांक्रियामुपक्रम्य आद्यमथ्यं यथाविधम् ।
प्रेताशौचं तथा व्यास मुनीनां उर्जनादिकम् ॥
श्रीव्राराकन्यामुपाध्यायश्रीपद्मनाभेन विरचितम् ॥

Colophon. इति सिद्धान्तनिर्णये गोमांशुमंग्रहे प्रेतकृत्यनिर्णये पद्मनाभसंग्रहयोः समुच्चयः समाप्तः । (?) नेपाल सम्वत् ८२१ आश्विनकृष्णत्रयोदश्यां तिथौ समापिता पुस्तीति । श्रेयोऽस्तु सर्व्वदा ।

(१२६८ ।) दानप्रदीपः By माधव. 14 × 3 inches. Folia, 99. Lines, 9 on a page. Extent, 2,669 çlokas. Character, Maithila. Date, (?). Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।
कार्य्याकार्य्यविभागमुद्गमनसां मंख्यावतां सन्ततं
स्वस्वाभीष्टफलाप्तये स भवतादाम्नायकल्पद्रुमः ।
यत्कानन्तफले विचित्ररुचयः शाखं यदीये चिरा +
+ + + पवरा वरामृतफलप्राप्त्यै समध्यासते ॥
आसीद् गुर्ज्जरदेशमण्डलमणिः श्रीराज्यनिर्व्योत्सवं
ऐश्वर्य्याकरणाभिधे पुरवरे श्रीराघव. पार्थिवः ।
त्यागो वाग्बलमाजिसीम्नि कृतिता रूपं च सर्व्वज्ञता
यस्यैतान्यखिलन्नृपप – – – – सन्द्र कलङ्कं क्रमात् ॥
तेन प्राप्ततमे भुवि प्रथयता प्रीतिं समानायितः
स्वीगर्मौदधि – – – पुरवरात् श्रीवासुदेवः सुधीः ।

विद्याद्युत्तगुणैकवीय भक्तितो यद्गोत्रकीर्त्यैर्मिथो
स्वां कान्तिं विभिन्नेव भूसनिवेश्यकुलसंख्यावतः ॥ (२)

तस्य तनूजो नाम्ना नरसिंहोऽभूनृमनीषिनरसिंहः ।
मत्सररहिताः प्राज्ञा यं तु मकूबां सरस्वतीं प्राहुः ॥

तस्यात्मजो धौघनहेतुतोऽभू-
न्नाम्नैव धौघ – – – यितस्य ।
वृत्तानि यस्य प्रथकोस्त्वाय-
वृत्तान्वितानाम – – – सुधानां ॥

तस्यात्मजः पण्डितरामनामा
सम्भूय भवसभवसुभोक्तिः ।
– – – – – –
– – – – – – ॥

तस्यात्मजः पण्डितविश्वधर्मा
निःशेमणाक्षितयनिधिर्बभूव ।
– – – – – –
– – – – – – ॥

तस्याप्यभिः सुतः समस्तविषयाकारमूर्तिर्गुणैः
सम्पूर्णो भुवि भद्रमाधव इति प्रख्यातनामा सुधीः ।
– – – – – – – – –
– – – – – – – – – ॥

स्तुत्युक्ताकारचतुरमनीषेव मनीषिणा ।
ज्ञानप्रदीपः क्रियते तेनोपक्रियते यता ॥

ध्वांतविषयगतोऽपि प्राणिनां स्वर्गबंधा-
नपि निखिलपदार्थान् सुप्रकाशान् करोति ।
दुरिततिमिरभेत्ता यस्तु ज्ञानप्रदीप-
स्तमभिलषितलब्ध्यै सम्पठन्तोः सयत्नम् ॥

तत्र प्रथमं ज्ञानप्रशंसा ॥ इत्यादि ।

End. ॐ यद्य सूतसाधिकरणकराजसभातिथ्यस्य इदं भवरं विष्णुदैवतं सद्गुणजोपायेत्यादि दर्शिका नगरप्रवेशनाम ॥

Colophon. इति श्रीमहामहोपाध्याय-पण्डित-श्रीविष्णुसूनुभट्टश्रीमाधवविरचितायां दानप्रदीपे भूमिदानप्रकरणं समाप्तम् ॥ अथ तिलदानम् । तत्र यमः । (अतः परं खण्डितम् ॥)

---

(२)११०।) दुर्गार्चनकल्पतरुः By लक्ष्मीपतिशर्म्मा. 12×4 inches. Folia, 60. Lines, 9 on a page. Extent, 1,755 çlokas. Character, Nāgara. Date, (?). Appearance, fresh. Prose and verse. Incorrect.

Beginning. स्वस्ति श्रीगणेशाय नमः ।

सच्चिदानन्दरूपाय साक्षीभूताय कर्म्मणाम् ।
त्रिगुणत्रयविशिष्टाय नमोऽनन्तैकमूर्त्तये ॥
अद्वितीयमजं शुद्धं द्विधा कार्यवशान्निजम् ।
कृष्णा यद् वेदगीतं तस्मै कस्मै नमोनमः ॥
श्रीमच्छ्रीकृष्णपादाम्बुजयुगभजनानादितानेकविद्या-
शौर्योदार्य्याद्युपेतक्षितिपकुलमणिः सत्प्रतिज्ञः सशालः ।
वीरः श्रीकृष्णवर्म्मा रिपुलनगरोविगोत्रावतीर्णः
सल्लग्नाशीशोऽस्तिकृष्टिर्विबुधजनपरित्राणसन्तर्पितार्थः ॥ (१)
तत्पुत्रोऽहितदर्पदावदहनज्वालाकरालप्रभः
सद्विद्यामतनिष्ठुविप्रजनहृत्तोयेन्दुतुल्यच्छविः ।
स्नेहेगाचरणाम्बुजस्मरणमद्वावासदक्षोन्नतिः
अस्ति श्रीरणभीमसाह-युवराट् वर्वर्त्ति लोकेऽधुना ॥
.. ..
.. .. ।
दोर्दण्डखण्डितकुदण्डलीकृतधनुर्ज्यानिर्गताशुक्रगा-
स्तारिः श्रीरघुनाथसाह-नवराट् यस्यात्मजः शोभते ॥
तदाज्ञयैवार्जुनभक्तिपूजा
विधेर्विधानं व्रतकाम्य — — — ।
विरच्य नोक्तिं प्रणिधाय चित्ते
करोति लक्ष्मीपतिदेवविद् द्विजः ॥

श्रुतिकोटिद्वयाभ्यासाल्लोकनिर्णयमेवतः ।

कर्म्माकर्म्मविकर्म्मेति शास्त्रेऽनेकमतं मतम् ॥

.. ..

अथ कलिदानीं कलिमोहविमोहितया ...... निगमागमश्रुति-
पुराणस्मृत्युक्ताखिलविषयं शिवाद्युमाद्युपकारायावरनेप्सितफलदमव-
ताम्रप्रसादभूताखिलकर्म्मानुष्ठानोपयोगि-दुर्गार्चनकल्पतरुं शास्त्रयुक्ति-
युक्तिभिः प्रकटीकरोमि ॥ इत्यादि ।

End. इति दशमीकृत्यम् ।

शौर्य्यं धीनं विचिन्वन् जनप(ति) विषयं क्षामयं विधुन्वन्
अक्रूरान् (वक्रान्) कविकृतान् कुसुमचयवनान् शाययन् व्यापृतायैः ।
स्वर्देवान् भूमिदेवान् सुकुलजनपदान् तोषयन् यज्ञदानैः
श्रीमद्गोर्वाचलेशो जयति रघुवराकूरलाचार्चितांघ्रिः ॥
तदात्मजश्चदपि महागार्गविदोऽयेवे विख्यातसंख्यपि
त्रिस्कन्धागमपारतत्त्वनिपुणं - - - सुधी नृपः ।
श्रीदेवकृष्णशिरोमणीति पदवीं प्रापाद्वयाचार्यवीं
यस्मै सोऽयमनन्यचिन्मयमना देवकृष्णीपतिः ॥
त्रिस्कन्धागमशब्दशास्त्रनिगमानेकार्यधाराधृता-
ख्यातागमपुराणमोदनकलागमबोधोदयः ।
कृष्णानन्द इति प्रसीदति … श्रीपतिः
श्रीदुर्गार्चनकल्पवृक्षममलं भक्त्याकरोत्सारवत् ॥
पक्षे चापगुणे पदेभ्य … तद्यथे
कर्त्ते मासि … सार्वेकयुक्ते …
कार्त्तिके त्रिगुणे …
… पंक्तिमितैः … पूर्णताम् ॥ (?)

इति श्रीदेवकृष्णशिरोमणिविशोमकृष्णीपतिशर्म्मणा विरचिते दुर्गार्चनकल्प-
तरौ दशमीकृत्यकुसुमं दशमम् ॥

विषयः। इति० व्यवस्थाकुसुमं प्रथमम् ।

„ पाठार्थनादिनिर्णयकुसुमम् । २ ।

इति० प्रतिपत्कृत्यकुसुमम् । ३ ।

" द्वितीयादिपक्षव्यन्तकृत्यस्तुदर्शन – – धर्मकुसुमम् । ४ ।

" यिन्त्वाभिमन्त्रणपत्रीप्रवेशकृत्यकुसुमम । ५ ।

" अष्टमीकृत्यकुसुमम् । ६ ।

" बलिदानकुसुमम् । ७ ।

" कन्यार्चनतत्त्वसलकुसुमम् । ८ ।

" नवमीकृत्यकुसुमम् । ९ ।

" दशमीकृत्यकुसुमम् । १० ।

(१०८६ I) धनञ्जयनिघण्टुः. 8×3½ inches. Folia, 15. Lines, 8 on a page. Extent, 240 çlokas. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1654. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. प्रथमपत्रं नास्ति। अतो द्वितीयपत्रस्य प्रारम्भवाक्यं लिखितम्। यथा,—

अथ राजनाम ।

राजाधिपः पतिः स्वामी नाथः परिवृढः प्रभुः ।

ईश्वरो विभुरीशानो भर्ता च इन ईशिता ॥

वृक्षनाम ।

अनोकहः स्तकः शाखी विटपी फलिनो नगः ।

दुमाऽधिपः फलेग्राही पादपो गोत्रनस्पतिः ॥ इत्यादि ।

End. सिद्धः सिद्धनिषद्या ? अर्हत्सिद्धश्रियामपि ।

अर्हत्सिद्धमिति ह्यायपार्हत्सिद्धाभिधानकौ ॥ २४६ ॥

अर्हदानपि तान् प्राहुः शास्त्रोत्तमसङ्कुलम् ॥

Colophon. इति श्रीधनञ्जयस्य कृतौ निघण्टसमये शब्दसंकीर्णनिरूपणो नाम द्वितीयः परिच्छेदः ।

समाप्तो धनञ्जयको संवत् १६५४ । आषाढशुदि १३ भृगुवासरे लिखितमिदं विराटभट्टात्मजेन नरहरिभट्टेन। शुभमस्तु शुभं भूयात् ।

यादृशं पुस्तकं दृष्ट्वा तादृशं लिखितं मया ।

यदि शुद्धमशुद्धो वा मम दोषो न दीयते ॥

(५५०१) धनुर्वेदः. 6 x 3½ inches. Folia, 49. Lines, 5 on a page. Extent, 245 çlokas. Character, Nāgara. Date, (?). Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशगौरीभ्यां नमः ।

लम्बोदरं महाकायं लम्बोष्ठं गजकर्णकम् ।
त्रिनेत्रं पार्वतीपुत्रं नमामि गणनायकम् ॥
विना शस्त्रधरं नान्यो धनुर्वेदस्य पारगः ।
अतः स्मरे निशि प्रातः शिवतत्त्वविचारकम् ॥

धनुर्वेदमिति ग्रंथः ।

अतः सम्बन्धदोलायां रोपणीयस्य मानवम् ।
शत्रोरसिंहासनसुरैर्गौरविन्तामणौ क्वचित ॥
यस्याभ्यासप्रसादेन निष्पद्यन्ते धनुर्धराः ।
लोकसारः परसैन्यस्य तस्याभ्यासो विधीयताम् ॥
एकोऽपि यत्र नगरे प्रसिद्धः स्याद्धनुर्धरः ।
ततो यान्त्यरयो दूरं मृगाः सिंहगृहादिव ॥

इति धनुर्धरप्रशंसा ॥ इत्यादि ।

End. जीवे तथाश्रयेसे स्वर्गः कीर्तिश्च धरणीतले ।
तस्माद्द्वयोर्थे विधातव्यं हन्तव्या परवाहिनी ॥

इति युद्धविधिः ।

Colophon इति श्रीवसिष्ठप्रोक्तो धनुर्वेदः समाप्तः ॥

विषयः । धनुर्धरप्रशंसा । धनुर्धारणविधिः । धनुःप्रमाणम् । गुणलक्षणम् । फलकलक्षणम् । पायनविधिः । ? नाराचनालिकालक्षणम् । स्थानानि । गुणमुष्टिलक्षणम् । धनुर्मुष्टिविधानम् । लक्ष्यलक्षणम् । शरलक्षणम् । धनुर्वेदाभ्यासे अनध्यायकालनिरूपणम् । लक्ष्यवेधनविधिः । श्रीघ्रसाधनम् । दूरपातित्वम् । दृढप्रहारता । शीघ्रगतिः । लक्ष्यवेधनमतिः । धनुर्गतयः । बाणभङ्गः । वराटिका । चित्रकम् । मोक्षयुग्मम् । शब्दभेदी । शस्त्रवारणम् । संग्रामविधिः । यत्नोपदेशलक्षणम् । व्यूहलक्षणम् । युद्धविधिः ।

(२) ८२।) **धनुर्वेदप्रकरणम्. (वीरेश्वरीयं)** By **विक्रमादित्य.** 11 × $4\frac{1}{3}$ inches. Folia, 34. Lines, 7 on a page. Extent, 486 çlokas. Character, Nagara. Date, (?). Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning. श्रीगुरवे नमः ।

नमो देवाधिदेवाय शङ्कराय कपर्दिने ।
रामाय जामदग्न्याय नमोऽस्त्वमिततेजसे ॥
प्रणम्य परया भक्त्या देवदेवं पिनाकिनम् ।
धनुर्विधानं वक्ष्यामि वीरेश्वरमतोद्धृतम् ॥
मूर्द्धाभिषिक्तकुलजैः पृथिवीपालनोद्यतैः ।
धनुर्वेदो वेदितव्यस्त्रिवर्गफलमीप्सुभिः ।
यस्याभ्यासप्रसादेन निष्पद्यन्ते धनुर्धराः ।
जेतारः परसैन्यानां धनुर्वेदं तदभ्यसेत् ॥ इत्यादि ।

End. सपत्नसैन्याद्यानि रणयज्ञेषु जुह्वता ।
जीवता प्राप्यते कीर्त्तिर्मृतेनापि सुराङ्गनाः ॥
तस्माल्लक्ष्मीं यशः स्वर्गं वाञ्छद्भिर्बहुजन्मभिः ।
धनुर्विद्या वेदितव्या जेतव्या वैरिवाहिनी ॥

Colophon. इति श्रीमन्महाराजाधिराजवीरविक्रमादित्यसङ्गृहीते श्रीवीरेश्वरीय-धनुर्वेदप्रकरणे नाम चतुर्थः पादः समाप्तः । शुभमस्तु ॥

विषयः । धनुर्वेदमाहात्म्यम् । वीरेश्वरमतोत्पत्तिः । धनुःप्रमाणम् । गुणलक्षणम् । शरलक्षणम् । नाराचनालीकलक्षणम् । फललक्षणम् । अथ फल-पायनानि । अथ गुणमुष्टयः । अथ धनुर्मुष्टिसन्धानम् । अथ व्यायाः । अथ लक्ष्यम् ।

इति ० प्रथमः पादः ।

अथ दानविधिः । तत्र कालनिर्णयः । शिष्यपरीक्षा । अथाचार्य-लक्षणम् ।

इति ० द्वितीयः पादः ।

अथाभ्यासविधिः । अथ लक्ष्याभ्यसनम् । अथ शीघ्रसन्धानम् । अथ दूरपातित्वम् । इति दृढप्रहारिता । इति शीघ्रगतयः । इति शुद्ध-

गतयः । इति वृद्धधनुष्कम् । इति बाणभङ्गः । इति वराटिकावर्त्तः । इति कार्मुभेदनम् । इति विन्दुकम् । इति गोलकगुणप्रवृत्तिविचित्रविधिः । इति घातलक्षणम् । इति शब्दभेदित्वम् । अथानध्यायः । एतिलमन्त्रः । इति ० तृतीयः पादः ।

इति अस्त्ररक्षा । इति अस्त्रवारणम् । अथ तिलकम् । इति शिखौषधादिप्रभाववारणम् । अथ प्रभावप्रयाणविधिः । इति रक्षामन्त्रः । अथाक्षौहिणी संख्या । अथ शकुननिर्णयः । अथ स्वरबलम् । अथ व्यूहविधिः । अथ युद्धविधिः । इति ० चतुर्थः पादः ।

(१५००।) धर्मतत्त्वप्रकाशः. 9×4 inches. Folia, 267. Lines, 9 on a page. Extent, 4,806 ślokas. Character, Nāgara. Date, (?). Appearance, fresh. Prose and verse. Incorrect.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । श्रीसरस्वत्यै नमः । श्रीगुरुभ्यो नमः ।

श्रीविश्वेश्वराय नमः ॥

धर्मेशं दक्षिणामूर्त्तिं श्रुतिशिरोगिराम् । ?

प्रष्टुं मूलमज्ञानं ज्ञानमाशुमभीप्सितम् ॥

इह खलु संसारचक्रपंजरमाणानां दुर्विषयत्रिविधतापसप्तानां सकलदुःखोपशमाय निरतिशय .. .. .. धर्म एव परमोपाय इति तत्रावश्यमास्थातव्यं पुरुषैः ॥ इत्यादि ।

End. ग्रानग्रन्थस्य काशी विविद्व .. .. .. ।

सङ्गासधर्मा विशेष .. .. द्रष्टव्यम् ॥ इति शिवम् ।

विख्याते कविवाच(चक्र)मध्यवर्तिने शो-

दक्षीरे नागसंहिता कूर्पराख्यो गोविन्दः ।

श्रुति + + धिन्धुपारकृत्वा

सौधातृधेरकुलसन्ततं पुराणी ॥ ?

श्रीकण्ठं मनसि विभाव्य मौक्तिकः

तत् सूनुः चितवटकानन सुरेशम् ।

वंशं तैः प्रमदविधानन + तीर्णा

व्याख्याने किल चतुराननो बभूव ॥

गोविन्दसद्गुरुसूनुः श्रुतिहृदयमुनिः सर्व्वतन्त्रस्वतन्त्र-
स्तत्त्वस्वच्छचित्तार्थः + + + मकरोद्धर्म्मतत्त्वप्रकाशम् ।
भूपश्रीशे शिवाख्ये प्रवदति नियमस्थानैर्युक्तवल्लाचर्य्यं
वाराणस्यामजस्रा सुरसरिदमले श्रीपतिप्रान्ततीर्थे ॥ (?)
नागाङ्करसभूशाके शालिवाहनके सति ।
नभस्युसितपर्व्वाङ्के धर्म्मोऽयं पूर्णतां गतः ॥

Colophon. इति श्रीमत्-पदवाक्यप्रमाणपारावारपारीणधुरन्धर-चतुर्धरवंशावतंसगोविन्द-
सूरिसूनोः शिवस्य कृतौ धर्म्मतत्त्वप्रकाशः समाप्तिमगमत् ॥
श्री .. सदाशिवार्पणमस्तु ।

विषयः । धर्म्मशास्त्रम् ।

(१४१६ ।) धर्म्मसारः. By पुरुषोत्तम. 12×4 inches. Folia, 601 Lines, 9 on a page. Extent, 15,376 çlokas. Character, Nāgara. Date, Saka Era, 1607. Appearance, tolerable. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ श्रीगणेशाय नमः ।

रामं गणपतिं वाणीं नत्वा श्रीमन्मनोहरम् ।
कुरुते पुरुषोत्तमो धर्म्मसारस्य सङ्ग्रहम् ॥
सन्तः शृण्वन्तु मे वाचो यतस्ते चानसूयकाः ।
पृथगोरसतः किं मे प्रकृतिस्तस्य सैव हि ॥
असतः साधुवद्वन्दे ते हि वन्द्यतमा भुवि ।
असाधूनपि वन्देऽहं तत्स्वभावनिवृत्तये ॥
साधुः सुधां वमत्येव सुधांशुरिव नित्यशः ।
असाधवो विषमुचो भवन्ति फणिनो यथा ॥
नारायणं नमस्कृत्य नरञ्चैव नरोत्तमम् ।
देवीं सरस्वतीञ्चैव ततो जयमुदीरयेत् ॥
जयति पराशरसूनुः सत्यवतीहृदयनन्दनो व्यासः ।
यस्यास्यकमलगलितं वाङ्मयममृतं जगत् पिबति ॥

ब्रह्मामांसा ब्रह्मवैवर्त्ते ।

गुरौ शास्त्रे च मन्त्रे च श्रद्धा पुण्येन प्राप्यते ।

अश्रद्धया हतात्मानां कथं ज्ञानात् भवेन्मुक्तिः ॥ इत्यादि ।

End. आदित्यपुराणे ।

अपथः प्रकृतः स्वप्नः सन्धुद्रिक्तमुपस्थितः ।

उपर्याचितसमादेशात् संभवन्ति क्वचो क्वचित् ॥

तस्मात् तन्मात्रज्ञानेन कालो कार्य्यं न कारयेत् ॥

आख्याति तावदयलोक मया सुनीता-

मर्थः च यत्र गदितः परमात्मयुक्त्या ।

एवं विलोक्य निखिलं च विचारयन्तः

सन्तः स्वभावसरसा सुखमाप्नुवन्तु ॥

पद्मानि बोधयत्यर्कः काव्यानि कुरुते कविः ।

तत्सौरभमधुस्वान्तः सन्तस्तन्वन्ति सद्गुणात् ॥

Colophon. इति श्रीज्योतिर्विदुपुरुषोत्तमविरचितो नानापुराण-नानाधर्मशास्त्रोक्तो धर्म्मसारः समाप्तः । श्रीमाधे १६०७ माघे पतोदगाद्यामी लिखितं पुत्रसहितं बलभद्र श्रोझा शुभम् ॥

(११८८।) नक्षत्रधारावली. 10×3 inches. Folia, 14. Lines, 7 on a page. Extent, 490 çlokas. Character, Newâri. Date, (?). Appearance, fresh. Prose and verse. Incorrect.

Beginning. श्रीगणपतये नमः ।

प्रणम्य परमानन्दं सर्व्वकारणकारकम् ॥

सर्व्वाधारमनाधारं सर्व्वज्ञं सर्व्वसाक्षिणम् ॥

अथ नक्षत्रपरिमाणं वक्ष्ये । अश्विनी त्रितारा । समसुखी तिर्य्यङ्मुखी । पौषवर्णा । इत्यादि ॥

End. धाविस्याष्टोत्तरेण तं कृत्वा - - - - - - वर्षं वदाद् ।

पंक्तये अङ्गुष्ठा ।

इति नक्षत्रधारावली ।

विषयः । नक्षत्राणां परिमाणकथनम् ।

(११६६।) नवरत्नम्. By दामोदरभट्ट. 12 x 5 inches. Folia, 43. Lines, 11 on a page. Extent, 1,300 çlokas. Character, Nāgara. Date, Saka Era, 1607. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ श्रीगणेशाय नमः ।

गणेशानं भवानीं च शङ्करं कमलापतिम् ।
नत्वा श्रीभास्करं पूज्यान् वाणशून्यनृपे १६०५ मिते ॥
शालिवाहशके काश्यामाश्विने पुष्यभे गुरौ ।
दशम्यां बहुले पक्षे नातिसंक्षिप्तविस्तृतम् ॥
नवरत्नमयं ग्रन्थं नवदीधितिसंयुतम् ।
चित्तपावनजातीयो जानकीरघुनाथजः ॥
दामोदरो रचयति शिष्यपाठकयामुदे ।
शास्त्रदृष्टं लोकदृष्टमनुभूतञ्च कथ्यते ॥ इत्यादि ।

End. ग्रन्थारम्भस्य समये यावद्दृग्गोचरं स्थितम् ।
गणितं नवरत्नेन निबद्धं प्रबलाघवात् ॥
चित्तपावनजातीयो जानकीरघुनाथजः ।
दामोदरो व्यरचयन्माणिक्याद्यदीधितिम् ॥

Colophon. इति श्रीचित्तपावनजातीय जानकीरघुनाथात्मज-भट्ट-दामोदरविरचिते नवरत्नाख्ये महानिबन्धे ज्योतिषमाणिक्ये गणितदीधितिः समाप्तः प्रथमः । शकं (शके) १६०७ मार्गशिर वदि अष्टमी मघानक्षत्रे सोमदिने । तस्मिन् दिने राजदैवज्ञपूर्णानन्देन स्वपठनार्थं परोपकारार्थञ्च लिखितम् । नेपाल संवत् ८०६ ॥

विषयः । गणितज्योतिःशास्त्रम् ।
दैवज्ञदामोदरनिर्मितेऽस्मिन् महानिबन्धे नवरत्नसंज्ञे ।
माणिक्ये मरीचौ श्रुतिलोचनस्य पञ्चादिभिःभिर्युतः प्रथमः प्रकाशः ॥
दैवज्ञदामोदरनिर्मितेऽस्मिन् महानिबन्धे नवरत्नसंज्ञे ।
माणिक्ये मरीचौ श्रुतिलोचनस्य दृक्कर्मखेटविज्ञानपरः प्रकाशः ॥
दैवज्ञदामोदरनिर्मितेऽस्मिन् महानिबन्धे नवरत्नसंज्ञे ।
माणिक्ये मरीचौ श्रुतिलोचनस्य त्रिप्रश्ननामा त्रिमितः प्रकाशः ॥

दैवज्ञदामोदरनिर्मितेऽस्मिन् महानिबन्धे भवरत्नसंज्ञे ।

आद्यो मरीचौ श्रुतिलोचनस्य पर्व्वाभिधो वेदमितः प्रकाशः ॥

इति श्रीविसपाटनजातीयब्राह्मणश्रीरघुनाथात्मजभट्टदामोदरविरचिते भवरत्नाख्ये महानिबन्धे ज्योतिषमालिकायां गणितदीधितिप्रकाशः शर-सम्मतोऽयम् ॥

इति श्रीविसपाटनजातीय-ब्राह्मणश्रीरघुनाथात्मजभट्टदामोदरविरचिते भवरत्नाख्ये महानिबन्धे ज्योतिषमालिकायां गणितदीधितिः समाप्तः ॥

(१४६४ ।) नागरसर्व्वस्वटीका. By जगज्ज्योतिर्मल्ल. 11×5 inches. Folia, 53. Lines, 9 on a page. Extent, 970 çlokas. Character, Newârî. Date, (?). Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः श्रीभवानीशङ्कराभ्याम् ।

श्रीजगज्ज्योतिर्मल्लेन भवानीचरणाम्बुजम् ।
नत्वा नागरसर्व्वस्वटीकेयं परिलिख्यते ॥
कुङ्कुमैरपि यं कामपि भयतां मनोहारिणीं
लभेत मदविह्वलां यदिह कामिनीं कामुकः ।
समुल्लसितकन्धरं सुरुचिराङ्गरागोज्ज्वलं
नमामि सुमनःशरं सततमार्य्यमभ्युत्प्रियम् ॥

आदौ ग्रन्थकारः कामशास्त्रत्वात् कामदेवं नमस्करोति । इत्यादि ॥

End. जगज्ज्योतिर्म्मल्लभूपे ग्रन्थानेकान् विलोक्य च ।
इयं नागरसर्व्वस्वटीका यत्नेन कारिता ॥

Colophon. इति महाराजाधिराजश्रीश्रीजगज्ज्योतिर्म्मल्लभूपविरचितायां नागरसर्व्व-स्वटीकायामष्टात्रिंशः परिच्छेदः समाप्तः ।

विषयः । पद्मश्रीज्ञानविरचितस्य नागरसर्व्वस्वनामककामशास्त्रस्य व्याख्यानम् ॥

(१०३ ।) मायाशास्त्रम्. 16×4½ inches. Folia, 99. Lines, 7 on a page. Extent, 2,871 çlokas. Character, Newârî. Date, (?). Appearance, tolerable. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो ब्रह्मणे ।

ब्रह्म विष्णु शिवा देवौ पितामहमहेश्वरौ ।
मायाशास्त्रं प्रवक्ष्यामि ब्रह्मणा यत्पुरा कृतम् ॥

समाप्तजप्यं व्रतिनं स्वसुतैः परिवारितम् ।
अनध्याये कदाचित्तु भरतं नाट्यकोविदम् ॥
मुनयः पर्य्युपास्यैनं मैत्रेयप्रमुखाः पुरा ।
पप्रच्छुस्ते महात्मानो नाट्यवेदसमुद्भवम् ॥
योऽयं भगवता सम्यग् ग्रथितो वेदसम्मतः ।
नाट्यवेदः कथं ब्रह्मन्नुत्पन्नः कस्य वा कृते ॥
कत्यङ्गः किंप्रमाणश्च प्रयोगश्चास्य कीदृशः ।
सर्व्वमेतद् यथातत्त्वं भगवन् वक्तुमर्हसि ॥ इत्यादि ।

End. आहार्य्याभिनयो ह्येष मया प्रोक्तः समासतः ।
अत ऊर्द्धं प्रवक्ष्यामि सामान्याभिनयं पुनः ॥

Colophon. इति भारतीये नाट्यशास्त्रे आहार्य्याभिनयो नामाध्यायः द्वाविंशतिः ।
(अतः परं खण्डितम् ।)

विषयः । इति० भारतीये नाट्यशास्त्रे नाट्योत्पत्तिः । १ ।
इति० प्रेक्षागृहलक्षणम् । २ ।
इति० रङ्गदैवतपूजनम् । ३ ।
इति० ताण्डवलक्षणम् । ४ ।
इति० पूर्व्वरङ्गविधिः । ५ ।
इति० रसविकल्पः । ६ ।
इति० भावव्यञ्जकः । ७ ।
इति० उपाङ्गलक्षणम् । ८ ।
इति० हस्ताध्यायः । ९ ।
इति० अङ्गप्रत्यङ्गलक्षणम् । १० ।
इति० चारीविधानम् । ११ ।
इति० मण्डलविधानम् । १२ ।
इति० गति – – – । १३ ।
इति० कक्षायुक्तिधर्म्मीव्यञ्जकम् । १४ ।
इति० छन्दाभिनयः । १५ ।
इति० छन्दोविधिः । १६ ।

इति० तालाभिनये लास्यलक्षणम् । १७ ।

इति० तालाभिनये लास्याङ्गरत्यस्थानकानि । १८ ।

इति० नर्त्तनफललक्षणम् । १९ ।

इति० नृत्ताध्यायः । २० ।

इति० नृत्तिविकल्पः । २१ ।

इति० आहार्य्याभिनयः । २२ ।

---

(१)७९ ।) नाड़ीपरीक्षा. By रामचन्द्रसोमयाजिन्. Son of सम्राड्स्थपतिसूर्य्यदास. 8 x 3 inches. Folia, 23 Lines, 5 on a page Extent, 194 çlokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1773. Appearance, decaying. Verse. Incorrect.

Beginning. श्रीधन्वन्तरये नमः ।

लब्ध्वा प्राक्तनलब्धवर्णरचितोपायानुपास्य स्फुरन्-
प्राणैः सद्गुरुभिर्गिरो निगदिताः श्रुत्वा च भूतिं मुहुः ।
सम्राजोऽग्निचितः सुतः सुकृतिनः श्रीसूर्य्यदासस्य यो
रामो नैमिषमाश्रितः स कुरुते नाड्यादिसन्दोहम् ॥

पाञ्चभौतिकमिदं शरीरं वपुः
सप्तधातुमलसङ्घसमन्वितम् ।
वातपित्तकफसाम्यसंश्रय-
न्नाडिरन्ध्रपरिवृतमेधते ॥

भूयस्योऽस्मिन् सन्ति नाड्यः शरीरे
स्थूलाः सूक्ष्मास्तासु तो मध्यमाः ।
सर्व्वाश्चाप्यासां नाभिदेशेष्व-
साधो दृष्टाः श्रीमतैताः परीक्षाः ॥ १ इत्यादि ।

End. साध्ये शङ्कर इत्युदीर्य्य भिषजो नानाकराणी मम
सारं साध्यमथिप्रतापविविधो .. .. चिकित्सनम्
नाड्यादेरिति सम्यसूर्य्यसुवितं श्रीरामचन्द्रेण यत्
स .. .. दुर्गमगिरो - - - - - - ॥

एकोनत्रिंशच्छरमिते + +

+ + विक्रमार्कनृपात् विश्रिमम् ।

प्रकरणमेतत् कविना

रामेण नैमिषारण्ये ॥

Colophon. इतिसम्राड्गिरिचितसूर्य्यदासात्मजरामचन्द्रसोमयाजिकृतं नाडकादि-
परीक्षाप्रकरणं समाप्तम् । संवत् १०७३ वर्षे जेठ मासे . . . . . ।

---

(२)७३ ।) निर्णयार्कः. By श्रीकृष्णराम 10×4 inches. Folia, 94. Lines, 7 on a page Extent, 1,316 ślokas. Character, Nāgara. Date, (?). Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः श्रीगणेशाय नमः ।

या माया सचराचरं जगदिदं सूते च यद्रीतिभिः

सौन्दर्य्यं प्रतिभाति यत्कथया सम्पूर्णमेतत् तिष्ठति ।

यस्यामेति लयं लये कमलभूप्रभुखभूतिस्तुता

सा शश्वत्त्रिगुणात्मिका दिशतु नः सन्मङ्गलं मङ्गला ॥

श्रीगोरक्षपराजेन्द्रविक्रमस्यानुशासनात् ।

कृत्यरत्नावलीं कालमाधवं निर्णयामृतम् ॥

निर्णयाब्धयादिकान् ग्रन्थान् समालोक्य प्रयत्नतः ।

श्रीकृष्णराममिश्रेण निर्णयार्कः प्रकाश्यते ॥

निर्णयं क्रमतो वच्मि वत्सरस्यायनस्य च ।

ऋतोर्मासस्य पक्षस्य तिथ्यादेर्ग्रहणस्य च ॥

चान्द्रसावनसौरेति नाम्ना संवत्सरस्त्रिधा ।

सुसन्यादिवसे सौरो गोसत्रादिषु सावनः ॥

तिलकादिवसे चान्द्रो ग्राह्यः संवत्सरो बुधैः ॥ इत्यादि ।

End. एतदप्याहमाह स्मृतौ ।

नित्ये नैमित्तिके जाप्ये होमयज्ञक्रियासु च ।

उपाकर्म्मणि चोत्सर्गे ग्रहवेधो न विद्यते ॥ इति ।

कल्याणं तव राजेन्द्र करोतु कमलालया ।

निर्णये पुस्तमारोप्य यया विश्वमिदं ततम् ॥

विक्रमार्कात्तु रामनन्दनागेन्दुमितवत्सरे ।
आश्विनशुक्लतृतीयायां ग्रन्थोऽयं पूर्णतां गतः ॥

Colophon. इति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरुदावली-
विराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीराजेन्द्रविक्रमसाहदेवविर-
चिते निर्णयार्के एकादशप्रकाशः ॥

शुभम् ॥

(११९४ :) नीलकण्ठचम्पूः. By नीलकण्ठ. 14×3 inches. *Folia*, 88. Lines, 9 on a page. Extent, 2 970 çlokas. Character, Newārī. Date, (?). Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ओं नमो नागेन्द्रभूषणाय ।

श्रीनीलकण्ठपदपङ्कजसम्प्रमेयं
श्रीनीलकण्ठमतं प्रणिपत्य गेयम् ।
श्रीनीलकण्ठमिषता क्रियते सुखाय
श्रीनीलकण्ठचरणाम्बुजभाजनोऽयम् ॥ १
जननी यस्य सावित्री तातो नरहरिः कृती ।
धन्वन्तरिकुलोत्पन्नः श्रीधरो यस्य मातुलः ॥
योऽध्यगाये समास्थातस्त्रिपुरारिघनस्य च ।
महोपाध्यायवर्यस्य वेमाद्य + + नोदितः ॥
यद्वैद्यसम्भारकविता ये
दिव्यासिवर्या गुरवो वयस्याः ।
नयन्तु मे + + समावधुत्वं
यशो विचित्रं प्रतिभासुजयम् ॥
यतेः मैत्र्या भिया यच्चकस्री द्वे महता परम् ।
यच्चमातच्छ्नायकसाधुपकारापकारिणो ॥
अत्र वाच्या मुखोऽस्तिर्निःक्रमवन्तु तयोः स्थिति ।
माणामात्रो चिकित्सा च प्रयोजनस्य परिणत ॥
भिषजो निर्बंधो वाच्यो वैद्याधापयोजनः ।
समाधेव करोतारभिमकूलरसेवितम ॥

कृच्छ्रोपायः सुखोपायो द्विविधः कृच्छ्र उच्यते ।
असाध्यो द्विविधो ज्ञेयो याप्यो यश्चाप्रतिक्रियः ॥ इत्यादि ।

End. अम्लपित्तं तथा कुष्ठं प्रमेहं गुदनिर्गमम् ।
श्वासं पञ्चविधश्वासं ज्वरञ्च विषमज्वरम् ॥
(अतः खण्डितम्)

(१३२२।) स्वच्छन्दतन्त्रम्. 6×2 inches. Folia, 6 Lines 7 on a page Extent, 56 çlokas Character, Newari Date, (?) Appearance, fresh. Verse Incorrect

Beginning. ॐ नमो भैरवाय । अष्टभैरव अष्टकाली ध्यानम् ।

शुभेन्दुवर्णरूपा हिमकनकनिभा कुन्दकर्पूरकान्ति-
र्वक्त्रं चैकं चतुर्भिर्नयनत्रयधरं — · — दीप्तप्रकाशम् ।
दक्षे वामे धरन्ति दशभुजकले खड्गखेटखिङ्गहस्तं
सोऽयं विश्वेश्वरश्च दुरितभयहरं पातु स्वच्छन्द नौमि ॥ १
स्फटिककान्ति । वर्णे श्यामपीतवर्णा ॥

घोरं घोरातिघोरं भयदुरितहरं सर्वशान्तिं करस्थ
संसारं तारयन्ति सकलस्थितिफलं विश्वरूपैकनाथम् ।
पुष्टिसर्वजनानां शुभ — — — — सिद्धिदं साधकानां
तं वन्दे नौमि भक्त्या सकल — — पतिं नौमि स्वच्छन्ददेवम् ॥

इत्यादि ।

End. अथ वंशपूजा ।

सत्तमप्रकृतिर्वीरो भवेदुत्साहसम्भवः ।
दानवीरो दयावीरो युद्धवीर इति त्रिधा ॥
.. ..
.. ..
भार्गवो रामभद्रश्च स सुग्रीवो वृकोदरः ।
सात्यकिप्रमुखाः प्रोक्ता युद्धवीरा मनीषिभिः ॥

Colophon. इति स्वच्छन्दतन्त्रे बमकवीर-आवाहन-पूजाविधि समाप्तम् । शुभ ।

विषयः। सृष्टिकाली, महास्थितिकाली, संहारकाली, सिद्धिकाली, महाभयङ्क-काली, रक्षाकाली, कृतान्तकाली, कालाग्निकाली, इत्यष्टभैरवीणां ध्यानम्। तासां पूजा। सर्व्वसिद्धीश्वरीणां नामोच्चारणपूर्व्वकमावाहनञ्च।

---

(३)४८।) नृसिंहसुन्दरीकवचम् (सम्मोहनतन्त्रीयम्). 10×4 inches. Folia, 8. Lines, 6 on a page. Extent, 78 çlokas. Character, Nágara. Date, (?). Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning श्रीगणेशाय नमः। श्रीसुन्दरीनृसिंहाय नमः।

कैलासशिखरासीनं शङ्करं चन्द्रशेखरम्।
पप्रच्छ पार्व्वती देवी प्रणम्य शिरसा शिवम्॥

श्रीदेव्युवाच।

देवदेव महादेव भक्तानुग्रहकारक।
त्वत्प्रसादान्मया नाथ श्रुतानि विविधानि च॥
कवचानि बहूनीह नानासिद्धिकराणि च।
इदानीं श्रोतुमिच्छामि कवचं परमाद्भुतम्॥
श्रीमन्नृसिंहसुन्दर्य्याः सर्व्वसिद्धिप्रदायकम्॥ इत्यादि।

End. तव स्नेहान्मयाख्यातं त्रिषु लोकेषु दुर्लभम्।
कवचं देवदेवेशि गोपनीयं प्रयत्नतः॥

Colophon इति श्रीसम्मोहनतन्त्रे महासिद्धिप्रदे उमामहेश्वरसम्वादे श्रीनृसिंह-सुन्दरीकवचम्।

(१५०२।) पद्यसमुच्चयः. By राजा जगत्प्रकाश. 8×2¼ inches. Folia, 106. Lines, 6 on a page. Extent, 954 çlokas. Character, Newāri Date, (?). Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो गणपतये।

ओतप्रोतं जगद् यस्य यो विश्वस्य हृदि स्थितः।
नम आनन्दरूपाय तस्मै पूर्णाय शम्भवे॥
प्रागल्भ्ये गुणमण्डलीमविरविः स्याद् वा कृपाणां सतो
हर्त्तुं चक्षुसुधाकरोजनपतापितावमाकर्णये।

नेपालेश्वरजगत्प्रकाशनृपतेः साहित्यविद्याविदो

नित्यं पद्यसमुच्चयः सुमनसः सानन्दमभ्यस्यताम् ॥

शिवप्रशंसा । इत्यादि ।

End. आस्वादितदयिताधरसुधा-

रसस्यैव सूक्तयो मधुराः ।

अकलितरसालमुकुलो

न कोकिलः कलमुदञ्चयति ॥

Colophon. इति महाराजाधिराजश्रीश्रीजगत्प्रकाशसंगृहीतः पद्यसमुच्चयः समाप्तः ॥

विषयः । नानाविषयाश्लोका सङ्कलनम् ॥

(८८४ ।) पशुपतिपुराणम् . 12 x [illegible] inches. Folia, 26. Lines, 9 on a page. Extent 7[illegible] ślokas. Character, Newari. Date, Newār Era, 824. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः श्रीपशुपतये ।

यस्य वक्त्राद् विनिष्क्रान्ता वाग्मती लोकपावनी ।

नमामि शिरसा देवं शङ्करं भुवनेश्वरम् ॥

येन धर्मार्थिना प्रोक्तं पुराणमस्तोपमम् ।

नमामि मूर्द्ध्ना सर्व्वज्ञं पुलस्त्यं मुनिसत्तमम् ॥

यस्य काव्यं समालोक्य पुराणमिदमुद्धृतम् ।

नमोऽस्तु सततं तस्मै व्यासाय च महात्मने ॥ इत्यादि ।

End. या सर्व्वकामफलदा नृपसाधकस्य

क्रीडानुरागजननी नरकामिनीनाम् ।

सम्पूजिता विकसितैरपि पुष्पवृक्षा

सा वाग्मती दिशतु कामफलं नराणाम् ॥

Colophon. इति वाग्मतीप्रशंसायां पशुपतिपुराणे पुलस्त्यभाषिता वाग्मत्याः स्तुतिः समाप्ता ।

इति वाग्मतीप्रशंसायां पशुपतिपुराणं समाप्तं शुभम् । .... । सम्वत् ८२४ । ... ... । श्रीश्रीहेमन्तमल्लवर्म्मणः पसचास्यं लिखयकादिन-ज्ञुराम् ॥ शुभमस्तु ।

विषयः ।

(११९७।) पातसारणीटीका । By विश्वनाथ । 9×3 inches. Folia, 11. Lines, 7 on a page. Extent, 193 çlokas. Character, Nagara. Date, (?). Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

नत्वा विघ्नेश्वरं पातसारिण्या विवृतिः स्फुटा ।

क्रियते विश्वनाथेन गणकबोधाय सम्प्रति ॥

वेदाब्धीन्द्र १४४४ विरहितशकाद्गणा ३ हतात्तथा + २० कणात्तु पूरिता

सप्ताः ११ सार्द्धोज्झिता २४ । ३० च सप्तगवयो तत्स्वयोगे गतं ।

पात स्याद् व्यतिपातवैधृत इत्थं गताद्युमैनरिह्नकाः

षष्ठ्या ६० फाः स्वघटीयुताः स्फुटतराः सप्ताद्यपौतेष्वकः ॥

वेदाब्धीन्द्रैर्युतशकः रिक्तः धिक्चतुर्दशगणैर्युक्ताहितः इत्यादि ॥ कार्यः

शेषः युतः षष्ट्याग्रगुणितः कार्यः ॥ इत्यादि ।

End राहोः फलादयः स्फुटपात उक्तः स यथा उक्तस्तथेव ॥

नन्दिग्रामनिवासिकेशवो

नानाशास्त्रकलाकलापवित् ।

तत् सूनुर्निरमाद् गणेश्वरः

पद्यार्द्धाडीति पातसाधनम् ॥

Colophon. इति श्रीदिवाकरदैवज्ञात्मजश्रीविश्वनाथदैवज्ञविरचिता पातसाधनविवृतिः समाप्ता । शुभम् ।

विषयः । गणेश्वरकृतपातसारिण्या व्याख्यानम् ।

(२१०६।) पुरश्चर्यार्णवः । By प्रतापसिंहसाह । 14×6 inches. Folia, 372. Lines, 12 on a page. Extent, 10,695 çlokas. Character, Nāgara. Date, (?). Appearance, new. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

शुण्डादण्डप्रचण्डप्रहतिहठदलत्प्रौढदोर्दण्डदृप्यद्-

दैत्येन्द्रानीकमुक्तोत्करनिकरमिलत्तारकव्योमशोभः ।

प्रत्यूहध्वान्तधामाधिपतिरधिपतिः सिद्धिसिद्धो गणानां

दद्यादद्यौन्द्रकन्यास्मरहरनयनानन्दसंवर्द्धनो वः ॥

ब्रह्मोमायमाधवात्मकतनुश्छायामनमस्फुरन्-
मुग्धाम्भोजमधुव्रतोघमधुमा साक्षी जगत्कर्म्मणः ।
व्याप्तप्रत्यसमस्तपिण्डपपरिणामे विरक्तः स्वम-
निस्सांशुस्त्रिदशाग्रणीस्त्रिभुवन .. सः श्रेयसे ॥

.. ..

.. ..

नत्वा श्रीराजनायकं दिनमणिं विष्णुं पशूनां पतिं
दुर्गां दुर्गतितारिणीं भगवतीं गुह्येश्वरीमीश्वरीम् ।
श्रीमत्-साहप्रतापसिंहधरणीपालेन नानागमान्
दृष्ट्वा सर्व्वजनोपकारकपुरश्चर्य्यार्णवस्तन्यते ॥ इत्यादि ।

End नानाविद्याः पञ्चतीर्थ तथोपनिषदोऽपि च ।
ज्योतिःशास्त्रं शालिहोत्रं पुराणानि स्मृतीरपि ॥
सम्यगालोक्य लोकानामुपकारविधित्सया ।
महाराजाधिराजेन सुराजानुकारिणा ॥
श्रीमत्-प्रतापसिंहेन विद्याब्धेः पारदृश्वना ।
संवत्सरे निधानाष्टवह्निशशधराङ्किते ॥
तपस्यर्जुनपक्षे हि तिथौ भास्करवासरे ।
पुरश्चर्य्यार्णवो नाम ग्रन्थ एष विनिर्म्मितः ॥

.. ..

.. ..

Colophon. इति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविरुदावली-
विराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीप्रतापसिंहशाहदेवविरचिते
पुरश्चरणार्णवे ब्रह्मादिमन्त्रपुरश्चरणपूर्व्वकं धन्वन्तरिकवचादिपुरश्चरणभेद-
निरूपणं नाम द्वादशस्तरङ्गः । समाप्तं शुभम् ।

विषयः। इति ० षडाम्नायदेवता तदाचारादिनिर्णयपूर्व्वकं मन्त्रविवेचनं नाम
प्रथमः । १ ।
" दीक्षाकालदेशस्थानकुण्डमण्डपादिनिर्णयपूर्व्वकमङ्कुरार्पण-
विधानं नाम । २ ।

इति ० दीक्षाविधौ गुरुवरणादिपूर्व्वकं देवतार्च्चनविधानं नाम । ३ ।

,, क्रियावतीदीक्षाविधिर्नाम । ४ ।

,, क्रियादीक्षाप्रयोगपूर्व्वकं दीक्षाभेदनिर्णयो नाम । ५ ।

,, सामान्यपुरश्चरणविधिर्नाम । ६ ।

,, मन्त्रसिद्ध्युपायपुरश्चरणभेदनिरूपणं नाम । ७ ।

,, गणेशादिमन्त्रपुरश्चरणविवेचनं नाम । ८ ।

,, दशमहाविद्यापुरश्चरणनिरूपणं नाम । ९ ।

,, शारदाद्यादिमन्त्रपुरश्चरणपूर्व्वकगायत्र्यादिवैदिकमन्त्रपुरश्चरण-
निरूपणं नाम । १० ।

,, दुर्गामन्त्रपुरश्चरणतुलसीमहत्त्वविधानं नाम । ११ ।

,, ब्रह्मादिमन्त्रपुरश्चरणपूर्व्वकं मन्त्रसाधकवर्णादिपुरश्चरणभेदनिरू-
पणं नाम । १२ ।

(५५६ ।) पुष्पचिन्तामणिः. 10×4 inches. Folia, 16. Lines, 11 on a page. Extent, 156 çlokas. Character, Nāgara. Date, Newār Era, 872. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः श्रीगणेशाय नमः ।

कामदं कामदं नत्वा नीत्वा मतिमतां मतम् ।
पुष्पचिन्तामणिं कुर्व्वे वाञ्छितार्थनिकेतनम् ॥

तत्रादौ सामान्यतः पुष्पमाहात्म्यं लिख्यते । तदुक्तं शिवरहस्ये ।

पुष्पैर्देवाः प्रसीदन्ति पुष्पे देवाश्च संस्थिताः ।
किम्बातिबहुनोक्तेन पुष्पश्चोत्तमसन्निधम् ॥ इत्यादि ।

End. तुलसीनिषेधस्तु दिव्यवीरपरमिति ताराभक्तिसुधार्णवे तच्चिन्त्यम् ।
दिव्यवीरयोरेव निषिद्धप्रतिपादकवचनाभावात् ॥

Colophon. इति श्रीपुष्पचिन्तामणौ चतुर्थः प्रकाशः समाप्तः । यथा दृष्टं तथा लिखितं – – – – शुभं सम्वत् ८७२ चैत्रः ।

विषयः । अथ सामान्यतः पुष्पविवरणम् । अथ शिवार्च्चने पुष्पनिर्णयः । अथ पुष्पविशेषाणां फलानि । अथ शिवे विहितपत्राणि । अथ निषिद्धानि ।
इति पुष्पचिन्तामणौ प्रथमः प्रकाशः ।

अथ विष्णोर्विहितनिषिद्धपुष्पपत्राणि । अथ पुष्पाभावे यथा ।

इति पुष्पचिन्तामणौ द्वितीयः प्रकाशः ।

अथ दुर्गायाः विहितनिषिद्धपुष्पपत्राणि । पुष्पविशेषाणां फलानि ।

पुष्पविशेषमालाफलानि । अथ प्रतिमापुष्पार्च्चनविधानानि ।

इति पुष्पचिन्तामणौ तृतीयः प्रकाशः ।

देवौ प्रति विहितनिषिद्धपत्रपुष्पाणि । अथ दक्षिणकाल्यासपर्या । अथ नीलसरस्वत्याः ।

इति पुष्पचिन्तामणौ चतुर्थः प्रकाशः ।

(१०९१) पूर्व्वाम्नायतन्त्रम् . By रत्नदेव . 12×5½ inches. Folia, 10. Lines, 5 on a page. Extent, 270 çlokas. Character, Newari. Date, (?). Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः श्रीगुरुपादुकेभ्यो नमः ।

अनन्ताय फट् । करन्यासनम् । ऐँ कनिष्ठायै नमः । ह्रीँ अनामिकायै स्वाहा । श्रीं मध्यमायै वौषट् । इत्यादि ।

End. सर्पषा । एकानेक । बलिविसर्ज्जनम् ।

इति पूर्व्वाम्नाये श्रीरत्नदेवप्रणीतके चतुर्विंशतिकर्म्मार्च्चनं समाप्तम् । शुभम् ।

विषयः । इति षट्प्रकारन्यासः ।

„ दशकरन्यासः ।

„ अङ्गाङ्गुलन्यासः ।

„ अङ्गन्यासः ।

„ शक्तिगर्भन्यासः ।

„ त्रिविद्यान्यासः ।

„ षडङ्गन्यासः ।

„ द्वादशाङ्गन्यासः ।

„ जपकारणम् ।

„ भूतशुद्धिः ।

इति गुरुमण्डलपूजा ।

,, ध्यानम् ।

,, पीठपञ्चकम् ।

,, अवधूतादिपञ्चकम् ।

,, भोगाग्निद्यात्रयम् ।

,, गायत्री ।

,, रत्नदेवार्चनम् ।

,, ध्यानम् ।

,, पुष्पाञ्जयम् ।

---

(२)१९१(i) प्रशस्तिरत्नम्. 12 × 1½ inches. Folia, 36. Lines, 7 on a page. Extent, 1,587 çlokas. Character, Nâgara. Date, (?). Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

गुरुलोकनिवासाय श्रीगुरून् गुर्वनुग्रहात् ।
चिन्तये गुरुभक्ताहं जिहीर्षुर्विपदो गुरुः ॥
कात्यायनीपुलिनरीजननी गजेन्द्र-
लीलानुकाररुचिरां रुचिगर्वकीर्त्तिः ।
कर्म्माग्निमध्यलयविघ्नहरस्वभावो
लम्बोदरो दरदरीदरतां विधत्ताम् ॥

.. .. ..

स्वस्ति श्रीमत् .. .. महाराजाधिराजः श्रीपृथ्वीपतिवर्म्मा .. .. गोरक्षपर्व्वते प्रादुर्बभूव । तस्य किल .. .. श्रीचन्द्ररूपमाधववर्म्मा .. .. पुत्रश्रेष्ठो गुणश्रेष्ठो बभूव । तस्य खलु .. .. तनयवरः श्रीविष्णु-माधववर्म्मा .. .. प्रादुरभवत्तराम् । तस्य .. .. जीवमाधववर्म्मा ... भाग्यतं वरीवर्त्ति । तस्य श्रीजीवमाधववर्म्मणः श्रीश्रीस्वामृतधारालङ्कृ-तया आज्ञया प्रथमं श्रीगुरुपित्रादीनां परोक्षगतानां प्रत्यक्षमिवाभिप्रेतं कथयित्वा पश्चा लेखपरिपाटीकर्म्मप्रशस्तिरत्नरूपं काव्यं कविजनमनोहरं

निजशक्तिद्वारेण कश्चन कविः कविरत्नं प्रकाशयति । तत्र प्रथमं पत्र-लेखने लिंगप्रस्तावनं प्रशस्त्यभिधानतः पूर्वं श्रीशब्दं लिखन्ति विज्ञाः । स च श्रीशब्दः कुत्र कतिसंख्यो दातव्य इति निर्णयः प्रत्यक्षाभिज्ञ-श्लोकेन उच्यते ।

षड् गुरोः स्वामिनः पञ्च द्वे भृत्ये रिपुस्त्रियोः ।
श्रीशब्दानां त्रयं मित्रे श्लोकैकं पुत्रभार्य्ययोः ॥ इत्यादि ।

End. गुणाढ्यं प्रति सर्व्वेषाम् । स्वस्ति श्रीमज्जयादिसितप्रतापाभिभूत-दिग्वलयकुलशिरोमणिदीप्तज्योतिरधिकोज्ज्वलितनखदीप्तिपुञ्जगणिकलपरि-चिताभिप्रायप्रमोद्गारधर्म्मप्रवर्त्तयशःस्तोमसोमप्रकाशप्रकाशितप्रकाशि-तत्रेषु । १ ।

स्वस्ति श्रीमन्नृपवंशप्राचरितद्विजाद्युपसितकोमलपुष्पितोत्कटाध्यात्मका-भयधर्म्मश्रीलतापत्राकोद्यत्प्रकाशप्रयत्नप्राकारदुर्गसदुर्गार्थस्थितिविश्वा-सेषु ।

Colophon. इति प्रश्नत्रयः समाप्तः ॥

विषय । पत्रलिखनप्रणाली ।

(१३८२ ।) प्रश्नोत्तरावली . By गणपतिशर्म्मणा . 9 x 2 inches. Folia 12. Lines, 6 on a page. Extent, 135 çlokas. Character, Newārī. Date Newār Era, 524. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ श्रीगणेशाय नमः ।

नत्वा सरस्वतीं देवीं स्वच्छा प्रश्नोत्तरावली ।
क्रियतेऽल्पधियानेन श्रीगणपतिशर्म्मणा ॥
श्रीहरिपतिपौत्रेण कमलापतिसूनुना ।
पद्मिनीतनयेनैषा विनोदकरणाय वा ॥
मधुरं किं भवेद्लोके किमाश्चर्य्ये शशाङ्कवत् ।
कं प्रयाति भवति मत्या + गुरुत्वाय किं परम् ॥
प्राच्युत्तरा जातिः ॥ इत्यादि ।

End. पुरी हेममयी लङ्का [illegible] ।
प्रतिकल्पमिदं नूनं शशकूर्म्मोऽस्ति भूरिशः ॥

प्रश्नोत्तरा जातिः ॥

श्लक्षणव्यक्तवक्त्राणां मनोज्ञमनसां मुखे ।

— — सुधेव सुराणां सेयं प्रश्नोत्तरावली ॥

Colophon. इति श्रीगणपतिशर्म्मणा विरचिता श्लक्ष्णप्रश्नोत्तरावली समाप्ता । शुभम् । पायात् मां स दशाननः । भवतु मां हरिरज्ञः । सम्वत् ५२४ फाल्गुने मासि शुक्लपक्षे चतुर्द्दश्यां तिथौ बृहस्पतिवारे तस्मिन् दिने श्वनिर्देवित्तपत्रपर्णनिर्याणितः विप्रकुलाद्भवः श्रीगणपतिशर्म्मणः पुत्रः श्रीदत्रशङ्करशर्म्मणा प्रश्नोत्तरावलीमिमुमलेलिखत् ॥ शुभमस्तु सर्व्वेषां जगतां सतां सज्जनानाम् ।

विषयः । चित्रकाव्यम् ।

(१५७४ ।) पद्यसाहित्यरत्नाकरः By नन्दन. 10×3 inches. Folia, 200 Lines, 7 on a page. Extent, 2856 slokas. Character, Newari. Date, (?) Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो वागीश्वर्य्यै ।

विभुषां हृदये योऽसौ यत्र विश्वं चराचरम् ।

सर्व्वानेकस्वरूपाय तस्मै ज्ञानात्मने नमः ॥

सारेतरप्रविचयं प्रति सत्पथज्ञा

धीराः सदा भवत सूक्तिषु सावधानाः ।

एते वयं खलु परस्य कृतानि लब्धा-

न्युद्धृत्य काव्यमुचिते पथि वर्त्तयामः ॥

साम्राज्यं यदि वत्सभास्वभिमतं स्याद्वा कलासु स्पृहा

साकूतं यदि वेक्षितं मृगदृशां राज्ञां मनःप्रीणनम् ।

सद्वैयाकरणस्य पाणिनिमतः साहित्यविद्याविदः

श्रीनन्दस्य समुच्चयः सुमतयः सानन्दमालोक्यताम् ॥

सदर्थालङ्कारं श्रवणपुटपेयं स्फुटरसं

सुधाधारासारप्रतिमगुरुसारस्वतमयम् ।

कवीनां कौतूर्थं प्रवरपठनार्थञ्च विदुषां

सहस्रं श्लोकानां व्यरचयदिदं नन्दनकविः ॥

यं भेकं तुलयन्ति मानममिताविर्भावि पयो वारिधेः
कूर्मीयं कथयन्ति ये च विबुधाः संख्यान्ति शङ्खामृतः ।
आकाशे कथयन्ति ये प्रकटयन्त्यम्बराणि पृथ्वीश्वरा
तं श्रीनन्दनपक्षितस्य भनितुर्वक्तुं समर्था गुणान् ॥

ततः शिवप्रभवा ।

त्रिस्थं मौलि वसन्ति यस्य कविता यस्य त्रिवेदी गिरो
यस्त्रीं त्रिपुरद्वयं त्रिपथगा यन्मूर्ध्नि भास्वायते ।
त्रीन् लोकानिव वीक्षितुं वहति यो त्रिस्त्रुत्यंदृशां यं
स त्रैगुण्यपरिच्छदो विजयते देवस्त्रिशूलायुधः ॥

वसुकल्पदत्तस्य ॥ इत्यादि ।

अन्तं खण्डितम् ।

विषय । नानाकवीनां पद्यसमुच्चयनं कवीनां नामोल्लेखश्च ।

---

(२)६७।) प्रस्तावरत्नाकरः. By हरिदास. 12×4 inches. Folia, 135. Lines, 6 on a page. Extent, 1,530 çlokas. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1890. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

वन्दे तं गजनाथमर्थसमर्थं वारिद्रशावामलं
दुःखादक्षविधूतमानसमलं संसारविस्तोक्तरिम् ।
यं नत्वा सुरकोटयः प्रभुवरं सिद्धिं लभन्ते परां
सिन्दूराचलविग्रहं परिपतद्दानाम्बुधाराहृतम् ॥

.. ..

.. ..

कारागर्त्ते महाराष्ट्रे वत्सापुत्रयोत्तमः ।
आसीत् प्राज्ञः सतां श्रेष्ठो विख्यातविरुदः कृती ॥
प्रथमंजनमाकस्य चत्वारो भूरितेजसः ।
तेषां ज्येष्ठः शुभवाचो गुणैः "पुत्र वत्सलः ॥
तस्यानुजो महात्मानो रामेश्वरनारायणौ ।
कनिष्ठो हरिदासोऽभूद्विप्रराजस्य सेवकः ॥

ज्योतिःशास्त्रवृहत्कथास्मृतिकथा चाणिक्य ? सामुद्रिका
ग्रन्थान् शाकुनपद्धतन्त्रलाकान् काव्यादिकांश्चापरान् ।
आलोच्य प्रथमं मुक मतिमतां भीतीं च हृष्टात्मनां
विज्ञः श्रीहरिराम एव तनुते प्रस्तावरत्नाकरम् ॥
वर्षे वत्सरमार्गेन्दुकलिते माघासिते पञ्चमी
हस्तार्के शरवारमार्गिहनृपतौ श्रीमद्गुर्जरापत्तने ।
ग्रन्थे नाम्नि नकाङ्क्षितार्थविषदे सम्पूर्णतामागमत्-
विप्र श्रीगुरुपोत्तमात्मजकृतौ प्रस्तावरत्नाकरः ॥

अथानुक्रमणिका ।

क्रियतेऽनुक्रमः सम्यं सुबोधार्थं शुभान्वित ।
नीतिः प्रथमतो ज्ञेया राजनीतिस्ततः परम् ॥
अथ प्रकीर्णकाख्यानमन्योक्तिश्च तदेव च ।
धनप्रशंसाभिमतः सज्जनानां प्रशंसनम् ॥
तदाःनाख्यानकस्तेन दैवाख्यानान्विर्मितः ।
दुर्जनानां तथा निन्दा कुटाख्यानकमेव च ॥
सदाचारस्ततो ज्ञेयो धर्माख्यानविनिर्मितः ।
स्त्रीणां निन्दाप्रशंसे च तरुणां महिमा तथा ॥
रागाख्यानं शाकुनकमथ सामुद्रिकं मतम् ।
सत्प्राध्यायः कौतुकानि प्रोक्तानि विविधानि च ॥
ज्योतिःशास्त्रं ततो ज्ञेयं रत्नकोषात् समुद्धृतम् ।
एवं प्रकरणान्यत्र कथितान्येकविंशतिः ॥

इति श्रीकरणकुलालङ्कारपुरुषोत्तमसूनुहरिरामविरचिते प्रस्तावरत्नाकरे अनुक्रमपरिच्छेदः ॥ इत्यादि ।

End. कर्णिकारं सचौवीरं गुडान्विकटुमाषकी ।
षष्टिधान्यं गुडं क्षीरं दृष्टो मत्तः शुना पिबेत् ॥
काङ्कपत्रधूपेन यदा केशसमन्वितः ।
जन्तुभिः कटुतैलाक्तैर्यदि मत्स्यविषं पिबेत् ॥

Colophon. इति श्रीकरणकुलालङ्कारपुरुषोत्तमसूनुकविराजविरचिते प्रज्ञावरत्नाकरे कौतुकप्रकरणं समाप्तम्। शुभं संवत् १८६० सालमिते चैत्रकृष्णपञ्चमीगुरुवासरे समाप्तमिदं पुस्तकं श्रीमहाबौद्धोपासकविद्यानन्देनेति। शुभमस्तु सर्व्वजगताम्॥

(११०२।) प्रायश्चित्तशौचाचारविधिः. 16 × 3 inches. Folia, 9. Lines, 8 on a page. Extent, 360 çlokas. Character, Newari. Date, (?). Appearance new. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. नमः श्रीवज्रसत्त्वाय।

वज्रसत्त्वं नमस्कृत्य जगन्नाथमनाकुलम्।
प्रायश्चित्तविधिं वक्ष्ये शौचाचारञ्च सुव्रतम्॥
आचार्य्यः परमो देवः पूजनीयः प्रयत्नतः।
स्वयं वज्रधरो राजा साक्षाद्रूपेण संस्थितः॥

प्राणिवधप्रायश्चित्तविषयविभागः कथ्यते।
तत्र वज्राचार्य्यादिव्रतिनां ब्राह्मणादिवर्णानाञ्च वधस्य महापातकत्वात् तेषां विषया उच्यन्ते। इत्यादि।

End. पञ्चगव्यं सकृत् पीत्वा मन्त्रेणाधिष्ठितं शुभम्।
सर्व्वपापैर्व्विनिर्मुक्तः शुद्धो भवति मानवः॥ इति।

Colophon. इति प्रायश्चित्तविधौ शौचाचारविधौ श्राद्धप्रकरणमिति समाप्तम्।
नानाशास्त्रोद्धृतः सुसारः स्वल्पः प्रायश्चित्तशौचाचारविधिरिति।

विषयः। प्राणिवधप्रायश्चित्तविषयविभागः।
वज्राचार्य्यादिव्रतिवधप्रायश्चित्तानि।
ब्राह्मणादिवधप्रायश्चित्तानि।
प्रायश्चित्तानुक्रमप्रकरणम्।
गोवधप्रायश्चित्तविषयव्यवस्थापनम्।
अगम्यागमनाभक्ष्यभक्षणादिप्रायश्चित्तम्।
अथ शौचाचारप्रकरणम्। तत्र,—
शौचाशौचे चतुर्थप्रकरणम्।
अथ श्राद्धविधिः।

(१२९७ ।) प्रायश्चित्तसमुच्चयः. 10×4 inches. Folia, 74. Lines, 9 on a page. Extent, 1,831 ślokas. Character, Newari. Date, (?). Appearance, fresh. Prose and verse. Incorrect.

Beginning. ॐ नमः शिवाय ।

महेश्वरं नमस्कृत्य भवपाशविनाशकम् ।
ज्ञानक्रियात्मिकां देवीं शक्तिञ्च शिवशीलनीम् ॥
प्रणम्य परया भक्त्या नन्दिस्कन्दविनायकान् ।
शिवज्ञानप्रणेतारं भक्त्या च परमेष्ठिनः ॥
अथ पापविशुद्ध्यर्थं प्रायश्चित्तं समासतः ।
वक्ष्येऽहमागमोद्दिष्टं साधकानान्तु सर्व्वदा ॥
आचारं त्रिविधं सिद्धिक्रमसाधमसाधनः ।
अन्यथा सिध्यते नैव प्रायश्चित्तविलम्बनात् ॥ इत्यादि ।

End. न्यूनाधिकप्रदानेन दण्डिको नरकं व्रजेत् ।
तस्मात् सर्व्वप्रयत्नेन यथोक्तन्तु समाचरेत् ॥

Colophon. इति वातुले महातन्त्रे प्रायश्चित्तपटलं समाप्तम् ॥

प्रायश्चित्तयुक्तिक्रमस्थानि समुच्चयमतौ सद्भिरुदीरितम् ।
शास्त्रेभ्यः संगृह्य मयापि यथैवोक्तं किन्तु सारं समासतः ॥
साराः समुच्चयाः सद्भिः संस्कृत्य सन्त्यनेकशः ।
कृतेषु चेत् कृतिस्तेषामस्माकञ्च तथा कृतिः ॥
मत्तमयूरवंशजे श्रीरविपत्रलम्बकर्णं इति नाम प्रथितः पृथिव्यां मुनिः ।
निखिलशैवसिद्धान्तश्रौतसंस्कारपारगः ।
चन्द्राङ्कितजटाजूटः (टः) कैला (स) स्थेव शङ्करः ॥
श्रीरविपत्रकाश्रमाद् गोरादिकमठे गमात् । ?
धारायां श्री(श्री)यक्षमिति अनुजग्राह पार्थिवः ॥
आसीत् तत् सन्ततो मुनिः श्रीईश्वरशिव इति ।
जगतीपतिभिर्नृपैः पूजितपादपङ्कजः ॥
तच्छिष्यो निखिलागमार्थविमलादर्शो मुनिः ।
श्रीहृदयशिव इति विश्वेश्वरतुल्यकीर्त्तिः ॥

यस्माच्छ्रुतौ विभु तपःप्रभावौ
तद्वीर्य्यतो साधुजनैर्जनानाम् ।
कैलासहृतागमज्ञानवाचः
स भट्टिनाथक्षितवाचनाख्यः ॥
तेनेदं निरचितमनेकशङ्कास-
संघट्टकोटिनिर्हितासितसंहिपि ॥
प्रायश्चित्तसमुच्चयं समाप्तमिति । श्रीनन्दीनारायणप्रीतिरस्तु ॥

(१8५६ ।) प्रासाददीपिकासव्याटिप्पणम् . 11×3 inches. Folia, 112. Lines, 7 on a page. Extent, 3,136 çlokas. Character, Newārī. Date (?). Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः शिवाय । श्रीगुरुभ्यो नमः ।

निष्कलं सकलं मिश्रं शिवं नत्वा गुरुं ततः ।
प्रासाददीपिकासव्याटिप्पणं क्रियते मुदा ॥

ततः प्रातरुत्थाय निजहृदयपद्मस्थोऽहं शिवं वक्ष्यमाणादिचिन्तयन् स्नानद्रव्योपेतः स्वाभोचितदेशमवगाह्य तत्र तानि शुचिस्थले निधाय मलोत्सर्गादीनि कृत्वा यथोक्तविधिना पार्थिवस्नानाय भस्मानां कुशोद्धृतां शिरसा निषिक्तां मरीचिका शिवोद्भूत .... कवचेन त्रिधाकृत्वैकेन मासिपाशानं पुनरन्येन मूर्द्धाभिषेकानं सर्वं स्नात्वा ततः सव्याभ्यां सर्वेन्द्रियाणि निरुद्ध्य सव्यान्तरं सुस्मरं-स्तिष्ठेत् ॥ इत्यादि ।

End. ग्रामनगरखेटपुरपट्टनपुरीष्वपि स्थापनमेवमेव किन्तु तस्मात् पूर्व्वोत्तरे ग्रामः कर्त्तव्यः तन्मध्ये वास्तुपूर्वविधेयः ॥
इति प्रथमशिखा नाम षड्विंशतितमाह्निकम् ॥
अथ पुष्करिण्यादीनां स्थापनेऽपि सप्ताह्निकम् । (अतः खण्डितम्)

विषयः । प्रथमाह्निकम् । १ ।
सूर्य्यपूजा नाम । २ ।
भूतशुद्धिर्नाम । ३ ।

अन्तर्यागो नाम । ४ ।

लिङ्गशुद्धिर्नाम । ५ ।

परिवारार्चनं नाम । ६ ।

पूजाविधानं नाम । ७ ।

भोजनविधिर्नाम । ८ ।

नित्यविधिर्नाम । ९ ।

पवित्रकाधिवासनं नाम । १० ।

पवित्रकविधिर्नाम । ११ ।

दमनकाधिवासनं नाम । १२ ।

दमनकविधिर्नाम । १२ ।

समयदीक्षा नाम । १३ ।

विशेषदीक्षा नाम । १४ ।

निर्वाणदीक्षाधिवासनं नाम । १५ ।

निर्वाणदीक्षा नाम । १६ ।

निर्वाणदीक्षाशेषो नाम ।।१७ ।

आचार्याभिषेको नाम । १८ ।

साधकाभिषेको नाम । १९ ।

दीक्षोद्धारो नाम । २० ।

अन्त्येष्टिर्नाम । २१ ।

श्राद्धविधिर्नाम । २२ ।

शिवाष्टकं नाम । २३ ।

प्रतिष्ठाधिवासनं नाम । २४ ।

प्रतिष्ठाविधिर्नाम । २५ ।

प्रासादप्रतिष्ठा नाम । २६ ।

विष्णुप्रतिष्ठा नाम । २७ ।

गृहप्रतिष्ठा नाम । २८ ।

(११६८ ।) प्रेतमञ्जरी. 11 x 2½ inches. Folia, 27. Lines, 6 on a page. Extent, 753 çlokas. Character, Nāgara. Date, Newār Era, 827. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. स्वस्ति । श्रीगणपतये नमः ।

अथ पालाशप्रकृतिदाहविधिः । तत्र देशान्तरमरणे पराक्षयमष्टौ
कृष्णान् वा कृत्वा अस्थीनि रचयेत् ॥ इत्यादि ।

End. एवं विज्ञाय मते स्थित्वा यो दद्यादात्मघातिने ।
समुद्धरति तं विप्रं नात्र कार्य्या विचारणा ॥
ततोऽस्थीनि क्षीरेण क्षालयित्वा पूर्व्वोक्तप्रकारेण प्रयवद्दग्ध्वा उदक-
दानादि सपिण्डान्तं कर्म्म कुर्यात् ॥

Colophon. इति प्रेतमञ्जरी समाप्ता ।
श्रेयोऽस्तु सर्व्वदा । नेपालसम्वत् ८२७ वैशाख शुदि १२ लिखिता ॥

---

(२)११२ ।) स्वाध्यायार्थप्रकाशः (खण्डितान्तः). By हरदत्त. 10 x 5 inches. Folia, 10. Lines, 8 on a page. Extent, 125 çlokas. Character, Nāgara. Date, (?). Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीशर्व्वाय नमः ।

यन्महःप्रतिबिम्बोऽपि निर्म्माति निखिलं जगत् ।
ध्यायेम तं वयं शुभ्रं ज्ञानं यो नः प्रचोदयात् ॥
यत्-कृपालेशमात्रेण मन्दोऽपि सन्मतां व्रजेत् ।
तं गुरुं शारदाख्यं नमामि पुरुषोत्तमम् ॥
अरत्यक्षितशाखीभिर्युक्तिभिर्धर्म्मवादिनाम् ।
हरदत्तेन कृतिना स्वाध्यायार्थः प्रकाश्यते ॥
अथ स्वाध्यायेन वेदोऽध्येतव्य इति श्रूयते तत्र न तावदन्तःकरणावच्छिन्न-
चैतन्यं शरीरावच्छिन्न आत्मा अन्तःकरणं शरीरं वा स्वाध्यायशब्दार्थः ॥
इत्यादि । (अन्तं खण्डितम् ।)

विषयः । स्वाध्याय इति शब्दस्य वेदवेदान्तशास्त्रार्थेन प्रकाशनम् ॥

---

(२)१७९१) मतङ्गपारमेश्वरतन्त्रम्. 16×6 inches. Folia, 153. Lines, 9 on a page. Extent, 3,935 ślokas. Character, Nāgara. Date, (?). Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Beginning. ॐ नमः शिवाय ।

अभिमतार्थसिद्ध्यर्थं पूजितो यः सुरैरपि ।
सर्वविघ्नच्छिदे तस्मै गणाधिपतये नमः ॥
हिमवत्पृष्ठतले रम्ये सिद्धचारणसेविते ।
नानाश्चर्यगुणैर्युक्ते – – – – कनिर्मितम् ॥
विलोमानुद्रुतो यत्र यत्र नास्त्युपसर्गता ।
यथान्योन्यविरुद्धानां प्रीतिर्भवति तद्वशात् ॥
मृगोऽप्यमृगतां याति भयात्पक्षिमुखाने ।
यत्र नास्त्युपसर्गाणां प्रभवः शिखरोत्तमे ॥
यत्र सन्निहितो नित्यं भगवान् परमेश्वरः ।
तत्रासौ मुनिशार्दूलस्तपसोत्कृष्टमूर्त्तिमान् ॥
ज्ञानाग्निदग्धकलुषो व्रताम्भःक्षालितात्मवान् ।
शिवध्यानैकचित्तात्मा समाधानस्थितः सुधीः ॥

.. ..

ततः स भगवान् शम्भुः पार्वत्या सहितो हरः ।
स्वां तनुं दर्शयामास मतङ्गाय तपस्विने ॥
ददर्श सहसा विप्रः श्रीकण्ठं विश्वनायकम् ।
स तस्य पादावभ्यर्च्य दण्डवत् पतितो भुवि ॥
तद्भक्ति – – – – – नयनामलवारिणा ।
पादौ प्रक्षालयित्वा तु सौकुमार्य्यमीश्वरम् ॥

.. ..

.. ..

एतस्मिन्नन्तरे देवः प्रहस्योवाच विश्वराट् ।
प्रमार्ज्याज्ञानपटलं – – रत्नसुशोभया ॥
वाचा प्राश्वास्य तं विप्रं समुत्थाप्य – – – –
वरं त्वमिच्छ विप्रेन्द्र यत् त्वया मनसेप्सितम् ॥

ततः प्रोवाच हृष्टात्मा रोमाञ्चित वपुर्मुनिः ।
कृतकृत्योऽस्मि देवेश त्वत्प्रसादात् किमद्भुतम् ॥
प्राप्तव्यं यत् प्रयत्नेन तत्प्राप्तमखिलं मया ।
ब्रूहि त्वयि जगन्नाथे लोकानुग्रहकारणात् ॥
द्विविधार्थपदं श्रीमदक्षरकं सुविचिन्तितम् ।
ज्ञानमज्ञानहन्तारं – – – — समाकुलम् ॥
विपुलार्थमसन्दिग्धं समासेन ब्रवीहि मे ॥
तस्य तद्वचनं श्रुत्वा मतङ्गस्य महात्मनः ।
ज्ञानानलपुष्पत्या वाच्या क्रम – – – – ॥
उवाच तस्मै सुप्रीत्या मतङ्गाय महात्मने ।
विचारयुक्तं यद्वस्तु स्फुटमाद्यायसर्गमात् ॥ इत्यादि ।

(ग्रन्थं खण्डितम् ।)

विषयः । इति मतङ्गपारमेश्वरे महातन्त्रे उपोद्घातपटलः प्रथमः ।

इति ० विद्यापादसूचनपटलः ।

इति ० विद्यापादे तत्त्वद्वयपटलम् ।

„ „ पतिपटलम् ।

„ „ शक्तिपटलम् ।

„ „ पुंपाशेश्वरप्रतिपादकं पटलम् ।

„ „ विद्यातत्त्वपटलम् ।

इति ० महापादे मायातत्त्वम् ।

इति ० विद्यापादे कलातत्त्वपटलम् ।

„ „ विद्यातत्त्वपटलम् ।

„ „ रागपटलम् ।

„ „ कालपटलम् ।

„ „ नियतिपटलम् ।

„ „ पुंस्तत्त्वपटलम् ।

„ „ प्रधानपटलम् ।

„ „ गुणपटलम् ।

इति ० विद्यापादे बुद्धितत्त्वपटलम् ।

" " अहङ्कारादिसमष्टितत्त्वपटलम् ।

" " आकाशपटलम् ।

" " वायुपटलम् ।

" " अग्निपटलम् ।

" " तोयपटलम् ।

" " प्रमाणपटलम् ।

" " प्रलयपटलम् ।

" " धर्माधर्मनिर्णयपटलम् ।

इति ० क्रियापादे दीक्षाङ्गपटलः ।

" " स्नानपटलम् ।

" " अर्चनपटलम् ।

" " अग्निकार्यपटलम् ।

" " अधिवासनपटलम् ।

" " स्वप्नपटलम् ।

" " भुवनदीक्षापटलम् ।

" " तत्त्वदीक्षापटलम् ।

" " दीक्षापटलम् ।

" " अभिषेकपटलम् ।

" " उत्तमसिद्धिफलं पटलम् ।

" " कर्मपटलम् ।

" " लिङ्गस्थापनपटलम् ।

" " प्रतिमालक्षणपटलम् ।

" " समुदायसाधनपटलम् । क्रियापादं समाप्तम् ।

इति ० योगपादे भोगोपन्यासपटलम् ।

" " योगाङ्गपटलम् ।

" " योगसारसमुच्चयपटलम् ।

" " तत्त्वसाधनपटलम् ।

इति ० योगपादे शिवतत्त्वोपलब्धिपटलम् ।

" " कर्म्मयोगपटलम् ।

" " उपोद्घातविज्ञप्तिपटलम् ।

इति ० चर्य्यापादे समयानुक्रमपटलम् ।

" " आचारपटलम् ।

" " गुरोर्वर्णनपटलम् ।

" " समयाद्दि ? कृत्तपटलम् ।

" " तृतीयविधानपटलम् ।

" " शौचपटलम् ।

" " भिक्षाटनपटलम् ।

" " प्रवासपटलम् ।

" " रुद्रव्रतपटलम् ।

(अतः खण्डितम् ।)

(१५१२।) मतसार. 12 x 3 inches Folia, 53. Lines, 7 on a page. Extent, 1,159 çlokas. Character, Newari, Date, (?). Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Beginning. ॐ नमः श्रीकुब्जिकायै ।

श्रीश्रीडियानमहं वन्दे कौलिकाज्ञाप्रवर्त्तकम् ।

मायाजालमिदं दिव्यं हिमाचं सर्व्वसिद्धिदम् ॥

सप्तसिद्धगतश्चैव जालपीठं नमाम्यहम् ।

तथोत्तरगतं दिव्यं सन्तानक्रमसिद्धिदम् ॥

कामाख्यगतश्चैव श्रीपूर्णपीठं नमाम्यहम् ।

षट्सहस्रपरं सूक्ष्मं अरूपं सर्व्वसिद्धिदम् ॥

.. ..

ब्रह्मरन्ध्रस्य मध्यस्था अमृताधारशीतला ।

भवन्ती च मनोवेन श्रीकुब्जिका नमाम्यहम् ॥

इति बालकुब्जिकास्तोत्रं समाप्तम् ॥ इत्यादि ।

इति ० विद्यापादे बुद्धितत्त्वपटलम् ।

" " अहङ्कारादिकमसञ्ज्ञतत्त्वपटलम् ।

" " आकाशपटलम् ।

" " वायुपटलम् ।

" " अग्निपटलम् ।

" " तोयपटलम् ।

" " प्रमाणपटलम् ।

" " प्रलयपटलम् ।

" " धर्म्माधर्म्मनिर्णयपटलम् ।

इति ० क्रियापादे दीक्षाङ्गपटलः ।

" " स्नानपटलम् ।

" " अर्चनपटलम् ।

" " अग्निकार्य्यपटलम् ।

" " अधिवासनपटलम् ।

" " स्वप्नपटलम् ।

" " भुवनदीक्षापटलम् ।

" " तत्त्वदीक्षापटलम् ।

" " दीक्षापटलम् ।

" " अभिषेकपटलम् ।

" " सत्कर्मसिद्धिफलं पटलम् ।

" " कर्म्मपटलम् ।

" " लिङ्गस्थापनपटलम् ।

" " प्रतिमालक्षणपटलम् ।

" " समुदायसाधनपटलम् । क्रियापादं समाप्तम् ।

इति ० योगपादे भोगोपन्यासपटलम् ।

" " योगाङ्गपटलम् ।

" " योगसारसमुच्चयपटलम् ।

" " तत्त्वसाधनपटलम् ।

(१११० ।) मनोरमाकुचमर्दनम्. By जगन्नाथ. 8×3 inches. Folia, 14. Lines, 7 on a page. Extent, 112 çlokas. Character, Nāgara. Date, (?). Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

सच्चिदानन्दसन्दोहमानन्दं मेधसां परम् ।

पण्डितेन्द्रो जगन्नाथः नमति नत्वा गुरु+रुः ॥

इह खलु केचिद्विद्विषद्विद्वन्मुकुटमणिमयूखमालालालितचरणकमलानां शेषकृष्णगुरूणां सकलशास्त्रपारावारपारीणानां शेष-संज्ञालंकृतानां श्रीकृष्णपण्डितानां चिरायाचिंतयोः पादुकयोः प्रसादा-वाप्तिमदकलुषितमानसेषु च पारमेश्वरं पदं प्रयातेषु कतिकाल-व्यवधानेन लब्धप्रसरैर्दुर्विदग्धैर्विरचितं प्रक्रियाप्रकाशं – – – मनोष-निबन्धनैर्दूषणैः स्वयं निर्मितायां मनोरमायामाकुलतामगुः । ता च प्रक्रियाप्रकाशकृतां पौत्रैरविज्ञायाभिमानवशादसम्यगाख्यानसमानसाधारण-गुरुविद्वेषिताक्षरैः सकलैर्दूषितापि समतिपरीक्षार्थं पुनरस्माभि-रपि निरीक्ष्यते । इत्यादि ।

End. (ग्रन्थं खण्डितम् ।)

---

(२)२७६ ।) मन्त्रभैरवतन्त्रम् (खण्डितान्तम्). 16×7 inches. Folia, 168. Lines, 11 on a page. Extent, 4,775 çlokas. Character, Nāgara. Date, (?). Appearance, new. Verse. Incorrect.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

प्रथमं पञ्चरत्नेषु कालकालं तथा परम् ।

दशमं सर्वार्थसिद्धानां तीर्थकारि पुनस्तथा ॥

द्वादशं रक्तकान्तु पुनर्मन्त्रं समाहरेत् ।

सप्तविंशतिरेकात्र सृष्टिभेदे भवेत् प्रभवात् ॥

– – – – – –

– – – – – –

– – – – – –

श्रीनाथ उवाच ।

कथयस्व कुलेशानि मूर्त्तिमावाहनं यथा ।

येन विज्ञानमात्रेण सन्देहश्च विनश्यति ॥

श्रीचक्रोवाच ।

उक्तश्च न मया गुह्यं मूर्त्तिभेदं कुलाकुलम् ।

कथयामि रहस्यं तव भक्त्या विशेषतः ॥ इत्यादि ।

End. खण्डितम् ।

विषयः । इति संश्रयाजमन्त्रः ।

इति भैरवध्यानसूत्रम् ।

इति महामूर्त्तिभैरवस्य चक्राष्टके चतुःषष्टिकलाचक्रम् ।

श्रीनिर्मंस्कारविधिः ।

इति सुकुसुमसंस्कारविधिः ।

इति घृतसंस्कारविधिः ।

इत्याद्यावतारे महाश्मशानभैरवस्य श्मन्तरे मन्त्रकोटिप्रधाना मेरुमार्गविनिर्गते कलपादार्घके कुलाद्यपीठावतारिते विद्यापीठमार्गे विमल-षट्कनिर्णय श्रीकादिभेदे श्रीचतुर्विंशतिसाहस्रे प्रतिसूत्राधिकारवर्णने क्रमोदयो नामानन्दः ।

इति० मन्त्रांशकजापव्याख्यानामानन्दः ।

„ चतुर्विंशतिसूत्रे तर्पणविधिसूत्रम् ।

„ मन्त्राधिकारवर्णनो नामानन्दः ।

„ चक्राम्नायो नामानन्दः ।

„ चक्रपूजाम्नायो नामानन्दः ।

„ क्रमोदयो नामानन्दः ।

„ प्रायश्चित्ताधिकारो नामानन्दः ।

„ भिक्षाराजविधानो नामानन्दः ।

„ क्रमोदयो नामानन्दः ।

„ ...वात्सपाम्यथ्याम्नायो नामानन्दः ।

„ गुरुक्रमाधिकारसूत्रम् ।

इति० मुद्राधिकारो नामानन्दः ।

,, योगिन्याचार्यकुमारीयोगिचर्याविधिसाधनविद्याधिकारो नामा-
नन्दः ।

,, आम्नायसारस्वरूपकं नामानन्दः ।

,, आगमावतारो नामानन्दः ।

,, पीठावतारसूत्रम् ।

,, पीठाधिकारे चतुःषष्टिभेदभिन्नं कुलाम्नायपूजाक्रमवर्णनो नामा-
नन्दः ।

इति आगमावतारसूत्रम् ।

पश्चिमाम्नायसूत्रम् ।

आत्मनाम्नायसूत्रम् ।

क्रमसूत्राधिकारम् ।

नित्यार्चापूजासूत्रं पंक्तिका नाम ।

षड्विंशतारकूटसूत्राधिकारः ।

ऊर्ध्वाम्नायसूत्राधिकारः ।

लिङ्गचक्रपूजाक्रमः ।

अवतारादिकारिणीदेवीनां पूजाधिकारसूत्रम् ।

नमस्कारपुण्याख्यादिसूत्रम् ।

द्वात्रिंशद्विधा तथा अघोरस्य-द्वारसूत्रम् ।

इति० दिव्यौघादिपारम्पर्याम्नायनिर्णय – – धिकारवर्णने क्रमोदयो
नामानन्दः ।

,, श्रीनाथावतारो नामानन्दः ।

,, आद्यापारमेश्वरे स्वामिमौनवी चतुर्विंशतिसहस्रसंहितां सम्मा-
क्रमभाषिते क्रमभवाम्नायसारिते पञ्चमाधिकारवर्णने क्रमोदयो
नामानन्दः ।

इति कादिभेदे श्लोकदाशकसूत्रम् ।

,, ' महासूत्रम् ।

इति देव्यावतार – – – प्रबोधसूत्रम् ।

पञ्चाशत्पीठसेकप्रस्तारम् ।

अष्टासन्तानसूत्रम् ।

आराध्यमण्डलम् ।

पञ्चाशिकासूत्रम् ।

आज्ञासूत्रम् ।

शिक्षासूत्रम् ।

महायोगसूत्रम् ।

दिव्यौघपर्वसिद्धानां योगः ।

सचराचराद्वादशवृत्तसूत्रम् ।

देव्या द्वादशवृत्तसूत्रम् ।

पराषट्कर्मनिर्णयसूत्रम् ॥

(अतः खण्डिता ।)

(१६३० ।) महिम्नः स्तोत्रम्. By दुर्व्वासस्. 9×3 inches. Folia, 21. Lines, 7 on a page. Extent, 317 çlokas. Character, Nāgara. Date, (?). Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः श्रीगणेशाय । श्रीगुरवे परशम्भवे नमः ।
अनेकशक्तिसङ्घप्रकाशलहरीघनः ।
शुद्धः सच्चिन्मयः पायात् श्रीशम्भुः परमेश्वरः ॥
श्रीशम्भो ते महिम्नः स्तुतिपथमरिताः साङ्ख्ययोगाः — — —
सिद्धान्ताः साङ्ख्यविद्याः सम्भवितगतयो नैव पश्यन्ति पारम् ।
आद्यन्तं त्वामनन्तं परमशिवगुरो ते कथं वर्णयेयु-
स्तस्मात् प्रज्ञानुसारात् स्वयमपि भवतः स्तौमि किञ्चिच्चरित्रम् ॥
ज्ञानानन्दात्मप्रकाशस्तव परमहिमापारपीयूषसिन्धु-
स्वच्छभक्त्यामोदमग्नाः क्व च कविमधुपा ब्रह्मविष्णुप्रमुखाः ।
श्रीशम्भो योऽहमस्मि न जनयति परः स्वात्मचर्चा किमेतत्
चित्रं तदन्यथापि स्वमतिविभवतः स्तूयसे त्वं न दोषः ॥ इत्यादि । (?)

End. सरसद्भयनिग्रहयशौसमुनिविग्रहो भगवान् ।
सर्व्वासामुपनिषदां दुर्व्वासा जयति देशिकः प्रथमः ॥

Colophon. इति श्रीदुर्व्वासोदेवविरचितं श्रीपरशम्भुमहिम्नस्तोत्रं षडन्वयशाम्भव-रश्मिविवेकप्रकरणं त्रयोदश सम्पूर्णम्। शुभं भवतु। श्रीगुरुमूर्त्ति-र्जयति ॥

विषयः। शिवमहिम्नः स्तवनम्। तत्र—

इति॰ दुर्व्वासोविरचितं शम्भुमहिम्न उपोद्घातप्रकरणम्।

इति॰ क्रियारश्मिप्रकरणम्।

वर्णरश्मि। मन्त्ररश्मि।

इति॰ मातृकाशक्तिचक्ररश्मिप्रकरणम्।

इति॰ साधारणषडन्वयरश्मिविवेकप्रकरणम्।

इति॰ अष्टाविभूतिप्रकरणम्।

इति॰ श्रीदुर्व्वासोमुनिविरचिते श्रीशम्भुमहिम्नसिद्धान्ते विंशमहा-विभूतिप्रकरणं सम्पूर्णम्। श्रीरस्तु। (१०० श्लोकाः।)

इति॰ श्रीदुर्व्वासोविरचितं भगवत्यामविशेषोपचारपरामर्शप्रकरणम्।

इति॰ श्रीपरशम्भुमहिम्नस्तोत्रं षडन्वयशाम्भवरश्मिविवेकप्रकरणं त्रयो-दश। (३८ श्लोकाः।)

(१४९८।) **मोक्षसोपानटीका।** 9 x 3 inches. Folia, 84. Lines, 8 on a page. Extent, 697 çlokas. Character, Newārī. Date, (?). Appearance, fresh. Prose. Incorrect.

Beginning. ॐ नमः शिवशक्तिभ्याम्।

व्योमातीतं परं शान्तं शिवेन शक्ति शाम्भवम्। (?)

भावाभावविनिर्म्मुक्तं शिवशक्तिं नमाम्यहम् ॥

ॐ नमोऽस्तु ते महामाये इति। अस्यार्थो व्याख्येयः ॐकारस्य प्रथम-माह। अकार-उकार-मकारव्यतिभेदेन ॐकार उच्यते ॥ इत्यादि।

End. चतुर्वर्गप्रदा सम्मा चतुरक्षरभूषिता।

यदिदं भैरवीमन्त्रं महामाया नमोऽस्तुते ॥ (?)

Colophon. इति मोक्षसोपानटीका समाप्ता।

परदेवताप्रीतिरस्तु।

(१४३० ।) भक्तविजयकाव्यम्. By ललितावल्लभः. 10 × 4 inches. Folia, 10. Lines, 7 on a page. Extent, 140 çlokas. Character, Nāgara. Date, Saka Era, 1681. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

श्रीवैतराट्दिग्गिरिसंभवं तं
निरन्तरं व्योमवने चरन्तम् ।
ग्रहं महस्रांशुहरि हरन्तं
ध्वान्तेभयूथं प्रणमामि सन्तम् ॥

श्रीसोमवंशो जगतीषु लोके निःशत्रुमत्तमस्तवने समाः से ।
पृथ्वीपतिस्तत्र बभूव भूपस्तस्य प्रपौत्रो सुरवैरिरूपः ॥
श्रीपृथ्वीनारायणनामधेयो राजा महान् वज्रधरोपमश्च ।
तस्यात्मजाः सन्तत भूरिभावाः सन्तीह चत्वार उदग्रभावाः ॥
श्रीमन्महेन्द्राभिधपूर्णकीर्त्तिः संज्ञाधरः सङ्गरभीमसूर्त्तिः ।
जितप्रभावो हलमर्दनाख्यो मध्यस्तृतीयो दलजिच्चतुर्थः ॥ इत्यादि ।

End. + + मध्योनो गुणसूत्रजा माला + + सफलता विशुद्धा ।
अष्टोत्तरश्रीशतपदयुक्ता प्रौढा + + मालासुमेरुयुक्ता ॥

इति श्रीमत्पृथ्वीपतिकुलसरोजाम्बरमणेः
प्रभोः पृथ्वीनारायणपरमनाम्नो नृपमणेः ।
यशः कर्पूराम्भोसमपरिमलं भक्तविजयं
स्वगाख्यं सत्काव्यं जयतु ललितावल्लभकृतम् ॥

Colophon. इति श्रीकविललितावल्लभविरचितं भक्तविजयम् ।
इलानिधिकलाशाकौ तपस्यैकादशीतिथौ ।
श्रीशर्म्मिय इले सौम्येऽलिखत् – – – – – कविः ॥ शुभम् ।

विषयः । पृथ्वीनारायणनामकस्य राज्ञः स्तवनम् ॥

(११८८ ।) भट्टोत्पलरत्नमाला टीका. By श्रीपति. 10 × 3 inches. Folia, 251 (leaves 100 to 144 and 229 to 248 are missing). Lines, 7 on a page. Extent, 4,892 çlokas. Character, Newārī. Date, (?). Appearance, tolerable. Prose. Incorrect.

Beginning. ॐ नमः श्रीगणेशाय ।

प्रभवविरतिमध्यं ज्ञानबन्ध्या नितान्तं
निरूदितपरमतत्त्वा यत्र ते योगिनोऽपि ।
तमहमिह निमित्तं विश्वजन्मात्ययाना-
मनुमितमभिवन्दे मग्रहैः कालमीशम् ॥

अहं श्रीश्रीपतिनामा तं कालमभिवन्दे नमस्करोमि । इत्यादि ।

End. एतच्छास्त्रमाधुनिकविनिर्मितं इति हेतुभूतया – – किन्तु शास्त्रे अध्यायं मानघोरेया (?) किं तर्हि आगमा – मुनिभाषितमिव अर्णव्य अर्णवशास्त्र यः संक्षिप्य निबद्धमिति ।

श्रवद्युदात्तं प्रमाणं प्रकटपटुमतेर्दैवदेशान्तरेषु
सूनुः श्री + + + + च्युतचरणमतिः श्रीमहादेवनामा ।
तद्ज्योतिरत्नमाला – – – – – – – – – – –
अपसृष्टीकां भावकार्थं आगमाधावृत्तीकां भावकार्थं
संक्षिप्तौ कृतं ॥ ? अपरं मया न कीर्तितं न कथितं – – – – – –
मयुगमं ॥

Colophon. इति श्रीपतिभट्टविरचितायां भट्टोत्पलरत्नमालाख्यानटीकायां विवाहे देवप्रतिष्ठाप्रकरणं विंशतितमोऽध्यायः ॥ शुभमस्तु सर्व्वदाकारं ॥

विषयः । इति भट्टोत्पलविरचितायां रत्नमालाख्यानटीकायां संवत्सरप्रकरणो नाम । १ ।

इति० तिथिप्रकरणम् । २ ।

,, वारप्रकरणम् । ३ ।

,, योगप्रकरणम् । ४ ।

,, करणप्रकरणम् । ५ ।

,, संस्कारप्रकरणम् । १३ ।

इति भट्टोत्पलविरचितायां ज्योतिषरत्नमालायां राजाभिषेकप्रकरणम् । १४ ।

इति० ज्योतिषरत्नमालाख्यानटीकायां यात्राप्रकरणम् । १५ ।

इति॰ विवादपटलम् । १६ ।

इति॰ देवप्रतिष्ठाप्रकरणम् । २० ।

(७६३ ।) भरतनामदीपकनादशास्त्रम्. (?) 10×5 inches. Folia, 5. Lines, 7 on a page. Extent, 111 çlokas. Character, Bengali. Date, (?) Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Beginning. ॐ नमः श्रीगणेशाय नमः ।

अकच्टतपयशाद्युवर्णैश्च वर्गै-

र्विरचितमुखबाहुपादमध्यक्षस्था ।

सकलजगदधीशामादिमा विश्वबीजं

वितरति परिशुद्धं चेतसां शारदा वः ॥ (१)

सर्व्वशास्त्रोद्भवं रम्यं सर्व्वशास्त्रोद्भवं रसम् ।

सर्व्वशास्त्राद्भुतं ज्ञानं सर्व्वशास्त्रविशारदम् ॥

न शक्तमर्थहीनस्य यदुक्तं तन्न दृश्यते ।

तदुक्तमर्थहीनस्य न शक्तं नास्तलक्षणम् ॥

स्वरहीनेषु गान्धर्व्वमर्थहीनं कवीश्वरः ।

ज्ञानहीनो यथा योगी श्रशोभोऽयनिःफलम् ॥ (?)

अव्यक्तञ्च अव्योपाम्यं शून्याकारं निरञ्जनम् ।

ॐकारं सर्व्वसम्भूतं त्रैलोक्यं सचराचरम् ॥

श्रीदेव्युवाच ।

अक्षरं लक्षणं देवाः केन वर्णेन किं फलम् ।

तत्सर्व्वं कथयेशान को वा अक्षरशासनः ॥ इत्यादि ।

End. अक्षरावर्द्धमानानि गणच्छन्दो विचारयेत् ॥

हरति हरनिचितं का कथा चेतनानाम्

राजतराजमहेशं कोवारको नवेशं ।

वितरति खलु मुक्तिं कः प्रयातेव सिद्धि

रत्र पदभि — — — — — — नास्तम् ॥ (?)

सुखिनि सुखनिवासो दुःखितानां विनोदः

श्रवणहृदयहारी मन्मथस्याग्रदूतः ।

अतिचतुरसुगम्यो वल्लभः कामिनीनां

जयति जयति नादः पञ्चमश्चोपवेदः ॥

Colophon. इति श्रीभरतमातङ्गीयकमादाणाख्यं कविसम्मतं नाम सम्पूर्णम् ॥

विषयः । अक्षरदेवताकथनम् । अक्षरानुसारेण मात्रानिरूपणम् । छन्दोनिरूपणम् । गीतस्य फलाफलकथनम् । नादनिरूपणम् । गीतलक्षणम् । तस्य भेदाश्च । अन्ते च कविलक्षणकथनम् ॥

(१४२७ ।) यदुवंशकाव्यम् (खण्डितम्). By काशीनाथ. 8×3½ inches. Folia, 61 (leaves 1-19, 24-29, and 39-93 are missing). Lines, 8 on a page. Extent, 1,236 ślokas. Character, Newārī. Date, (?). Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. चतुर्थसर्गस्य प्रारम्भवाक्यम् ।

गारसितारे वारङ्गा आगावकेन सन्निभु ।

मर्वेन नवमम्पतिः पित्रेव प्रियवन्मतिः ॥

आत्मसूनुसमः भ्राता वो भविष्यति को सुतः ।

रौहिण्यन्ते हरिरंशा यदुपरेषु सुता प्रजाः ॥

यायजूकास्तथ यत्र यावजूकाः सदागमे ।

दम्भजूका दुराचारे तापसा इव मानवाः ॥ इत्यादि ।

End. इति भुवि यदुवंशो राजवंशावतंसो

निखिलसुखवरांशो वर्णितो विष्णुवंशः ।

गुणनिपुणविचारे संभ्रमन्तोऽत्र सन्तः

प्रगुणविरता ये बन्धनीयाः सदा ते ॥

श्रीमकूरो जनयिता जननी च यस्य

श्रीरोहिणी सुधांशुवात्सल्युक्तकीर्तिः ।

श्रीकाशिनाथपदवीभिरतस्य तस्य

श्रीवंशतो विजयते यदुवंश एषः ॥

कविकाव्यप्रथव्यथा सदा सुदुगरषाकुला ।

वन्दनीया द्वयोर्जिह्वा खलस्य च भयस्य च ॥ (?)

Colophon. इति श्रीयदुवंशे महाकाव्ये श्रीकाशीनाथकृतौ दशमः सर्गः ॥

विषयः । इति० खड्गप्रशंसा नाम तृतीयः ।

,, खड्गप्रयोगो नाम पञ्चमः ।

,, यज्ञा(ति) चरितो नाम षष्ठः ।

,, कल्कावतारोद्देशो नाम नवमः ।

,, दशमः सर्गः ।

---

(८९४) योगमञ्जरी. By वर्द्धमान. 8×5 inches. Folia 99. Lines, 6 on a page. Extent, 891 ślokas. Character, Newari. Date, Newar Era, 816. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।

नमस्तस्मै त्रिनेत्राय त्रिगुणाय त्रिमूर्त्तये ।

ज्ञानगम्यस्वरूपाय ब्रह्मविष्णुशिवात्मने ॥

मन्त्रिणा श्रीशलेकेयं दर्शितां हितहेतवे ।

हितमयतन्त्रमादिश्य कारिता योगमञ्जरी ॥

अथ तुरगप्रशंसा । इत्यादि ।

End. मात्राव्यवस्था ।

मात्रायां नास्त्यवस्थानं दोषमग्निं बलञ्च यः ।

व्याधिं द्रव्यं च कालञ्च वीक्ष्य मात्रां प्रयोजयेत् ॥

श्रीमन्नरेन्द्रनृपपात्रविनोदहारः

कैलासवीरयशसीव यशःप्रकाशः ।

निर्व्याजदानपरिकल्पितकल्पवृक्षः

श्रीश्रीबलो जयति वाग्मधुरं धुरीणः ॥

निर्व्याधयः सत्त्वबलोपपन्ना-

स्तुरङ्गमाः सन्तु महीपतीनाम् ।

योगाय एवाद्य मया निबद्धा

क्षीरेव नानागमरत्नभूतैः ॥

Colophon. इत्याचार्य्यश्रीमत्पतिसुतपण्डितश्रीवर्द्धमाननिर्म्मिता योगमञ्जरी समाप्ता। सम्वत् ८४६।

विषयः। सुरगप्रशंसा। महाशोचलक्षणम्। स्नानविधिः। नीराजनविधिः। वाहनप्रकारः। ऋतुचर्य्या। (ऋतुभेदे तेषां पोषणविधिः) अथ औषधाधिकारः। उपकर्माधिकारः। अथ रोगाधिकारः। औषधाधिकारश्च।

(५०५।) योगयात्रा. By वराहमिहिर. 8×3 inches. Folia, 34 (leaves 1 to 4 are missing). Lines, 8 on a page. Extent, 544 çlokas. Character, Nevārī. Date, (?). Appearance, fresh. Verse, Generally correct

Beginning. (१ – ४ पत्राणि न सन्ति। अतः पञ्चमपत्रस्य प्रारम्भवाक्यं लिखितम्।)

दैवज्ञमन्त्रिसुहृदामवधीय राजा
यात्र्यादिपंत् अमतिचेष्टितहृष्टबुद्धिः।
सप्रायचेन रचितोऽन्य इयाचिरेण
प्राप्नोतमेति पतितो विषये रिपूणाम्॥ ८।
मेधावी मतिमानदीनवचनो दक्षः क्षमावान् ऋजु-
र्धर्म्मात्मा ह्यनसूयको बहुवरः वाग्गुणश्चिच्छक्तिमान्।
उत्साही परदन्ववित् कृतस्त्रसिद्धिनयप्रज्ञानवि-
च्छूरो न व्यसनी जरत्युपहृतं हृष्टोपसेवी च यः॥ ९।

.. ..
.. ..

प्राचारस्थः प्राशरात्री चरित्री
भुंक्ते दीर्घं कालमुर्व्वीतमयुः।
यन्नाचारस्तत्र धर्म्मस्य वृद्धि-
र्धर्म्माद्धि भाग्यं देहभेदेऽपि भुंक्ते॥ ३१।

इति श्रीयोगयात्रायामाचाराध्यायो द्वितीयः॥ इत्यादि।

End.
वारे कदक्षामपि तेन युक्ते
विनोदिते पाथितमायपं तत्।

समाक् स्थितं चाप्पमनि नैति भङ्गं
म चानलोष्क्ष्वपि तथा कोष्ठं ॥ ? ५६ ।

Colophon. इति योगयात्रायां खड्गलक्षणाध्यायः पञ्चदशः ।

(अतः परं खण्डितम्) ।

विषयः । इति योगयात्रायामाचाराध्यायः । ७ ।
इत्याचार्यश्रीवराहमिहिरकृतौ योगयात्रायां अभियोगाध्यायः । ३ । (?)
इति योगयात्रायां योगाध्याय । ४ ।
इति० तिथ्यिकाध्यायः । ५ ।
„ वस्त्रपक्षाणाध्यायः । ६ ।
„ नक्षत्रस्नानाध्यायः । ७ ।
„ अग्निर्निमित्ताध्यायः । ८ ।
„ नक्षत्रकर्मम् । ९ ।
„ आरम्भलक्षणाध्यायः । १० ।
„ हस्तिशालाविधिः । ११ ।
„ इन्द्रियोगाध्यायः । १२ ।
„ मङ्गलगाध्यायः । १३ ।
„ अश्वगीतम् । १४ ।
„ खड्गलक्षणाध्यायः । १५ ॥

(११२७ ।) योगसारः. By नागार्जुन. 10×3½ inches. Folia, 8-129. Lines, 9 on a page. Extent, 3,193 çlokas. Character, Newari Date, (?). Appearance, fresh. Prose and verse. Incorrect.

Beginning. (१ – ७ पत्राणि न सन्ति । अतोऽष्टमपत्रस्य प्रारम्भवाक्यं लिखितम् ।)

धात्रीफलानां स्वरसे षडङ्गे विपचत्घृत-
शर्कराषैन्धवोपेतं तत्पिबेत् सर्व्वगुल्मिना ॥ (?)
धात्री – – लकं घृतम् ॥ इत्यादि ।

End. पुष्टिर्यर्णबलोत्साहमग्निदीप्तीरतन्द्रिताम् ।
करोति धातुसाम्यञ्च निद्राकाले निषेविता ॥

(अतः खण्डितः ।)

पुष्पिका । १०६ पत्रे, इति नागार्जुनकृते योगसारे श्री + + + चिकित्सा ।

(१५७७।) योगिनीविजयस्तवराजः (ब्रह्मयामलोक्तः) 8×8 inches. Folia, 92. Lines, 7 on a page. Extent, 625 çlokas. Character, Newāri. Date, Newar Era, 811. Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Beginning. ॐ नमः श्रीमहाभैरवाय ।

बद्ध्वा मालां करालां विकृतनरशिरासम्भवां गलान्ते
मुक्तैः फुत्काररावैर्दिशि दिशि रविवैर्घोरघोरैः सुघोरैः ।
नृत्यन् योगिनीनां नवत्रिकविषये षट्प्रकारे चतुष्के
सर्व्वव्यापी शिवोऽयं सकलशिवमयो भैरवो वः पुनातु ॥
देवीभिर्मातृभीरुद्रैर्योगिनीभिः स पालकम् । (?)
यतैः परिवृतो रामः पातु सर्व्वं जगत् सदा ॥
गुह्यस्तवं प्रवक्ष्यामि महाभैरवनिर्म्मितम् ।
भाषितं देवदेवेन भैरवेन महात्मना ॥ इत्यादि ।

End नष्टा + + ख्यातं योगिनीविजयस्तवम् ।
पिप्पलादेन मुनिना पृथिव्यामवतारितम् ॥
भैरवेण पुराख्यातं देव्या नियममुत्तमम् ।
यः पठेत् परया भक्त्या सोपचारेण नित्यशः ।
स सर्व्वशुभमाप्नोति इत्येवं भैरवोऽब्रवीत् ॥

Colophon. इति ब्रह्मयामले द्वासप्तति - - - - - - - - - - -
- - - योगिनीविजयस्तवं सम्पूर्णं । समाप्त ।
श्रीभैरवप्रीतिरस्तु । सम्वत् ८११ माघशुक्ल सप्तमी - - - - ॥

(१५७८।) रत्नकलापः. By विष्णुदेव. 10×3 inches. Folia, 56. Lines, 8 on a page. Extent, 1,120 çlokas. Character, Nāgara. Date, Saka Era, 1612. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ श्रीनमो हरिहरगौरीगणेशरविगणेशेभ्यः ॥

यस्मिन्नुपयोगगते जगदिदमखिलं प्रकाशमुपयाति ।
अन्धीभवति विगते च जयति संसारदीपकस्तरणिः ॥
गर्गवराहश्रीपतिप्रमुखाचार्य्यविरचितनिबन्धेभ्यः ।
रत्नकलापः क्रियते सत्काभरणाय विष्णुदेवेन ॥

तत्राशुद्धिः सुधिया शोध्या यान्यादृशं लिखनम् ।
न्यूनञ्च पूरणीयं सतां हि सर्व्वः स्वभावतो विज्ञम् ॥

तत्रादौ राश्यभिधानम् ।

मेषो वृषो मिथुनकर्कसिंहकन्यातुलालयः ।
धनुर्मृगो घटो मीनो राशिनामान्यनुक्रमात् ॥ इत्यादि ।

End. रिक्तायाञ्च व्यतीपाते विष्टौ परिघवैधृतौ ।
रोहिण्यां कृत्तिकायाञ्च मघाभे पितृभे तथा ॥
त्रिषु चैतेष्वकं गेहसुखं पुत्रञ्च कारयेत् ॥
इत्यादि ज्यकर्ण ॥

Colophon. इति श्रीरघुनन्दनकृतकलापे द्रुतयानादिविधिः परिपूर्णश्चायं ग्रन्थः ।
श्रीरामदत्तो विदितो विदेहे काम्यद्यायं श्रवत्सगोत्रः ।
श्रीवागदत्तोऽस्य सुतो बभूव तदात्मजः श्रीरघुनन्दनाख्यः ॥
श्रीरघुनन्दननन्दनमत्यवतीसूनुर्विष्णुदेवेन ।
रचितो रत्नकलापः कृपया कुर्व्वन्त्वमत्सराः प्रीतिं ॥
वसुरसमुनिशशिशाके सम्वत्राम सोर आषाढे ।
स्वीयमित्र कृत्वा पुस्तकमलेखि कविरत्नविष्णुदेवेन ॥
प्रनतेनपरिश्रमिस्फुरितभालनयानल-
ज्वलत्रिभुवनत्रयदुर्मितलोकशोकोद्यमे ।
सकलसुरमरित्पयःप्रशमितोपतापोदयः
करोतु करुणामयः सपदि भव्यमव्याहतम् ॥

स च ग्रन्थसंख्या । शके १६१२ श्रावण शुक्लनवम्यां गुरुवासरे शाक-
दैवज्ञमहादेवेन स्वार्थेन लिखितम् ।
यथादृष्टं तथा लिखितम् ॥ शुभम् ॥

विषयः । इति० राशिप्रकरणम् । १ । ग्रहाणां संज्ञाप्रकरणम् । २ । गोचर-
विचारः । ३ । अष्टवर्गविचारः । ४ । ग्रहशान्तिविधिः । ५ । नक्षत्र-
प्रकरणम् । ६ । नक्षत्रयोगादिशुभाशुभयोगविवेकः । शुभाशुभप्रकर-
णम् । ७ । वृष्टिविचारः । विवाहविचारः । द्विरागमनादिविचारः ।
जातकविचारः । आयुर्दायादिविचारः । जातकादिसंक्षेपः । गृहादि-
विचारः । कृष्यादिप्रकरणम् । द्रुतयात्रादिविधिः ।

(१५५२) रत्नपञ्चकावतारम्. 6 x 2¼ inches. Folia, 71. Lines, 6 on a page. Extent, 852 çlokas. Character, Newārī. Date, Newār Era, 740. Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Beginning. ॐ नमः श्रीनाथादिभ्यो गुरुभ्यः ।

पश्चाद्वक्त्रस्वरूपं यामलं यच्च व्यापकम् ।

कुलाकुलतया ज्ञात्वा प्रत्यक्षं तं नमाम्यहम् ॥

शृङ्गाटं गोलकान्ते स्फुरदमलमलं पीठविद्यौघयुक्तं

विद्युद्दामप्रभाभं प्रलयशिखिशिखाकारकं विचित्रम् ।

तन्मध्ये कुब्जिकाख्या सकलगुणयुता ध्यानसंघं सिरम्भि

श्रीमित्रोऽसकृत्संस्था वहतु विमर्षितां भुक्तिमुक्तिप्रधर्मम् ॥

श्रीदेव्युवाच ।

विशेषागमवेत्तारो योग्यादि - - - मद्दे ।

कथन्तु भवते देव कौलिकः कुलनन्दन ॥

श्रीभैरव उवाच ।

अकुलञ्च कुलं कौलं कुलाकुलमतः परम् ।

कुलषट्कं तथाचान्यद् यो जानाति स कौलिकः ॥

श्रीदेव्युवाच ।

ब्रूहि मे वदतां नाथ कुलजं रत्नपञ्चकम् ।

यद् ज्ञात्वा तु महायोगी भुक्तिभाङ्मुक्तिभाग् भवेत् ॥

श्रीभैरव उवाच ।

कथयामि यथातथ्यं कुलजं रत्नपञ्चकम् ।

यं वेत्ति नचाख्येयं रहस्यं यच्च कस्यचित् ॥ इत्यादि ।

End. गोपनीयं प्रयत्नेन यदीच्छेच्चिरजीवितम् ॥

Colophon. इति श्रीकुलमूलरत्नपञ्चकावतारे रत्नानिर्णये पञ्चदशम पटलः ॥

इति द्वादशसाहस्र्यां श्रीमत्संहितायां पारम्पर्यागतं रत्नपञ्चकावतारं समाप्तम् ॥ संवत् ७४० ज्येष्ठ श्री३ भवानीशङ्करप्रीतिन श्रीकाशिनाथेन लिखित पाठा ।

विषयः । इति कुलमूलरत्नपञ्चकावतारे तृतीयनिर्णये प्रथमः पटलः ।

इति० कुलाकुलनिर्णये । ३ ।

इति० श्रीषट्कनिर्णये । ३ ।

,, तृतीयनिर्णये । ४ ।

,, मन्त्रामण्डलपूजाधिकारे । ५ ।

,, श्रीकर्मोद्वारविधौ । ६ ।

,, गुरुस्थाननिर्णये । ७ ।

,, श्रीक्रमपूजाविधानं । ८ ।

,, योगस्थानसंस्कारादिनिर्णये । ९ ।

,, पवित्रकर्मविधौ । १० ।

,, रत्नानिर्णये । ११ ।

---

(१)११८) रसहृदयः. By गोविन्दभगवत्. 10×4 inches. Folia, 41. Lines, 7 on a page. Extent, 574 çlokas. Character, Nāgara. Date, (?). Appearance, new. Verse. Incorrect.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । श्रीगुरुभ्यो नमः ।

जयति यदन्यगदकुलमखिलमदं यस्य तु यदन्यम् ।
दृश्यते न च गलित्वा खात्वा रसरूपिणी करुणा ॥ (?)
पीताम्बरोपचलितजीर्णो रसाय वल्लरामगदकृधरः ।
स जयति हरिहरयोर्यस्माद् विगलितभवदैन्यदुःखभरः ॥ (?)
मूर्च्छित्वा तु हरति रुजं बन्धनमनुभूय मुक्तिदो भवति ।
अमरीकरोति च मृतकोत्थककृपाकरसुता तु ॥ (?)
सुरगुरुगोद्विजहिंसापापकलाभिभवं किलाबाधम् ।
स्यौ – स्ततदपि च समर्थं यस्तस्मात्कथविनरतः ॥ (?)

.. ..

सिद्धे रसे करिष्ये महिमहं निर्जरामरणम् ।

.. .. ॥

तस्माज्जीवन्मुक्तिं समीहमानेन योगिना प्रथमम् ।
दिव्यां तनुश्च विधेयो हरगौरीसृष्टिसंयोगात् ॥
तस्याधिसाधनविधौ सुधियां प्रतिकर्मनिर्मलाः प्रथमम् ।
अष्टादशसंस्कारा विज्ञातव्याः प्रयत्नेन ॥ इत्यादि ।

End. एवं रसशास्त्रविज्ञो दुःखजगद्धितो गुणवान् ।
ये गायनेन च नित्यं संस्मरति सकलसुधनेषु ॥
दाता भुवनत्रितये श्रेष्ठो रोचे ब्रह्मयोनिरिव ।
त्रिभुवनस्य पालनार्थं संहर्ता रुद्र इव सकलम् ॥

Colophon इति श्रीगोविन्दभगवत्पादविरचिते रसहृदये श्रीमद्रसक्रियाधिकार रसार्धविंशतितमः पटलः ।
श्रीधनपतिकुलनन्दनो रसज्ञो रसजीवनो रसिकश्रुतः ।
नारायणसेवकसे रसहृदयमिदं रसेन समग्रहीत् ॥ (?)

पत्रात्मकरसक्रिया । (?)

घनसत्वक्रिया ।

जीर्णारसक्रिया ।

इति० जीर्णाधिकारः । २१ ।

(१४७८ ।) रागमाला or रागलक्षणम्. By भरत. 10x4 inches. Folia, 14. Lines, 7 on a page. Extent, 233 çlokas. Character, Nagara. Date, (?). Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

प्रणम्य भरतो भक्त्या सर्व्वेशं शिवदं शिवम् ।
गीतस्य लक्षणं प्राह वादिमत्तगजाङ्कुशः ॥
धर्म्मार्थकाममोक्षाणां साधनं गीतमुच्यते ।
अतस्तु तत् प्रयत्नेन गेयं श्रोतव्यमेव च ॥
गुरुदेवद्विजातीनां यत् पुरो गीयते नरैः ।
तद्धर्म्माय भवेत् तेषां स्वर्गाय विजयाय च ॥
भूमिपार्थन्तु यद्गीतं तत् सर्व्वं जनयेत् फलम् ।
सम्मानं सम्पदः प्राप्तिं प्रसिद्धिञ्च धरातले ॥
यद् गीतं रमणीकर्णे मधुरं याति कृत्स्नशः ।
तेन काममवाप्नोति यद्यपि स्याद् विरूपकः ॥
स्वेच्छया गीयमानोऽपि गीयते यत् स्वशक्तितः ।
तन्मोक्षाय भवेत् पुंसां निष्कामानां न संशयः ॥

स्कन्दपुराणे ।

वाद्यं गीतं तथा नृत्यं त्रेधा तदिति कीर्त्तनम् ।
नाट्यभेदान् ददौ पूर्व्वं भरताय चतुर्मुखः ॥ इत्यादि ।

End. आसावरीरागे । . . . . . .

बर्हापीडं नटवरवपुः कर्णयोः कर्णिकारं
बिभ्रद्वासः कनककपिशं वैजयन्तीञ्च मालाम् ।
रन्ध्रान् वेणोरधरसुधया पूरयन् गोपवृन्दै-
र्वृन्दारण्यं स्वपदरमणं प्राविशद् गीतकीर्त्तिः ॥

Colophon इति श्रीरागमालायां रागरागिणीशब्दरचनापूर्वकध्यानकथनं समाप्तम् ॥ हरिर्हरतु दुरितम् । शङ्करोतु शङ्करः ॥

विषयः । रागवेलानिरूपणम् । रागरागिणीशब्दरचनम् । रागरागिणीनां ध्याननिरूपणम् ।

---

(२) ४० । राजकल्पद्रुमः. By राजेन्द्रविक्रमदेवशाह. 12 x 4 inches. Folia 73. Lines, 7 on a page. Extent, 1,213 çlokas. Character, Nāgara. Date, ?. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । श्रीसरस्वत्यै नमः ।

गणेशं प्रणिपत्यादौ श्रीमद्राजेन्द्रविक्रमः ।
कवीश्वरः प्रतनुते राजकल्पद्रुमं शुभम् ॥ १ ।

सर्वाद्भुताखिलविपक्षमखलो
विक्रमो हिमगिरौ समागतः ।
स्पष्टशिखरादिति ख्यातं
प्रोक्तः कुलपुराणपण्डितैः ॥ २ ।

तदन्वयो जिल्लराजोऽभूज्जितसात्मजो नृपः ।
घटलुराजस्तस्माच्च कृपाराजस्तदात्मजः ॥ ३ ।

ततो विर्मानिराजोऽभूद्धरिराजस्तदात्मजः ।
श्रीवस्थराजस्तत्पुत्रस्तस्मात्कृष्णभूपतिः ॥ ४ ।

श्रीनिरयानो ह्यभवत् सूर्यस्तात्मजस्ततः ।
श्रीधाष्णनः सुतस्तस्य श्रीविचित्रस्ततः स्मृतः ॥ ५ ।

राजा वीर्यस्निरासीद् गुणगणगणिता श्रीयशो भक्षयाशौ
तत्पुत्रो दृव्यशाही त्रिभुवनविजयप्रोद्युतो भाजकाले ।
सोऽथोऽपि पुण्यशौ क्षितिभुवनाहिते भाद्रमासे यशस्वी
कलाशाली स रामो घनद इव धनी जिष्णुतुल्यो नरेन्द्रः ॥ ६ ।

हुंकारोऽस्तु ततोऽभूत् नृपतिरिव यो धर्मनीयः सुनीतिधीरो वीरः स राजा विदितपरमतो वेदवेदाङ्गवेत्ता ।
आज्ञापालनभक्तत्वात् तदधिपतनयः पूर्वभृत् पूर्वशाही
पूर्वांशोऽसौ यतोऽसौ नृपवरतनयो राज्यमाविवेश ॥ ७ ।

श्रीमान् गोरक्षदेशे समभवदपि यो रामसाहीक्षितीश-
स्तस्याभूत् पुत्रधुर्य्यो नृपकुलतिलको डम्बराख्यो महीशः ।
तस्मात् श्रीकृष्णसाहिर्हरिरिव विदितो जात एतस्य पुत्रः
शूरः श्रीमद्रमाख्यो सकलगुणगणालङ्कृतः सद्यशा ॥ ८ ॥
अर्जुनसाह्यराजा यो नाभितशत्रुस्तदात्मजो धीरः ।
श्रीपृथ्वीपतिसाहिर्वीरस्ताधीश्वरो वीरः ॥ ९ ॥
श्रीमद्गोरक्षशैले क्षुदर्धगिरिगतः सूर्य्यवद्भासमानो
राजा श्रीश्रीभद्रनरदीपपतिसुतो रामचन्द्रेण तुल्यः ।
पुत्रस्तस्यातिशूरोऽर्जुन इव समरे शत्रुहन्ता महात्मा
श्रीदुर्गाभक्तियुक्तस्तदनु च नरभूपालसाहो नरेन्द्रः ॥ १० ॥
स्कन्दः शिवस्येव हरेर्जयन्तः शौरेर्हरिः पोस्तरयस्य रामः ।
तस्यात्मजो भव्ययशार्थपृथ्वीनारायणाख्यो नृपतिर्बभूव ॥ ११ ॥
पृथ्वीनारायणो यो गुणगणगणितो जिष्णुतुल्यः स राजा
जित्वा नेपालभूपान् स्वयमपरिमितां राज्यलक्ष्मीं विधाय ।
श्रीमान्कुष्कन्दवक्त्रक्षितिमितसुशके भाद्रशुक्लेतरायां
भूते घोरे महात्मा त्वमरगतिमुखं कान्तिनाम्नां नगर्य्याम् ॥ १२ ॥
बभूवतुर्द्वौ गिरिशात्मजाभौ सुतौ सुविक्रान्ततरौ हि तस्य ।
प्रतापसिंहः प्रथमो हि राजा भ्राता बहादूर इति प्रसक्तः ॥ १३ ॥
प्रतापसिंहाधिपराजपुत्रो लोके प्रसिद्धो रणबाहदूरः ।
गीर्व्वाणयुद्धाभिधविक्रमस्तु तस्यात्मजन्माजनि कृष्णतुल्यः ॥ १४ ॥
श्रीमहाराजगीर्व्वाणयुद्धविक्रमवर्म्मणः ।
राजेन्द्रविक्रमो राजा सुतः सर्व्वगुणान्वितः ॥ १५ ॥

इह खलु वैदिकस्तान्त्रिको मिश्र इति त्रिविधा मखः त्रयाणामेषामुक्ते-
नैव विधिना मां समर्चयेदित्यनेन तान्त्रिकक्रियायोगस्य परमपुरुषार्थ-
त्वाद्राजकल्पद्रुमाभिधानतान्त्रिकविषयकप्रकरणाभिधानं सफलम् । तत्र
हि दीक्षितस्यैव सर्व्वकर्म्मस्वधिकारात् पूर्व्वं दीक्षाप्रकार उच्यते ॥
इत्यादि ।

End. एवं यः पूजयेद्देवं त्रिकालं धर्म्मसाधनम् ।

न जातु योगिभिर्दुःखैः पीड्यते हरिचित्तः ॥

Colophon. इति श्रीमहाराजराजेन्द्रविक्रमसाहविरचिते मन्त्रकल्पद्रुमे पञ्चाय-
तनपूजाकथनं समाप्तम् ।

यावद् दुर्गाहरिहरविधिविघ्नराड्यो देववर्गा
यावन्मेरुप्रभृतिगिरयो तारकाश्च सिद्धाः ।
यावद् गङ्गा वहति गगने सागरेऽप्यस्ति चाम्बु
तावद्भूम्यः प्रचरतुतरां राजकल्पद्रुमोऽयम् ॥

इति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणि ...... कान्तिपुरविराजमान
. ... विक्रमसाहदेवस्य सुतेन महाराजराजेन्द्रविक्रमसाहदेवेन
विरचिते राजकल्पद्रुमाभिधाने मन्त्रशास्त्रनिबन्धे चतुर्दशः पूजापटलः ॥

विषयः । इति श्रीमन्महाराजराजेन्द्रविक्रमसाहकृते राजकल्पद्रुमे दीक्षाप्रयोगः
प्रथमः पटलः ।
इति ० पुरश्चरणनिर्णयः । २ ।
" दीक्षाप्रयोगः । ३ ।
" द्वारपूजादिमातृकान्यासान्तः । ४ ।
" पीठपूजादिलोकपालान्तपूजाकथनम् । ५ ।
" अग्निप्रकाशः । ६ ।
" ७ । ८ ।
" विष्णुमन्त्रप्रकरणम् । ९ ।
" शिवमन्त्रादिकथनम् । १० ।
" ११ ।
" यजुर्वेदविधानोक्तं धनुर्वेदमन्त्रदीक्षाप्रकरणम् । १२ ।
" १३ ।
" पूजापटलः । १४ ।

---

(२) ३२ ।) रागविधानसारः. By रघुनाथसूरि. 12 x 4 inches. Folia, 30. Lines, 6 on a page. Extent, 360 çlokas. Character, Nāgara. Date, (?). Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । श्रीगुरुचरणाभ्यां नमः ।

प्रणम्य गोविन्दपदारविन्दं
वन्दे गिरं गौरवमङ्घ्रियुग्मम् ।
लोकद्वयानन्दकरं करोति
गूढाशयं राजविधानसारम् ॥
नानानिबन्धनविलोकनखेदशान्त्यै
संगृह्य धर्म्मनयमूलवचो विभाव्य ।
साग (?) निगृह्य नृपशिक्षणकौतुकाय
श्रीव्रजनाथकृतिना रचितो निबन्धः ॥
नेपालदेशाधिपकान्तिपुर्यां
गीर्वाणयुद्धोत्तरविक्रमस्य ।
राजाधिराजस्य मनःसरोजं
प्रकाशयेद्राजविधानसारः ॥

पूर्णाङ्गो धर्म्मनिष्ठो गुणगणनिपुणः शक्तिसम्पन्नसारो
नानोपायप्रकारावसरचतुरनीतिविज्ञः कलावान् ।
भूपालेन्द्रो विपक्षं तृणमिव लघयन्नीतिचर्य्याकलापै-
र्यावज्जीवं प्रमोदं बहुविनतयशो विन्दते स्वर्गमायुः ॥
तस्माद्राजानिशं सर्व्वसङ्गादि परिसाधयेत् ।
अभ्यसेद्धर्म्मनीत्यादि शासनं गुरुसेवनात् ॥ इत्यादि ।

End. फलानुमेयाः सर्व्वत्र परोक्षगुणवृत्तयः ।
तस्मात् परोक्षवृत्तीनां फलैः कर्म्मोपलक्षयेत् ॥
सुपुत्रो राज्यरक्षादिसमर्थश्च यदात्मजः ।
तदा मन्त्र्यादिसम्मत्या यौवराज्येऽभिषेचयेत् ॥

ख्यातः पण्डितराजरम्यपदवीं यो रुद्रराजेश्वरा-
दाप्तः श्रीव्रजनाथनामविदितो वेदाङ्गशास्त्रोज्ज्वलः ।
भूपानन्दिनि तत्-सुतेन रचिते नीतिप्रबन्धेऽतुले
संपूर्णो नृपधर्म्मबोधनिपुणो देतो विलासः शुभः ॥

Colophon. इति श्रीमद्भुविदन्मुकुटमणिगणकिरणनिराजितचरण-श्रीपण्डितराज-

मल्लनाथात्मज-श्रीपण्डितराज-रघुनाथसूरिविरचिते राजविलासव्यवहारे रा-
जधर्म्मकथनो नाम द्वितीयो विलासः । शुभमस्तु सर्व्वजगतामस्तु ॥

विषयः । इति " साङ्गोपाङ्गनिरूपणो नाम प्रथमो विलासः ।
,, राजधर्म्मकथनो नाम द्वितीयो विलासः ।

(१४१८ ।) रामायणनाटकम्. By धर्म्मगुप्त. 12×4 inches. Folia, 43. Lines, 9 on a page. Extent, 968 çlokas. Character, Newârî. Date, (?). Appearance, decaying. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो नाट्येश्वराय ।

नमोऽस्तु सर्व्वदेवेभ्यो द्विजातिभ्यः शुभं तथा ।
जितं धर्मेण वै राज्ञा चारोग्यं + + + + + ।
ब्रह्मोत्तरं तथैवास्तु हता ब्रह्मद्विषस्तथा ।
प्रशास्तु मां महाराजः पृथिवीं + ससागराम् ॥
राष्ट्रं पुष्प + + + + + वर्द्धताम् ।
प्रेक्षाकर्तुर्भवान् धर्म्मो भवतु ब्रह्मभावितः ॥
काव्यकर्तुर्यशश्चास्तु धर्म्मश्चापि प्रवर्द्धताम् ।
इज्यया चानया नित्यं प्रीयन्तां देवता इति ॥

ॐ नमो नृत्यनाथाय ।

ध्यानावसक्तलोचनो गिरिसुतावक्त्रं ततः सोत्सुकः
किं शम्भो तपसीति वल्लभतमा प्राहृत्य पाणौ करे ।
भ्रूभङ्गाकुलभीषणो दृढमनस्त्यक्तभीमो हसो
मोहान्तो रतिशोकयाधुवरमः शम्भुश्चिरं पातु वः ॥ (?)

.. ..
.. ..

सूत्र । प्रादिष्टोऽस्मि श्रीमतो भगवतो श्रीपादपद्मपरायणेन श्रीशिव-
नारायणचरणसेवकेन श्रीमद्भूपतीन्द्रवरेण सुरसौभाग्यवसन-
विलासनैकभाण्डारेण – – – – श्रीमता जगज्जयविजयदेवेन सभा-
सार्द्धं हरिश्चन्द्रचरणागतसौख्यप्रवर्त्तेन नानादिग्देशागतानां सभा-

सर्वो वर्त्तते। तत्रभवतः श्रीरामदासबहुश्यनन्दनस्य परमराजकवैराग्यं-
श्री + ल-सरस्वतीप्रथितकीर्त्तिमण्डलस्य श्रीमतो धर्म्मगुप्तस्याभिनवकृतं
समुरक्कुरामायणनाटकमभिनयितव्यमिति। इत्यादि।

End. (खण्डितम्।)

(१५६२।) रूपावली. By राघवराममिश्र. 10×3 inches. Folia, 16. Lines, 5 on a page. Extent, 240 slokas. Character, Nagara. Date, Saka Era, 1714. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः।

प्रणम्याऽऽदौ गणपतिं सर्व्वविघ्नविनाशनम्।
शम्भुञ्च परमात्मानं गुरुञ्च सकलार्थदम्॥
देवीं संनम्य शिरसा सर्व्वज्ञानैकदीपिनीम्।
क्रियते राघवेणादिशब्दानां रूपनिर्णयः॥

श्रीमत्साहबहादुरस्य सुमतेर्नृदेवदातुः सदा
नित्योत्साहयुतस्य भूपतिपतर्वीरस्य नित्यं मुदे।
बालानां मतिवैभवाय हि सुखोपायेन बुद्धेरियं
शुद्धाशुद्धविचारनिर्म्मलधिया धीरैश्च संशोध्यताम्॥

अथाशब्दस्यार्थः। अकारो वासुदेवः। नन्वशब्दो वासुदेववाचक
एतन्मध्ये प्रमाणम्।

अकारो वासुदेवः स्यादाकारस्तु पितामह इति। इत्यादि॥

End. वस्तुतस्त्वेतेषां पुंस्त्वमेव लिङ्गान्तरं तु विशेष्यवाचक इत्यवधेयम्॥

शरण्यो भूपानामवनिसुरसृष्टामविटपी
पटीयान् भूभारोद्वहन इति यस्य प्रसिदिशम्।
प्रसिद्धिः सिद्धा श्रीयुवनृपतिराजस्य भवनात्
मुदे तस्यैकार्थप्रकृतिरिह रूपावलिरियम्॥ (?)

Colophon. इति श्रीमद्राघवराममिश्रविरचिता रूपावली समाप्तिमगात्। श्रीशाके
१७१४ श्रीसम्वत् १८४९ श्रावण सुदि १३ रोज रामचन्द्रोपाध्याय-
लिखितम्। शुभम्।

विषयः । आगमवर्णानामर्थभेदनिरूपणम् । वर्णभेदेन तेषां निकृष्टभेदनिरूपणञ्च ॥

(६७।) ललितार्चनचन्द्रिका. By सच्चिदानन्दनाथ. 8×4 inches. Folia, 140. Lines, 10 on a page. Extent, 4,725 çlokas. Character, Nāgara. Date, (?). Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अथ ललितार्चनचन्द्रिका लिख्यते ।

शिवं गुरुं गणाधीशं नत्वा श्रीपरदेवताम् ।

ललितायाः महेशायाः प्रवक्ष्येऽर्चनचन्द्रिकाम् ॥ इत्यादि ।

End. भविष्यपुराणे ।

विभवे सति यो मोहात् न कुर्य्याद्विधिविस्तरम् ।

न तत्फलमवाप्नोति – – – – – – मानसः ॥

इत्यलं विस्तरः ।

सच्चिदानन्दनाथेन सहजानन्दचेतसा ।

चन्द्रिकायां प्रणीतायां प्रकाशः + + + शकः ॥

Colophon इति श्रीसच्चिदानन्दनाथविरचितायां ललितार्चनचन्द्रिकायां नैमित्तिक-

पूजाधिकारिनिरूपणप्रबोधकं नाम पञ्चविंशः प्रकाशः समाप्तः ।

श्रीसच्चिदानन्दमुनीन्द्रवर्य्यः शिवाप्रसादाधिगता – – – ।

निरस्तसांसारिकमोहजालो नियोगतः श्रीपरदेवतायाः ॥

पीठे जालन्धराख्ये प्रथितकलपालङ्कृतः प्रार्थितः सन्

शिष्यैः संसारतप्तैः सकलसुखकरीं चन्द्रिकामाततान ।

व्याप्तां नाम्नाय लोकेऽर्चनयुतललितानामयुक्तां बुधा या-

माश्रित्याभ्यर्च्य देवीपदयुगममलं प्राप्नुयुर्धाम नित्यम् ॥

इति श्रीमदाचार्य्यानन्दनाथश्रीमत्सच्चिदानन्दनाथविरचिता ललिता-

र्चनचन्द्रिका समाप्ता । शुभमस्तु ॥

विषयः । इति० प्रातर्निष्क्रमणविधिर्नाम प्रथमः प्रकाशः ।

„ मानिस्नानविधिः । २ ।

„ सन्ध्यावन्दनप्रबोधकः । ३ ।

„ सूर्य्यार्घ्यदानप्रबोधकः । ४ ।

इति० द्वारपूजादिविधिप्रबोधकः । ५ ।

,, पूजाप्रारम्भप्रबोधकः । ६ ।

,, भूतशुद्धिप्राणप्रतिष्ठाप्रबोधकः । ७ ।

,, मातृकान्यासप्रबोधकः । ८ ।

,, षट्त्रिंशत्तत्त्वन्यासप्र धकः । ९ ।

,, १० ।

,, ११ ।

,, श्रीचक्रन्यासप्रबोधकः । १२ ।

,, करशुद्धिप्रबोधकः । १३ ।

,, मूलविद्याप्रबोधकः । १४ ।

,, महापादुकान्यासप्रबोधकः । १५ ।

,, मुद्राविचारणादिप्रबोधकः । १६ ।

,, पात्रासादनप्रबोधकः । १७ ।

,, आत्मपूजावृत्तायजनपस्थापनपूजाप्रबोधकः । १८ ।

,, १९ ।

,, २० ।

,, २१ ।

,, २२ ।

,, २३ ।

,, समयाचारबोधकः । २४ ।

,, नैमित्तिकपूजाधिकारिनिरूपणप्रबोधकः । २५ ।

---

(२)२३१ ।) वाक्यसुधाटीका. By ब्रह्मानन्दभारती. 12×4 inches. Folia, 13. Lines 20 on a page. Extent, 780 ç1okas. Character, Nāgara Date, (?). Appearance, decaying. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ श्रीगणेशाय नमः । श्रीदक्षिणामूर्तये नमः ।

यस्मात् सर्वं समुत्पन्नं चराचरमिदं जगत् ।

इदं नमो नटेशाय तस्मै कारुण्यरूपिणे ॥

कारणं चादि (?) समस्तां कारणार्थमनामयम् ।

कारणानन्तमात्मानमद्वयं समुपास्महे ॥

.. ..

नत्वा श्रीभारतीतीर्थविद्यारण्यमुनीश्वरौ ।

मया वाक्यसुधाटीका यथामति विरच्यते ॥

न ख्यातिलाभपूजेच्छा टीकाकरणकारणम् ।

न चिरस्तावलं चात्र मुक्तिरेवात्र कारणम् ॥

प्रारिप्सितस्य ग्रन्थस्याविघ्नेन परिसमाप्ति......परमकृपानिधिश्रीभारती-तीर्थगुरुः प्रकरणप्रतिपाद्यमर्थं प्रथमश्लोकेन तावद् दर्शयति । रूपं दृश्यं इत्यादि । इत्यादि ।

End. अतएव मोक्षशास्त्रस्यापि साफल्यं स्यादित्ययमेतस्य प्रकरणस्य समस्त-वेदान्तशास्त्रस्य च महातात्पर्यार्थ...तस्मात् सर्व्वमनवद्यमिति ।

Colophon. इति श्रीमत्-परमहंसपरिव्राजकाचार्य्य-श्रीमदानन्दभारतीमुनिवर्य्यशिष्य-ब्रह्मानन्दभारतीयतिप्रणीता वाक्यसुधाटीका समाप्ता । ... ॥

(१३११ ।) विद्याप्रदीपिकाविवृतिः. 11 x 4 inches. Folia, 45. Lines, 9 on a page. Extent, 959 çlokas. Character, Nāgara. Date, (?). Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

वन्दे साम्बं सदानन्दमानन्दावरणापहम् ।

तत्त्वावबोधसन्मार्गाय महादेवं कृताकृतिम् ॥

श्रीमद्भगवत्पूर्णाद्वैतवेदान्तसिद्धान्तविद्याचार्यशिरोमणि-श्रीमद्भग-वत्तारभगवच्छङ्कराचार्यचरणानुग्रहविद्यासपरापरात्मतत्त्वः श्रीपद्मपादा-चार्यकस्त्वागुरुध्यानसाधनं मङ्गलं शिष्यशिक्षार्थं कर्तव्यत्वप्रकरणोक्तमेव निबध्नाति । ब्रह्मभिरिति ।

ब्रह्मभिः प्रतिपाद्यं यद् ब्रह्मभिर्ब्रह्मसंयुतैः ।

चिन्तितं कर्मनिर्मुक्तं तद् ब्रह्म भुवि भावये ॥ इत्यादि ।

End. आचार्य्यानुग्रहादेव सूक्ता विज्ञानदीपिका ।
चिद्रूपपद्मपादाचार्य्यैर्व्याख्यामुख्येन कृतैः ॥ (८)

आचार्य्याणां शङ्करादीनां . . . . . . । इति मन्मार्गप्रवर्त्तका आचार्य्याः शङ्करादिनुमन्यान(?)कर्त्तं स्वमुखेन स्वशिष्यद्वारा वा निबन्धनान्ते समारोपयन्तीति भावः ।

Colophon. इति श्रीशङ्कराचार्य्यप्रशिष्यपरमेश्वरपद्मपादाचार्य्यविरचितविज्ञानदीपिकाविवृतिः समाप्ता ॥

---

(२)४५१) वीरमित्रोदयः (व्यवहारकाण्डः). By मित्रमिश्र. 21 × ... inches. Folia, 363. Lines, 16 on a page. Extent, 10,890 ślokas. Character, Nagara. Date, Saṃvat 1876. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । श्रीमद्विश्वनाथगुरुचरणेभ्यो नमः ।

पुरतः प्रविलोक्य मर्गचापं
परतः कामपि कामकार्मुकज्याम् ।
पुलकाञ्चितपीतबाहुदण्डः
कुशलं नः कुरुतात् रघुप्रकाण्डः ॥

अस्ति श्रीयुतवीरसिंहनृपतेराज्ञावशाद्भूतमुक्तः
श्रीमित्राभिधपण्डितः प्रतिदिशं कीर्त्यानिशं मण्डित ।
नानानिर्णयवर्णनव्यसनिनां संख्यावतां प्रीतिदं
संप्राप्तव्यवहारसाधकमिमं कुर्व्वे प्रकाशं परम् ॥

.. ..

.. ..

परिभाषा परिष्कारः प्रमाणानां निरूपणम् ।
विवादपदनिर्द्देशः प्रकीर्णकविवेचनम् ॥
एवं प्रकरणान्यत्र चत्वारि प्रथमे पुनः ।
लक्षणं व्यवहारस्य निरुक्तिर्मुनिभाषिता ॥ ५ ।
व्यवहारस्य भेदाश्च स्वलक्षणविलक्षणाः ।
सामान्यतो विशेषाच्च परिभाषाप्रकाशनम् ।

सामान्यपरिभाषायां धर्माधिकरणे सताम् ॥ ६ ।
उत्थाने व्यवहारस्य राज्ञो विधिविवेचनम् ।
प्राड्विवाकस्वरूपञ्च सभापतिसभासदाम् ॥ ७ ।
निरूप च सभ्यानां सर्वोक्तिकबलाबलम् ।
केषाञ्चिद् सभ्यभिन्नानामपि स्थानं सभास्थले ॥ ८ ।
तत्र प्रयोजनसादेयानादेयव्यवहारयोः ।
विवेचनमथो कार्यं सदुद्धृकसभापतेः ।
प्रतिज्ञोत्तरहेतूनां पदानां भिन्नशालिनाम् ॥ ९ ।
निरूपणमसदुद्धृतावदुष्टौ च सभापतेः ।
सदुद्धृकस्य शास्तिः सम्यग् दृष्टौ फलाभिधा ॥ १० ।
विशेषपरिभाषायां प्रत्यर्थ्यर्थार्थनिर्णयः ।
निह्नवादौ विधिस्तत्र निह्नवादिविवेचनम् ॥ ११ ।
विलम्बोत्तरदानञ्च क्वचिन्नैव विलम्बनम् ।
स्यादौ प्रकरणे त्वर्थो विविच्यन्ते क्रमादमी ॥ १२ ।
उपोद्घातप्रकरणैरन्येऽपि सदनुव्रताः ।
दैवीयेषु तु साक्ष्यादिलक्षणं तत्र साक्षिणः ॥ १३ ।
असाक्षिकस्तत्र हेतुः साक्षिप्रश्नविधिस्ततः ।
तत्र द्वैधे निर्णयः कोटे(?) साक्ष्ये क्वचिद्दोषता ॥ १४ ।
निर्णयो लिखितस्यापि तद्भेदास्तत्परीक्षणम् ।
साक्षित्वं लिखितस्यापि प्रत्यक्षेण प्रमाणता ॥ १५ ।
युक्तिर्विशेषशास्त्रस्था अर्थापत्त्यनुमानता ।
लौकिकानां प्रमाणानामभावे दिव्यभावना ॥ १६ ।
दिव्यभेदास्तदावश्या देशकालाधिकारिणः ।
तन्मातृका तद्विधयविधयो विविधाः क्रमाः ॥ १७ ।
शेषमपि च शब्दोऽनुमानत्वेन मानता ।
एतदर्थं विनियन्त्येषां तात्तीयीके ततः क्रमात् ॥ १८ ।
व्यवहारपदान्यष्टादश्यो विप्राणि लक्षणम् ।
तेषां सामान्यतः सर्वभेदानां विविधा विधाः ॥ १९ ।

एतेऽर्थाः सम्प्रयुज्यन्ते तुरीये तु प्रकीर्णके ।

यन्नोक्तमुपयुक्तं तद्विविच्य प्रतिपाद्यते ॥ २० ॥

अथ कोऽयं व्यवहारः ॥ इत्यादि ॥

End. एवं धर्मप्रवृत्तस्य राज्ञो दण्डधरस्य च ।

यशोऽस्मिन् प्रथते लोके स्वर्गे वासस्तथाक्षयः ॥

Colophon. इति श्रीप्रकीर्णकाख्यं चतुर्थं प्रकरणं समाप्तम् । इति श्रीमत्सकल-सामन्तचक्रचूडामणि . . . . महाराजाधिराजप्रतापरुद्रतनूज-श्रीमन्महाराजाधिराजरुद्रमहादेवात्मज-श्रीमन्महाराजाधिराज ... श्रीवीरसिंहदेवोद्-याजितश्रीहंसपण्डिततनूज-श्रीपद्मनाभमिश्रसून् . . . श्रीमन्मिश्र-मिश्रकृते वीरसिंहावलोकाभिधानके व्यवहारप्रकाशः पूर्त्तिम – – ॥ इति श्रीव्यवहारकाण्डं समाप्तम् ॥ शुभमस्तु । सम्वत् १८०६ ।

(१३१२ ।) व्यवहारप्रदीपः. By कृष्ण. 13×3 inches. Folia, 14. Lines, 5 on a page. Extent, 210 çlokas. Character, Newari. Date, (?). Appearance, tolerable. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो देव्यै ।

नत्वा शम्भुं सगौरीकं सगणाधिपमीश्वरम् ।

यत्प्रसादेन + क्षिप्रं वाञ्छितं लभते नरः ॥

व्यवहारप्रदीपोऽयं कृतः कृष्णेन यत्नतः ।

कौतुकाय सतां ते तु क्षाम्यन्तु मम धृष्टताम् ॥

ज्योतिषे मन्त्रसारे तु सिद्धान्ते वैद्यके तथा ।

अर्थमात्रन्तु गृह्णीयाच्छब्दं विचारयेत् ॥

अथ प्रथमं ग्रहावस्थानम् ।

मासं राशौ वसेत् भानुश्चन्द्रः सार्द्धं दिनद्वयम् ।

मङ्गलः सार्द्धमासन्तु मासैकन्तु बुधस्तथा ॥ इत्यादि ।

End. अर्कः शौरिः कुजः शौरिः प्रथमस्थाः प्रसूयते ।

पितृमातृ तथा भ्रातृ आत्मजा जायते शिशुः ॥ (?)

Colophon. इति व्यवहारप्रदीपपुस्तकं समाप्तम् ॥

विषयः । ग्रहावस्थानम् । ताराचन्द्रगुणविह्नसुखः । योगानां शुभाशुभम् । ग्रहाणां शुभाशुभकथनम् । कर्णवेध – विद्यारम्भ – चूडाकरण – उपनयन – विवाहानां – तिथिनक्षत्रयोगकथनम् । गोधूलिकाव्यवस्था । यात्रा-निरूपणम् । ग्रहाणामन्तर्दशानिरूपणम् । पितृमातृभ्रातृजन्मकोष्ठ-कथनम् ॥

(११९०।) शिशुपालवधटीका (निर्णयबृहस्पतिनाम्नी) By बृहस्पति. 14×4 inches. Folia, 133. Lines, 10 on a page. Extent, 4,156 çlokas. Character, Newāri. Date, Newār Era, 829. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning. ॐ गणेशाय नमः ।

निःशेषवाङ्मयकलापकल्पवल्ली
मोहान्धकारहरणार्कमरीचिमाला ।
उज्ज्वलचित्तमनसात्रमवाग्गुरोर्वे-
वक्त्राम्बुजे भगवती मम विजृम्भताम् ॥
– – – भवसकुठारः कृन्तति संसारशाखिनो मूलम् ।
सा मम सकलमभीष्टं भवयतु सहसैव वैष्णवी माया ॥
यः कैटभारिचरणहृदयपद्मभृङ्गो – – – – – – ।
– – – – – सोऽपि च द्वयधर्मनिबंधकुशुरोऽभूत् ॥
सन्दर्भशुद्धिमधिगम्य गिरां गुरोर्यः
श्रीश्रीधरादिद्द्यतमिश्रपदः – – ।
गौडाधिपाहुपचितप्रवरप्रतिष्ठो
धीमान् बृहस्पतिरितिप्रथिताभिधानः ॥
सोऽहं समस्तगुणदोषविचारचारु-
चेतः प्रबोधविषये सुधियां सुबोधम् ।
दुर्बोधपद्यशिशुपालवधप्रकाशं
निर्मामि निर्णयबृहस्पतिनामधेयम् ॥ इत्यादि ।

End. इति महिन्तापनीयश्रीकविचक्रवर्तिबृहस्पतिकृतनिर्णयबृहस्पतिनाम मा-घटीकायां षष्ठः सर्गः ॥

नेपालाब्दे ग्रहकरगजैरङ्किते पौषमासे
शुक्ले पक्षे प्रतिपदि तिथौ वृद्धियोगान्वितायाम् ।
पूर्व्वाषाढायुतगुरुदिने प्रालिखद् ब्रह्मदेवो
भूमीदेवो गुरुमुखमिता साधकाख्यस्य टीका ॥

(१५०० ।) शुद्धदीपिका. By दुर्गदत्त. 10 × 4 inches. Folia, 10. Lines, 9 on a page. Extent, 180 çlokas. Character, Newārī. Date, (?). Appearance, fresh. Prose and verse. Incorrect.

Beginning. ॐ नमो ब्रह्मणे नमः ।

नवनीतमिव दध्नः समुद्धृत्य सारमागमात् ।
प्रवक्ष्यामि मायोक्त्या गुरुपदेशलेशतः ॥
सन्ध्यावन्दनपूर्व्विका गायत्र्या शुद्धदीपिका । ?
श्रीमता दुर्गदत्तेन क्रियते प्रयसे सताम् ॥

ततो ब्राह्मे मुहूर्ते चोत्थाय शुचिः समाहितः सुधीः प्रातःस्नानादि स्वयाज्ञिक ? प्रोक्तमार्गेणाह्निकं निर्व्वर्त्य चन्दनमृत्तिकादिनोर्द्ध्वपुण्ड्रं विदध्यात् ॥ इत्यादि ।

End. अर्घ्यदानेऽञ्जलित्रयप्रक्षेपोऽस्तु आचमनात् प्राक् कर्त्तव्यः । .. .. उत्तरे शिखरे + + + पूर्व्ववद् विसर्जयेत् ॥

Colophon. इति गायत्र्या शुद्धदीपिकायां सन्ध्यावन्दनादिविधिः समाप्तः ॥ शुभमस्तु सर्व्वजगताम् ॥

---

(२)२६६ ।) श्रीमतोत्तरतन्त्रम्. 16 × 6½ inches. Folia, 263, (leaves 5 to 13 are missing) Lines, 9 on a page. Extent, 6,426 çlokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1893. Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Beginning. श्रीगुरुगणपतये नमः ।

सर्व्वेषां तत्त्वतो व्यापी तत्वाकृष्टस्तु मायया ।
माययोत्तरसंलीनो प्रकाशयति भास्करः ॥

श्रीमच्चन्द्रपुरे रम्ये नानारत्नविभूषिते ।
नानाद्रुमलताकीर्णे नानापक्षिगणान्विते ॥

.. ..

.. ..

दिव्यं मनोहरं रम्यं श्रीमच्चन्द्रपुरं शुभम् ।
समुद्रस्योपकण्ठे तु हेमप्राकारमण्डितम् ॥
योजनायुतविस्तीर्णं नानारत्नोपशोभितम् ।
नानाहर्म्याणि दिव्यानि नानारत्नमयानि च ॥

.. ..

तत्र मध्ये रम्या शतयोजनविस्तरा ।
शुद्धस्फटिकसङ्काशा सर्वरत्नोपशोभिता ॥
योगिन्यौघसमेतस्मिन् नानाकोलाहलैः रवैः । ?
चक्रैश्च विविधाकारैर्नानाविधि — — पशुभिः ॥

.. ..

केचित् स्तुवन्ति देवेशं केचित् पठन्ति भाविताः ।
केचित् किलिकिलायन्ते गर्जन्ति चोत्पतन्ति च ॥
क्रीडन्ति कलकलारावैः परमानन्दनन्दिताः ।
तत्रस्थं भैरवं देवं परमानन्दनिर्भरम् ॥
क्रीडाविनोदैरसिलालसस्थं
सच्छुद्धचित्तात्मनि तन्मयुक्तम् ।
कामैर्विलासैरतिरागवन्तं
तं प्रेक्ष्य देवी प्रणिपत्य चादरात् ॥
प्रोत्फुल्लनयना देवी परानन्दाकुलेक्षणा ।
प्रणिपत्य पुनः देवी स्तोत्रमेतदुवाच ह ॥

श्रीदेव्युवाच ।

नित्यानन्दं परं शान्तं निष्कलङ्कं निरामयम् ।
ओमातीतं परं शून्यं भैरवं तं नमाम्यहम् ॥

.. ..

.. ..

एवं देव्या स्तुतं शम्भुं परानन्दाकुलेक्षणम् ।
भैरवो हृष्टमनसा प्रीतः फुल्लकमलाननः ॥
प्रसन्नवदनो देवो वाक्यं चेदमुवाच ह ।
साधु साधु महाभागे तुष्टोऽहं भक्तिवत्सले ॥
पृच्छ पृच्छ यथाकामं यत्ते मनसि वर्त्तते ।
तत् सर्वं कथयिष्यामि स्तवनानेन तोषितः ॥
इति श्रुत्वा शुभं वाक्यं भैरवस्य महात्मनः ।
प्रणिपत्य महादेवी चेदं वचनमब्रवीत् ॥

श्रीकुब्जिकोवाच ।

आमितार्हं त्वया नाथ अनेकैः शास्त्रकोटिभिः ।
तन्त्रैश्च विविधाकारैः पञ्चस्रोतात्मकैस्तथा ॥
नित्यातन्त्रादिभिश्चैव — — — — — — — ।
श्रीमतं च न मे ज्ञातं भ्रान्ति — —पदे पदे ॥

.. .

अल्पप्रज्ञात्वहं नाथ ज्ञातुं वक्तुं न शक्यते ।
गोपितं तु त्वया देव श्रीमतेदं मतोत्तरम् ॥

.. ..

एतत् सर्व्वं समाख्याहि जानीमो निश्चयं यथा ।
कथयस्व प्रसादेन भक्ताहं तव वल्लभा ॥ इत्यादि ।

End. तन्त्रसारमिदं गुह्यं रहस्यं सुसिद्धिदम् ।
भुक्तिदं मुक्तिदं देवि सर्व्वसंशयछेदकम् ॥

.. ..

सर्व्वकामानवाप्नोति सर्व्वसिद्धिफलं लभेत् ।
पूजनात् तन्त्रसारस्य लभते शाश्वतं पदम् ॥
त्रिकोणं मण्डलं कृत्वा तन्त्रसारं प्रपूजयेत् ।
पूजनात् सिद्धिमाप्नोति तुष्यन्ति च मरीचयः ॥

Colophon. इति श्रीमतोत्तरे श्रीकण्ठनाथावतारिते श्रीचन्द्रद्वीपविनिर्गते योगिनी-
गुह्ये विद्यापीठे श्रीमतसारगर्भनिर्णये श्रीचतुर्विंशतिसाहस्रसंहितायां
सारसमुच्चये श्रीमतोत्तरे पञ्चविंशतितमः पटलः समाप्तः ।
संवत् १८९३ ।

विषयः । ... श्रीमतोत्तरमहामन्थाने प्रथमः पटलः सम्पूर्णम् ।
इति मतोत्तरे श्रीकण्ठनाथावतारिते चन्द्रद्वीपनिर्गमे विद्यापीठे योगि-
नीगुह्ये कुमारिकाखण्डे विमलप्रभुप्रश्नवर्णनं नाम । २ ।
इति० क्षेत्रोपक्षेत्रसन्दोहोत्पत्तिः । ३ ।
,, मातराणां ? प्रतिष्ठालक्षणनिर्णयो नाम । ४ ।
,, ५ ।
,, मालिन्याग(?)चक्रप्रस्तारनिर्णयो नाम । ६ ।
,, ७ ।
,, मुद्राधिकारनिर्णयो नाम । ८ ।
,, श्रृङ्गचक्रहृद्दूतीनिर्णयो नाम । ९ ।
,, १० ।
,, शिखास्वच्छन्दनिर्णयो नाम । ११ । १२ ।
,, श्राद्धाधिकारो नाम । १३ ।
,, लोकद्वादशनिर्णयो नाम । १४ ।
,, देवीचक्रनिर्णयो नाम । १५ ।
,, द्वितीयचक्रनिर्णयो नाम । १६ ।
,, गुह्यमातृचक्रनिर्णयो नाम । १७ ।
,, योगिनीचक्रनिर्णयो नाम । १८ ।
,, कालज्ञानचक्रनिर्णयो नाम । १९ ।
,, २० ।
,, समस्तविद्यानिर्णयो नाम । २१ ।
,, षोढान्यासनिर्णयो नाम । २२ ।
,, होमार्थं चारुलक्षण-श्रृङ्गमध्यकृत्योगिनीचक्रारम्भरचनाधिकारो
नाम । (?) २३ ।
,, षड्रसताह्निर्णयो नाम । २४ ।
,, २५ ।

(१४२८ ।) श्लोकसारसङ्ग्रहः. By जगज्ज्योतिर्मल्ल. 10×5 inches. Folia, 87. Lines, 9 on a page. Extent, 1,810 çlokas. Character, Newāri. Date, Newār Era, 808 Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमः श्रीभवानीशङ्कराभ्याम् ।

एतद् ब्रह्माण्डभाण्डं हरिहरविधयः सन्त्यरन्तीह सर्व्वं

कीटान् भूपान् समस्तान् तृणमपि सततं तारयन्ते निसर्व्वम् ।

एतेषां त्राणकर्त्री हरिहरहृदये या वसन्तीह शक्तिः

सा मे कल्याणदात्री भवतु भयहरा चण्डिका सुप्रसन्ना ॥

शिवं कल्याणमुच्यते शक्तिः सामर्थ्यमुच्यते ।

तयोरभेदमात्रेण शिवशक्तिः प्रयुज्यते ॥

अथ वाराणसाष्टकम् ॥ इत्यादि ॥

End.

नानाकविकृते श्लोके भावार्थो नैव गोचरः ।

गुणदोषौ यदि स्यातां सुधीभिस्तद् विचार्य्यताम् ॥

Colophon. इति श्रीश्रीजगज्ज्योतिर्मल्लकृते श्लोकसारसङ्ग्रहे वैराग्यवर्णनानां द्विसप्ततिश्लोकसङ्ग्रहस्त्रयस्त्रिंशत् ॥

याते नेपालिकाब्दे रसयुगवसुभिः संप्रयुक्तेऽथ माघे

पञ्चम्यां शुक्लपक्षे दिनकरदिवसे पौष्णमे साध्ययोगे ।

भूपानां वन्दनीयः सकलगुणनिधिः श्रीजगज्ज्योतिमल्लो

नानाभेदप्रयत्नाद् रघुकुलतिलको ग्रन्थमेतच्चकार ॥

.. ..

.. ..

श्रीश्रीजगज्ज्योतिमहीपमल्लचिन्तामणेर्भक्तपुरे मनोज्ञे ।

आज्ञां समादाय लिलेख पुस्तं दैवज्ञनारायणसिंहनामा ॥

श्रीभवानी प्रीणातु । श्रीश्रीसुमतिजयजितामित्रमल्लदेवसन स्व पुस्तक दरवारयाक थंगलदाम्भगुलिहुकाम्यं तया जुरो ॥ भागिरामपरमानया वेलस ।

संवत् ८०८ श्रावण वदि २३ । शुभमस्तु ॥

(१)२११ ।) सङ्गीतचन्द्र. 14×4 inches. Folia, 215. Lines, 8 on a page. Extent, 5,805 ślokas. Character, Newārī. Date, (?). Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ भवानीशङ्कराभ्यां नमः ।

नत्वा गुरुं गुणवरं भरतञ्च नत्वा
नत्वा ततो गुणतमं गिरिजाधिनाथम् ।
वागीश्वरीं भगवतीं बहुशोऽपि नत्वा
सङ्गीतचन्द्रकरणाय करोमि यत्नम् ॥
विश्वं व्याहरणकृमात्मकमिदं यस्याङ्गिकं वाङ्मयं
सर्वं वाचिकमिन्दुसूर्य्यभगणाद्याहार्य्यमार्य्या तनुः ।
लीलामात्रकृताखिलत्रिभुवनो यः केवलं सात्त्विको
चन्द्रश्रीकृतसव्यभागसुभगो भूयात्स वः श्रेयसे ॥ (?)

(ततो भाषा ।)

सम्पर्थितः सह सुरैः सुरनायकेन
वेदेभ्य एव समसृजत नाट्यवेदम् ।
धाता ददौ तदपि भरताय सोऽपि
शेषं विशेषमथ तद्गिरीन्द्रजाभ्यां ॥

(ततो भाषा ।)

तत् ताण्डवाख्यमथ लास्यमिति प्रसिद्धं
सर्वं ममान्निजसुतेषु तथाप्सरःसु ।
तेभ्यो मुरारिमथिता जगदुन्नताय
नाट्यं विदग्धजनराजकुमारिकाद्याः ॥

.. ..

एवं परम्पराप्राप्तनाट्यवेदार्थसङ्ग्रहः ।
क्रियते कुमिलाख्येन विदग्धजनवीथिका ॥

.. ..

.. ..

निर्मीयतां नाट्यभावाया यत्नाः पूजाविधिक्रमः ।
उमापतिजयपद यदयत्र यथाक्रमम् ॥

सभायाः सन्निवेशश्च पूर्व्वरङ्गार्थवर्णनम् ।
ततश्च पूर्व्वरङ्गाङ्गप्रत्याहारादिवर्णनम् ॥
नान्दीश्लोकप्रपञ्चश्च प्रयोजनवर्णनम् ॥(१)
ततः प्रवेशः पात्रस्य ततोऽभिनयलक्षणम् ॥
वृत्तिस्वरूपकथनं नृत्यभेदनिरूपणम् ।
अङ्गप्रत्यङ्गयोर्लक्ष्म तथोपाङ्गनिरूपणम् ॥
अङ्गानि च शिरो हस्तौ उरः पार्श्वं कटीतटम् ।
चरणौ च तथा स्कन्धौ प्रत्यङ्गानि ततः परम् ॥
ग्रीवा करौ पृष्ठमथोदरमूरू सजङ्घिकौ ।
जानुनी मणिबन्धौ च भूषणानि ततः परम् ॥
दृष्टिस्तारः — —भ्रूश्च नासिका नासिकानिलः ।
कपोलावधरौ दन्ता रसना चिबुकं मुखम् ॥
मुख — —च कथितौ पार्ष्णी गुल्फौ ततः परम् ।
अङ्गुल्यश्च स्तनावेवं स्वरूपाङ्गान्यनुक्रमात् ॥
प्रचारो हस्तयोश्चैव हस्तयाः करणान्यपि ।
हस्तकर्म्माणि संख्याणि हस्तयोः स्थानकानि च ॥
चार्य्यश्च द्विविधास्तद्वत् करणानि द्विधा पुनः ।
मण्डलानि द्विधा भौमाकाशिकत्वविशेषतः ॥
न्यायाश्चतुर्विधास्तद्वदङ्गहाराः सरेचकाः ।
ततो भावास्तद्विशेषाः स्थायिनश्च ततो रसाः ॥
तस्यांशकाश्च निर्वेदस्तम्भाद्या व्यभिचारिणः ।
अथ प्रकीर्णकं तत्र प्रागुपाध्यायलक्षणम् ॥
आचार्य्यलक्षणञ्चैव प्रमारम्भस्ततः परम् ।
पात्राणां लक्षणं सम्यक् ततः पात्रगुणास्ततः ॥
ततोत्तमस्य पात्रस्य पात्रदोषनिरूपणम् ।
पात्रालङ्करणं देशीलास्याङ्गानां प्रकाशनम् ॥
पेरणीलक्षणं पश्चान्नटनर्त्तकलक्षणम् ।
देशीनृत्यक्रमः पश्चात् पेरणीपद्धतिस्ततः ॥

ततश्च गोच्छ्लीलाश्च पर्य्यन्ते गोच्छ्लीतिविधिः ।
इति नृत्यप्रकाशेऽस्मिन् अध्याया दर्शिताः क्रमात् ॥
(ततो भाषा ।) इत्यादि ।

End. यथा यथा प्रेक्षकानां चमत्कारस्तथा तथा ।
रतिमुत्पादयेन्नृत्य इति सङ्गीतकल्पद्रुमः ॥
(ततो भाषा ।)
नास्त्येव तत् किमपि यन्न गुणानुविद्धं
तद्दुर्लभं यदिह दोषविवर्जितं स्यात् ।
आख्याय्यभिज्ञहृदयं (?) गणना न किं स्यात्
प्रत्यर्पणाभिनीतिरथापि चेन्न दोषः ॥
(ततो भाषा ।)

.. ..

Colophon. इति सङ्गीतकल्पद्रुमनामा ग्रन्थः समाप्तः ।
सन्ति यद्यपि भूयांसो ग्रन्थाः सङ्गीतगोचराः ।
तथापीदृशमन्यत्तु नास्तीति परिचिन्तयन् ॥
पीयूषहरकं तासां यत्नाद् विचिन्तवान् यथा ।
तथैतत् पुस्तकं श्लाघ्यं दूराद् दर्शितवेदसः ॥
चकार नृपश्रेष्ठः श्रीजगज्ज्योतिरोजिता ॥

.. ..

.. ..

---

(७)२२१ ।) सङ्गीतभास्करः. By जगज्ज्योतिर्मल्ल. 14×4 inches. Folia, 192. Lines, 8 on a page. Extent, 5,384 çlokas. Character, Newāri. Date, Newār Era, 751. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीसर्वेशाय नमः ।
अज्ञानतिमिरविनाशकरमानन्दसुधाकमुद्भूर्वकुम् ।
तापत्रयापहरणं वन्दे परदैवताचरणम् ॥
नत्वा गुरुमतिसुधन् कृतो जगज्ज्योतिरवनीशः ।
सङ्गीतभास्करमिदं कुरुते रुचिरं मनीष सङ्गीतविदः ॥

नाट्यशास्त्रारम्भे निर्विघ्नसमाप्त्यर्थं शिष्टाचारपरम्पराप्राप्तकर्त्तव्यताकमेत-च्छास्त्रप्रवर्त्तकचतुर्मुखशिवेष्टदेवताकीर्त्तनरूपं मङ्गलमाचरति ग्रन्थकारः विश्वमित्यादि । इत्यादि ।

End. श्रीमज्जगज्ज्योतिरधीश्वरस्य निदेशमासाद्य गुणोत्तरस्य ।
सङ्गीतशास्त्रस्य चकार टीकां श्रीरत्नपालो वङ्कमणिर्मनोज्ञाम् ॥
सुधियोऽपि हि नन्दन्ति जल्पितैर्बालकल्पितैः ।
तदेव परितोषाय विदुषां मे समुद्यमः ॥
नेपालाब्दे शशिशरमुनिव्यञ्जिते शुक्लपक्ष
.. .. ।
.. ..
सङ्गीताख्यं समलिखदसौ भास्करं निम इन्दुः ॥

विषयः । सङ्गीतचन्द्रनामकसङ्गीतशास्त्रस्य व्याख्यानम् ॥

(१४७८ ।) सङ्गीतसारसङ्ग्रहः. By जगज्ज्योतिर्मल्ल. 10 x 5 inches. Folia, 72. Lines, 9 on a page. Extent, 1,539 çlokas. Character, Newāri. Date, (?). Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ भवानीशङ्करगणपतिभ्यो नमः ।
उद्गच्छत्पुलकाङ्कुरः स्मितमुखः श्रुत्वा लयं मङ्गलं
गौरीलोचनचञ्चलाञ्चलमिलत्तारो विवाहोत्सवे ।
यः पाणिग्रहणच्छलेन कुरुते तस्याः कराकर्षणं
प्रोद्यद्भालसुधाकरः स भगवानस्तु प्रसन्नः सताम् ॥
पताकस्त्रिपताकश्च कर्त्तरीमुख एव च ।
अरालश्चार्द्धचन्द्रश्च कपित्थः कटकामुखः ॥
पद्मकोषः सर्पशिराः सूचिवत् कोलपल्लवः ।
मृगशीर्षा हंसपक्षो हंसास्यो भ्रमरस्तथा ॥
ऊर्णनाभश्च सन्दंशश्चतुरो मुकुलस्तथा ।
ताम्रचूड इति प्रोक्ताश्चतुर्विंशति (?) हस्तकाः ॥ इत्यादि ।

End. सकलपद्यमिति नाटकसूत्रं
यत् कृतन्तु भरतेन तत्कृतम् ।
तत्तु पूर्णमिह नैव दृश्यते
वर्त्तते किमधवा न वा नु यत् ॥
यत् स्वदृष्टमथ यच्छ्रुतं च यद् विप्रशापभरतोक्तिसद्म यत् ।
आवयेयसतमाखिलाच्च यत् मज्जुहाद् विविधपुस्तकाच्च यत् ॥
यत्तु सर्व्वमतसम्मतमेतत् सद् गृहीतमधिकं क्वापि किञ्चित् ।
कल्पना तु न मया कृता यतः किन्तु पद्यपरिवर्त्तनं कृतम् ॥
याते नेपालिकाब्दे रसयुगमुनिभिः संप्रयुक्तेऽथ माघे
पक्षम्यां शुक्लपक्षे हिमकरदिवसे पौष्णभे साध्ययोगे ।
भूपानां वन्दनीयः सकलगुणनिधिः श्रीजगज्ज्योतिमल्लो
नानामेशप्रपत्नाद् रघुकुलतिलको ग्रन्थमेतच्चकार ॥

.. ..

.. ..

रेखाः पुष्करसंख्यका गुणितमात्राणापि नाहं क्वचित्
सङ्गीतं भरतोदितेऽपि विविधं व्याख्याविनामासते ।
नानातालनिबन्धग्रन्थरचितं तत्वं न जानाम्यहं
तत्पद्मं तव पादपूर्णीकरणे मग्नं सदा चास्तु मे ॥
लोकानां परिहासस्य भक्त्या न च लज्जया ।
न लाभेन न लोभेन भाषायां विनिवेदये ॥
श्रीमज्जगज्ज्योतिर्मल्लभूपतिहृदये ।
सिंहपेयसुवेनाथं विवेन लिखितो मुदा ॥

Colophon. इति सङ्गीतसारसङ्ग्रहपुस्तकं परिपूर्णम् । शुभमस्तु सर्व्वदा ।

---

(२)११२।) संग्रामविधिः. 12×5 inches. Folia, 12. Lines, 5 on a page. Extent, 65 çlokas. Character, Nâgara. Date, (?). Appearance, fresh. Prose and verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । अथ संग्रामविधिः ।
प्रथमं नियमे चात्र शुभलक्षणयुतो भवेत् ।
सपुत्रभ्रातृसंयुक्तो देवविप्रान् प्रपूजयेत् ॥

सेनपातस्य नाम्ना च अग्निं दद्याद् दिशो दश ।

अस्त्राणि चापि संपूज्य रक्षामन्त्रं जपेन्नरः ॥

शूलेन पाहि नो देवि पाहि खड्गेन चाम्बिके ।

घण्टास्वनेन नः पाहि चापज्यानिःस्वनेन च ॥ इत्यादि ।

End — स एष जीवन् खलु संपरेतो

वर्त्तेत योऽत्यन्तनृशंसितेन ।

देहे मृते तं मनुजाः शपन्ति

गन्ता नमोऽन्धं अनमानिनो ध्रुवम् ॥

Colophon. इति श्रीसंग्रामविधिः समाप्तः ॥

विषयः । इति रक्षामन्त्रः । अथार्जुननामानि । अथ संग्रामविधिः । पत्ति-प्रमाणम् । इत्यक्षौहिणीसंख्या । अथ महाक्षौहिणी । अथ व्यूहविधिः ।

(८१६ ।) सारसङ्ग्रहः. By इन्द्रसेन or इन्द्रसेन. 6×3 inches. Folia, 22. Lines, 5 on a page. Extent, 220 çlokas. Character, Nāgara. Date, Saka Era, 1731. Appearance, fresh. Incorrect.

Beginning. ॐ स्वस्ति श्रीगणेशाय नमः । श्रीसूर्य्याय नमः ।

श्रीमत्सूर्यं नमस्कृत्य रेवतं (?) तुरगाधिपम् ।

श्रीमत्सेन्द्रसेनेन क्रियते सारसङ्ग्रहः ॥

उद्धृत्य शालिहोत्राणि बालानां + + हेतवे ।

मन्दरेन्द्रेन्दुसेनेन क्रियते सुगमो विधिः ॥

सन्तः शृण्वन्तु मे वाचो यतस्ते ज्ञानभूषणः ॥ इत्यादि ।

End. औषध्या एता मया वाहानामनुभूय संप्रदाश तावमयो – – हये ॥ ?

Colophon. इति श्रीरूपनारायणेत्यादि-महाराजाधिराज-श्रीम – – – – कृतो सारसङ्ग्रहशालिहोत्रः समाप्तः । शुभम् । श्रीशाके १७३१ श्रीसंवत् १८४९ आषाढे कृष्णपक्षस्य सप्तम्यां भौमवासरे नक्षत्र २७ योगे ।

विषयः । इति रूपनारायणेत्यादिमहाराजाधिराजश्रीम – – सेनकृतो सार-सङ्ग्रहे अश्वप्रशंसा प्रथमोऽध्यायः ।

इति परमारवंशोद्भवमहाराजाधिराजश्रीमदिन्द्रदेवकृतौ सारसङ्ग्रहे
मूत्रपरीक्षा द्वितीयोऽध्यायः ।

इति ० मन्दरेभेन्द्रदेवकृतसारसङ्ग्रहे अशुभावर्त्ता नाम । ३ ।

„ शुभावर्त्ता नाम । ४ ।

„ मन्दग्रन्थी नाम । ५ ।

„ शुभाशुभो नाम । ६ ।

„ स्पर्शपरीक्षा नाम । ७ ।

„ गन्धपरीक्षा नाम । ८ ।

हस्तपरीक्षा नाम । ९ ।

आयुःपरीक्षा नाम । १० ।

व्याधिकाविधिर्नाम । ११ ।

शिरोवेदनाविधिः । १२ ।

श्लेष्मोपचारः । १३ ।

इति । १४ ।

पित्तोपचारः । १५ ।

अण्डवाही (?) उपचारः । १६ ।

मूत्रोपचारः । १७ ।

शोथोपचारः । १८ ।

कच्छूपचारः । १९ ।

इति । २० ।

रक्तोपचारः । २१ ।

इति । २२ । २३ । २४ ।

मूत्रविकारः । २५ ।

इति । २६ ।

चक्राकरी (?) उपचारः । २७ ।

(१५६८ ।) सुधातरङ्गिणीतन्त्रम् । (खण्डितागमम्) By ललितवल्लभभट्टाचार्य्य.
10×4 inches. Folia, 16. Lines, 8 on a page. Extent, 288 çlokas. Character, Nâgara. Date, (?). Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

गणपतिमभिवन्द्य पार्व्वतीनन्दनैकं

मदजलबरधारागन्धलोलम्बगण्डम् ।

गर्जितसदियुधानां तागडवं पैयवरडं (?)

धवलधरणुवेशे यों हि नं संतद्दार ॥

कलन्धकर्णकुण्डलोल्लसत्कपोलशालिनीं

कलकूटपीनचारुचन्द्रखण्डमौलिधारिणीम् ।

प्रणम्य रम्यराम्यकाम्यसाधनाय चिन्मयीं

करोति शक्तिवल्लभो मुदा सुधातरङ्गिणीम् ॥

तन्त्राणां सम्मतिं ज्ञात्वा दैशिकानाञ्च सम्मतिम् ।

साधकानां हितार्थाय मन्त्रज्ञो विपुलीकृतः ॥

अथ पुरश्चरणपारम्भात् प्राक् तृतीयदिनकृत्यम् । इत्यादि ।

End. (खण्डितम् ।)

पुष्पिका । इति शक्तिवल्लभभट्टाचार्य्यविरचितायां सुधातरङ्गिण्यां पुरश्चरणपा-

रम्भदिनप्राक्तृतीयदिनकृत्यकथनं नाम प्रथमः कल्लोलः ।

अथ प्राक्-द्वितीयदिनकृत्यम् ।

(१२८६ ।) सूर्य्यार्णवः. 10×3 inches. Folia, 15. Lines, 8 on a page. Extent, 300 çlokas. Character, Newārī. Date, (?). Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Beginning. ॐ श्रीगणेशाय नमः । राशिफलद्वादशमासाख्यम् ।

राजोवाच ।

सर्व्वशास्त्रं मया ज्ञातं त्वत्प्रसादाद्धि नारद ।

राशिभेदो मया प्राप्त मेषराशिफलाफलम् ॥ (?)

नारदोवाच । (?)

यत् त्वया पृष्टं राजन् राशिभेदो वदाम्यहम् । (?)

आदौ मेषगुणाः कथ्यास्तथापि च नृपोत्तम ॥ इत्यादि ।

End. धारितं व्रतमेकन्तु रविवारे वरेहिने ।
प्रत्यर्पिकं प्रकर्त्तव्यं पापनाशो भवेद् ध्रुवम् ॥
वद्रजन्मसुखी कृत्वा पुत्रपौत्राविवर्द्धनम् ।
एवं विधि न कर्त्तव्यं जन्म पुण्यकम् ॥ (?)

Colophon. इति श्रीसूर्य्यार्णवे नारदाम्बरीषसम्बादे कर्म्मविपाके मीनराशिफलं प्रायश्चित्त-द्वादशोऽध्यायः ॥ इति श्रीसूर्य्यार्णवे द्वादशराशिकर्म्मविपाक-सम्पूर्णं शुभम् ॥

विषयः । इति ० मेषराशिफलं प्रायश्चित्तं प्रथमोऽध्यायः ।

,,	वृषराशिफलं	,,	२ ।
,,	मिथुनराशिफलं	,,	३ ।
,,	कर्कटराशिफलं	,,	४ ।
,,	सिंहराशिफलं	,,	५ ।
,,	कन्याराशिफलं	,,	६ ।
,,	तुलाराशिफलं	,,	७ ।
,,	वृश्चिकराशिफलं	,,	८ ।
,,	धनूराशिफलं	,,	९ ।
,,	मकरराशिफलं	,,	१० ।
,,	कुम्भराशिफलं	,,	११ ।
,,	मीनराशिफलं	,,	१२ ।

(१०५३ ।) सौभाग्यतरङ्गिणी. By मुकुन्द. 16 x 4 inches. Folia, 30. Lines, 7 on a page. Extent, 980 çlokas. Character, Newārī. Date, (?). Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः श्रीमहात्रिपुरसुन्दर्यै ।

प्रणम्य चिन्मयीं शक्तिं श्रीमत्-त्रिपुरसुन्दरीम् ।
तोषाय तनुते तस्याः श्रीसौभाग्यतरङ्गिणीम् ॥

इह खलु सर्व्वेषां जन्तूनां दुःखं मे भूयात् सुखं मे भाभूदिति दुःखो-पतिवशात् दुःखनिवृत्तये भवतः प्रायश्चित्तमुख्यनिवृत्तिसुखावाप्ती च

ब्रह्मज्ञानमन्तरेण न भवतः। . . . . । ब्रह्मज्ञानञ्च शक्तिभक्तिमन्तरेण न भवतीति श्रूयते पुराणेषु। तत्र मार्कण्डेयपुराणे;—

स्तुता संपूजिता पुष्पैर्धूपगन्धादिभिस्तथा।
ददाति वित्तं पुत्रांश्च मतिं धर्म्मे तथा शुभां॥

इत्यादि।

End. ततश्च निर्म्माल्यमाज्ञाय त्रिपुरचण्डिकायै नमः इत्यैशान्यां क्षिपेत्। ततो भगवतीप्रसादं तद्-भक्तेभ्यो दत्त्वा स्वयमपि प्राश्नीयात्। इति।

Colophon. इति श्रीमुकुन्दविरचितायां सौभाग्यतरङ्गिण्यां षष्ठी लहरी॥

(१४५२ I) सौभाग्यरत्नाकरः. By विद्यानन्दनाथ. 10×5 inches. Folia, 389. Lines, 9 on a page. Extent, 8,752 çlokas. Character, Nagara. Date, Samvat 1952. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो भगवत्यै।

प्रारम्भे भरणे भङ्गे यन्मदस्यन्दविह्वलः।
कारणानि प्रपञ्चस्य तं वन्दे वारणाननम्॥
सच्चिदानन्दनाथाङ्घ्रिसरोरुहयुगं भजे।
यत् कटाक्षक्षणोत्सम्पातात् शिवोऽहं पञ्चकृत्यकृत्॥
प्रकाशरूपा प्रथमे प्रयाणेऽमृतरूपिणी।
प्रतिप्रयाणे तामन्तः पश्यन्तीं चित्कलां भजे॥ (?)
आलोक्य सर्व्वतन्त्राणि यामलादीन्यशेषतः।
ज्ञात्वा गुरुमुखात् तेषां रहस्यार्थांश्च तत्त्वतः॥
सच्चिदानन्दनाथाङ्घ्रिसरोजद्वयषट्पदः।
श्रीविद्यानन्दनाथोऽहं वीतरागो विमत्सरः॥
विचरन् मेदिनीमेतां विद्वद्भिर्विमलात्मभिः।
प्रयागे प्रार्थितः प्रीत्यै तेषां लोकहिताय च॥
पञ्चस्रोत + योगाधस्तन्त्रमणिसंकुलम्। (?)
हंसयोगिनीचक्रप्रवालतिलकोज्ज्वलम्॥

निगमागमजलधिपूर्णेन्दुमोदकाकालविच्छिन्नितम् ।
नवचक्रमहाद्वीपं ब्रह्मकालनरूत्तमम् ॥
श्रीनाथपादुकापोतं चतुर्वर्गकलामृतम् ।
प्रकाशयामि सौभाग्यरत्नाकरमिति स्फुटम् ॥ इत्यादि ॥

End इत्यन्त्यवृत्तिविधिः ।
इति गदितमशेषं त्रैपुरं ब्रह्मविद्या-
पदमनपकृतानां क्षाब्दकृतं विधानम् ।
गुरुचरणसरोजाराधनालब्धमेतत्
पठतु परमगोप्यं वेदितं चिद्घनज्ञैः ॥
यथा पित्रोर्मुदे भूयाद्बालिशमपि भाषितम् ।
आम्बया सहतामेतत् तथापि भाषितं मम ॥
त्यक्त्वा कुलं कुलपथं पुरमध्यवीथ्या
गत्वा कुलं मधु निपीय यथेप्सितं या ।
मत्ता परं पुरुषमेत्य तदीयवक्त्रात्
सुप्ता पुनः स्वकुलमेति पुनातु सा माम् ॥

Colophon. इति-श्रीविद्यानन्दनाथेन शिवयोः प्रियसूनुना ।
कृतसौभाग्यरत्नाब्धौ षट्त्रिंशो(शृ)त् तरङ्गकः ॥
इति श्रीमत्त्रिविक्रमनन्दनाथ-चरणारविन्दद्वन्द्वान्तेवासिना श्रीश्रीविद्यानन्द-
नाथेन कृते सौभाग्यरत्नाकरे षट्त्रिंशस्तरङ्गः । समाप्तम् ।
इति सम्वत् १६५२ सालमिति । आश्विन कृष्ण ८ रोज १ तद्दिने
सम्पूर्णम् । शुभम् ।

(४६१ ।) रसमुक्तावली. By गमभुर. 1 × 3 inches. Folia, 42. Lines, 7 on a page. Extent. 955 çlokas. Character, Bengali. Date, (?). Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमश्चण्ड्यै ।
गौरि हर्ष मिलु वेदनि रसकारं श्री वेदि को सदार्थ
वेदैवं भव तर्पि पिं इति न भवानी न गयी आनी ॥

भूयोऽगं यत्र कर्त्तरीमुखयुगालेखेन किं स्यादिति
कंरानन्दमुखी हसन् गिरिसुतां चुम्बन् मृड़ः पातु वः ॥
धीरस्तो गुणसिन्धुदुर्लभकरोद्गाढावगाढस्फुर-
ज्ज्योतिर्नाटककाव्यशास्त्रविलसत्सङ्गीतविद्याधरः ।
काव्याम्भोधिकलानिधिर्विमलनामसङ्गीतमुक्तावलीम्
सम्मोदाय शुभङ्करो वितनुते श्रीहस्तमुक्तावलीम्
सद्वर्णोज्ज्वलवर्णिनी गुणयुता पात्राणि चित्रायिता
नानाभावरसैर्युता रतिकरी श्रीमन्तनीराजना ।
उन्मीलन्मृदुचारुबन्धरचनालङ्कारसौलिम्पती
कण्ठाश्लेषमियं तनोतु सुधियां श्रीहस्तमुक्तावली ॥
यदि च वै सुचिराद्भिलिख्यते निविड़हस्तक एष कलारसः ।
ननु तदा रसिकाः शशिसन्निभामभिरमन्तु शुभङ्करभारतीम् ॥
अनुष्टुप्छन्दसां ग्रन्थः सन्धेयो दृढबोधकृत् ।
हस्तकस्यास्य विषयस्यानयोर्लक्षणस्य च ॥ -
हस्तकन्तु पताकादि विषयो भवनादिकम् ।
अनयोर्लक्षणं यत्तु वाच्यं चिह्नं तदेतयोः ॥ इत्यादि ।

End. यो यत्राभिनयो योग्यः सोऽनुक्तोऽपि नियुज्यते ।
नृत्ते कराणां मुद्राणां प्रयोगात् तत् फलं भवेत् ॥
उक्तं स्वयं ब्रह्मणैव लिखितं तन्निरूप्यते ।
नर्त्तकानां भवेद्धस्ते निर्मिता सततोज्ज्वला ॥
कीर्त्तिर्दिगन्तविश्रान्ता पुत्रपौत्रे – – – ।
सर्व्वलोकानुरागश्च नृपचित्ते सदा स्थितिः ॥

Colophon. इति शुभङ्करविरचिता हस्तमुक्तावली समाप्ता ।
समाप्तश्चायं ग्रन्थः ॥

विषयः । पताक, हंसास्य, कर्त्तरीमुख, प्रायोमुख, अलपद्मक, त्रिपताक, मुष्टिक, शिखर, अर्द्धचन्द्र, सर्पशिरा, सूच्यास्य, कटकामुख, अराल, शुकतुण्ड, संदंशका-कूर्म, ऊर्णनाभ, कपित्थ, हंसपक्ष, ताम्रचूड़, चतुर, मुकुल, भ्रमर, कश्म, कृष्णसार, घोलिक, सिंहास्य, मङ्गीमुख, गजदन्त,

कपोत, खलित, भ्रमर, पुष्पपुट, वैश्रवण, भ्रमर, संयोगवल्ली, पार्श्वमण्डली, अर्द्धमण्डली, परिवृत्त, पद्मकोश, प्रभृतिभिः प्रकारैर्नैनम्य प्रकारभेदकथनम् ॥

(१२८१।) वृत्तमुक्तावलीसारसमुद्धृतिका. By घनश्याम. 12 x 8 inches. Folia, 363. Lines, 6 on a page. Extent, 4,950 çlokas. Character, Newārī. Date, Newār Era, 795. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning. ॐ नमस्तस्मै ।

यं देवं श्रुतिनाथिकाधिगहितं ब्रह्मादयो देवता
ध्यायन्ति प्रतिवासरं न च पुनः संयाति नेत्रातिथिम् ।
कैशोरं समुपास्य नन्दगृहिणीगेहेषु तिष्ठन् सदा
– – – नवनस्तुरीघरखयो मूर्च्छन् पतन् पातु वः ॥
सूर्यान्वये सूर्यइवाविरासीत् श्रीमान् जगज्ज्योतिरिति प्रसिद्धः ।
आस्तार्यसङ्गीतकलानिधयो भास्वान्सुधो श्रीरवनीकरश्च ॥
तस्यात्मजाभूत् किल पार्वतीव मानाय सविलक्षितिशीलसृष्टा ।
तासूयत श्रीमदनन्तनाम सर्वां यथाजायत वै जयन्तः ॥
सङ्गीतकाव्यानुतरागलोभी वैलीकलाकोशकचित्रसेनः ।
श्रीमाननन्तः सुतमोदनाय मुक्तावलीसारसमुद्धृतिम् ॥ (?)
श्रीमाननन्तस्य नियोगतोन मुक्तावलीसारसमुद्धृतिम् ।
ज्ञात्वा मतं श्रीभरतादिकानां शुभङ्करस्तापि करोमि यत्नात् ॥
विघ्नविघाताय मङ्गलं कुर्व्वन्नाह । श्रीदाय दर्पाय तनुवे नयं भूतो
वृत्तमुक्तावलीं विमलतालसङ्गीतमुक्तावलीं कथम्भूतः काव्यामोदि-
कलानिधिः पुनः कथम्भूतः शुभचिन्मुद्रुतरोद्धृताडावमाडम्बरबद्धोतिमोडकामप्राक्षविलक्षणसङ्गीतविद्याधरः पुनः कथम्भूतः श्रीरसः
मुद्रेगुरुतः । इत्यादि ॥

End. यः नरः प्रियोक्तं कुर्य्यात् यः वा प्रवीणेत पठति वा अपि वेदविद्वद्वर्य्य-
वैदिकानां यान्त्रिकाणां पण्यानां मानितः सम्भावितानां सुवर्णसिद्धानां
तां गतिं सङ्गतः प्राप्नुयात् ॥

phon. इति हस्तमुक्तावलीसारसमुद्धृतिकायां श्रीघनश्यामविरचितायां समाप्तोऽयं हस्तप्रकरणः ।

श्रीरस्तु । बाणानन्दपर्व्वंतवर्षे – – ॥ नेपाल सम्वत् ७९५ । – – ॥

ुषय. । हस्तमुक्तावल्या व्याख्यानम् ।

---

(३)१०९ ।) होरापद्धतिकल्पवल्ली (सटीका). By विट्ठल. 10×4 inches.
1. Lines, 18 on a page. Extent, 742 çlokas. Character, Nāgara.
?. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

ning. गौरीश्च गौरीपतिमादरेण गौरीसुतश्च प्रणिधाय चित्ते ।
तोषाय होराविदुषां करोति श्रीविट्ठलः पद्धतिकल्पवल्लीम् ॥
नानायन्त्रैर्जन्मकालं विदित्वा तत्कालीनान् स्पष्टखेटांश्च कृत्वा ।
लग्नं कार्य्यं स्पष्टयेत्तत्र रीत्या तत्षड्युक्तं कामिनीमन्दिरं स्यात् ॥
इत्यादि ।

या: B. पद्मजकुलं विकसति..यदुपासनाद्व विदुषा ।
दिनकर..वन्देऽहं तं देवं तिमिरनाशकम् ॥
(स्पष्टं) विद्याकरसमूहेन सद्‌ज्योतिर्विदा विदा ।
पद्धतेः कल्पवल्लयाश्च प्रतानं क्रियते मृदु ॥
ग्रन्थादौ शिष्टाचारप्राप्तं विघ्नध्वंसफलकं मङ्गलमाचरति । गौरीमिति ॥ इत्यादि ।

कृष्णात्रिगोत्रे सुतरां पवित्रे पवित्रकर्म्मार्जनि..शर्म्मा ॥
तत्सूनुना विट्ठलदीक्षितेन चक्रे लघुः पद्धतिकल्पवल्लीम् ॥

E. शरीरभाजां प्राणिनां शुभाशुभं भाव्यमिति । श्रीनारायणाय नमः ॥
इति श्री । होरापथे होरिकपान्थवृन्दश्रमच्छिदे विट्ठलरोपितायाम् ।
मधुस्रवत्-पद्धतिकल्पवल्ल्यां कथाद्यमाद्यं कुसुमं समाप्तम् ॥

INDEX I.

TITLES OF MSS.

अ ।

आ।

इ।

उ।

ए।

क।

	नामानि ।	पत्राङ्कानि ।	विवृतानां विवरणपत्राङ्कानि च ।
४३ ।	कात्यायनश्राद्धविधिः (घ ।)	४५	
४४ ।	कातन्त्रविस्तरः	... ...	१५८
४५ ।	कादिमतम् (ख ।) ...	३८	
४६ ।	कामकला (च ।) ...	८२	
४७ ।	कामन्दकीयनीतिसारः ...	९१	
४८ ।	कारण्डव्यूहः (ख ।) ...	८९	
४९ ।	कार्त्तिकमाहात्म्यम् (ङ ।)	६, ३२	
५० ।	कालज्ञानम् (च ।) ...	८०	
५१ ।	कालभैरवस्तोत्रम् (क ।) ...	५२	
५२ ।	कालमाधवकारिकाव्याख्यानम्	... ...	१६०
५३ ।	कालिकाकुलसर्व्वस्वे कालिका-स्तोत्रम् । (ट ।) ...	५२	
५४ ।	कालीकुलार्णवतन्त्रम् ...	... ...	१६०
५५ ।	कालीतत्त्वम् (आचारप्रतिपादनतत्त्वम्)...	... ...	१६१
५६ ।	कालीतत्त्वम् (प्रायश्चित्तविधिः)	... ...	१६२
५७ ।	कालोत्तरम् (च ।) ...	८०	
५८ ।	कालोत्तरतन्त्रम् (च । क । क्ष । च ।)	६, ८, ९, ३०, ७३	९६
५९ ।	काव्यप्रकाशः (ञ ।) ...	६७	
६० ।	काव्यादर्शः (ख ।) ...	७४	
६१ ।	काशिकावृत्तिः	१६	
६२ ।	किरणावलीटीका (ठ ।) ...	५०	
६३ ।	किरातार्जुनीयकाव्यम् (ग)	१३	
६४ ।	कीचकवधकाव्यम् (ठ ।) ...	७५	
६५ ।	कीर्त्तिपताका (ञ ।) ...	३३	९७
६६ ।	कुब्जिकामतम् (घ । क । द ।)	३४, ५५, ५७ ...	९८, ९९
६७ ।	कुब्जिकामतोत्तरम् (ख ।) ...	७	
६८ ।	कुमारसम्भवम्	१२	

ज।

झ।

ट।

त।

नामानि।	पत्राङ्कानि। विषयाणां विवरणपत्राङ्कानि च।
२३६। प्रश्नोत्तरावली	२१०
२३७। प्रसन्नसाहित्यरत्नाकरः	२११
२३८। प्रस्तावरत्नाकरः	२१२
२३९। प्रह्लादचरितम् (ग।) ...	६२
२४०। प्रायश्चित्तशौचाचारविधिः	२१४
२४१। प्रायश्चित्तसमुच्चयः	२१५
२४२। प्रासाददीपिकामन्त्रटिप्पनम्	२१६
२४३। प्रेतमञ्जरी	२१८

ब।

२४४। बृहन्नारदीयपुराणम् (ख। क। घ।)	२४, २५, २८
२४५। बोधिचर्य्यावतारः (भ।) ...	२१
२४६। बोधिचर्य्यावतारटिप्पनी (ज।)	२१
२४७। बौद्धाधिकारव्याख्या (क।)	६१
२४८। ब्रह्मपुराणम् (ट। न।) ..	८३, ८५
२४९। ब्राह्मणार्थप्रकाशः	२१८

भ।

२५०। भक्तविजयकाव्यम्	२२६
२५१। भट्टोत्पलरत्नमालाटीका	२२९
२५२। भरतनामदीपकनाट्यशास्त्रम्	२३१
२५३। भगवद्गीता (क। ख। ख। ख। ज। ख।)	१९, ३८, ३९, ६१, ६२, ७५
२५४। भागवतम् (क। ग।) ...	१३, १९, २५, २८, ३२
१५५। भागवतटीका (ख।) ...	९१
१५६। भागवतदशमस्कन्धः (क।)	३४
२५७। भागवतदशमस्कन्धटीका ...	२८
२५८। भामावृत्तिः (ज। झ। ज।)	१४, ६७, ८१

--

ल।

व।

श।

--

ष ।

स ।

ह ।

INDEX No. II.

GENERAL INDEX.

अ।

आ।

इ।

ख।

ग।

नामानि ।   पत्राङ्कानि ।

ट ।

ड।

नामानि।   पद्याङ्कानि।

भ ।

म ।

ल ।

14803

व ।

श।

स ।

ह ।